הארץ

1.40 ש"ח יום ג', י"ד בחשון התשמ"ט, 25 באוקטובר 1988 VOL.69/21050 OCTOBER 25 1988
באילת 1.22 ש"ח

עסקים מעל הים

אנשי עסקים נפגשים לצהרים במסעדת העסקים היחידה בעיר.

טקסידו מעל הים.
מרכז הטקסטיל, רח' קויפמן 2, ת"א טל. 05-664303
טקסידו

פרנק קארלוצ'י: מכירות הנשק לארצות ערב לא יזיקו לישראל

"הדבר האחרון שאני רוצה הוא להזיק ליחסי ארה"ב עם ישראל" – אומר שר ההגנה האמריקאי ערב יציאתו למסע למזה"ת ואירופה

מאת יואב קרני
שליח "הארץ" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר ההגנה של ארה"ב, פראנק קארלוצ'י, ריכך אתמול את הרושם של נאומו מן השבוע שעבר, שבו ביקר בחריפות רבה את מתנגדי עסקות־הנשק עם מדינות ערביות. קארלוצ'י הטעים, כי "הדבר האחרון" שהיה רוצה הוא, שנאומו "יזיק ליחסינו עם ישראל". אין בנאום, אמר קארלוצ'י, "אפילו הדבר הקטן ביותר שהוא אנטי־ישראלי. להיפך, הוא פרו־ישראלי מאוד". השר האמריקאי שוחח אתמול

(סוף בעמוד 6)

החוליה שנתפסה בדרום לבנון היתה בדרך לפיגוע במשגב עם

שני נסיונות חדירה ביום אחד: 7 מחבלים שנלכדו באזור הביטחון התכוונו לקחת בני ערובה ולשחררם תמורת הסכמה ישראל לסגת לגבולות 67' ● שני מחבלים נלכדו ליד הר דב

מאת מנחם הורוביץ ודן סגיר

במשכות ההתנגשויות בין כוחות צה"ל וצד"ל לבין מחבלים באזור הביטחון בדרום לבנון. אתמול סוכלו שני ניסיונות חדירה ופיגוע מצד מחבלים, שהיו בדרכם מאזור הביטחון לעבר גבול ישראל.

המאמצים המוגברים של ארגוני המחבלים השונים לבצע פיגועים בגבול ישראל, קשורים – להערכת גורמים צבאיים – בכינוס הקרוב של המועצה הלאומית הפלשתינאית, הבחירות בישראל ובארה"ב והרצון להביע הזדהות עם תושבי השטחים המתקוממים.

החוליה שמנתה 7 המחבלים נתפסה אתמול בכפר קילה, הסמוך לגדר הטובה. היא נמנית עם ארגון פתח, ונשלחה למשימת פיגוע מיקוח במשגב־עם.

דברים אלה נמסרו אתמול בהודעה של אש"ף על־ידי מחמוד אל־חסן, האחראי על פתח בדרום לבנון.

החוליה נקראה על שם אבו־ג'יהאד, ובין התביעות שעמדו להיות מוצגות לשחרור בני הערובה הסכמת ישראל לכינון מדינה פלשתינית עצמאית ונסיגה לגבולות 1967.

אמצעי התקשורת הערביים מסרו, כי צה"ל וצד"ל תיגברו כוחותיהם שהוצבו במצב כוננות. לדברי המקורות, ובכלל זה סוכנות הידיעות הכוויתית, עברו טנקי מרכבה, תותחים, משאיות, מגלי מוקשים וטרקטורים את הגבול לעבר דרום לבנון.

עוד טוענים המקורות, כי כוחות מוגברים של משמר הגבול הישראלי וחיילי גולני, נראו שולטים על צמתים וגבעות אסטרטגיות. הכתבים הערביים דיווחו על חששות מפני פעולה ישראלית.

7 המחבלים נעצרו על־ידי חיילי צד"ל בכפר קילא, ק"מ אחד מערבית למטולה. 6 גברים ונערה בת 13, יצאו בשבת בבוקר מצידון לדרום לבנון. הם צעדו עד לכפר זעתר ליד נבטיה, בלוויית מורה דרך המכיר היטב את האזור, עד שהגיעו לעמדת אמ"ם בכפר קילא. הם נכנסו לכפר לפנות בוקר, והשתלטו על בית־מגורים. מטרתם היתה לנוח כמה שעות ולאחר מכן לנסות ולחדור לשטח ישראל למטרות פיגוע.

בבית לנו אותה שעה 7 בני משפחת שית. האב אמר למחבלים כי אם לא ייצא למסע היומיים ליד ביתו ישמש את הפועלים שהוזמנו לעבודה, יגיעו הפועלים לביתו. ראש המשפחה, המשרת בצד"ל, הזעיק את חבריו ויחד ניהלו במשך למעלה משעה מו"מ עם המחבלים שהתבצרו בקומה השנייה של הבית.

תוך כדי המו"מ, הצליחו האישה והילדים להימלט. חיילי צד"ל ירו פגזת אר־פי־ג'י לתוך הבית והמחבלים נתפסו, אחד מהם כשהוא פצוע. ברשותם נמצאו 7 רובי קלצ'ניקוב, 6 טילי לאו ו־47 רימונים מסוגים שונים.

חיילי צה"ל סגרו את האזור, בעת שחיילי צד"ל השתלטו על הבית. מסוקי קרב של צה"ל חגו מעל קילא. המחבלים הועברו לחקירה בכלא אל־חיאם.

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, שהה במקום התקרית ושיבח את פעולת חיילי צד"ל וצה"ל.

מפקד צד"ל, גנרל אנטואן להד, אמר כי סוריה מעודדת את המחבלים לפעול נגד אזור הביטחון וישראל, וכי הפלשתינאים מבקשים להגביר את פעולות החדירה כדי לעודד את תושבי השטחים.

במשך שעות רבות אתמול סרקו כוחות צה"ל אזורים נרחבים באזור הביטחון בלבנון, כדי לאתר חוליות נוספות שייתכן ונמצאות בשטח. מסוקי קרב של צה"ל חגו מעל אזור הביטחון וסייעו לחיילי צה"ל במהלך הסריקות.

גורמים צבאיים מעריכים, כי ארגוני המחבלים החליטו להגביר את פעילותם לאורך גבול לבנון, לאחר שעלה בידם להצליח בפיגוע מכביש־יריחו.

נלכדו 2 מחבלים בהר דב

שני מחבלים נתפסו אתמול במורדות הצפוניים של הר דב. בשעת לילה, הבחין סיור של צה"ל בחוליית מחבלים שנעה באזור הר דב. הסיור פתח באש לעבר החוליה ושניים מחבריה נתפסו, כאשר אחד מהם פצוע. אין נפגעים לכוחותינו.

בחקירתם הודו השניים, כי הם חברים בארגון החזית הדמוקרטית של נאיף חוואתמה, וכוונתם היה לבצע פיגוע בשטח ישראל.

ברשותם נמצאו 2 רובי קלצ'ניקוב, שני אר־פי־ג'י, מחסנית ו־5 רימונים.

בת 13 בין המחבלים

מאת מנחם הורוביץ
כתב "הארץ" בצפון

"אמרו לי במחנה שהילה כי חשוב שאגיע לשטח ישראל ואזרוק רימונים לכל עבר", כך אמרה אתמול הנערה בת ה־13 שנתפסה באזור הביטחון בדרכה לפיגוע בשטח ישראל.

"היא נראתה כמו ילדה, שעדיין היה אסור. היא לבשה חולצה כחולה והיתה עייפה מאוד", כך סיפר אתמול אחד ממפקדי צה"ל שחקר את הנערה. בחקירה היא סיפרה, כי עברה אימונים סמוך לביירות ומפקד החוליה משתילה שכנע אותה להצטרף אל קבוצת המחבלים בדרכה לפיגוע בישראל.

בביירות הופצו תצלומים של כמה מהמחבלים שנתפסו אתמול בדרום־לבנון. במשמאל: הילדה בת ה־13. (תצלום: אי־פי)

חיל האוויר תקף בסיס של מחבלים שאנשיו תכננו פיגוע בשטח ישראל

זו ההתקפה האווירית השנייה בתוך 4 ימים ● לבנון שוקלת כינוס מועצת הביטחון

מאת דן סגיר

אתמול בצהריים תקפו מטוסי חיל־האוויר יעד מחבלים באזור הכפר בית־לזיא בגזרה המזרחית בדרום לבנון. דובר צה"ל שמסר על כך ציין שכל המטוסים שבו בשלום והמטרה הושגה. היעד שהותקף שימש את המחבלים כבסיס יציאה לפיגועים באזור הביטחון ובגבול הצפון. תקיפת המטוסים אתמול באה בהמשך לתקיפות נרחבות שערך חיל־האוויר בדרום לבנון נגד יעדים של הפתח וחיזבאללה.

היתה זו ההתקפה האווירית השנייה בתוך 4 ימים, לאחר התקפת מתאבד על שיירה ישראלית בה נהרגו 8 חיילים. המקורות מסרו, כי המטוסים תקפו מחנה־אימונים של המפלגה הסוציאליסטית הלאומית הסורית. עוד הוסיפו המקורות, כי שני מטוסים תקפו את המחנה בטילים והרסו עד היסוד בניין ששימש מטה ראשי.

מחנה־האימונים נמצא 3 ק"מ בלבד מן המוצבים הסוריים באזור, המאויישים על־ידי אלפי חיילים של הצבא הסורי. אין בינתיים ידיעות על נגעים, אולם עדי־ראיה מסרו כי עשן שחור התאבך מעל לאזור ואמבולנסים חשו לאתר הפיגוע.

ההתקפה הקודמת של חיל־האוויר הישראלי, ביום שישי שעבר, היתה נגד בסיסי חיזבאללה בדרום לבנון ובבקעת הלבנון ונהרגו בה 9 אנשים ו־40 נפצעו. התקפת האוויר באה כתגובה לחידוש הפעילות החבלנית בשבוע שעבר מצד ארגוני מחבלים פלשתינאים ושיעים קיצוניים, שניסו להסתנן לאזור הביטחון.

שלמה שמיר, מוסר "הארץ" בניו־יורק מוסר: לבנון שוקלת הגשת בקשה לכינוס מועצת הביטחון כדי לדון בהפצצות של ישראל. במכתב שמסר אמש נציג לבנון באו"ם למזכ"ל, מגנה לבנון בלשון חריפה את התקפות האוויר של ישראל ומציינת כי "לא היתה כל הצדקה לפשיטות אלה על ערים וכפרים ועל אזרחים חפים מפשע". במכתב קוראת לבנון לקהיליה הבינלאומית לפעול נגד ישראל.

"אנשי 2 יחידות מיוחדות בשטחים מחסלות את פעילי האינתיפאדה"

כתב רויטר: אנשי היחידה מתחזים לעיתונאים ולערבים ● ביצעו את ההרג ביאטה וביעבד ● דובר צה"ל: אין אף יחידה הפועלת בניגוד להוראות הפתיחה באש; נגיש תלונה נגד הכתב

מאת דן סגיר

כתב סוכנות הידיעות רויטר בירושלים, סטיב קפלן, פרסם אתמול, בלי שהעביר את הידיעה לצנזורה, כי צה"ל מפעיל בשטחים יחידות חיסול וחטיפות נגד הפעילים המרכזיים של האינתיפאדה. לטענתו, בגזרה המערבית נקראת יחידה זו "דובדבן" ובגזרת עזה – "שמשון". החיילים פועלים בבגדים אזרחיים ובכלי־רכב נושאים לוחיות של השטחים, על מנת להטעות את המפגינים.

בתגובה על טענות אלו מסר אתמול דובר צה"ל את ההודעה הבאה: "בתגובה על פרסומים בכלי־התקשורת בעולם ובישראל בעניין פעילות בלתי חוקית, כביכול, של יחידות צה"ל באזור יו"ש ועזה, מודגש: דובר צה"ל, כי יחידות צה"ל מקיימות פעילות מבצעית מגוונת לשמירת הביטחון הסדר והפועלות בהתאם לחוק. אין בצה"ל אף יחידה המוסמכת לפעול, או הפועלת בניגוד להוראות הפתיחה באש המוכרות והידועות בצה"ל.

בידיעה ששלח רויטר מישראל, לא הכחישו גורמי הביטחון את עצם קיומן של שתי היחידות אולם הם טענו, כי מטרתן – ללכוד ערבים המשליכים בקבוקי תבערה ואבנים, באמצעות ביצוע מארבים ומבצעים סודיים.

בידיעה של רויטר נמסר עוד, כי לפני כחודש, בתקרית שבה ירה מתנחל ממעלה עמוס על צעירים ערבים שזרקו עליו בקבוק תבערה, פצעו המתנחל ושני חיילים לבושים אזרחית, שזיהו אותו זורקי בקבוק התבערה.

על־פי אותם מקורות זרים, התחזו אנשי היחידה לעיתונאים במטרה לאסור או לצלם ערבים חשודים. כתב רויטר הצביע על העובדה, שהן אנשי יחידת "דובדבן" והן אנשי יחידת "שמשון" הציגו עצמם ככתבים זרים, כדי שיוכלו להגיע לכפרים ערביים.

בחודש יולי התלוננה רשת הטלוויזיה האמריקאית אי־בי־סי בפני ישראל כי חיילים בלבוש אזרחי שהציגו עצמם כצוות של הרשת ועצרו פלשתינאי שהואשם בהטלת בקבוק תבערה לעבר אוטובוס.

אחת התקריות הקשורות באנשי היחידה – לדברי רויטר – היא הריגת שני צעירים בכפר יאטה ליד חברון ב־9 באוקטובר השנה. תושבי הכפר אומרים, כי אנשים חמושים הגיעו ברכב וירו את כמאל מחמד חסן אלטאמרי (24) ואת פאול איבראהים שחאדה אלבנאצר (22). אנשים אלה נורו למוות בדם קר לאחר שזוהו כמנהיגים מבוקשים של תנועת הנוער "שביבה", שהוצאה אל מחוץ לחוק.

הצבא הכחיש, כי ההרג ביאטה היה מתוכנן. לפי גרסת צה"ל, פתחו חיילים באש, כאשר חייהם היו נתונים בסכנה על־ידי המון שיידה אבנים.

עדי־ראיה פלשתינאים טוענים, כי איש לא יידה אבנים באותו זמן. עדי הראיה אמרו, כי האנשים בטנדר צעקו "הנה אתם כאן, בני זונות", כאשר נתקלו באלטאמרי ואלבנאצר כמה שניות לפני שהרגו אותם בירייה.

אתמול מסרו מקורות ביטחוניים, שבמערכת הביטחון נפתחה חקירה בעבירות הצנזורה שביצעו כתב רויטר בירושלים, ומנהל המשרד של הסוכנות בישראל, בכך שלא הגישו את הידיעה הזו לבדיקת הצנזורה. ההערכה היא, שלשכת העיתונות הממשלתית תשלול לזמן־מה את תעודת העיתונאי של סטיב קפלן ותנקוט בסנקציות אחרות נגד סוכנות הידיעות הבריטית. במקביל, עשוי הצנזור הראשי, יצחק שני, להגיש תלונה למשטרה נגד הכתב שהפר את חוק הצנזורה.

עיצומי עובדים במשק: בתי חולים, שמונה בנקים ובתי ספר תיכוניים

באוניברסיטאות חוזרים היום ללימודים; בירושלים יחודשו הלימודים מחר ● מחלקי הדלק מאיימים בשביתה ● שיבושים בנתב"ג ● עובדי הדירוג האחיד הסירו כנראה את איום השביתה

מאת כתבי "הארץ"

גל עיצומים חדש במשק, שורה של מוסדות וארגונים החליטו על השבתות ועיצומים בימים הקרובים. ההתפתחות החיובית היחידה אתמול היתה החלטת המוסדות להשכלה גבוהה לשוב ולפתוח את שעריהן היום.

אביה לביא מוסר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: עובדי המערכת הבנקאית החליטו להחריף את מאבקם לשיפור תנאי שכרם. ועדי העובדים של 8 הבנקים, החברים בהסתדרות עובדי הבנקים בהסתדרות, החליטו אתמול על הקמת מטה מאבק משותף, שיפעל לשפר את שכר עובדי הבנקים. במטה חברים ועדי בנק לאומי, דיסקונט, ברקליס דיסקונט, הבינלאומי, איגוד, מזרחי ועובדי ישראלי. עובדי בנק מזרחי אינם חברים בהסתדרות עובדי הבנקים, אך הם החליטו להצטרף למאבק זה.

המטה החליט, שכל סניפי הבנקים יהיו סגורים היום אחר הצהריים. בחלק מהבנקים צפויים שיבושים גם בשעות הבוקר. המטה החליט גם, שסניפי שמונת הבנקים יסגרו בשבוע הבא בימי ראשון, שני ורביעי. למעשה, המערכת הבנקאית תהיה מושבתת גם ביום שלישי, בגלל הבחירות לכנסת. הבנק היחיד שלא יושבת בשבוע הבא, מבין הבנקים הגדולים, יהיה בנק הפועלים. השביתה תכלול גם את עובדי הבנק הבינלאומי, אם כי להנהלת הבנק טרם נמסר על כך רשמית, בעת מסירת הידיעה.

איתן אבריאל מוסר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו והמפקח על הבנקים, אמנון גולדשמידט, סירבו להפגש עם נציגי העובדים בבנקים אתמול. הם טענו, שבנק ישראל איננו צד למו"מ בנושא השכר בבנקים. אתמול ניסתה קבוצה של ראשי ועדים מהבנקים, להכנס בכוח לבנק ישראל, אולם השוטרים שהוזעקו למקום מנעו זאת מהם.

בבנק ישראל הדגישו, שהבנק איננו צד למו"מ זה. על פי הערכות בבנק ישראל, עלה הפיזור במערכת הבנקאית בכ־5%, ואילו העובדים בבנקים דורשים תוספת שכר של כ־15%.

בתי ספר על יסודיים

גילי מבולר מוסרת "הארץ" לענייני חינוך מוסרת: הלימודים בחטיבות הביניים, בבתי הספר העל יסודיים ובמכללות, יושבתו מחר בבוקר לשעתיים. הלימודים יחלו רק בשעה עשר.

על ההשבתה החליטה הנהלת ארגון המורים העל יסודיים והיא תחול על המורים, החברים בארגון זה. הסתדרות המורים סירבה להצטרף להשבתה.

השביתה החלקית היא במחאה על המתנה, לטענת הארגון, בהתקדמות המשא ומתן על תוספת השכר למורים ל־1988.

האוניברסיטאות

הלימודים במוסדות להשכלה גבוהה מתחדשים הבוקר. ועד ראשי האוניברסיטאות הודיע אמש, כי הוא פותח את שערי המוסדות ומוכן לחתום השבוע על הסכם המסגרת עם ארגוני הסגל האקדמי והמנהלי. בעקבות הודעה זו, שבים המרצים ועובדי המינהל, היום לעבודה.

הודעת ועד ראשי האוניברסיטאות התקבלה אחרי שהממשלה הסכימה אתמול לאמץ עקרונית את התכנית הרב־שנתית לשיקום האוניברסיטאות. מדובר בהזרמה של 68 מיליון דולאר (במחירי 86'), לשנים תשמ"ח־תשנ"א (17 מיליון דולאר בשנה).

תוכנית זו עצמה הוצגה בממשלה לפני למעלה משנה, אך לא אומצה על ידה. את הכספים הדרושים לאוניברסיטאות להשלמת תוספת השכר לעובדים, לא יעמיד האוצר בשלב זה. האוניברסיטאות יממנו אותם בעצמן, מתוך "ההקצבות הייעודיות", הכלולות בהזרמה החודשית השוטפת, של אותו חלק מתקציבן, הממומן על ידי האוצר. סכום זה יכוסה, כאשר יתחיל האוצר ב־1990, בביצוע מודל של התכנית הרב־שנתית.

סופרת הארץ בירושלים מוסרת: שנת הלימודים באוניברסיטה העברית בירושלים, תפתח רק מחר, לאחר שישלמו היום כל סידורי הרישום והקליטה במעונות.

(עתי"מ). הנקלטה לניהול באוניברסיטת תל אביב, תקיים היום אחר הצהריים, מפגש הסעקשה לתלמידי

(סוף בעמוד 2)

מדריך לעיצומים במשק

■ **בנקים: שיבושים ושביתה בשבוע הבא**
ועדי העובדים בכל הבנקים הגדולים, החליטו להשבית המערכת היום אחר הצהריים. יתכנו שיבושים גם בשעות הבוקר. כן הוחלט על השבתת כל הבנקים בימי ראשון, שני ורביעי בשבוע הבא. בשביתה ישתתפו בנק לאומי, דיסקונט, איגוד, המזרחי, הבינלאומי, ערבי ישראלי וברקליס דיסקונט. בשביתה לא ישתתף בנק הפועלים.

■ **בתי ספר תיכוניים: מחר ב־10**
בבתי הספר העל יסודיים, חטיבות הביניים והמכללות יושבתו הלימודים מחר למשך שעתיים ויפתחו בשעה 10 בבוקר.

■ **האוניברסיטאות: חוזרים ללמוד**
כל האוניברסיטאות חוזרות ופותחות את שעריהן היום, למעט האוניברסיטה העברית בירושלים, שהלימודים בה יתחדשו מחר.

■ **בתי החולים: שביתה מיום ה'**
רופאי המדינה מתכוונים להשבית את כל בתי החולים הממשלתיים העירוניים החל מיום חמישי ועד יום שני. נמשכים המגעים להסרת איום השביתה.

■ **האיגודים המקצועיים: לקראת הסדר**
עובדי הדירוג האחיד במסגרת האיגודים המקצועיים בשירות המדינה הסירו איום השביתה, לאחר שנמצא הסדר להחלת הסכם השכר הציבורי על עובדים אלה.

■ **מובילי הדלק: איומים**
מובילי הדלק מאיימים לשבות בשבוע הבא, אם דרישתם להעלאת מחיר לא תענה על ידי האוצר. יתכנו שיבושי אספקה בתחנות הדלק.

■ **שדות התעופה: מגעים**
עובדי רשות שדות התעופה שיבשו אתמול את העבודה בנמל התעופה. היום מתחדשים המגעים להסדרת הסכסוך.

נקבעה רשימת המועמדים לדירקטוריון של בל"ל

מאת יהודה שרוני

רשימת הדירקטוריון החדש של בנק לאומי נבחרה באופן כמעט סופי והיא תובא לאישור מועצת אוצר התיישבות היהודים שתתכנס לישיבה מחר.

החלק המכריע של חברי דירקטוריון הבנק הם נשיאים או יושבי־ראש של גופים כלכליים מכל מגזרי המשק. להלן שמות המועמדים המיועדים לכהונה בדירקטוריון בל"ל (לפי סדר הא"ב): אפשטיין עמוס, מנכ"ל איגוד התעשיה הקיבוצית, בקשטן אליהו, יו"ר ארגון העצמאים, גילרמן דן, נשיא איגוד לשכות המסחר, דנקנר יצחק, נציג ציבור, הבר משה, יו"ר דירקטוריון, כתקאודר יואל, נציג ציבור, פרץ אבנר, ראש איגוד התעשיה בירושלים, רובין יעקב, נשיא לשכת עורכי־הדין, שניצר משה, נשיא התאחדות היהלומנים, שפר ליגב אברהם, נשיא כבוד של מרכז הקבלנים.

מועמד נוסף שייצג את הסקטור החקלאי בישראל עדיין לא נקבע סופית, ונראה שלתפקיד ימונה נציג מטעם התאחדות האיכרים.

מועמדותו של דוד פרידמן, המכהן כיום כמנכ"ל בנק איגוד לתפקיד מנכ"ל בנק לאומי נראית כיום כמעט ודאית. בישיבת מועצת אוצר התיישבות היהודים, שתתקיים מחר יתבקשו הנוכחים לאשר את רשימת המועמדים הזאת. נציגי "ועדת הארבעה" יעסקו עוד היום ומחר בבוקר בראיון חלק מהמועמדים.

התנחלות חדשה בגדה: נעלה

שמיר ינאם מחר בעליה על הקרקע

מאת זהר בלומנקרנץ

התנחלות חדשה – נעלה – של עובדי התעשיה האווירית, תעלה מחר על הקרקע בגדה. בטקס האכלוס של 27 המשפחות במקום, המרוחק כדי 4.5 ק"מ מהתנחלות נילי, בסמוך למודיעין, ישתתף ראש הממשלה יצחק שמיר. היישוב אמור להיות הראשון לעלות על הקרקע בשטחים לפני מועד קיום הבחירות באמצע השבוע הבא.

הצעדים להקמת ההתנחלות החלו לפני 8 שנים. היישוב בנוי מ־3 דגמים של בתים, אותם יכלו לבחור עובדי התעשיה האווירית. עבודות הפיתוח של הקרקע הוכשרו לבייתם של 71 יחידות דיור.

אולם, במהלך השנים הצטמצם מספר המשפחות של עובדי התע"א והגיע ל־40. באחרונה קטן מספר זה ומחר אמורים להיכנס ליישוב 27 משפחות. עמותת עובדי התע"א פתחה, אפוא, את ההרשמה גם למשפחות של מי שאינו עובד התע"א.

רק בסוף השבוע שעבר הודיעה אמנה, תנועת ההתנחלות של גוש אמונים, כי היא מאכלסת את ההתנחלות.

שוק ההון

מגמת ירידות

מאת יהודה שרוני

בשוק המניות בבורסה נרשמה אתמול מגמה מעורבת עם נטיה לירידת שערים. בשוק אגרות החוב נרשמה מגמת היציבות. בנק ישראל גייס אתמול 80 מיליון שקל באמצעות שתי סדרות אג"ח. מצוקת הנזילות במערכת הבנקאית נמשכה גם אתמול, והריבית על פקדונות שקליים נעה בין 15%־14%.

3 חיילים ורופא לדין על התעללות בתושב עזה עמ' 4

האיגוד הפסיכיאטרי הסובייטי מבקש להתקבל לאיגוד העולמי עמ' 7

חשש ש"כור" לא תוכל לשלם משכורות אוקטובר עמ' 12

בגליון זה 24 עמודים

פקסימליה לוסיון
BROTHER 100 לחודש שכירות 187 ש"ח + מע"מ, ואם תחליט לרכוש - יוכם דמי השכירות...
(מוגבל לחודש יחיד)
קומפיוטרס
טל. 03-7520753, 7525632/5

מזג האוויר

ירושלים: 25–15
תל־אביב: 26–18
חיפה: 26–16
באר־שבע: 28–14
רמת הגולן 26–14, צפת 25–14, טבריה 29–16, עפולה 30–13, שומרון 26–13, לוד 27–15, יריחו 33–15, עזה 26–18, אילת 33–20

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 23.10 (ממוצע חצי שעתי במיקרוגרם/מ"ק)

תחנה	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	1448	+1159
ת"א	309	+69
אשדוד	17	−141

התקן הארצי קיים: 1560 מ"ג למ"ק
תקן מומלץ מוצע: 780 מ"ג למ"ק
התקנים מתייחסים לריכוז של חצי שעה

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6110	–
נוספים	1.9148	–
שחור	1.8600	–

שער הסל

יציג	1.7186	−1.0011

הלוח הארצי

מודעות הלוח מתפרסמות היום בעמודים: 23,22,21,20,19,18,17,16,14

גילוי דעת

הכל מסכימים שהבחירות המתקרבות תהיינה הרות גורל למדינת ישראל – אולי המכריעות בתולדותיה.

החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש), המאחדת בשורותיה מיום הקמתה יהודים וערבים, סבלה במשך כל השנים מהתווית שהודבקה לה על־ידי אויביה ויריביה, ושעל־פיה אין היא עשויה כלל לבוא בחשבון, בשום קונסטלציה פוליטית אפשרית, להשתתפות במשא האחריות לשלטון במדינת ישראל.

היום, על רקע ההתפתחויות בשטחים הכבושים, בעידן הגלסנוסט והתמורות הבינלאומיות הכבירות שחולל, יש עוד פחות הצדקה מאי־פעם להצגתה של חד"ש כאויבת או כמייצגת אינטרסים עוינים למדינת ישראל.

אנחנו, קבוצה של סופרים, אמנים ויוצרים אחרים בתחומי הרוח, מרביתנו בלתי מזוהים עם חד"ש, בלתי־מפלגתיים או חברי ומצביעי מפלגות אחרות, קוראים למחנה השלום הישראלי שלא להחרים **שום מפלגה – מן המתמודדות בבחירות הנוכחיות** – המכירה בזכותה של מדינת ישראל לחיות בשלום ובבטחון בגבולותיה שלפני מלחמת ה־5 ביוני 1967, והדוגלת בפתרון סיכסוכים וחילוקי־דעות בין עמים בדרכים פוליטיות.

אברהם אילת, צייר
שמעון בלאס, סופר
יעקב בסר, משורר ועורך
פרופ' מנחם ברינקר, האוניב' העברית
אלעד גלעד, צייר
אהרן גלעדי, צייר
יאיר גרבוז, צייר וסופר
משה גרשוני, צייר
הילה חבר, גלריית אוניב' תל־אביב
דני הורביץ, מחזאי
ד"ר אילנה המרמן, עורכת ומתרגמת
נעמי הר־ירוק, ציירת ומבקרת
נתן זך, משורר
אריה זקס, משורר וחוקר
טלי יצחקי, תפאורנית
יצחק לאור, משורר ומחזאי
ד"ר שמעון לוי, אוניב' תל־אביב
פרופ' יוברט לו יון, הטכניון
יעל לוטן, סופרת ועורכת
מוטי מגד, סופר

בן־ציון מוניץ, אוניב' תל־אביב
סמי מיכאל, סופר
יוסי מר־חיים, מוסיקאי
מיכל נאמן, ציירת
מירון סימה, צייר
ד"ר אבי עוז, אוניבר' תל־אביב
נעמי פוגל, סמינר הקיבוצים
עודד פלד, משורר
גרשון פלוטקין, התיאטרון הקאמרי
שמעון צמרת, משורר ומבקר
דן קדר, צייר
יורם קופרמינץ, צייר
יורם קניוק, סופר
דני קרוון, צייר ופסל
יוסי קריים, עורך
דויד ריב, צייר
ציפי שחרור, משוררת
יוסי שילוח, שחקן
חנה שם־טוב, סופרת ועיתונאית
יוסי שרון, משורר

صكت من الاهل

בכורה במוסקווה: מסעות בנימין מאת מנדלי בתיאטרון "ארמיטאז'"

שחקן יהודי: "זוהי פרסטרויקה: לכל עם יש מולדת, וההצגה הזאת אומרת לנו משהו על מולדתו של העם היהודי; כן, גם כאן במוסקווה" ● צופים מבוסטון: "לא ייאמן!"

מאת דניאל דגן
שליח "הארץ" במוסקבה

מוסקווה (מיוחד ל"הארץ"). תיאטרון סובייטי חשוב, "התיאטרון המוסקוואי ארמיטאז'" העלה אתמול בהופעת בכורה את מחזהו של מנדלי מוכר ספרים, "מסעות בנימין השלישי", ברוסית ובשילוב פסוקים רבים ביידיש ושירים בעברית. [illegible]

השחקנים הרוסים, מקצתם יהודים, שרו בהתלהבות ובחום על ארץ זבת חלב ודבש, עם ישראל חי, [illegible]

[illegible]

אש"ף לבוחר בישראל: תן קולך בעד הרשימות התומכות בוועידה בי"ל

בהודעה שקרא בתוניס יועץ ערפאת ח'אלד אל־חסן כלולה אזהרה מפני נטיית הכף לטובת הליכוד ● "שמיר ופרס עומדים על קו העוינות כלפי אש"ף ולפיכך אין העדפה בין שניהם"

מאת כתבי "הארץ" לעניינים ערביים

אש"ף קרא אמש לבוחרים הערבים והיהודים "במולדת הפלשתינית הכבושה", לממש את זכות הבחירה, ולבחור ברשימות שעמדותיהן עולות בקנה אחד עם עמדות אש"ף התומכות בקיום ועידה בינלאומית. [illegible]

העציר הצליח לצעוק מחדר החקירות לחבריו כי הורגים אותו במכות

צעיר מדהריה: איברהים אל מטור הוכה למוות ולא התאבד ● צה"ל יחקור ● בן 17 נהרג בשכם

מאת דן סגיר

[illegible]

ראיתי שמעתי

הביקורת בישראל הגיעה אל צמרת משרד החוץ [illegible]

ראשי התעשיות הביטחוניות [illegible]

"גליל", [illegible]

גינטר גראס, הסופר הגרמני, [illegible]

הזמר ג'ו עמר, [illegible]

אוהבה לידיד [illegible]

פרס אברהם קרוון [illegible]

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום עם אלי פישוף

על "משחק איציק" – הגירסה הצה"לית של "הרולטה הרוסית"

הסיכון ממעשי השטות גדל כאשר מפקידים תחמושת בידי חיילים

אלי פישוף היה בשנים 82–85 ראש מחלקת מדעי ההתנהגות בצה"ל (פסיכולוג ראשי בצה"ל)

[illegible]

מאת גדעון אלון

גל עיצומים במשק

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

שמיר: נשתף המערך בממשלתנו

מאת א. קרן
כתבי "הארץ"

[illegible]

החליפו בטעות גופות של שתי נפטרות בביה"ח בצפת

מאת כתבי "הארץ" בצפון

[illegible]

למען ישראל מתקדמת – למען שלום עם שכנינו

ברית השמאל [illegible]

נגד הליכוד וספיחיו!
למען כוחות השלום והקידמה!

ברית השמאל הציוני־סוציאליסטי העצמאי
ת"א ת.ד. 26115

אל על

	מינימום	מקסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	13	גשם	14	7
אתונה	15	18	גשם	19	13
בוקרשט	4	13	נאה	–	–
בריסל	10	13	גשם	15	0
וינה	7	12	מעונן	14	8
ורשה	5	9	גשם	10	4
ז'נבה	10	12	מ.חלקית	15	6
לונדון	12	16	מ.חלקית	17	13
ליסבון	16	20	מ.חלקית	23	15
מדריד	10	17	נאה	22	7
ניו־יורק	12	17	מ.חלקית	14	11
פאריס	11	14	גשם	16	12
פרנקפורט	11	13	גשם	12	9
ציריך	8	11	מ.חלקית	–	–
קהיר	19	28	נאה	30	19
קופנהאגן	9	12	גשם	12	7
רומא	13	21	מ.חלקית	24	9

ELAL אל על

ליהודית ולאריה
מזל טוב
לרגל הולדת
הרוטנברג המשופר
ג'ינג'י
והצוות באדמרק

למר דוד עפר יו"ר טמון של בית החולים מאיר
שפע ברכות
להולדת הנכד
הנהלת מרכז רפואי ספיר
בי"ח מאיר כפר סבא

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

נטיה סמויה לנשים

[illegible]

אמש בקונצרט / מאת נתן מישורי

הפתעה נעימה

[illegible]

אגרת אישית מספר 13 – אל "היהול הצף"

"לשפוך את התינוק עם מי האמבטיה" או: מדוע להוס "המערך" לוותר על קמפ־דיוויד?

בוחר יקרה, בוחר יקר,

"קולות צפים" מקרב ידידי אומרים לי לפעמים: "בעניני כלכלה ופנים אנחנו מאה אחוז 'ליכוד' – אבל בנושאי־חוץ, איננו מבינים מה ההתעקשות הזאת של הליכוד על הסכמי קמפ־דיוויד ועל האוטונומיה? אולי באמת עדיף לשכוח מזה ולנסות את הדרך של 'המערך'?"

סיסמת "המערך" היא, כידוע, "הדרך לפריצת דרך" ("וורד הוא וורד הוא וורד", כפי שאמרה גרטרוד שטיין) – אבל השאלה שאתם, הבוחרים, חייבים לשאול עצמכם היא: "פריצת דרך לְמה? לאן?".

נדמה לי שהאיפיון הפסיכולוגי ההולם ביותר של "המערך" הוא זה של בת־היענה או של הילד שמסתיר פניו כדי לא לראות... או להיראות. "נטמון ראשנו בחול, ומאות־אלפי הפלשתינאים ברצועת־עזה ייעלמו כלא היו – כי לא נראה אותם מאחורי הגדר..."

או: "נגיד שלא יהיו נשק או כוחות ערביים מזויינים בירו"ש ובעזה אחרי שנתפנה משם – ומפני שאמרנו, הם לא יהיו..."

אני מציע לכם לבדוק ביסודיות את מה ש"המערך" אומר – ולשאול בשלב זה רק שתי שאלות: ראשית, האין זה מדוייק שאין שום פרטנר לפשרה טריטוריאלית כפי שהם מציעים? ושנית, האין זה נכון שלדעת רוב המומחים לביטחון (כולל מרבית הקשורים ב"מערך") אי־אפשר להגן על מדינת־ישראל **שבתוך "הקו הירוק" בלי שליטה ישראלית אפקטיבית בחלקים גדולים של יו"ש?** אז על מה הם מדברים בעצם? הרי כל ה"תכנית" שלהם היא אחיזת־עיניים!

ה"ליכוד" "מתעקש" על הסכמי קמפ־דיוויד – כי משמעותם:
א. שלא תקום מדינה פלשתינאית נפרדת (כי לישראל "וטו" על אופי ההסדר הקבוע גם בתום תקופת האוטונומיה).
ב. שרק ממשלת־ישראל תקבע היכן יוצב צה"ל בכל מקום ביו"ש ובעזה לשם שמירת ביטחונה של מדינת־ישראל.
ג. שישראלים ויהודים לא יהיו עוד לעולם בתוקת זרים בחלק כלשהו של ארץ־ישראל.

מסתבר ש"המערך" מוכן לוותר בקלי־קלות על כל הנקודות האלה תמורת הליכה לוועידה בינלאומית, ובעבור חתימה על כמה פיסות־נייר, שערכן המעשי הוא אפסי!

אם נוותר על הסכמי קמפ־דיוויד (והוועידה הבינלאומית פירושה סוף "קמפ־דיוויד") – ויותרנו למעשה על רוב הסעיפים החיוניים הנ"ל – ושמטנו במו ידינו את הבסיס החוקי, החוזי והמוסכם (עם ארה"ב ומצרים) לרוב תביעותינו – כולל בעניני בטחון.

אסור שיוותר תקדים, הן מבחינת הסכם השלום עם מצרים, והן לגבי הסכמים עתידיים עם מדינות ערביות אחרות – אך גם מבחינת ההתחייבויות שקיבלנו ונקבל מארה"ב – שהסכמים מותר להפר!

"דרכו" של "המערך", שממשיך לדבר על "פשרה טריטוריאלית" שאיננה קיימת במציאות (כפי שגם אושר השבוע מחדש ב"מיפגש עקבה"), תוביל את ישראל להמשך הקיפאון המדיני וה"סטטוס קוו" בשטחים (והתוצאה: ה"אינתיפאדה") – או להתקפלות ולנסיגה לגבולות '67.

הדרך שלנו עשוייה להביא בשלבים להסכם שלום אמיתי (אם כי גם זאת לא מהיום למחר) – בלי להפקיר את האינטרסים של ישראל.

השאלה אם לממשלות־ישראל בעבר חלק באשמה שלא חלה התקדמות בענין האוטונומיה היא חשובה ומעניינת – אך מה שעומד להכרעה ב־1 בנובמבר, הוא לא מה שהיה, אלא מה שיהיה!

להישמע, בברכה
זלמן שובל

הפסק להתלבט – הצבע ליכוד

עם הליכוד לנצחון בבחירות

הפעם מפ"ם
כי הפעם צריך קול חזק לשלום

למרות מחאות אנשי הביטחון – פרס התעקש לבקר בבתי הקפה של אום־אל־פחם

פרס אתמול באום־אל־פחם
הצלום: חנניה הרמן

מאת עטאללה מנצור ואילן שחורי, כתבי "הארץ"

שמעון פרס צעד אתמול לאורך קילומטר ברחובות אום אל פאחם כשהוא מוקף למעלה מאלף צעירים מהעיר. פרס עצר עוברי אורח וניסה לשכנעם להצביע מערך. צעדתו זאת עוררה דאגה רבה בקרב אנשי הבטחון ומארחיו, במיוחד עקב החשיבה ששררה ברחובות והחשש מפני התנכלות מצד גורמים קיצוניים.

קודם לכן ענה שמעון פרס למספר שאלות עיתונות שהופנו אליו באולם מועדון ההסתדרות. הוא הגן על רבין אשר כונה "פאשיסט" והטיל את האחריות למותם של קורבנות האינתיפאדה על מחוללי המהומות. במשך עשרים שנה היה שקט ולא נורה איש, אמר פרס. "רבין רוצה שלום כמוני" – הדגיש פרס.

פרס אמר כי הצבעה לחד"ש או לדראושה היא בזבוז קולות. עליכם לבחור בין סיכוי לשלום לבין חידוש ההתנחלויות וסיפוח השטחים, אמר פרס באום אל פאחם. קומץ מאנשים שהצליח להגיע לאולם מחוא כפיים. בחצר השוכה מחכים מאות ושמעון פרס משוחח עם צעירים לאורך זיקוקי המצלמות. מארחיו ואנשי הבטחון ניסו לשכנעו לנסוע במכונית שהיכונה לו אך הוא התעקש ללכת לבתי הקפה שנמצאו במרחק רב. כאלף איש ליוו אותו כאשר צעד בסמטה השוכה. הוא נכנס לבית מרקחת, לחנות מכולת, עצר נהגים או סתם הולכי רגל ושוחח עמם. לאחר צעידה של קרוב לקילומטר נכנע ללוחצים, ועלה על רכבו. מארחיו נשמו לרווחה. איש לא עלב בו, ואבן לא נזרקה לעברו.

בענין אחר נשאל פרס מדוע אינו מתיר הנפת דגל פלסטין בישובים הערביים. פרס השיב כי הדגל הכחול לבן הוא דגל מדינת ישראל כולה, והוא יכול להיות גם דגל של שלום ושוויון לכל התושבים כולל הערבים.

במאבק לשלום תהיה רצ מוכנה להצטרף לממשלה עם הדתיים

אלוני וצוקר מיחו על שהמערך תוקף את רצ במקום להתמקד במאבק נגד הליכוד ● ח"כ ברעם: כל תעמולת רצ מכוונת לבוחרי המערך

מאת לילי גלילי כתבת "הארץ"

רצ תהיה מוכנה להצטרף לממשלת המערך עם הדתיים, על בסיס מאבק לשלום – הודיעה אתמול ח"כ שולמית אלוני, במסיבת עיתונאים שנועדה לבלום את מה שמוגדר ברצ כמאבק המערך נגדה.

הודעה זו נועדה להפריך את טענת המערך, כי רצ, בשל קיצוניותה, תכשיל הקמת ממשלה, בסרבה לשבת בה עם הדתיים. אלוני הדגישה, כי פרישתה מן הממשלה ב־74, לא באה במחאה על הצטרפות המפד"ל לממשלה, אלא במחאה על הצטרפותו לממשלה של יצחק רפאל, שהואשם בשחיתות.

"נכון שאנו נוהרים, אבל גם יודעים שהפוליטיקה היא אומנות האפשרי," אמרה אלוני. "אין צורך ללבוש שטריימל ולגדל פאות כדי לרצות את המפלגות הדתיות, ואנו גם יודעים את סדר הקדימויות הלאומי כרגע, שבראשו המאבק לשלום."

אלוני אמרה, כי על־פי כישוריהם, תיקי החינוך והמשפטים הם המתאימים ביותר לרצ, אולם בכל אסיפה עם לובה אליאב, שיקרא לא להצביע לרצ ולמפלגות הקטנות. בכל מקרה, רצ נערכת בהכנת תשובות לתשדירים אלה, אם יהיו. בתשובה לשאלה, אמרו אנשי רצ כי התקפותיהם על יצחק רבין לגיטימיות, משום שתמיד התנגדו למדיניותו, ואין הם יכולים להעלים את השקפת העולם שלהם בתקופת הבחירות.

שולמית אלוני
היא מתבקשת לקבל על עצמה את תיק החינוך

חברי הכנסת אלוני ודדי צוקר, מיחו על מדיניות המערך לתקוף את רצ, במקום להתמקד במאבק האמיתי נגד הליכוד. צוקר טען, כי עלול מאוד יהיה, אם יוני המערך, שקולם לא נשמע במשך 11 החודשי האינתיפאדה, יתגייסו עתה למאבק ברצ. צוקר כיוון לידיעות שהגיעו לרצ על כוונת המערך להקרין תשדיר בחירות

תגובת ברעם

אילן שחורי, כתב "הארץ", מוסר: מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר בתגובה כי "בעוד כל מאמצי מפלגת העבודה מרוכזים בתפר שבין הליכוד למערך, הרי שכל תעמולת רצ מכוונת לציבור בוחרי המערך גופו. רבין הוא שר הביטחון מטעם המערך והוא יהיה גם שר הביטחון שלנו בממשלה עתידית."

מזכ"ל העבודה טען עוד, כי הוא שמח לשמוע שרצ תהיה מוכנה להקים ממשלה עם המפלגות הדתיות ושאל כיצד זה מתיישב עם המודעות הבוטות נגד הציבור הדתי. "ברור להלוטין, שלא תהיה לפרס אפשרות להקים ממשלה ללא השתתפות של המפלגות הדתיות."

חיילים מעמיסים קלפיות ליחידות צבא מתמרכז בחולון.
הצלום: שרי קין

2.89 מיליון יוכלו להצביע ב־5,000 קלפיות בכל הארץ

(ע). ועדת הבחירות המרכזית מסרה, כי השלים המערך הלוגיסטי לבחירות ב־1 בנובמבר, שבהן יוכלו להשתתף 2,890,000 בעלי זכות בחירה, בהם כ־350 אלף במגזר הערבי. המשלוחים האחרונים של ציוד לכ־5,000 קלפיות ברחבי הארץ נמסרים עכשיו.

בסיור עיתונאים במרכז הלוגיסטי הארצי בחולון, הסביר המישנה למנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית, אפרים גרינברג, כי חוק הבחירות שישראל לא נכנסה עדיין לעידן הצבעה האלקטרונית, והנתון באחריותה כלי־עזר ושיכלולים רבים בהכנת מערכת הבחירות. בין היתר, אמצעי תקשורת ומיחשוב הנתונים הקשורים בהפעלת מערכת הבחירות.

תקציב הוועדה הוא 27 מיליון ש"ח ועבודתה מתחלקת באמצעות 17 ועדות אזוריות מבאר־שבע ועד צפת, עד הכנת 3.5 מיליון פתקי הצבעה לכל רשימה בעברית ועוד כמוצית המיליון בערבית. לצורך הדפסת הפתקים השתמשה הוועדה ב־100 טון נייר. 240 עמדות טלוויזיה ממוחשבות יסייעו לבעלי זכות הצבעה בבעיות של זיהוי מקום הצבעתם והן באות במקום 135 לשכות מידע שפעו בעבר בארח אישי למבקשי הבחירות בעניין הצבעתם. מצפים שרבע מיליון מצביעים ישתמשו בעמדות הממוחשבות לקבלת מידע.

האסירים והמפליגים, יוכלו להצביע

השנה תצטרף להצבעה אוכלוסיית האסירים בעלי זכות ההצבעה. המרכז הלוגיסטי מספק לבתי־הסוהר קלפיות מיוחדות, גידרות וקשירות, והאסירים יצביעו באמצעות מעטפות כפולות. כן הוכן, כבעבר, מערך הצבעה באמצעות מעטפות כפולות לצה"ל ולאזרחים המפליגים באוניות בלב ים.

קולק נרתם למסע המערך

מאת נדב שרגאי

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, החליט אתמול לסייע למפלגת העבודה בפרק הזמן שנותר עד לבחירות. כבר אתמול ביקר קולק בבית־שמש.

השבוע יבקר קולק בלוד וברמלה ובשבוע הבא באזור הנגב, מדימונה ועד קריית־גת.

עד היום נרתע קולק מלקחת חלק במסע הבחירות של מפלגת העבודה, לאור תודעתו של יועציו, שהפצירו בו לשמור על דימויו העל־מפלגתי.

בפגישה שקיים אתמול קולק עם פעילי מפלגת העבודה בבית־שמש, הדגיש ראש עיריית ירושלים, כי הסיור מחזק בו את ההרגשה, שעל ממשלת ישראל להפנות משאבים לאומיים לקידום ערי הפיתוח ולהפסיק לזרוק כספים בצורה הרשתקית לאזורים שאינם חשובים.

הימאים בים כבר הצביעו

(ע). מאות קצינים וימאים של הצי הישראלי, המשרתים על סיפונן של 27 אוניות המשייטות בימים, מימשו השבוע את זכותם להצביע לכנסת ה־12, בבחירות שנערכו על סיפון האוניות.

מנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה־12, תמר אדרי, מסרה כי תוצאות ההצבעה נמצאות בדרכן לארץ באמצעות בלדרי משרד־החוץ. תומר ההצבעה חייב להגיע לישראל עד 3 בנובמבר. אחרי כן, הוא לא יובא בחשבון.

ש"ס: חב"ד וזייפה חתימת הרב פרץ על תעודת זהות

מאת כתבי "הארץ"

גורמים בש"ס טוענים, כי אנשי חב"ד, התומכים באגודת ישראל, הפיצו בשבוע שעבר מודעה ברמטה של תעודת זהות ישראלית פיקטיווית.

בתעודה נכתב פרטיה של שושנה (סתו) מילר, שתבעה להירשם כיהודיה בתעודת הזהות לאחר גיורה. אנשי ש"ס ובראשם שר הפנים, הרב יצחק פרץ, התנגדו לכך, והשר אף סירב לחתום על תעודת הזהות של הגיורת.

גורמים בש"ס טוענים, כי אנשי חב"ד פרסמו תעודה מזויפת ובה חתימתו של הרב פרץ, שבכיכול הוא על גיורה של מילר.

עשרות נשים עלו לירושלים להפגין למען פרס והשלום

מאת אילן שחורי

עשרות נשים תומכות מפלגת העבודה, ביניהן קצינות ששירתו בעבר בצה"ל בתפקידים בכירים, השתתפו אתמול בטקס מול משכן הכנסת בירושלים, בסיומו של מבצע "צו קריאה לשלום". במסגרת המבצע התייצבו הנשים לימין המערך בתוכניתו להביא שלום ובטחון לישראל.

קדם לטקס מסע של שיירת מכוניות, שהגיעה לירושלים מאזורים שונים בארץ. בנסיעתה זכתה השיירה לתגובות אוהדות ולצפירות הדהות מנהגים מזדמנים.

בטקס השתתף גם השר חיים בר־לב, ובמהלכו הגישו לו הנשים מסגרת גדולה ובה "צו קריאה לשלום". הן אמרו, כי הן מקוות שצו זה יחבע את הצורך במשלוח צווים אחרים.

"העבודה" מכינה הפתעה לליכוד במישדר האחרון

בימים הקרובים – המערך יחריף המשודים

מאת אילן שחורי

במטה ההסברה במפלגת העבודה הוחלט להקצין בימים הקרובים את מתקפת ההסברה מול הליכוד במשדרי התעמולה בטלוויזיה. ליום השידורים האחרון, ביום ראשון בשבוע הבא, מתכננת מפלגת העבודה הפתעה גדולה לליכוד, בכוונה שהליכוד לא יהיה מסוגל להשיב בתשדיר נגדי, מאחר ש־24 שעות לפני הבחירות אסורה התעמולה.

בשיחה ל"הארץ" אמר ראש מטה ההסברה במערך, נסים זווילי: "בימים שנותרו לנו במסגרת שידורי התעמולה בטלוויזיה, ניגח בכל הכלים האפשריים, ונבליט בגד הליכוד את כל אותם נושאים, שעד היום לא עשינו בהם שימוש," אמר זווילי.

לדברי זווילי, בימים הקרובים ימוקדו משדרי התעמולה של המערך בטלוויזיה, בין היתר, הבדלי המנהיגות בין פרס ושמיר, והדיאגה ההכרזות מהקיטשון המרכזי.

אנשי הבחירה שידורי המערך בטלוויזיה, כי בקרוב יינקט קו קיצוני כלפי הליכוד. מפלגת העבודה ביקשה להוכיח, בעקבות הכרזתו של ראש הממשלה יצחק שמיר בעימות עם פרס, כי יותנבר לממשלת אחדות ויפעל להקמתה של ממשלת ליכוד רחבה, כי בעצם הליכוד הקצין, ובממשלה בראשותו אחר הבחירות יככבו לצד אריק שרון ומשה ארנס אישים כמו רפאל איתן, יובל נאמן ואליקים העצני.

מאסר על תנאי וקנס למתיז הבירה על פרס

(ע). נשיא בית־משפט השלום בירושלים, השופט אהרן שמחה, גזר אתמול חודשיים מאסר על תנאי ו־500 שקל קנס על יהושע אסיס (61) מבית־שמש, שהורשע בתקיפתו של מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס לפני כשבועיים, לאחר אסיפת בחירות בעיירה.

אסיס הודה בתקיפה והתנהגות פסולה במקום ציבורי.

בכתב־האישום נגדו נאמר, כי ב־8 באוקטובר השנה סיים פרס אסיפת בחירות באולמי חנסל בבית־שמש. אסיס ישב בבית־קפה סמוך ולאחר שהסתיימה האסיפה ופרס עזב את המקום, קם ממקומו והתיז על פרס ושני אנשים שהיו לידו, בירה מכוס שבה החזיק.

אסיס גם קרא לעבר פרס: "יא זבל, לא רוצים אותך".

אסיס הודה באשמה והתנצל בפני השופט על מעשהו. הוא אמר כי בעת האירוע היה שתוי ולא הבין את מעשיו.

היום ברדיו "קו פתוח" על הבחירות

מאת כתבי "הארץ"

"קו פתוח" לשאלות מאזינים על הסדרים ביום הבחירות תקיים היום אחרי־הצהריים ועדת הבחירות המרכזית.

השידור יהיה ברשת ב' בין השעות 4 ל־6 אחרי־הצהריים. על שאלות המאזינים ישיבו מנכ"ל ועדת הבחירות המרכזית, תמר אדרי, והיועץ המשפטי של הוועדה, עו"ד אהוד שילת.

מומחים באולפן ישיבו לשאלות המאזינים על סדרי הבחירה, פעולת הקלפיות, ושאלות של הרגע האחרון. המישדר ישולב בדיווחים על ההיערכות האחרונות של המפלגות ליום הבחירות, דיווחים מוועדת הבחירות המרכזית, וכן דיווחים של כתבי הרדיו בעולם על סיקור הבחירות בישראל.

"קו חם" ליום הבחירות בין המערך לליכוד בחיפה

מאת ירח טל
כתב "הארץ" בחיפה

המערך והליכוד בחיפה חתמו אתמול על הסכם להתקנת "קו טלפוני חם" ביום הבחירות, שיחבר בין מטות הבחירות של שתי המפלגות לטיפול בתלונות הדדיות על הפרת חוקי הבחירות.

בהסכם, עליו חתמו באריכות שתי המפלגות: עו"ד אבי גולדהמר בשם הליכוד בחיפה ועו"ד יגאל גייפלד בשם המערך בחיפה, נאמר כי יוקם מנגנון לטיפול הדדי בתלונות, כאשר כל תלונה תופנה תחילה לידיעת המשפטי של הצד שכנגד ותינתן שהות סבירה לטיפול בבירור התלונה.

רובינשטיין: להפסיק שידורי גוש אמונים

מאת לילי גלילי

ח"כ אמנון רובינשטיין (מרכז שינוי) קרא לשרי המשטרה והתקשורת, להפסיק לאלתר את שידוריה של התחנה הפיראטית המופעלת על־ידי גוש אמונים.

רובינשטיין האשים את המערך והליכוד בשידור החוק אותו ניסח, שהיה מאפשר פלוראליזם תקשורתי, והוסיף כי מי שמנע הקמתן של תחנות רדיו לגיטימיות, קיבל תחנה פיראטית המופעלת על־ידי הימין הקיצוני.

הרב יוסף מתיר נדרים לבוחרים פוטנציאליים

מאת כתבי "הארץ"

הרב עובדיה יוסף, מנהיגה הרוחני של תנועת ש"ס, החל בפעילות מיוחדת במינה של התרת נדרים לבוחרים פוטנציאליים.

באחרונה פנו מאות בוחרים פוטנציאליים למטה הבחירות ש"ס בבני־ברק בבקשה לסייע להם להשתחרר מנדרים, שנדרו בלחץ פעילי מפלגות דתיות שונות והמחייב אותם להצביע רק עבור אותן מפלגות.

מהפניות אל הרבנים המנהיגים את תנועת ש"ס, ובראשם הרב עובדיה יוסף, הסתבר כי אנשים רבים מתלוננים, שמפלגות דתיות התחימו אותם, תוך הפעלת לחצים כבדים, על טפסים שבהם הבטחה מפורשת או שבועה להצביע בעד מפלגתם.

נשיא מועצת חכמי התורה, הרב עובדיה יוסף, אומר כי לשבועות האלה אין כל תוקף וכי הן אסורות עלפי ההלכה. הרב הורה לאותם פונים להצביע על־פי מצפונם, בלי להתייחס לשבועה או להצהרה שנתנו.

12 דגמים. סמל הצלחה אחד.

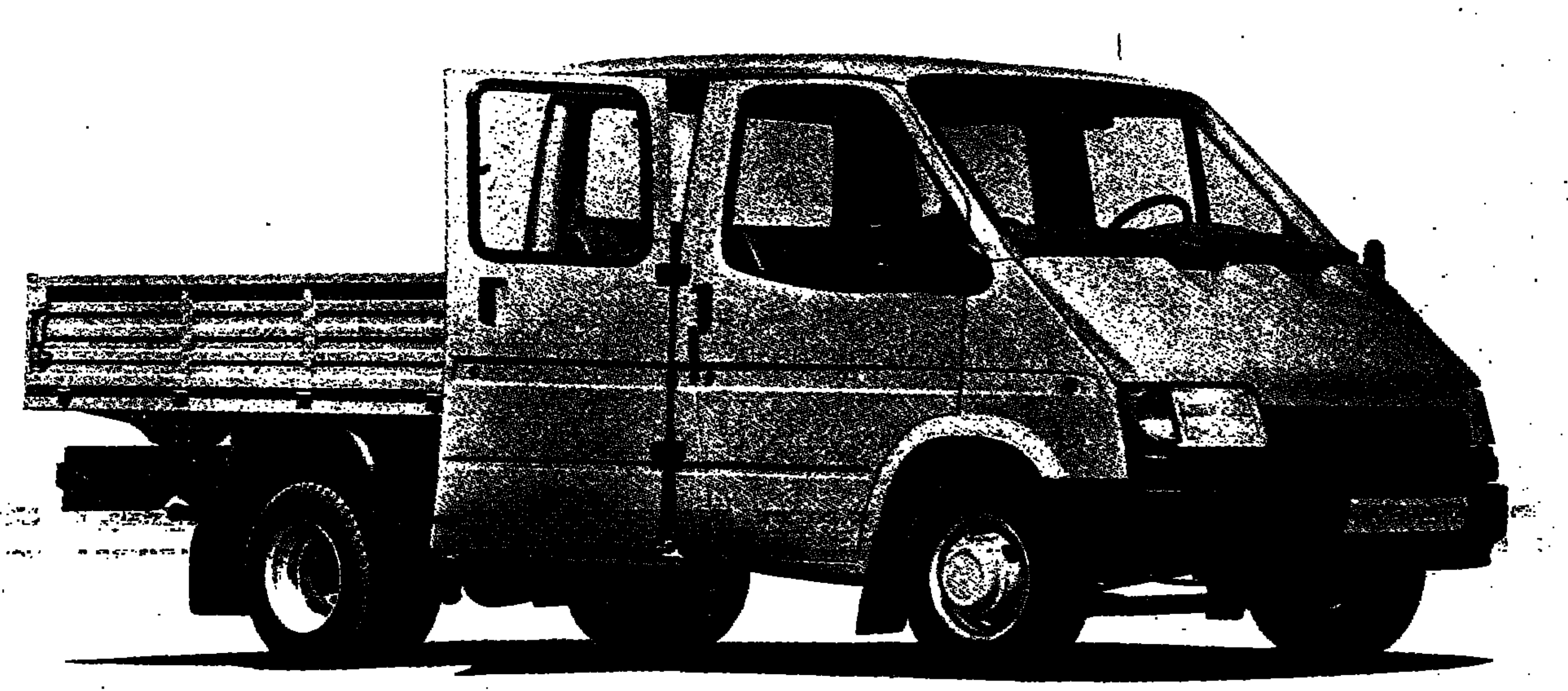

פורד טרנזיט תא כפול (3 דלתות)

*הנוחות בהסעת 7 נוסעים, כולל נהג, והיעילות בהובלת מטען, הפכו את פורד טרנזיט תא־כפול לדגם המועדף ע"י חברות רבות באירופה, וזה לא מפתיע. כי טרנזיט תא־כפול מצטיינת ביתרונות רבים: ארגז מקורי עם משטח הניתן להעמסה מ־3 כיוונים, רמת בטיחות גבוהה, יציבות, תא נהג ונוסעים מרווח ומשופר, שדה ראיה מוגדל, ועכשיו גם אפשרות לדגם 190 הכולל ארגז גדול יותר עם כושר העמסה עד 2 טון (כולל נוסעים) והגה כח. **פורד טרנזיט תא כפול - עוד דוגמה לאמינות המוכחת של פורד !***

פורד טרנזיט 2 דלתות צד

*אם אתה מרבה לפרוק ולהעמיס סחורה קח את פורד טרנזיט עם 2 דלתות צד. הדגם הגמיש עונה על הצרכים שלך במיוחד בתוך העיר בנסיעה וחלוקה ברחובות צפופים, צרים או חד־סיטריים. נוח ביותר להעמסה ופריקה גם במפעל ובחנות. עכשיו עם אפשרות לגג חצי מוגבה, נפח העמסה 6.6 מטר מעוקב. תופתע לגלות עד כמה טרנזיט 2 דלתות צד ר־2 דלתות מאחור, עם משטח ההעמסה הנמוך, מקל עליך את העבודה וכמו כל דגם של פורד טרנזיט, גם מעניק לך בטחון מירבי בנסיעה, יציבות ונינוחות בנהיגה עם צריכת דלק משופרת ושדה ראיה מוגדל. **פורד טרנזיט 2 דלתות צד - עוד דוגמה לאמינות המוכחת של פורד !***

מבצע "שלם את המע"מ וסע" נמשך

אפשרות ל־100% אשראי עד 30 חודש. פרטי המבצע בסוכנויות

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ, מפיצי פורד בישראל. ת"א, רח' יגאל אלון 59 פינת יצחק שדה. טל' 03-333221. ירושלים, רח' המלך דוד 14. טל' 02-226141. חיפה, רח' יפו 145. טל' 04-531171.
סוכני משנה: מוסך דב, קרית שמונה - 06-940205. פריד דאהר, נצרת - 06-555266. אריה חלקי חילוף, טבריה - 06-791317. מוסך צפון, כפר תבור - 06-667702 .666622. מוסך שבים, רמת ישי - 04-834933 .832744.
חברת סרוק בע"מ, קרית ביאליק - 04-761291. אחים קפלן, חדרה - 06-322937 .331319. מוסך מיכה חיק, כפר חיים - 053-611462. מוסך חוף הים בע"מ, הרצליה - 052-555463 .555776. אחים לוי, גבעתיים - 03-5712255.
מוסך רייבמן, רמת החייל - 03-5447333/4/5. טעינת נתניה - 053-23852. אחים זלצמן, נחלת יהודה, ראשון־לציון - 03-9612337 .9613271. מוסך אגרונות, אזור התעשיה, קרית גת - 051-881601.
מוסך נאמן בע"מ, אזור התעשיה באר טוביה - 055-82454. מוסך סהר בע"מ, אשדוד - 055-25678 .35676-8. אלון תחבורה בע"מ, אשקלון - 051-22284. טורא ירוחם ובניו בע"מ, באר־שבע - 057-72277 .77011.
מוסך דיזל אילת, אילת - 059-78073/4.

מוגל לוין בודיש

مكتز من الاهل

هكذا من الأصل

3 חיילים ורופא צבאי לדין על התעללות בתושב עזה

כתב־האישום: היכו את האיש באלות בכוונה להטיל בו מום

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

קצין ושני חיילים מחטיבת גולני נאשמים בהתעללות ובפגיעה חמורה בתושב עזה. באותה פרשה מואשם גם קצין רפואה בהתרשלות בבדיקת הפצוע. הנאשמים הם סג"ם אליהו שריקי, טוראי יהושע סוויסה, טוראי שמעון אמויאל וקצין רפואה ד"ר מיכאל קפלן. כתב־האישום הוגש לבית־הדין הצבאי של פיקוד צפון והמשפט יחל בימים אלה. התובע הוא סרן (מיל') עו"ד אבי גולדבליט.

השלושה הראשונים מואשמים כי ב־8.2.1988, בעת ששירתו בעזה, ליד קלנדיע נאבקו ובהוראה סמוכה, פצעו את העציר האחד אליאס סודי וגרמו לו חבלות חמורות שלא כדין, בכוונה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו חבלה חמורה. הם היכו אותו באלות בראשו ובגפיו, באשכיו ובבטנו, הסיעו לוודשה ושם חזרו והיכו אותו במשך כארבע דקות רצופות. טוראי שמעון אמויאל, מואשם בנוסף כי היכה את העצור ובעט באשכיו במשך לשער מכלאות הגוף בעזה, וגרם לו כתוצאה מכך חבלות בראשו ובגבו. הקצין ושני החיילים מואשמים בהתנהגות שאינה הולמת.

קצין הרפואה, ד"ר מיכאל קפלן, מואשם כי התעלם מהידיעה שהעציר פצוע בראשו, לא בדק את הפצוע ומילא לא הוליך בדבר הטיפול המתאים לו. כן התרשל בכך, שלאחר שנדרש ע"י מפקד המתקן לבדוק את מצב בריאותו של העציר, לא עשה כן אלא השהה את בדיקתו כשעה וחצי, ללא הצדקה.

חברי חבר הנאמנים של המוכבות ביקרו אתמול במקום בו התפוצצה בשבוע שעבר מכונית תופת בגבול הצפון, שכתוצאה ממנה נהרגו שמונה חיילי צה"ל. בתמונה: מגיל קסלן קורא "קדיש" באתר הפיגוע. לצדיו יו"ר המוכבות שמחה דיניץ (מימין) ומשתתפים אחרים

תצלום: סקופ 80

משפטנים יהודים במערב דנים בפאריס בהגנת זכויות האדם

שופט בית־המשפט העליון אהרן ברק הצביע על פסיקות שחייבו קצינים בצה"ל המשרתים בשטחים לכבד את זכויות הפלשתינאים

מאת יואב מוקד,
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). שופטים, פרקליטים ומשפטנים יהודים מעשר מדינות במערב פתחו אתמול בהיכל המשפט בפאריס בשני ימי דיונים, שהוקדשו כולם לבחינת "היבטים משפטיים של ההגנה על זכויות האדם".

כנס זה של האגודה הבינלאומית של משפטנים יהודים אמור לעודד פעולה מתואמת של שופטים ופרקליטים יהודים בעולם לצורך סיוע הסברתי לישראל ולצורך פעילות למען קהילות יהודיות במצוקה.

שופט בית־המשפט העליון אהרן ברק השמיע בישיבת הפתיחה סקירה בדבר מעורבות הערכאות המשפטיות בישראל בהכרעות בעלות אופי חברתי־פוליטי. בין היתר, התעכב ברק בסקירתו על פסיקות שחייבו קצינים בצה"ל, המשרתים בשטחים, לכבד את זכויות הפלשתינאים; אולם מליאת הכנס לא קיימה דיון בנושא.

בישיבת הפתיחה, שבה ישבה ראש השופטת הדסה בן־עתו, השתתפו נשיאי הערכאות המשפטיות הגבוהות של צרפת ושר המשפטים פייר ארפאייאנג.

המפלגה הרדיקאלית מאיטליה מבקרת את המנהיגות בישראל

"יש לנסות דרכים אחרות לפני ששולחים חיילים נגד אזרחים"

(ע). ראשי המפלגה הרדיקאלית מאיטליה מאשימים את המנהיגות הישראלית על כי אינה רואה את העמים האחרים, והתנהגותה היא הסיבה למשבר מתוך עצמה – שאינו לטובת ישראל ולא לטובת המצב בכללו.

"במדינות אחרות היו שרים שאינם יכולים למלא תפקידם כהלכה, מתפטרים", אמרו ראשי הרדיקאלים, בהם פרופ' ברונו זווי, האדריכל בעל המוניטין העולמי, ועמיתו, מייסד המפלגה ומראשיה, מרקו פאנלה, במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בירושלים, במסגרת ועידת המועצה הפדראלית של המפלגה הרדיקאלית, בת 35 החברים מ־20 מדינות, המתקיימת בימים אלה בירושלים.

לדעת הרדיקאלים, אין ישראל נוהגת בצורה נבונה, כדי לגבור על ההתקוממות בשטחים. "יש לנסות דרכים אחרות לפני ששולחים חיילים נגד אזרחים, משום שדבר זה מהווה פגיעה יותר חזקה מאשר פגיעת האויב".

בדברי ביקורת נגד ההנהגה הישראלית, לפחות בחלקה, טען פרופ' זווי, כי זו הנהגה חסרת יוזמה, דמיון ויצירה של דרכים ונתונים חדשים, באמצעותם אפשר לפתור את בעיות האזור. הוא שיבח את מנחם בגין כאדם הראוי להערכה על מנהיגותו, יוזמתו האמיצה ופעלו, שהביא את השלום תוך הידברות עם נשיא מצרים.

קור: לא התקוממות אלא "פרעות", לא משתפי פעולה אלא "ערבים שוחרי שלום"

מאת לילי גליל, סופרת "הארץ"

בהמשך למאבק הלשוני לדיכוי האינתיפאדה, אותו מנהל המשנה ליו"ר רשות השידור, שלמה קור, הוא תבע אתמול בישיבת הוועד המנהל להחליף את המונח "התקוממות", הנקוט ברדיו ובטלוויזיה, במונח "פרעות", או "התפרעויות".

כזכור, החליטו כבר לפני כחודשיים ברשות השידור לחדול מן השימוש במילה אינתיפאדה, ולהמירה בהתקוממות. עתה טוען קור, כי למונח זה יש מסר כפול לערבים, הרואים בו עידוד, בעוד האינתיפאדה של שנות ה־30, זכתה להגדרה המדויקת "פרעות" או "התפרעויות".

כמו כן, הציע קור בישיבה לחדול מן השימוש במונח "ההנהגה הלאומית" ולהחליפו ב"מנהיגי הפורעים", ואת "משתפי פעולה" ב"ערבים שוחרי שלום". הדיון בהצעות נדחה לאחת הישיבות הבאות של הוועד המנהל.

150 תלמידי תיכון יוצאים לסיור במחנות השמדה בפולין

מאת כתבי "הארץ"

כ־150 תלמידי תיכון מכ־20 בתי־ספר על־יסודיים בישראל יוצאים היום בבוקר לסיור לימודי באתרי ההשמדה ובשרידי הקהילות היהודיות בפולין. זו משלחת הנוער הרשמית הראשונה שיוצאת לפולין ביוזמת סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. הסיור יימשך שמונה ימים. בשבוע הבא ישלח משרד החינוך לפולין קבוצה נוספת.

על שיגור משלחות נוער רשמיות, בהוצאת משרד החינוך, לפולין החליט השר נבון לאחר שביקר בפולין לפני שמונה חודשים, יחד עם כ־2000 בני־נוער מישראל ומהתפוצות, באירועים לציון 45 שנה למרד גיטו ורשה. בשובו הודיע השר בממשלה כי מצא שלביקור נערים ישראליים בפולין יש חשיבות חינוכית ממדרגה ראשונה. לדעת נבון, הביקור בפולין מעמיק את יהדות החינוך היהודי הציוני של בני־נוער יותר מכל שיעור בכיתה.

יהודי קאהיר סיכלו העברת קברים בגלל סלילת כביש

מאת יורם המזרחי

קאהיר (מיוחד ל"הארץ"). הקהילה היהודית הקטנה של קאהיר פנתה לבית־המשפט והשיגה צו על תנאי נגד ממשלת מצרים המבקשת להעביר כמה מאות קברים מבית־העלמין באזור דיר אל־באסתין.

המדובר בתוכנית פיתוח מצרית גדולה לכביש עוקף־קאהיר באורך 115 ק"מ. הכביש יאפשר גם לבצע תוכניות שיכון נרחבות באזור קאהיר. משרד השיכון המצרי הציג את התוכנית לפני הממשלה, שאישרה אותה וביקשה מהקהילה היהודית שטח של כ־5,000 מ"ר, וכן ביקשה את הקהילה להעביר ממקומם לבית־עלמין אחר בין 350־400 קברים עתיקים.

בראש המתנגדים לתוכנית, המבקשים את שינויה, עומד עו"ד יוסף דנה, ראש קהילת קאהיר. אנשי הקהילה הדגישו, "שכל המגעים בעניין זה מתבצעים ברוח החוק המצרי ועקרונות המשפט".

מפם

מפ"ם -
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

מטוס מבחריין נחת בנתב"ג

מאת זהבה בלומנקרנץ,
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מטוס אשר הגיע בטיסה ישירה מבחריין, נחת אתמול בצהריים בנתב"ג. המדובר במטוס אשר שימש כ"אמבולנס אווירי", כדי לשאת חולה לטיפול רפואי. תחילה סברו, כי זה מטוס שהגיע מלרנקה, אולם הטייס הודיע בקשר כי הוא מגיע בטיסה ישירה מבחריין.

מידע בנושא הועבר מיד לגורמי הביטחון, כולל קב"ט משרד התחבורה. כאשר התברר כי המדובר ב"אמבולנס אווירי", ניתן אישור הנחיתה. את שירותי הקרקע בנתב"ג העניקה למטוס מבחריין חברת "לאופר".

מתה אמו של שר האוצר

(ע). ויקטוריה נסים, אלמנתו של הראשון לציון הרב יצחק נסים ז"ל ואמו של שר האוצר משה נסים, נפטרה אתמול בבוקר בביתה ברחוב בלפור בירושלים.

דובר מד"א מסר, כי המנוחה בת ה־79 נפטרה ב־6 בבוקר מדום לב, ו־40 דקות של ניסיונות החייאה לא הועילו.

ויקטוריה נסים הובאה אחה"צ למנוחות בהר הזיתים בירושלים. אחר ארונה הלכו ראש הממשלה, שרים, בכירי משרד האוצר ומשרד המשפטים, ורבים מתושבי העיר, שביניהם נודעה המנוחה כצדקנית המעורבת בענייני ציבור.

מגפי דפנה נמכרו לחיילי ערב הסעודית

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

חיילי המשמר הרכוב המלכותי של המלך פאהד, מערב הסעודית, רוכבים וצועדים במגפיים שיוצרו בישראל, בקיבוץ דפנה.

מתווך בריטי, אשר הציג את המגפיים בפני הסעודים, הופתע לקבל מהם מחמאות על טיבם, בעיקר בשל יכולתם לספוג זיעה. ראשי הארמון הזמינו אצלו כמות גדולה של מגפיים, למרות שידעו כי מקורם של אלה הוא בדפנה. הם רק ביקשו, כי יוסר כל סימן ישראלי.

המגפיים נשלחו לריאד, דרך לונדון.

שתי נעדרות נמצאו באילת

מאת נורית כרמא
סופרת "הארץ" בחיפה

אורלי בן־עזרא ועינת גבינסקי, בנות 13 וחצי מקריית מוצקין, שנעדרו במשך יום וחצי מבית הוריהן, נמצאו אמש באילת.

שתי הנערות הן תלמידות כיתה ח' בבית־הספר יאנוש קורצ'אק בקריית מוצקין. עזרא בן עזרא, אביה של אורלי, סיפר אתמול כי בתו הלכה שלשום לחברתה עם תיק קטן, ומאז נעלמה.

ההורים פנו לעזרת המשטרה וזו פתחה בחיפושים נרחבים. אתמול בערב התקבלה הידיעה, כי השתיים נמצאו באילת.

אביטן לא יישפט על בריחתו מהכלא ועל עבירות נלוות

לאחר שנידון למאסר עולם מצטבר על רצח חיים שושן בכלא רמלה

(ע). פרקליט מחוז הדרום, עו"ד יעקב קרוסהר, החליט אתמול שלא להגיש כתב־אישום נגד אסיר־עולם הרצל אביטן, על בריחתו מכלא באר־שבע ועל העבירות שביצע במהלך בריחתו.

פרקליט מחוז הדרום קיבל את ההחלטה שלא להגיש כעת כתב־אישום נגד הרצל אביטן, לאחר שביום א' נגזר עליו בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב עונש מאסר־עולם מצטבר על העונש שהוא מרצה, לאחר שהורשע ברצח האסיר חיים שושן בכלא רמלה.

עו"ד קרוסהר, ששקל את תקופת המאסר הארוכה שעל אביטן לרצות עתה, החליט שלא להגיש נגדו כתב אישום על הבריחה והעבירות שנעשו יחד איתה, גם נוכח הבעיות הכרוכות בהבאתו של אביטן לדין – בהתחשב באמצעי האבטחה הקפדניים הדרושים למנוע ממנו בריחה בזמן הבאתו לבית־המשפט.

"תאומי מנגלה" שובתים רעב בדרישה ללכוד הפושע הנאצי

(ע). קבוצת ניצולי שואה מארגון "תאומי מנגלה" עומדת לפתוח היום ב־11 לפה"צ בשביתת־רעב בכניסה לבניין הכנסת בירושלים, במחאה על כך, שמשרד המשפטים אינו עושה, לדבריהם, דבר ללכידתו של הרופא הנאצי, יוזף מנגלה, והעמדתו לדין.

תאומי מנגלה הם ניצולי שואה, שהרופא הנאצי ד"ר יוזף מנגלה ערך בגופם ניסויים כדי לבחון השפעת ניסויים אלה אצל תאומים.

אנשי הארגון טוענים נגד משרד המשפטים, שאינו מפרסם מימצאי חקירה שנמסרה לידיו לפני חודשים מספר והמצביעים על כך, שהעצמות שהוצגו לפני 3 שנים בבראזיל כהוכחה לכך שמנגלה מת, אינן עצמותיו של הרופא הנאצי ועל־כן ייתכן שעודו חי וחופשי.

הם טוענים, שמימצאים אלה של חוקר המשטרה מנחם רוסק מתבססים על נתונים ועדויות שונות, והמסקנות התקבלו כבר לפני שנתיים והועברו למשרד המשפטים בארה"ב ולמשרד התביעה הכללית של גרמניה המערבית. מסיבות שאינן ידועות לארגון, הועברו המימצאים לידי משרד המשפטים רק לפני חודשים מספר, אך לדבריהם לא נעשה מאז דבר לפרסום האמת על מציאת "עצמות מנגלה" והמשך החיפושים אחריו.

ממשרד המשפטים נמסר בתגובה, שהדו"ח של סגן ניצב מנחם רוסק אכן התקבל, אך הוא רק חלק ממכלול החומר הנמצא עדיין בבדיקה. פירסום בשלב זה של דו"ח רוסק, עלול להזיק להמשך החקירה. עוד נמסר, שהפעולות לזיהוי עצמות השלד שמיוחס למנגלה נעשו בתיאום עם הרשויות המוסמכות בגרמניה ובארה"ב.

פקחים פינו פועלים מהשטחים בבני־ברק

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

סיירת הפיקוח של עיריית בני־ברק פינתה פועלים ערבים מהשטחים שהרחיבו את שוק העבודה גם לחצרות הבתים בסביבת צומת תל־השומר. הפקחים, הנמנים על צוות של חברת אבטחה פרטית ולא על צוות עובדי העירייה, פעלו בעקבות תלונות רבות של תושבים על פלישת הפועלים לחצרות הבתים ולעתים על שימוש בהן לעשיית צרכים. נגד כמה מהפועלים שהתנגדו לפינוי, הוגשו תלונות למשטרה.

הסיירת פתחה במבצע לחיסול הרוכלות בחוצות בני־ברק, בעיקר בחזית בית־כנסת הומה מתפללים. הסיירת החלה לפעול גם בסילוק מיסודים ממדרכות העיר, אשר גרמו הפרעות להולכי־רגל. בעת פינוי רכב חונה על המדרכות, הותקף פקח בשרשרת ברזל על־ידי בעל הרכב. נגד התוקף הוגשה תלונה למשטרה.

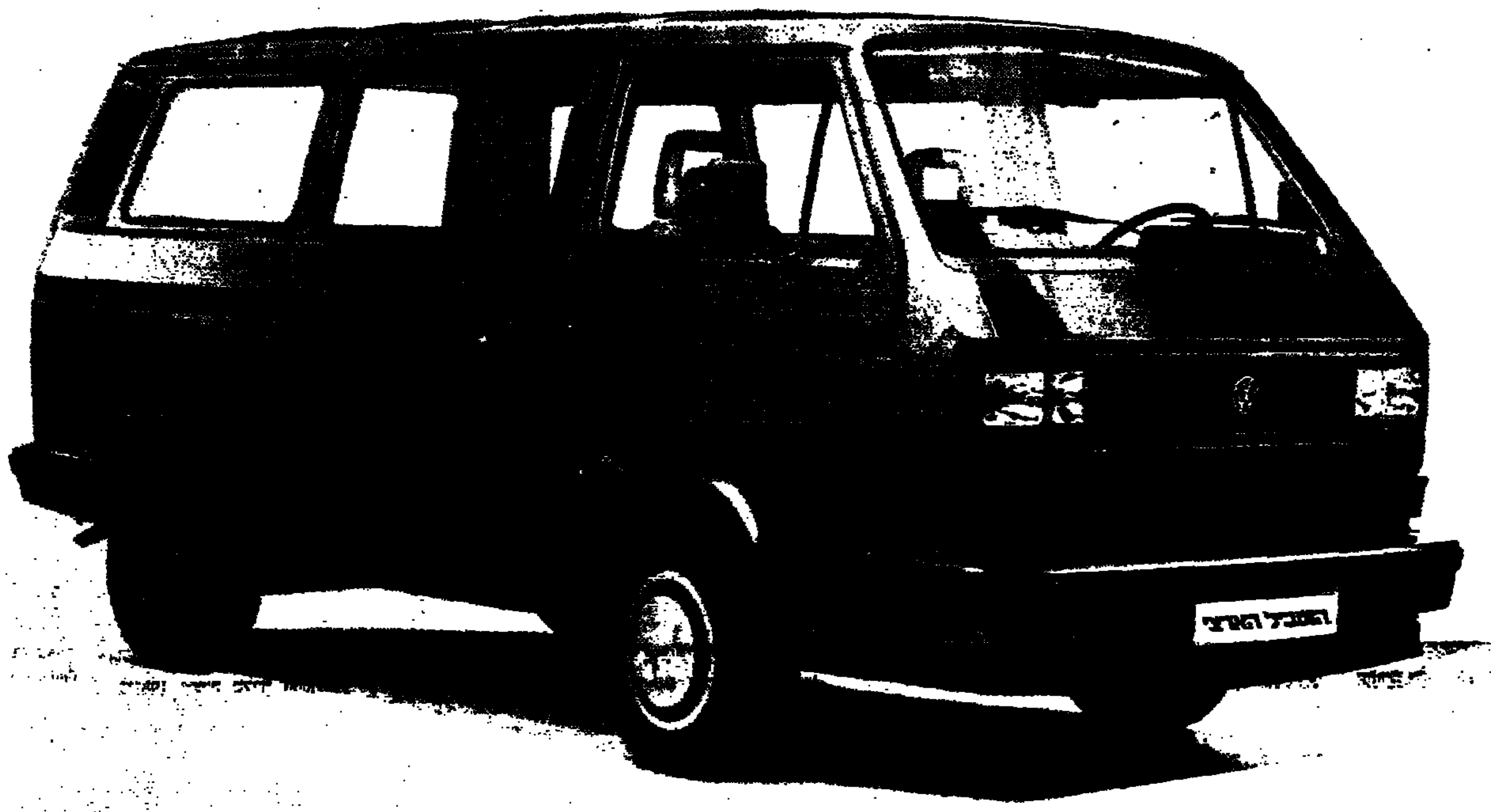

חשבון פשוט

או "אז מה יש לנו"?

1. **מוביל מרווח: רחב וגבוה -**
התקרה לא יושבת לך על הראש.. +
2. **מוביל גדול: נהג + 10 נוסעים**
ועוד תא להרבה מטען. +
3. **מוביל שקט: המנוע מאחור**
לא מרעיש עלמות, לא מחמם רגליים. +
4. **מוביל יציב: יושב על הכביש**
ולוקח סיבובים בלי דפיקות לב. +
5. **מוביל נעים מאד -**
נוסע חלק, לא קופץ ולא מתנדנד. +
6. **מוביל בטכנולוגיה:**
שרות-בקרה-תקופתי רק פעם בשנה
או אחת ל-30,000 ק"מ, מה שבא קודם. +
7. **מוביל באיכות:**
ראה את תעודת האחריות שלו. +
8. **מוביל מבנק: שכלולי הנדסת-אנוש**
אבזרי נוחות וגימור נוי כלולים במחיר:
נעילה מרכזית, חלונות ומראות חשמליים, פנסי הלוגן. +
9. **מוביל על בטוח: מבחני השוואה**
מוכיחים עליונות פולקסווגן בבטיחות. +
10. **מוביל שיוביל ויוביל ויוביל**
וישמור על ערך כספך שנים רבות. +
11. **המוביל שלא יוביל אותך ללשכת-עבודה:**
אתה תרויח יותר כי תוציא עליו פחות. +
12. **המוביל שיוביל אותך איך שתרצה:**
7 דגמים, 3 מנועים, אוטומטי ומיזוג-אוויר אורגי מקורי.

פולקסוואגן קראוול

40,607 ש"ח

ועוד 6,091 מע"מ = 46,698 ש"ח מחירון 7/89 18.10.88.

כאן אתה יודע מה אתה קונה

צמבון המזרח (ישראל) בע"מ.
יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי.
הסוכנויות והמוסכים מוסמכים מקרית שמונה ועד אילת.

ד"ר גודלמן: זלזול בחולים וניתוחים מיותרים באיכילוב

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

המנהל הרפואי במרכז הארצי לייעוץ רפואי, ד"ר יולי גודלמן, טוען כי בבית-החולים איכילוב בתל-אביב נעשים ניתוחים מיותרים, המזיקים למנותח ועולים בכסף רב למשלם המיסים.

במכתב ששיגר גודלמן לחברי מועצת העיר, הוא מציין כי זה זמן רב מגיעים למרכז שבניהולו תלונות לא מעטות של תושבי העיר על מצב לא תקין בחדר-המיון של בית-החולים איכילוב. התושבים מתלוננים על גסות-רוח מצד הרופאים והאחיות, המזלזלים בחולים.

גודלמן מספר, שמתמחה בבית-החולים מבצע את האבחנה הרפואית לחולים, וגם לאבחנה זו ממתינים החולים זמן רב מדי, לעיתים בדרך המתמחה את מצבם.

"מצב חדר-המיון בבית-החולים איכילוב דורש תשומת-לב מיוחדת של נבחרי העיר, כדי שהמצב לא ייעשה בלתי-הפיך ובית-חולים זה, במקום שישמש מעון לריפוי אנשים ולהצלת חייהם, יהווה סכנה לבריאות הציבור."

גודלמן צירף למכתבו תלונה על מקרה ספציפי שקשור למשפחתו של חולה שהגיעה עם שבר ביד לבית-החולים ולאחר שעות של המתנה, החליטו לבצע בה ניתוח ללא צורך. בסופו של דבר, הועברה החולה לבית-החולים תל-השומר, שטופלה שם מיד ובלא שהיה צורך בניתוח.

מנכ"ל המרכז הרפואי תל-אביב, פרופסור דן מיכאלי, אמר בתגובה "אין זה מן הראוי שאתייחס לטענותיו של גודלמן. הוא קיבל תשובה מפני ועליו להסתפק בכך. יותר מכך לא אגיב."

יוגבלו בתי-האוכל, המזנונים ובתי-הקפה בצפון רח' דיזנגוף

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

מינהל ההנדסה של עיריית תל-אביב גיבש תוכנית המסמיכה את הקריטריונים להפעלתם של בתי-אוכל בצפון תל-אביב.

עקב התוכנית יוקטן מספרם של בתי-האוכל, המזנונים ובתי-הקפה באזור. על-פי התוכנית, השטח המינימלי של מזנון יעמוד על 40 מ"ר, של בית-קפה – 70 מ"ר ומסעדות – 90 מ"ר.

התוכנית גובשה עקב לחץ של תושבים הטוענים, כי בתי-האוכל רבים גורמים להם מטרדי רעש ולכלוך גם בשעות המנוחה.

עוד עולה מהתוכנית, כי בקטע של רחוב דיזנגוף – בין רחוב ארלוזורוב ושדרות נורדאו – שהוא אזור בילוי פופולארי ביותר, לא תותר פתיחתם של בתי-אוכל חדשים. ברחוב דיזנגוף, מפינת שדרות נורדאו צפונה, לא תותר פתיחתם של מזנונים חדשים. בבניני דיזנגוף לא יותרו בתי-אוכל חדשים. בכל רחוב דיזנגוף לא תותר הקמת מסעדות הגורמות מטרדי רעש ודיחות לסביבה, ובכל עסק יותקנו האמצעים למניעת מטרדים כנ"ל.

שפירא נדרש להגדיל הערבות הכספית בפרשת הספר "הגביר"

מאת אבי גנאור
סופר "הארץ" ועיתי"ם

בבית-המשפט המחוזי נמשך אתמול הדיון בפרסום הספר "הגביר", שחיבר העיתונאי אריה אבנרי והעוסק בין היתר בח"כ אברהם שפירא.

בדיון בבית-המשפט המחוזי בעניין צו המניעה שהוציא ח"כ שפירא נגד פרסום הספר "הגביר", דרש פרקליטו של אבנרי ליבליך, להגדיל את הערבות שנדרש ח"כ שפירא להפקיד בבית-המשפט, ולהעמידה על סך מיליון ש"ח, במקום 25 אלף ש"ח.

אבנרי נימק את בקשתו בכך, שהדחייה בהוצאת ספרו, אותו התכוון להפיץ לפני הבחירות, גרמה לו ולהוצאת הספרים נזקים גדולים. ההחלטה בבקשתו של אבנרי, תינתן בשבוע הבא, אז גם יוזמן שפירא להעיד על אמיתות התצהירים שמסר בבית-המשפט.

(ע). השופט ויננגרד דחה את טענתו של עו"ד ליבליך, שלפיה אין בית-המשפט מוסמך למנוע מראש פרסום שיש בו משום לשון הרע וכי הסעד היחיד הניצב בפני ח"כ שפירא הוא להגיש תביעה על נזק, רק לאחר הפרסום.

"בית-המשפט צריך להיווכח שתוכן המידע הוא כזה שרצוי להביאו לידיעת הציבור. בית המשפט צריך לשקול אם אינטרס הציבור מחייב פרסום, וכיצד יכול הוא לשקול את התוכן, אם אין התוכן נמצא לפניו. כדי שביהמ"ש יוכל לבחון את טענת ההגנה של אריה אבנרי, לפיה התוכן הוא כזה שהציבור צריך לדעת אותו, צריך הוא לראות את התוכן ולאפשר לצד השני להביע את עמדתו עליו", קבע השופט.

יעקבי: 31 אלף תושבים נטשו את עיירות הפיתוח בתוך עשור

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

בעשור האחרון נטשו 31 אלף תושבים את עיירות-הפיתוח. מספר זה גדול ממספר התושבים שהצטרפו אליהם. 22,000 עזבו את עיירות-הפיתוח באזור הדרום, ומן הצפון יצאו 8,000 תושבים.

כך מסר שר הכלכלה גד יעקבי בסיור שערך במעלות. בביקור במפעל "סלורד" המקומי, טענו ראש המועצה, שלמה בוחבוט, ומנהל המפעל, צבי פאר, כי לקראת השנה הקרובה מתוכננת ירידה תלולה בהזמנות למפעל, עקב הורדת [illegible]

ב-1987 ייצרה סלורד 207,000 מכשירי טלפון, בהחזר כספים של 13 מיליון דולר. השנה ירדה כמות הייצור ל-100,000 טלפונים בלבד, והשנה הבאה יגיע הייצור ל-40,000 מכשירים בלבד. השר נתבקש לעזור בהשגת הזמנות למפעל במעלות.

בתום הסיור הודיע יעקבי, כי [illegible] בכבלים לבין נציגי הציבור, להפעלת שידורי טלוויזיה מקומיים קהילתיים.

השדולה למען האשה: יש להקים גוף ממלכתי לייצוג נשים

מאת יהודית קנולר
סופרת "הארץ"

יש להקים גוף ממלכתי לפיקוח על מעמד האשה ולטפל לייצוג הולם של נשים בפוליטיקה. בקריאה זו יצאו אתמול פרופ' אליס שלוי, ד"ר נעמי נבו ויעל רום, נציגות השדולה למען האשה, במסיבת עיתונאים בתל-אביב.

נשות השדולה הציגו בדיקה שערכו למצעי המפלגות לבחינת התייחסותן למעמד האשה. הן ציינו באכזבה, שלמרות פעילותן והחלטת פורום ארגוני הנשים, לא קיבלה אף מפלגה את ההצעה להקצות לנשים 40% ממועמדויות הכנסת.

מפ"ם הסכימה במצעה לשריון 25%. המערך הציע לחוקק חוק שיבטיח שריון של 20%, אך בינתיים אינו עומד בכך.

פרופ' שלוי התריעה על ההתעלמות מציבור הנשים ומפוטנציאל הכישורים שלהן, שאינו מגיע למוקדי הכרעה פוליטיים. רום ציינה, כי היא קראה שלא לעזור למפלגות במסע הבחירות שלהן, אם לא יהיה ייצוג נאות, אך הנשים לא נענו לקריאתה.

ד"ר נעמי נבו ניתחה את ממצאי המצעים. היא ציינה, כי בכל מצע מדובר על האורח בלשון זכר ולדוגמה, הליכוד מבטיח זכויות לחייל המשוחרר; המערך מתחייב לפתח מערכת חינוך לכל ילד, נער וצעיר. "ההתייחסות בלשון זכר אינה עניין סמאנטי, אלא ביטוי לגישה גברית מסורתית", אמרה נבו.

במסיבת העיתונאים נטען, כי המפלגה שגילתה את מירב ההתייחסות לנשים היא מפלגת העבודה, שאימצה במצעה את המלצות השדולה. רצ מסתייגת רק מהצעת השריון, והליכוד, שנכשל בייצוג נשים, מתייחס אליהן בהרחבה במצעו.

התנועה נעימה [illegible] לנשות השדולה תנועת מימ"ד, התחרות להיעד שווים, יום לימודים ארוך, פתרון בעיית העגונות ועידוד נשים לשירות לאומי.

במפלגת התחיה אין פרק על מעמד האשה, אך יש הכרזה כללית לפעול יחד עם שדולת הנשים.

המפד"ל מתנגדת לרפורמה בדיני אישות, מבקשת להרחיב את סמכויות בתי-הדין הרבניים, מבקשת לבטל את שירותן של כלל הבנות בצה"ל ולהעבירן לשירות לאומי.

מפלגת שינוי נמצאת במקום האחרון, על-פי הנתונים שהוצגו בהתייחסות לשאלות מרכזיות במעמד הנשים.

משרד המשטרה דחה הצעה של ארז להעביר לשב"ס את בתי המעצר

נדחתה גם המלצתו להפקיד בידי שב"ס הובלת עצירים לבתי המשפט

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

משרד המשטרה, בתמיכה של שר המשטרה ומנכ"ל המשרד, דחה סופית הצעה שהעלה מבקר המשרד, אברהם ארז, להעביר את בתי-המעצר המשטרתיים ואת כל נושא ליווי העצירים והבאתם לבתי-משפט, מאחריות המשטרה לאחריותו של שירות בתי-הסוהר. בכך אימץ משרד המשטרה את עמדת המשטרה. בין השאר טענה המשטרה, שהנתונים והממצאים, עליהם ביסס המבקר ארז דו"ח המלצות בנושא ליווי עצירים, אינם מדוייקים ואינם משקפים את המצב בתחום הזה.

המבקר ארז קבע בדו"ח שלו, שהמצב הקיים כיום, שבו הן המשטרה והן שב"ס עוסקים בהבאת עצירים ואסירים, כל גוף ממיתקניו שלו, לבתי-המשפט, מסרבל את המערכת, גורם לטלטול מיותר של העצירים והאסירים ויש בו אי-יעילות רבה ואי-ניצול של מקומות כליאה.

בעת הכנת הדו"ח בנושא, זה החזיק במשטרה 1,500 עצירים ובשב"ס כ-8,000 אסירים. על פי הנתונים המשטרה מבצעת מדי חודש 7,000 פעולות ליווי של עצירים לבתי-המשפט ושב"ס – 5,500 פעולות ליווי.

המשטרה טענה בדיונים שהתקיימו בנושא זה אצל שר המשטרה, כי היא הרחיבה את מערך הכליאה [illegible] העוסק בטיפול ובאחזקת של עצירים. היא מוקפת – לצרכי החקירה – למקומות כליאה הנתונים באחריותה והיא מטפלת ביעילות בנושא אחזקת העצירים והבאתם לבתי-משפט. כהוכחה לתפקודה היעיל בתחום הזה, הביאה המשטרה את העובדה שאין תקלות חמורות של בתי-משפט בנושא הבאת עצירים למשפטים.

שר האנרגיה בחוות הגז

שר האנרגיה והתשתית משה שחל סייר אתמול במתקני חוות הגז ליד קרית אתא כדי לעמוד מקרוב על מתקני הבטיחות שהותקנו שם בהשקעה של כ-2 מיליון דולר, עקב הדליקה לפני כשנה. שחל מסר בהזדמנות זו לראש עיריית חיפה אריה גוראל המחאה על סך 1.5 מיליון שקל לבניית תחנת כיבוי באזור חיפה. הצלום של מליבו/ישראל סאן

יוצאי בריה"מ דורשים התנצלות פומבית מגזבר הסוכנות שטרית

בעקבות דבריו כי לא כדאי להשקיע בעלייה מברית-המועצות

(ע). הארגונים השונים של עולי ברית-המועצות בישראל, תקפו אתמול בחריפות את גזבר הסוכנות מאיר שטרית, שלא כדאי להשקיע בעלייה מארץ זו.

המרכז למידע בענייני יהדות בריה"מ, בראשות אסיר-ציון לשעבר יוסף מנדלביץ', קרא לראשי הסוכנות היהודית ולמאיר שטרית להתנצל על דברי ההשמצה וההסתה, כדבריהם.

בהודעה מטעם המרכז למידע נאמר, כי באחרונה מתחו עולים שונים ולאו דווקא מבריה"מ, ביקורת חריפה על מה שהם קראו התפרקות מערכת הקליטה, סגירת מרכזי קליטה, העדר פתרונות דיור וירידה משמעותית בסיוע בתחום התעסוקה. לטענתם, עולי ברית-המועצות הם הסובלים העיקריים מהתמוטטות מערכת הקליטה בארץ, אולם הם אינם מתלוננים ומנסים להתגבר על הבעיות בכוחות עצמם.

המרכז למידע מציין, שבשנים האחרונות הגיעו לארץ קרוב ל-200 אלף איש מברית-המועצות, ובהם כבירים מכל המקצועות, המדענים והרופאים בארץ.

"אם דברי שטרית הם פליטת-פה ותוצאה מחוסר ידע והעמקות בנושא, עליו ללמוד אותו היטב לפני שהוא מתבטא בפומבי. אולם אם דבריו הם תרגיל-בחירות, הרי זהו תרגיל שיכול רק לעלות באיבוד קולות רבים למפלגתו", נאמר בהודעת המרכז.

קורפו בעד הולצמן, שמיר מעדיף את סלווין כמנכ"ל משרד התחבורה

מאת יוסף זבר
סופר "הארץ"
לענייני תחבורה

אינג' דן הולצמן, מנכ"ל נתיבי איילון, הוא מועמד של שר-התחבורה, חיים קורפו, לתפקיד מנכ"ל משרד התחבורה. מועמדו של ראש הממשלה יצחק שמיר לתפקיד זה הוא יועצו הכלכלי, שמואל סלווין.

גורם בכיר בלשכת ראש הממשלה אישר אתמול לסופרת "הארץ", כי שמואל סלווין הוא אמנם מועמד לתפקיד מנכ"ל משרד התחבורה. סלווין (34), מ.א. בכלכלה, הוא איש חרות, תושב חיפה, שיצאו לו מוניטין של מקצוען בתפקידיו הציבוריים וליברל בגישתו לנושאים ציבוריים.

בזמנו, כאשר אנשי רצ הפגינו למען פתיחת בתי-הקולנוע בחיפה בערבי-שבת, הגיע סלווין ברגל להפגנה, בטענה שזכותם של החילונים לבלות זמנם כרצונם, כפי שזכותם של הדתיים לשמור על השבת.

סלווין הגיב ב"אין תגובה" לשאלה, אם הוא מועמד לתפקיד מנכ"ל משרד התחבורה.

שר התחבורה, חיים קורפו, אמר אתמול, כי המועמד שלו הוא דן הולצמן. הולצמן קצר הצלחה רבה בתפקידו כמנכ"ל נתיבי איילון. הוא הודיע לא מכבר על התפטרותו מן התפקיד בטענה, כי מיצה את עצמו, והודיע כי בכוונתו להקים חברה פרטית.

לדברי קורפו, יובא מינויו של הולצמן לתפקיד מנכ"ל משרד התחבורה לאישור הממשלה בישיבתה ביום ראשון הקרוב. באותה ישיבה, אמר השר, יאושר גם מינויו של המנכ"ל הנוכחי של משרד התחבורה, עו"ד ברוך לוי, לתפקיד מנכ"ל רשות שדות-התעופה.

האנשים שצעקו "לספח גם את עזה"

יובילו אותך לסיפוח האינתיפאדה.

לשמיר, שרון וארנס יש נוסחת-פלא לחסל את האינתיפאדה בשטחים. אם הליכוד ינהל את המדינה - הם יספחו מייד את הגדה והרצועה.

עובדה: לפני ארבעה חודשים, באחד מביקוריו בארץ, זעק שרון: "לעולם לא נחזיר את עזה".

עובדה: לפני ארבעה חודשים ביקר שמיר במחנה פליטים והסביר שלא נחזיר את השטחים "אפילו במחיר של עוד 9 שנות אינתיפאדה".

ועוד דבר אחד בטוח: מצע הליכוד מדבר במפורש על ריבונות ישראלית בכל השטחים. לא צריך את "אבן-שושן" כדי להבין שריבונות היא סיפוח.

לשמיר, שרון וארנס יש נוסחת-פלא. הם יספחו את השטחים, יפתחו את שערי העלייה הפלשתינית ויכניסו עוד מיליון וחצי ערבים לתוך גבולות המדינה שלך.

ברגע שזה יקרה האינתיפאדה תיעלם מהשטחים.
ברגע שזה יקרה היא תיכנס אליך הביתה דרך השער הראשי.
ואת השער הזה יפתח שמיר, אחרי שארנס ושרון יסובבו לו את מפתח הפלאים.
אינתיפאדה לנצח. אולי זה לא מה שהליכוד רוצה - אבל עם הכישרון והתבונה המדינית שלו, זה מה שיצא.

למערך אין קוסמים אבל יש לו דרך מדינית ובטחונית. המערך לא מאמין בפיתרונות קלים אבל יש לו תכנית לישראל דמוקרטית-יהודית.

המערך
הדרך לפריצת דרך

להרים מהרצפה...

כל רהיטי וורדו חייבים להמכר. עכשיו.

הכנסו עוד היום לרהיטי וורדו. כי עכשיו בוורדו מחירי חיסול מדהימים.
כן, כל רהיטי וורדו חייבים להמכר עד סוף חודש נובמבר 88 ואתם מרוויחים.
אתם מרוויחים מבחר רהיטים גדול (חלקו מיובא מגרמניה) הכולל: מזנונים, פינות ישיבה, פינות אוכל, סלונים, חדרי שינה ועוד. ו... מחירי חיסול אמיתיים.

הכנסו עכשיו לוורדו ותרוויחו.

וורדו רח' ז'בוטינסקי 128 רמת-גן

هكذا من الأصل

פרנק קארלוצ'י: מכירות הנשק

(סוף מעמוד 1)

בפנטאגון עם 5 עיתונאים ישראלים, ערב מסעו לאירופה ולמזרח התיכון. קארלוצ'י עומד להגיע לישראל ב־2 בנובמבר, והוא יבקר גם בירדן ובמצרים. זה יהיה הביקור הראשון של שר הגנה אמריקאי בישראל מאז 1986.

ביום ו' שעבר נשא קארלוצ'י נאום בפסה באוזני "המועצה לעניינים ערביים־אמריקאיים", שבו ביקר את "המנסים לסכל למעשה כל יוזמה של הממשל לספק סיוע צבאי הגיוני ואחראי לשותפינו הערביים". הוא הטיל על מי שכינה "קבוצות אינטרסים בקונגרס" את האחריות לאובדן "מקומות עבודה בערך של עשרות מיליארדי דולרים". הוא הזהיר אותם, כי "הקורבן האמיתי" יהיה "תהליך השלום עצמו".

דברי קארלוצ'י עוררו הסתייגויות. ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים הביעה "תמיהה" תקיפה על הנאום, ועוזריהם של שני סנאטורים בכירים דחו ברוגז את ההערה על אבדן מקומות עבודה.

אתמול ניסה קארלוצ'י להמעיט מחשיבות ההערה. על השאלה אם ואשינגטון תלך בדרכה של בריטניה, ותניח לצרכים כלכליים להכתיב מכירות נשק, השיב: "לא, ואת המסקנה הזו אין להסיק מנאומי... להיפך, אמרתי בעקביות, כי מדיניות הביטחון צריכה להיות מוכרעת בנפרד ממקור מת עבודה".

אף על פי כן, אמר בתשובה על שאלה אחרת, כי "מקומות עבודה חשובים בארה"ב באותה מידה שהם חשובים בישראל. היו לנו פניות מישראל, בהסתמך על הצורך ליצור מקומות עבודה. זו אחת הסיבות שהעדפנו את רכישותינו (הצבאיות) מישראל: לעזור לכלכלת ישראל. זה טבעי".

"רבות מן הארצות האלה", אמר קארלוצ'י על מדינות ערב המתונות, "חוששות להיות מעורבות בתהליך השלום, מפני שאין להן עוצמה מספיקה בתחום הביטחון הלאומי".

פעם אחר פעם, הוא חזר על הביטוי "צרכים לגיטימיים", לתיאור בקשות הנשק הערביות. כאשר נשאל, אם "הצרכים הלגיטימיים" מתבטאים ב"עשרות מיליארדי דולרים", הוא השיב: "למעשה, כן. בדוק מכירות לארצות האלה, שהיו מתבטאות בעשרות מיליארדים, ואנחנו חשבנו אותן ללגיטימיות. לא חשבנו שהן מסכנות את המאזן הכולל במזרח התיכון".

ערך החוזים עם ארה"ב במלחמת הכוכבים – 165 מיליון דולר

גילה בהרצליה ראש התוכנית, גנרל אברהמסון, ששיבח את יכולתה של מומחי ישראל בפיתוח הטיל נגד־טילים "חץ" בסיוע אמריקאי

(עט). ראש תוכנית "מלחמת הכוכבים" האמריקאית, גנרל ג'. אי. אברהמסון, שיבח אתמול את הטיל הישראלי "חץ", ששולב בפרוייקט.

גנרל אברהמסון דיבר בכנס לשיתוף פעולה ביטחוני־תעשייתי ישראלי־ארה"ב, שנערך על־ידי משרד הביטחון אתמול במלון "אכדיה" בהרצליה.

גנרל אברהמסון גילה, כי ערך החוזים שחתמה ארצו עם ישראל במסגרת הפרוייקט הוא 165 מיליון דולר, רובם במימון אמריקאי.

לשאלה, אם ההתקרבות בין שתי מעצמות־העל בעידן גורבצ'וב הורידה את המוטיבציה של הממשל האמריקאי באשר לפרוייקט "מלחמת הכוכבים", השיב אברהמסון בשלילה בהסבירו, כי ביסוד הפרוייקט עומדת מדיניות האומרת כי יש למצוא דרך לנטרל את נשק האיום, ובמקרה זה – טילים גרעיניים. זוהי אסטרטגיה חלופית לזו האומרת, כי ניתן להשיג ביטחון למערב על־ידי איום על אוכלוסיית המזרח.

אברהמסון אמר עוד, כי "חץ", טיל נגד־טילים, שפותח בתעשיה האווירית בישראל כחלק מפרוייקט "מלחמת הכוכבים", הוא טוב מאוד. בישראל יש ידע יהודי וכוח־אדם יצירתי. לא בכדי ישראל היא המדינה השניה אחרי בריטניה, שעימה חתמה ארה"ב על הסכם שיתוף פעולה בפרוייקט "מלחמת הכוכבים". "חץ" ישתלב במערכת הגנה כוללת של התרעה וקשר, אמר הגנרל, שביקר בתעשיה האווירית וראה, לדבריו, התקדמות בפרוייקט "חץ". עוד גילה הגנרל, כי ישראל משתתפת גם במחקרים בתחום הלייזר הכימי הקר במערכות מטאורולוגיות באטמוספירה.

עוזרת תת שר־ההגנה האמריקאי לענייני רכש, אלינור ספקטור, אמרה בכנס כי היצוא הביטחוני מישראל לארה"ב גדל פי חמישה בשלוש השנים האחרונות.

לדבריה, מכרה ישראל לצבא ארה"ב טילי "חץ" במחיר כולל של 150 מיליון דולר. ספקטור ציינה בסיפוק, כי המוצרים הביטחוניים מתוצרת ישראל הם באיכות יוצאת מן הכלל, ומיוצרים בטכנולוגיות מתקדמות ביותר.

קארלוצ'י החמיא לרבין

מאת יואב קרני

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). במהלך ראיון איתו, נשאל שר ההגנה, פראנק קארלוצ'י, על העיתוי שבחר לביקורו בישראל – יום אחד אחרי הבחירות בארץ, ושבוע לפני הבחירות בארה"ב.

"לעולם אין זמן מושלם", ענה. "תמיד יש בחירות. אצלנו, אצלכם". אבל, "ודאי שאבקר בישראל בזמן הזה. עברו שנתיים מאז ביקר אצלכם שר־הגנה אמריקאי. השגנו התקדמות עצומה ביחסינו עם ישראל. יש לנו תרכבות אסטרטגיות משותפות חשובות... חשוב שנעביר אותן במצב טוב לממשל הבא".

בסוף הראיון דיבר קארלוצ'י בחום על עמיתו הישראלי, יצחק רבין. "הוא ואני", אמר על שר הביטחון, "תמיד שוחחנו במושגים אסטרטגיים רחבים. אני חושב אותו לאחד ההוגים האסטרטגיים הטובים ביותר של ישראל. אני נהנה לדבר אתו על היחסים הכוללים במזרח התיכון. הוא ניחן בידע ובהרקע יוצאים מן הכלל. אני יכול ללמוד ממנו הרבה".

השדולה הפרו־ישראלית בארה"ב מנסה לצמצם נזקי שידור עוין

מאת יואב קרני
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). השדולה הפרו־ישראלית בוואשינגטון (איפא"ק) התחילה אתמול במאמץ ציבורי לצמצם את נזקו של שידור טלוויזיה עוין, אשר בו הועלתה האפשרות, כי השדולה מפירה את חוקי ארה"ב.

השידור, בתכנית הטלוויזיה הפופולארית "60 דקות", הציג גם סקר דעת קהל, שבו נשאלו 1,530 אמריקאים אם הם סבורים, שכדי לקיים את ביטחון ישראל "צריכה ארה"ב לתת לישראל יותר סיוע ממה שהיא מושיטה לארץ כל שהיא". לפי רשת סי־בי־אס, שעשתה את הסקר, 13% השיבו ב"הן"; 72% השיבו בשלילה; ו־15% אמרו שאין הם יודעים.

איפא"ק תפרסם השבוע קובץ סקרים שנעשו השנה על־ידי מכוני דעת קהל וכלי תקשורת בארה"ב, המוכיחים את ההיפך הגמור.

הסנאטור הרפובליקאי לשעבר, צ'ארלס פרסי, אמר בשידור, כי "עולם מוסלמי של 800 מיליון רשאי להציג את השאלה: 'מה קורה? מי מנהל את מדיניות החוץ של ארה"ב? האם יתכן שלישראל ולראש ממשלתה יהיה יותר כוח מאשר לכל הסנאט של ארה"ב?'"

שידור הטלוויזיה עסק בזמנו במירוץ בחירות לסנאט, המתקיים במדינת רוד־איילנד, בצפון־מזרח ארה"ב. לפי השידור, איפא"ק עוסקת בתיאום תרומות מגופים יהודיים לסגן מושל רוד־איילנד, ריצ'ארד ליץ', יהודי המתמודד מול הסנאטור הרפובליקאי המקומי, ג'ון צ'ייפי.

אילו התאשרה טענת סי־בי־אס, היה במעשה זה לכאורה משום עבירה על חוקי הבחירות הפדראליים.

שר המשפטים, היועץ המשפטי לממשלה
המנהל הכללי, פרקליט המדינה
מנהלי האגפים ועובדי המשרד

משתתפים בצערו של שר האוצר
משה נסים
על פטירת אמו
ויקטוריה ע"ה

לשר האוצר משה ניסים

אתך באבלך הכבד על מות אמך

ויקטוריה ז"ל

צבי רנר
יו"ר אגוד העובדים הליברלים ומוסדותיו

לשר האוצר משה נסים
ובני משפחתו

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם האם היקרה

ויקטוריה ז"ל

דני גילרמן, נשיא
הנשיאות, הועד
איגוד לשכות המסחר בישראל

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

למשפחת פניני

כואבים ואבלים על מות יקירכם

יְשָׁה פניני ז"ל

משפחת ברונו, רעיה אזה
אלכס וגניה לנדסברג.

המנהל הכללי של משרד האוצר
הנהלת המשרד וחבר העובדים

משתתפים באבלו של שר האוצר
מר משה נסים
במות עליו אמו

ויקטוריה נסים ז"ל

רעית הראשון לציון הרב הראשי לישראל
הרב יצחק נסים זצ"ל

יקירנו

אלימלך מיבלום

איננו

ההלויה תתקיים היום יום ג' י"ד בחשון תשמ"ט 25.10.88 שעה 12.00
בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים בשער הראשי

האבלים:
אשתו: לוטקה מיבלום
בנותיו: נורית ועמיצור מור
ורדה ואלכס ליפשיץ
הנכדים: שי, סיון, הראל, הלית, שרון, ליהי ועמית.

השבעה רח' שמגר 34, צהלה.

מפעל מלוה העצמאות והפיתוח (בונדס)
מנהיגיה ועובדיה

משתתפים באבל הכבד

של שר האוצר מר **משה נסים** ובני משפחתו

על מות אמו

ויקטוריה ז"ל

דוד ב. הרמלין
יו"ר בינלאומי

יהודה הלוי
נשיא העולמי

ג'וליאן ונצקי
יו"ר חבר הנאמנים

מדינת ישראל
ממשלת ישראל

משתתפת באבלו של

משה נסים
שר האוצר
במות עליו אמו

הגב' **ויקטוריה נסים** ז"ל

אלמנת הראשון לציון הרב יצחק נסים ע"ה

ללוטקה
נורית ועמיצור
ורדה ואלכס
ולילדים

יחד אתכם מבכים את מות
חברנו וידידנו היקר

אלימלך מיבלום

קבלו השתתפותנו בצער

חבריכם באשטרום

יקירתנו

שולמית אוסטשינסקי

נגאלה מיסוריה

ההלויה תצא היום יום שלישי י"ד חשון תשמ"ט 25.10.88 בשעה 11.00 לפנה"צ
מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול
השבעה בבית הבנות רח' אליהו חכים 6 רמת אביב ג' תל־אביב

מתאבלים: בנותיה: דפנה כותן, רות ברקאי
הנכדים וכל בני המשפחה

למשפחת מייבלום
ולחברים באשטרום

משתתפים באבלכם במות

אלימלך מייבלום

חברת אלרם
מיסודה של החברה לישראל ואשטרום

ראש הממשלה ושר הפנים
המנהל הכללי
יו"ר המועצה הארצית לתכנון ולבניה וחבר עובדי המשרד
משתתפים באבלו הכבד של
מר **דוד פילזר**
במות עליו אמו
שושנה נ"ע
ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-383838

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
ד"ר
אלימלך רימלט
ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
היום יום שלישי, י"ד מרחשון תשמ"ט, 25.10.88,
בשעה 3.30 אחה"צ, בבית העלמין קרית־שאול.
ידידיו ומוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין.

משפחת רימלט

עם זכרו של יקירנו

יובל גוטפרוינד ז"ל

במלאת שש שנים לנפילתו נתייחד ביום ה' ט"ו חשון (27.10.88) בשעה 15.30 בבית העלמין הצבאי בהר הרצל

המשפחה

לידידתנו רינה

אתך באבלך הכבד על מות בעלך היקר

אנדרה נהר ז"ל

ידידנו היקר

שרה ועמנואל רסין

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

צבי שוען והמשפחה

על מות

האח ז"ל

כל ישראל חברים בישראל

לגב' **רנה נהר־ברנהיים** והמשפחה,

תנחומינו הכנים למות בעלך הגדול והיקר

הפרופ. **אנדרה נהר** ז"ל

חבר הועד המנהל של כי"ח שנים רבות.

בבנין הארץ תנוחמו.

סנו – מפעלי ברונוס בע"מ
החברה הדרומית לשיווק בע"מ

אבלים על מותו של

יעקוב (יְשָׁה) **פניני** ז"ל.

עובדנו המסור והנאמן

ומשתתפים בצער המשפחה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
בשיבה טובה של יקירנו

יחזקאל וסרשטרום

ההלויה תתקיים היום יום שלישי י"ד חשון תשמ"ט 25.10.88
בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון – בת־ים
אוטובוס יצא בשעה 1.00 בצהרים מבית המנוח רח' נתן החכם 11, תל אביב

רבקה וסרשטרום
אליהו ומרים וסרשטרום וב"ב
רחל ויובל בינור וב"ב

שר־החוץ הסורי מציע לפתוח דף חדש ביחסים עם בריטניה

ארבעה חברי פרלמנט בריטים ביקרו בדמשק למורת רוחה של תאצ'ר

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

שר־החוץ הסורי פארוק אל־שארה אמר אמש בדמשק, כי הגיעה העת ליחסים חדשים בין סוריה לבריטניה. אל־שארה דיבר עם משלחת בת 4 חברי פרלמנט בריטים (שני אנשי הלייבור ושני אנשי המפלגה השמרנית) אשר ביקרה בסוריה בשבוע האחרון, חרף עצת משרד־החוץ בלונדון ולמורת רוחה של מרגרט תאצ'ר. אחד מחברי הפרלמנט, רוברט אדלי, אמר כי המפגש עם המדינאים הסורים עשוי לסלול את הדרך לחידוש יחסים מלא בין שתי המדינות.

פגישות בביירות בעניין בני הערובה

(ע"ר). חברי הפרלמנט מבריטניה הגיעו אתמול לביירות לשיחות על גורלם של 3 בני ערובה בריטים המוחזקים בלבנון, והתכוננו להיפגש עם יו"ר הפרלמנט חוסיין חוסייני ועם ראש ממשלת המעבר המוסלמית סלים חוס במערב ביירות.

לא ברור אם הארבעה ייפגשו עם גורמים פרו־איראניים שיש להם השפעה על חוטפיהם של שליח הכנסייה טרי ווייט, העיתונאי הבריטי ג'ון מקארתי והמורה בריאן קינאן.

שלושת הבריטים נמנים עם 17 החטופים מהמערב המוחזקים בביירות בידי ארגונים פרו־איראניים. חידוש היחסים הדיפלומטיים בין איראן לבריטניה, בחודש שעבר, עורר תקוות לשחרורם של השלושה.

האיגוד הפסיכיאטרי הסובייטי מבקש להתקבל לאיגוד העולמי

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). מזכ"ל האיגוד הבינלאומי לפסיכיאטריה, ד"ר שולזינגר, מסר, כי קיבל מכתב רשמי מאת האיגוד הסובייטי לפסיכיאטריה ובו בקשה להתקבל מחדש לאיגוד הבינלאומי.

בקונגרס ה־7 של האיגוד העולמי בשנת 1983 פרש האיגוד הסובייטי לפסיכיאטריה מן האיגוד העולמי והקדים בכך החלטה על סילוקו מן האיגוד העולמי בשל "ניצול לרעה של הפסיכיאטריה לצרכים פוליטיים".

האשמות נגד רופאים סובייטים, המנצלים את הפסיכיאטריה לצרכים פוליטיים ומאשפזים את מתנגדי המשטר במכונים פסיכיאטריים הושמעו כבר בקונגרס ה־6 בשנת 1977 ומאז לא ירד הנושא מסדר היום בכל מפגש בינלאומי של פסיכיאטרים.

ד"ר שולזינגר מסר, כי משלחת מטעם האיגוד העולמי תצא בחודש הקרוב לביקור בבריה"מ בהתאם לבקשת האיגוד הסובייטי לפסיכיאטריה.

ד"ר שולזינגר מסר, כי משלחת מטעם האיגוד העולמי תצא בחודש הקרוב לביקור בבריה"מ בהתאם לבקשת האיגוד הסובייטי לפסיכיאטריה.

קוהל מבקר במוסקווה

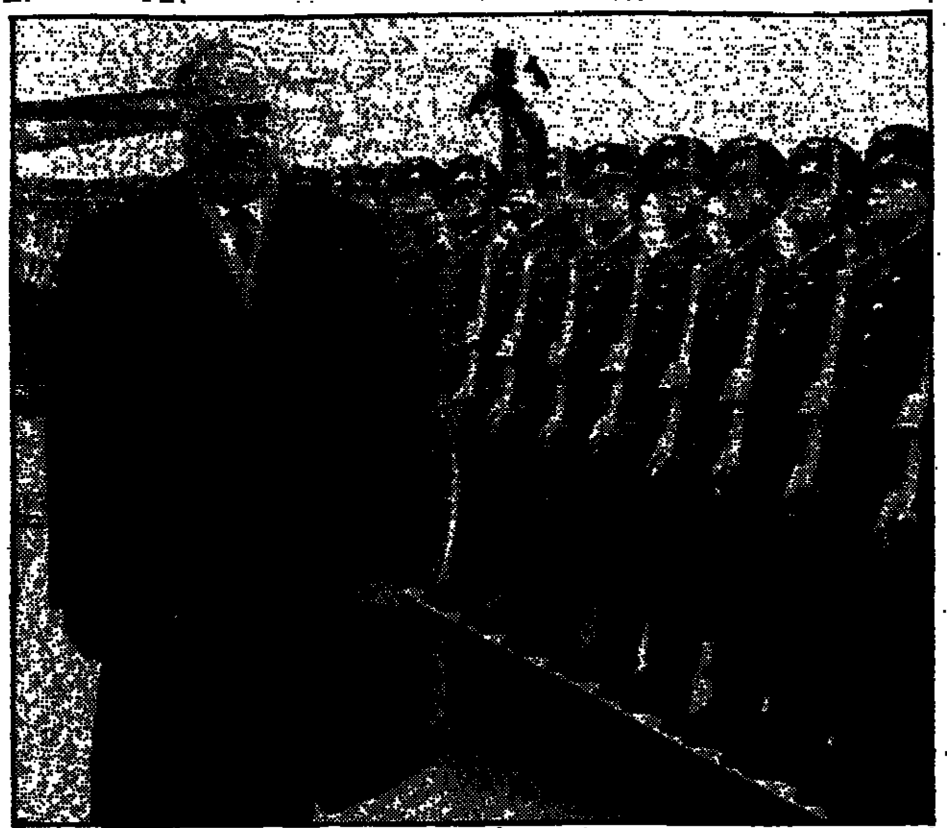

"הקרח נשבר", אמר אמש מנהיג בריה"מ מיכאל גורבצ'וב בתום שיחה בת שעתיים וחצי בקרמלין עם קנצלר גרמניה המערבית הלמוט קוהל, שהגיע אתמול לביקור של ארבעה ימים במוסקווה. גורבצ'וב ציין כי הושגה הסכמה בנושאים רבים. קוהל אמר כי הוא צופה לשיפור גדול ביחסים. בין נושאי הביקור: פירוק הנשק, קשרי כלכלה, הגירת גרמנים מבריה"מ והמעמד של ברלין. בתמונה: קוהל סוקר משמר כבוד בנמל התעופה במוסקווה אתמול. [illegible], מוסקווה. תצלום איי־פי

קשיים בפתיחת שיחות הפיוס סולידאריות־ממשלה בפולין

סולידריות מאשימה את השלטונות בניסיון להכתיב תנאים חדשים

גדנסק (ע"ר) תנועת סולידאריות הודיעה אתמול, כי סיכויי השיחות עם ממשלת פולין הם עתה קלושים ביותר וכי יש לצפות לעיכובים חדשים בהתחלתן.

יאנוש אונישקביץ, חבר סולידאריות, האשים את השלטונות בכך שהודו בהם מהססים על נוהל השיחות, וכי הממשלה מנסה להכתיב תנאים חדשים לפגישה סביב שולחן עגול. הוא אמר, כי השיחות חייבות להתארגן על בסיס הסכמה. סולידאריות מוכנה להתחיל בהן, אולם לאחר הודעה של המנהיג הקומוניסטי וויצ'ך ירוזלסקי מסוף השבוע שעבר, פחתו הסיכויים להתחלתן.

ירוזלסקי אמר, כי הוא תופס הפעולה יותר לאיגוד המקצועי סולידאריות רק לאחר שפולין תעבור שיקום כלכלי ויוגשמו הרפורמות שהוציעה המפלגה הקומוניסטית.

"אנו רוצים מודל של איגוד מקצועי כפי שהוצע לנו, ואשר לא יהיה אלא סוס טרויאני להשגת מטרות פוליטיות", אמר ירוזלסקי בפגישה שקיים עם פעילי המפלגה.

סולידאריות וקבוצות פוליטיות אחרות חזרו וטענו, כי השיחות על הרפורמות הפוליטיות והכלכליות שנועדו להביא לפיוס בחברה הפולנית, לא ישיגו דבר בלי שיחזור המעמד החוקי לאיגוד המקצועי סולידאריות.

הסטוריון שוודי: ממשלתי שתקה כי לא רצתה להרגיז את היטלר

"הביקורת על הצלב האדום תקפה גם לשוודיה"

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). היסטוריון שוודי, פרופ' האנס ויליוס, הגיב אתמול בטלוויזיה השוודית על פרסומים המטילים על הצלב האדום השוודי אשמת השתקת השואה כדי לא "להרגיז את היטלר ולאפשר לצלב האדום להמשיך בטיפולו בשבויי־מלחמה".

ההיסטוריון השוודי אמר, כי לממשלת שוודיה נודעו כבר באוגוסט 1942, חצי שנה לאחר ועידת ואנזי (ינואר 1942) פרטים מלאים על השמדת היהודים בגז ציקלון ב'. למרות שהיה בידי ממשלת שוודיה מידע מלא על השמדת היהודים, לא נקטה בכל צעד של מחאה באותם נימוקים שהיו לצלב האדום השוודי להשתיק את השואה. "אם נמתחת ביקורת על הצלב האדום, מוטלת אשמה דומה גם על ממשלת שוודיה", טוען פרופ' ויליוס. "גם בשוודיה חששו להרגיז את המנהיג הנאצי".

באוגוסט 1942 נודע לדיפלומט שוודי בשגרירות שוודיה בברלין, פון אוטאר, מפי קצין גסטאפו עמו נפגש ברכבת־לילה בדרכה מוורשה לברלין, פרטים מלאים על השמדת היהודים בציקלון ב'. הקצין הגרמני, שהיה מזועזע מן המראות שראה, התוודה בפני הדיפלומט השוודי ותבע ממנו להעביר את המידע לממשלת שוודיה.

שיגור מעבורת החלל הסובייטית – בשידור חי

מוסקווה (ע"ר). ההכנות לשיגור ראשון של חללית סובייטית, הניתנת לשימוש חוזר, נמצאות בשלב הסופי – על כך מסרה שלשום סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס". על סמך הידיעה אומרים במוסקווה, כי יש להניח שבזמן הקרוב ביותר תשוגר המעבורת הסובייטית לחלל.

בחודש שעבר אישר אלכסנדר דונאייב, מי שעומד בראש מינהל החלל הסובייטי "גלאבקוסמוס", כי אכן מכינים שיגור של מעבורת סובייטית לפני סוף שנה זו.

ב־30 בספטמבר פרסם ביטאון המפלגה הסובייטית "פראוודה" תצלום של המעבורת, המותקנת לטיל הענק "אנרגיה", כשטיל זה מוכן לשיגור בבאיקונור, תחנת השיגורים לחלל שבמרכז אסיה. השיגור גם ישודר בשידור חי בטלוויזיה.

טייפון באיי הפיליפינים לכד אוניה עם 400 נוסעים

מאנילה (ע"ר). אוניית נוסעים עם יותר מ־400 בני־אדם על סיפונה, ניזוקה קשה בגלל ים סוער, ושידרה אתמול קריאות מצוקה. האונייה נקלעה לסערת טייפון שהלמה בפיליפינים וגרמה עד כה למותם של 42 בני־אדם ולהריסתם של 18,000 בתים.

פקידים בפיליפינים מסרו, כי אוניית־הצלה חשה לעזרת המעבורת "דונה מארילין", במשקל 3,000 טון, הנמצאת במצוקה קשה בלב הים הסוער. האונייה שידרה קריאות מצוקה והודיעה כי היא שטה על גלים עצומים [illegible].

"משמעות קריאות המצוקה היא, שהאונייה במצב קשה", אמר סגן נשיא חברת הספנות [illegible] אתמול.

קברניט איטלקי מואשם בגרימת מותם של 2 מלחים בהתנגשות בנמל פיראוס

אתונה (ע"ר). רב־החובל של אוניית־המשא האיטלקית "איריה" הואשם אתמול בהריגה בעקבות התנגשות בין האונייה לבין אונייה יוונית, בה נהרגו שני ימאים, שני תיירים נעדרו ו־72 נפצעו.

רב־החובל פלאוויו קאמינאלה גם הואשם בגרימת פגיעות חמורות ללא כוונה תחילה, טביעת אונייה ללא כוונה תחילה ועבירה על חוקי שיט בסיסיים – הודיעה התביעה בנמל פיראוס שבקרבת אתונה.

התובע של מחוז פיראוס, גיאורג ולאסיס, העביר לידי התובע המקומי את ההכרעה, אם להמשיך את מעצרו של קאמינאלה עד המשפט, או לשחררו בערבות.

האונייה האיטלקית תישאר בינתיים בנמל יווני.

שני ימאים מצוות אוניית־הנוסעים "יופיטר" נהרגו לאחר שבהתנגשות נפרץ חור באונייה ביום שישי בערב, במרחק 2.5 ק"מ מנמל פיראוס.

מנתח נרצח באיטליה לאחר שילדה שניתח הפכה לצמח

לוקרי, איטליה (ע"ר). מנתח בבית־חולים בדרום איטליה, נרצח ביריות בסוף השבוע, כנראה בגלל כשלון ניתוח שנעשה לבתו של איש מאפיה מקומי – מסרה אתמול המשטרה.

בהודעה נאמר, כי נעצר גבר בן 25, דודה של קאתרינה ג'אנפאולו, בת 4, כחשוד במעורבות ברצח. המשטרה מחפשת אחר אבי הילדה, אנטוניו ג'אנפאולו, הבוס של המאפיה המקומית, המבוקש על־ידי המשטרה זה 3 שנים.

רוצחיו של המנתח ד"ר ג'ינו מארינו (44), ירו בראשו 4 כדורים בלילה שבין שבת ליום ראשון, לאחר שפרצו צמיג במכוניתו, במרחק מה מבית־החולים. בית־חולים זה נמצא בעיירה לוקרי, מרכז המאפיה של אזור קאלאבריה. הגופה נמצאה ביום ראשון לפנות בוקר.

הילדה קאתרינה ג'אנפאולו איבדה את הכרתה ביום שישי שעבר, ונמסר כי אין סיכוי להחלמתה. היא עברה קודם לכן ניתוח תוספתן, שבוצע על־ידי ד"ר מארינו.

שניים נהרגו בפיצוץ בדרא"פ

יוהנסבורג (ע"ר) שני אנשים נהרגו ו־29 נפצעו בהתפוצצות מכונית־תופת בפתח מרכז קניות אתמול בבוקר בוויטבאנק, עיירת מכרות בטרנסוואל שבדרום־אפריקה.

שני ההרוגים הם גבר ואשה שחורים, שנמצאו במגרש החנייה שבו אירע הפיצוץ.

עדי־ראייה מסרו על הרס ונזק שנגרמו לבניינים הסמוכים למרכז הקניות.

התפוצצות זו היא החמורה ביותר מבין ניסיונות הפיגוע של ארגון הקונגרס הלאומי האפריקאי, בחודש האחרון, המבקש לחבל בבחירות למועצות המקומיות שיתקיימו בדרום אפריקה מחר.

שחורים רבים הודיעו, כי יחרימו את הבחירות מאחר שההצבעה היא למועצות נפרדות לשחורים וללבנים.

מיטראן ומובארק ייפגשו היום באיסמעיליה

פאריס (ע"צ). נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, יבקר היום במצרים וייפגש עם הנשיא חוסני מובארק. השניים ידונו בסיכויים להשכנת שלום במזה"ת, ערב הבחירות בישראל ובארה"ב.

מלשכת נשיא הרפובליקה הצרפתית נמסר, כי הקשר האזורי והבינלאומי "מצדיק שיחה צרפתית־מצרית".

בפאריס מכוונים באהדה בהתפתחויות החדשות בקשר לסכסוך המזרח־תיכוני. בבירת צרפת מציינים, כי מיטראן מבקש לכונן מערכת יחסי עבודה עם מובארק, בדומה לזו שהוא מקיים זה זמן עם כמה ממנהיגי אירופה, ובמיוחד עם קנצלר גרמניה המערבית, הלמוט קוהל.

קנאים זרקו פצצה לבר בקאהיר

קאהיר (ע"ר וע"צ). קנאים מוסלמים זרקו פצצת תבערה לתוך בר ברובע הנוצרי של קאהיר ופצעו אדם אחד. כך מסרו אתמול מקורות משטרה.

המקורות אמרו כי המטען, שלתוכו הוכנסו אבנים ומסמרים, נזרק ביום ראשון בערב ממכונית חולפת אל תוך הבר בשכונת שוברה, שם מתגוררים נוצרים קופטים רבים.

הקנאים המוסלמים מפעילים זה מכבר לחץ על ממשלת מצרים ליישום החוקים המוסלמים במדינה. חוקים אלה אוסרים, בין היתר, צריכת משקאות חריפים.

בניין בן 7 קומות התמוטט במרכז מנהטן

ניו־יורק (ע"ר). בניין בן 7 קומות התמוטט אתמול במרכז מנהטן, והמשטרה חוששת כי מספר אנשים לכודים בו.

אמבולנסים וצוותי חילוץ מרחבי העיר הוזעקו למקום, ליד השדרה ה־5 והרחוב ה־31.

מספר עוברי־אורח ברחוב נפצעו כאשר הבניין התמוטט.

הדולר התאושש; הליש"ט יורדת

טוקיו (ע"ר). הדולר התאושש אתמול במידת־מה לעומת הלי"ש, הין והמארק הגרמני, לאחר ששערו ירד במידה ניכרת בשבוע שעבר. ההתאוששות נובעת, כנראה, מעליית שער הריבית בארה"ב ומירידת מחירי הנפט.

ירידת שער הליש"ט החלה בשבוע שעבר, לאחר ששר האוצר הבריטי נייג'ל לוסון הודה כי מאזן הסחר הבינלאומי של בריטניה ימשיך להיות גרעוני לפחות עד 1990.

בשעות הצהריים נסחרה הלי"ש ב־1.7475 דולר, 126.75 ין ו־1.7850 מ"ג.

TWA

חברה אשר מנסה לענין לקוחות חדשים. אבל לשלם לאנשים שיטוסו איתה? לא רציני...

למעשה, אנשים אלה מקבלים מאיתנו שכר מלא. עבודתם היא מן החשובות בחברה. הם מזמינים כרטיסי טיסה כמו כל נוסע. הם מגיעים לדלפקי הטיסה ככל נוסע. ואף־על־פי־כן, איש אינו יודע מי הם. במטוס הינם נוסעים רגילים.

זהו מקצועם, להיות נוסע מן השורה.

השוני בטיסותיהם נעוץ בעובדה שהם רושמים הערות החוברות לדו"ח מפורט הנותן מושג כיצד נראית טי.וו.א ממושב הנוסע החל מהזמנת הכרטיס, דרך הרישום לטיסה וכלה בטיסה עצמה.

הדו"ח נותן תמונה מדוייקת על השירות עד אחרון הפרטים, לטוב ולרע. לדוגמא, אם משקה קר אינו קר דיו, מישהו יקרא לסדר על כך.

לאחר שהושלם הדו"ח, אין הוא צובר אבק על המדף. הוא יקרא על ידי גורם אשר יפעל ויתקן את הטעון תיקון.

מאחורי קו המחשבה הגורס שהדרך הטובה ביותר לענין לקוחות חדשים היא לראות את הדברים מנקודת המבט שלהם, עומד האיש החשוב בחברה.

יושב ראש מועצת המנהלים של ט.וו.א.

TWA
ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.

TWA

פוליטיקה
עתון פוליטי ישראלי

הצירוף המרשים ביותר
תחת גג אחד
של דור כותבים צעירים.
דיוקן סוף שנות ה־80':
הסגנון, הכישרון, התנופה לעתים העייפות, הטעם,
הלכי הרוח, הבוז. כמעט בלי פוליטיקה.

העורך: גדעון סאמט

مكبر من الاصل

ספורט

חולון לא קמה מהקרשים

בעריכת יחיאל ארדי

ועדה בראשות שופט מחוזי תחקור הופעת האחים טורטן ביום הכיפורים בפוסאן

שיט

מאת משה הר־נעש
כתב "ספורט הארץ"

הנהלת ההתאחדות לספורט תתכנס ביום א' בבוקר לישיבה מיוחדת, כדי לדון בהצעת נשיאות המוסד להקים ועדת חקירה אירוע בפרשת האחים דן ודן טורטן, ששייטו ביום הכיפורים בתחרויות האולימפיות ברגם 470 בפוסאן – בניגוד להוראה מפורשת להימנע מכל פעילות.

הנשיאות אימצה אתמול את המלצת היועץ המשפטי, עו"ד צבי ישה. היועץ נדרש להמליץ בנושא המודסבים בעקבות דין וחשבון של ראשות המשלחת האולימפית שהוגשה להתאחדות, ובו דרישה לנקוט אמצעים משפטיים נגד שני האחים.

בראש הועדה יעמוד שופט בית המשפט המחוזי, שהוא גם חבר בית הדין העליון של ההתאחדות לספורט, ולצדו יכהנו שני נציגי ציבור. חברי הועדה ייקבעו בימים הקרובים ושמותיהם יוגשו לאישור ההנהלה. כתב הסמכות של הועדה יכלול קביעת ממצאים עובדתיים בכל הקשור להתנהגות האחים טורטן ביום הכיפורים בעת המשחקים האולימפיים. הועדה תהנה מסמכות ענישה על בסיס תקנון המשמעת של ההתאחדות לספורט, והחלטותיה יהיו סופיות ולא ניתנות לערעור.

ההחלטה בעניין זה התקבלה אתמול פה אחד על ידי הנשיאות.

כדורגל / סגל לאומי

גרינברג פצוע, יחמיץ אימון הבכורה בנבחרת

קלינגר וניסן כהן מתייצבים היום בווינגייט

מאת משה הר־נעש
כתב "ספורט הארץ"

פביאן גרינברג, הכדורגלן יליד ארגנטינה שהצטרף הקיץ למכבי חיפה, יחמיץ כנראה את אימון הבכורה שלו בסגל נבחרת ישראל. גרינברג סובל מפציעה וספק אם יגיע למכון וינגייט, שם יוחל הבוקר מחנה האימונים השבועי. הנבחרת תשהה בוינגייט יומיים ותתאמן במתכונת השיגרתית: היום שני אימונים, מחר אימון בוקר ואחר הצהריים מישחק נגד מכבי שעריים מהליגה הארצית.

במוצאי שבת צורפו כוכור לסגל שלושה שחקנים – גרינברג הפצוע, ניר קלינגר, שהיה שחקן־קבע בהרכב הראשון בנבחרת של מיהייז וניסן כהן מבית"ר תל־אביב, שלא היה בעבר בסגל הלאומי.

יעקב גרונדמן, המאמן את הנבחרת בצוותא עם יצחק שניאור, אמר אמש: "אולי נזמין שחקן או שניים נוספים בשבוע הבא. ההתלבטויות שלנו רבות ואנו רוצים להיות בטוחים לפני צירוף שחקנים חדשים. המגמה היא להגיע לסגל בן 30 שחקנים, כדי שתהיה גם נבחרת עתודה".

פניה לשחרור רוזנטל

שאול מזרי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, אמר אמש כי נעשתה פניה למועדון הבלגי סטנדרד ליאז' כדי שיסכים לשחרר את רוני רוזנטל למישחק עם רומניה בסוף נובמבר.

ג'ונסון נפסל לשנתיים ע"י ההתאחדות הקנדית

אתלטיקה

אוטאווה, קנדה (סוכנויות). האצן בן ג'ונסון נפסל לשנתיים והמאמן צ'ארלי פראנסיס, הושעה לתקופה בלתי מוגבלת – הודיעה כאן אתמול התאחדות האתלטיקה הקנדית.

נשיא ההתאחדות פול ריקרה אמר עוד, כי ועדה מיוחדת תחקור הצהרות של חברי המשלחת האולימפית הקנדית על שימוש בסמים אסורים, וכן תבדוק את פרשת שני הרצים שלא השלימו את המירוצים בהם השתתפו במשחקים האולימפיים בסיאול. כן נערכת חקירה פדראלית נפרדת בעניין זה, בראשות שופט עליון.

בן ג'ונסון נאלץ להחזיר בחודש שעבר בסיאול את מדליית הזהב שלו, וכן בוטל שיאו העולמי החדש בריצת 100 מטר (9.79 שניות), לאחר ששתי בדיקות שתן גילו כי נטל סמים האסורים לשימוש על ידי ספורטאים.

השעייתו של ג'ונסון מפעילות תהיה בתוקף לשנתיים והחל ב־24 בספטמבר 1988, היום בו נחשף לראשונה כי השתמש בתמריצים לא חוקיים. האצן המהולל מוסיף להחזיק בשיא העולמי ב־100 מטר שקבע בקיץ שעבר ברומא (9.83 שניות).

נמסר, כי לג'ונסון הזכות להופיע בפני ועדת הבוררות של הוועד האולימפי הבינלאומי, האמורה לדון בפרשה המסעירה.

● האתלט רוגל נחום, אלוף ושיאן ישראל בקפיצה משולשת, סובל מפגיעה ממושכת בברכו ולא מן הנמנע שיצטרך לעבור ניתוח. הבדיקות הסופיות יהיו היום.

איגרוף / סופה של אגדה בזירה

מת הנרי ארמסטרונג, האלוף היחיד שהחזיק בשלושה כתרים

לוס אנג'לס (איי־פי) הנרי ארמסטרונג, המתאגרף היחיד בהיסטוריה שהחזיק בעת ובעונה אחת בשלושה כתרים עולמיים במשקלים שונים, מת כאן ממחלת לב בגיל 75. הוא הופיע ב־174 קרבות מקצוענים במהלך קאריירה מזהירה, שהחלה ב־1931, וניצח ב־145 – בהם 98 בנוק־אאוט. אף שהרוויח במשך 15 שנה מאות אלפי דולארים, חי בערוב ימיו בצניעות עם אשתו והסתפק בגימלה ממשלתית של 800 דולאר בחודש.

ארמסטרונג, שהתפרסם בין היתר בכינוי "הוריקן הנרי", זכה ב־1937 בתואר העולמי במשקל נוצה, ובעבור שנה נטל כתר זה גם את הכתרים העולמיים במשקלים חצי בינוני וקל.

הנרי היה הבן ה־11 במשפחה בת 15 ילדים. אביו היה אירי שחור ואימו ממוצא אינדיאני. הוא נולד בקולומבוס, מדינת מיסיסיפי, אבל גדל באיזורי עוני בסנט לואיס. לואיס היה מצטיין בעליים במרוצים וסיים את לימודיו בבית ספר תיכון. אחרי כן יצא למערב כדי לנסות מזלו בלוס אנג'לס, שינה את שמו מג'קסון לארמסטרונג ועשה חיל כמתאגרף חובב בטרם פנה למקצוענות ב־1931. כעבור שש שנים זכה בכתר העולמי הראשון שלו, וב־1945 פרש עוד הוא בגיל 32. שמו היה לאגדה באיגרוף העולמי, לצידם של ג'ק דמפסי וג'ו לואיס.

לאחר פרישתו מהזירה הוסמך הנרי לכמורה והירבה להשתתף באירועי איגרוף ציבוריים, כמו הופיע גם כמחבר עלי ומייק טייסון. סידרת מחלות ריתקה אותו למיטת חולים כמעט כל השנה האחרונה. "הנרי היה אדם טוב לב, שהירבה לעזור לנצרכים. זו הסיבה לכך שנותרנו חסרי כל", סיפרה רעייתו השרים אחרים לפני מותו.

נחלה הפסד ליגה שלישי ברציפות, 87–92 מידי מכבי ר"ג. הפועל ירושלים הפתיע 78–76 את מכבי בחיפה. ניצחון בכורה לרמלה, 104–90 בגבת. גליל עליון ניצח 95–87 בראשון לציון. הפועל ת"א בראש לאחר ניצחון ביתי 78–73 על הפועל חיפה

חיין פרימן בדרך לסל נוסף לזכות הפועל גליל עליון בראשון־לציון, על אף ניסיון החסימה של מיקי ברקוביץ', שקבוצתו נכנעה אמש 95–87. צילום: עוזי קרן.

כדורסל / מחזור שישי

מאת אילן מיש
כתב "ספורט הארץ"

ככל שמתרגלים לזה, כך זה הופך מרהיב יותר – ההפסדים של הפועל חולון. אמש באולם בקרית־אונו נחלה חולון הפסד ליגה שלישי ברציפות, הפעם 87–92 למכבי רמת־גן. האם נצרף לסידרת הכישלונות הרצופה את ההפסד בשמינית גמר הגביע, בשבת להפועל חיפה ואת הכישלון בגביע קוראץ', הרי שלושת השבועות האחרונים היו מוקשים שידע המועדון בעל היומרות.

המחזור השישי הבטיח עניין רב, וגם קיים. המישחקים היו ברובם מרתקים ושלושה מהם הסתיימו בניצחונות חוץ. הפועל גליל־עליון ניצח בראשון־לציון את מכבי המקומי 95–87; הפועל ירושלים הפתיע את מכבי בחיפה 78–76; את סל הניצחון בשניית הסיום קלע דורון שפע, ששיחק בחיפה עד תחילת עונה זו.

את ניצחון החוץ השלישי השיג אליצור רמלה, בהדרכת מאמן הנוער בני קליין, 104–90 על הפועל איתן־גבת. היה זה ניצחון הבכורה של רמלה. גבת נותרה יחידה ללא ניצחון.

במישחק מותח באוסישקין ניצח הפועל תל־אביב את הפועל חיפה 78–73. התל־אביבים נותרו בראש הטבלה, תוך ניצול העזרה שליריב העירוני מכבי חסר מישחק.

רמת־גן בזכות קילינג ובינו

מאת אורן שמולביץ'

רוח לחימה למופת, מישחק קבוצתי משובח ומוטיבציה גבוהה היקנו אמש למכבי רמת־גן ניצחון חשוב על הפועל חולון, 92–87. חולון הגיעה במטרה ברורה לחזור סוף־סוף הביתה עם ניצחון, אחרי סידרת האכזבות. ואמנם, המחצית הראשונה הוכיחה כי הדבר בהישג ידה.

פתיחה טובה של פיליפס, שקלע במחצית הראשונה 12 נקודות ושל שני הישראלים, ברגין ואלימלך, שקלעו 8 נקודות כל אחד – איפשרה לחולון להוביל כל שלבי המחצית הראשונה, להוציא את הדקה ה־13 בה הצליחה רמת־גן להוביל 32–34.

אבל המחצית השניה היתה סיפור שונה. בראשיתה אמנם המשיכה חולון ללחוץ ואף הגיעה ליתרון הגדול במישחק בדקה ה־24, כאשר עלתה ל־60–69, אך אז איבדה את הרסן. רמת־גן, בניצוחו של אמיר בינו, נטלה את היוזמה וחוללה מהפך. בינו, במיטבו מרשים בהגנה ובהתקפה, סוף את ר"ג לשוויון ומיד גם ליתרון שנשמר עד הסיום. מישחקה של חולון לקראת הסיום נעשה עצבני ובלתי מאורגן, וניכר כי שחקניה נתונים בלחץ. פיליפס, ברמוד ואול ויליאמס החטיאו שוב ושוב, אולי גם בגלל ההגנה הטובה של ר"ג בדקות אלו. את גורל המישחק חרץ למעשה ניר ריקלים, כאשר קלע 38 שניות לסיום (87–90). כשהכדור בידי ר"ג החזיקה בכדור עד לשניות הסיום ואז הצליח קילינג, המצטיין במישחק, לקלוע עוד שתי נקודות ולקבוע 92–87.

דורון שפע לא ריחם על חיפה

מאת אברהם צימן

דורון שפע, שחיכב שנים במכבי חיפה ועבר בתחילת עונה זו להפועל ירושלים, הוליך אמש את חבריו החדשים לניצחון 76–78 בחיפה כשקלע שני שניות מהסיום. במחצית הוליכו החיפאים 39–34. שפע קיבל לפני המישחק גביע למזכרת מקפטן מכבי אורי רוזנברג, אבל הוכיח לחיפאים כי ויתרו עליו מוקדם מדי.

הפועל ירושלים פיגר בדקות בהפרש שהגיע לא אחת ל־10 נקודות. אבל דווקא בשמונה דקות הסיום, לאחר 71–52 לחיפה, השיגו הירושלמים שוויון 61–61 וניהלו קרב שקול עד ההכרעה. במצב 76–76 נותרו 29 שניות לסיום; הכדור היה בידי החיפאים, אשר השהו אותו כדי לנסות לקלוע בניסיון האחרון, אבל אסף ברנע איבד את הכדור 5 שניות לסיום ושפע, שקלט מסירה ארוכה, קלע את סל הניצחון.

אצל הירושלמים בלטו גם ארז חון ומייק קארטר, שלום הכפר מתוח לסלים יחד עם בלקוסל. בחיפה איבנו גורדון, ברנע והאואגם. להולאס ורוזנברג היו עליות וירידות. מי שהתעורר לקראת הסיום היה רוזנברג, שבזכותו שמר מכבי על שוויון לאחר שקלע שלושה סלים רצופים של 3 נקודות, אבל גם זה לא הספיק.

ברד ליף ניצח בדו־קרב הצלפים

מאת יאיר עמיקם

דו־קרב קליעות, שניהלו אמש בראשון לציון שני הצלפים, ברד ליף מהגליל וחיים ולוטיקמן המקומי, במהלך המישחק המותח והאיכותי, הסתיים בניצחונו של ליף – בלתי ניתן לעצירה במחצית השניה – ובניצחון קבוצתו 95–87.

הפסד הבית הראשון של מכבי ראשון לציון היה גם הפסדו הראשון של חיים ולוטיקמן העונה (הוא לא שיחק נגד הפועל ת"א). הפסד שיכול היה למנוע אילמלא הכמיהה שלו לעשות סל בכל פעם שהיה הכדור בידו. כאשר הגליל "ברח" בתחילת המחצית השניה נכנס מיקי ברקוביץ' בדקה ה־24, לאחר ששיחק רק 5 דקות במחצית הראשונה, והחל צולף מהטווחים שהוא אוהב. מיקי היה חם, וקלע 4 שלשות, אך משום מה – דווקא כשעמד לבטל את הפרש הזהבה – לא קיבל כדורים מידי אלר־סיקמן. דומה שלא היה מופי ארמסטי על המגרש ולא בעמדת השידור של גל"צ, כפרשן, והנה אולי התצאה שונה לגמרי... מיקי שיודע לכדורים שמופי ידע תמיד לספק לו ומול שמירה של ותיק אחר, אור גורן, שאינו גבוה עם השומרים המצטיינים בליגה, יכול היה להפוך את הקערה על פיה. יעידו 16 הנקודות שקלע במחצית השניה.

נחטא לאמת אם נקבע, שהפסד ראשון לציון נבע רק מאנוכיותו של ולוטיקמן. שחקני הגליל שפתחו בהססנות, החזיקו מעמד במחצית הראשונה בזכות יכולת מזהירה של ליף, השתפרו ללא הכר בשניה והיו ראויים לנצחונם. השיפור התבטא בעיקר במישחק הצוות בהגנה ובהבריקתו של חיין פרימן הירושלמי, שחטף כדורים ויחד עם ליף, מרטין וגורן בסיום יצא מהכלל (3 שלושות) היטו את הכף לזכותם.

במחצית הראשונה עזרו סתם ולוטיקמן את ראשון ליתרון משכנע 40–32 בדקה ה־16, אך מעבר לשמירה איזורית של ראשון גרר 3 שלשות של ליף (2) ופרימן, והפער צומק.

ניצחון בכורה עם מאמן נוער

מאת יורם רייס

אליצור נהדור רמלה צבר אמש את שתי הנקודות הראשונות שלו, דווקא במישחק שעורר ספקות אם הקבוצה תופיע בו בכלל. מאמן הקבוצה יעקב אבולי התפטר כמדור השבוע, ואת מקומו מילא אמש מאמן הנוער בני קליין, שניצח על חבורה מלוכדת שהצליחה לגבור 104–90 על איתן גבת, שעדיין לא ניצחה העונה. המועמד לאימון רמלה, מרדכי קסלר, עדיין לא חתם על החוזה והיה אמש באוסישקין.

עד הדקה השביעית התנהל מישחק שקול (16–16), אולם מכאן ואילך החלו הרמלאים להוביל, כאשר בדקה ה־17 נרשם הפרש שיא לזכותם, 47–35. לקראת סיום המחצית נדמה היה כי גבת תשווה, אולם היא ירדה להפסקה בפיגור 3 נקודות.

המחצית השניה היתה שייכת רובה ככולה לשחקן הבוסטון סלטיקס לשעבר, דייויד ת'ודקוהיל שהציג מישחק שבה עין וקלע 22 נקודות במחצית זו בלבד. החל מהדקה ה־25 החלו הרמלאים ללחוץ על ההגנה ולהגדלות את יתרונם בהדרגה. בדקה ה־28 הובילו 72–59. חמש דקות לסיום הצליחה גבת לצמצם ל־84–81, אולם האורחים הפגינו התלהבות רבה והעלו את הפער עד ליתרון שיא בסיום.

כשנכנס אמסלם נעלם יוסטון

מאת דיקי לוי

הפועל ת"א ממשיך בניצחונותיו, הפעם 78–73 על הפועל חיפה, במאבק ביתי עיקש הצמוד לכל אורכו. הישג משמעותי במיוחד, כיוון שלרשות המאמן אולר עומד צוות שחקנים מצומצם והוא נאלץ להתבסס על חמישיה קבועה לכל אורך המישחק, עם אמסלם כשחקן שישי.

הפועל חיפה, עם מוראל גבוה אחרי ניצחון החוץ בגביע על חולון, הגיע ללא רגשי נחיתות, ידע להוליך בפרקי זמן ארוכים ולהוות יריב שקול למארחים. בחיפה בלט יוסטון שהיה מצויין במחצית הראשונה, אך נחלש בשניה. לצידו שמר על יציבות הוותיק הנבל שלקראת סיום החטיא מספר זריקות חשובות. מי שהיו חסרי ריכוז ואיבדו כדורים רבים היו גודס ושבשוב.

סיפור המישחק שייך לאמסלם הצעיר. כניסתו בדקה ה־24 חוללה תפנית. שמירה מצויינת על יוסטון שלא הורגש, 5 נקודות חשובות שצימצמו את הפער וחמש עבירות תוך עשר דקות, החזירו אותו לספסל, כשהוא זוכה לקריאות עידוד ולמחיאות כפיים. ג'יימס סרי עם 13 ריבאונדים, דניס ויליאמס שהירבה להסתבך וטאונס גילו יכולת מביזה את הדעת. לזכותם יאמר, שבדקות המכריעות קלעו סלים חשובים בקור רוח ודאגו לשמור ואף להגדיל את היתרון בשניות האחרונות.

כדורסל / כל המספרים

מכבי רמת־גן – הפועל חולון 92–87 (50–50)

● המצטיינים: הרולד קילינג ● קלעו לרמת־גן: קילינג 23, בינו 20, מאיו 18, רינקליס 13, ליאור ארדיטי 13, עמי נאמני 5 ● קלעו לחולון: פיליפס 17, אריאל ויליאמס 15, אלימלך 14, ברגין 13, ברמוד 10, מקדונלד 9, דלול 7, נאור 2 ● שופטים: אברהם ונגל ודן בורנשטיין, 600 צופים, בקרית אונו.

הפועל ירושלים – מכבי חיפה 78–76 (34–39)

● המצטיינים: דורון שפע ● קלעו לירושלים: חון 22, שפע 21, בלקול 19, קארטר 8, בראוגם 5, מילר 2 ● קלעו לחיפה: רוזנברג 24, אואגם 18, הולאס 18, גורדון 9, ברנע 6 ● שופטים: ברוך הלינגר ועוזן עמית, 1500 צופים, בחיפה.

הפועל גליל־עליון – מכבי ראשל"צ 95–87 (45–47)

● המצטיינים: ברד ליף ● קלעו לגליל: ליף 35, פרימן 18, מרטין 17, גורן 13, פלישר 12 ● קלעו לראשון: ולוטיקמן 29, ברקוביץ' 18, ריילפורד 18, גולסן 11, כץ 5, דייויס 3, בוטאבי 3 ● שופטים: דוד רם ושלום ולובר, 1500 צופים, בראשון לציון.

אליצור רמלה – הפועל איתן־גבת 104–90 (52–49)

● המצטיינים: דייויד ת'ודקוהיל ● קלעו לרמלה: ת'ודקוהיל 35, קודרליוס 24, גבלמן 20, סמית 18, ודניק 5, רימון 2 ● קלעו לגבת: איימוס 28, ברוקס 17, אלון שפר 14, שמחוני 11, יבאי 10, יעקבי 7, ג'קי דוד 6, אורן שפר 5 ● שופטים: ראובן וירחנביק־וירון פריק, 750 צופים, בגבת.

הפועל ת"א – הפועל חיפה 78–73 (38–41)

● המצטיינים: לינטון טאונס ● קלעו לתל־אביב: ויליאמס 21, טאונס 20, סרי 12, פרישמן 11, לאופר 9, אמסלם 5 ● קלעו לחיפה: הנוו 18, יוסטון 18, יוסביץ' 13, גודס 9, שבשוב 6, רובינסון 5, קסקי 4 ● שופטים: סור וחניק וג'וני אבו־ערב, 1000 צופים, באוסישקין.

כדורסל / נשים

במחזור החמישי הושגו התוצאות: בני־יהודה – הפועל חיפה 65–64, מכבי ת"א – מכבי רמת־גן 68–67, אליצור ת"א – הפועל גלבוע 84–34, אליצור קרית־אונו – הפועל ת"א 91–41, אליצור חולון – מכבי קרית־מוצקין 67–40. הפועל נהריה היה חופשי.

טניס

היום פתיחת סבב פרנקל באשקלון

במרכז הטניס באשקלון תיפתח היום התחרות הבינלאומית הגדולה במסגרת סבב פרנקל על סך 25 אלף דולאר. המדורג הראשון הוא גלעד בלום, לפני אלברטו פריסי מאיטליה ועמית נאור. בבית הגמר משתתפים 32 טניסאים מ־16 מדינות.

אתמול נערך הסיבוב הראשון של בית הגמר לנשים, ולא פחות משבע טניסאיות ישראליות העפילו לסיבוב השני. יעל סגל הפתיעה בניצחון על תגית אוחיון, סגנית אלופת ישראל 3–6, 6–4. יתר הישראליות שעלו לסיבוב השני מתוך 16 המתחרות הן אילנה ברגר, דליה קוריאט, דניאלה בלנקה, לימור זלק, ענת הארון ויעל שבים.

איגרוף

רשמית: המתאגרפים הורחקו לחמש שנים

במשרדי ההתאחדות לספורט בתל־אביב התקבלה אתמול הודעה רשמית מהתאחדות האיגרוף הבינלאומית, המאשרת החלטתה להרחיק את מתאגרפי ישראל לחמש שנים מכל פעילות – בגלל הופעת קבוצת מתאגרפים מישראל בדרום־אפריקה, ללא היתר ולמרות איסור מפורש.

כדורגל

שניאור ירגל אחרי הרומנים במישחק נגד יוון

מאת פיני איתן
כתב "ספורט הארץ"

יצחק שניאור, המאמן את הנבחרת הלאומית בצוותא עם יעקב גרונדמן, ירגל אחרי נבחרת רומניה כהכנה למישחק הצפוי שיהיה בארץ זו ב־23 בנובמבר. שניאור יחזה במישחק הקדם־עולמי רומניה – יוון, שיהיה ב־2 בנובמבר בבוקרשט בבית 1 באירופה.

בפגישה עם חברי הועדה המקצועית אמרו מאמני הנבחרת כי אין להם התנגדות עקרונית לשנות ימי האימונים משלישי־רביעי לשני־שלישי, אם יבקשו זאת מאמני הקבוצות. הנושא יועלה סופית בפגישה של מאמני הנבחרת עם מאמני הקבוצות.

אמנון רז, מאמן נבחרת הנערים בכדורגל, יחזה בשבוע הבא במישחק בין נערי הולנד ובלגיה. יהיה זה במסגרת ההכנות למיפגש עם ההולנדים ב־9 בנובמבר בהרצליה. המישחק יהיה הראשון מבין שניים, על כרטיס ההשתתפות באליפות אירופה שתהיה בדנמרק.

טבלת הליגה הלאומית

.1	הפועל ת"א	6	487-570	11
.2	גליל־עליון	6	465-524	11
.3	מכבי ת"א	5	431-538	10
.4	מכבי ר"ג	6	536-568	10
.5	מכבי חיפה	6	470-494	10
.6	הפועל חיפה	6	508-550	8
.7	מכבי ראשל"צ	6	525-529	8
.8	הפועל ים	6	540-491	8
.9	הפועל חולון	5	405-426	7
.10	אליצור נתניה	6	591-513	7
.11	אליצור רמלה	6	617-519	7
.12	הפועל גבת	6	654-533	6

מלך הסלים

1. הרולד קילינג (רמת־גן)	156
2. ד. ויליאמס (הפועל ת"א)	154
3. ברד ליף (גליל־עליון)	145
4. אורי רוזנברג (מכבי חיפה)	143
5. ר. ריילפורד (ראשל"צ)	142

במחזור הבא

מישחקי המחזור השביעי, שיהיו ביום שני, ה־31.10:
- ● אליצור רמלה – מכבי ראשל"צ
- ● הפועל חיפה – הפועל איתן־גבת
- ● הפועל ירושלים – מכבי רמת־גן
- ● אליצור נתניה – מכבי חיפה
- ● גליל־עליון – מכבי ת"א (29.10)
- ● הפ' חולון – הפועל ת"א (30.10)

כדורעף

מאמן אמריקאי לנבחרת ישראל

נשיאות ההתאחדות לספורט אישרה העסקת המאמן האמריקאי מריו דוייביץ' כמאמן הנבחרת הלאומית בכדורעף. הוא ידריך את הנבחרת במשך שנה וחצי, עד לטורניר האביב שיהיה בישראל באפריל 1990.

אופניים

הוקפאה הפעילות

נשיאות ההתאחדות לספורט החליטה אתמול על הקפאת כל הפעילות הספורטיבית בענף האופניים, כולל אליפויות ומירוצים שונים – עד לאישור תקנון הענף הנמצא עתה בשלב הכנה.

● אלי שמבר, הלוך הפועל ירושלים, עבר אתמול להפועל באר־שבע. הוא השחקן השני המצטרף לקבוצה. קדמו לו המאמן שוקי משה ארגנה, יעקב כהן־צדק וישראל דניאל.

דראזן פטרוביץ', הכוכב היוגוסלבי של ריאל מאדריד, מנסה להלוך על פני דני איינג' מבוסטון סלטיקס בגמר טורניר מקדונלד במאדריד. דראזן קלע 22 נקודות. אבל המקצוענים מארה"ב ניצחו 111–96 עם 29 נקודות של לארי בירד. במישחק על המקום השלישי ברזיל ניצחה נבחרת יוגוסלביה 100–91 את אלופת איטליה, סקאוולוני פזארו. צילום איי.פי.

האתלט העיוור יעקובוביץ' שני במירוץ מרתון בסיאול

המאזן הישראלי: 46 מדליות, בהן 15 זהב

אולימפיאדת הנכים

סיאול (שרות "ספורט הארץ"). 46 מדליות, בהן 15 מזהב, 13 כסף ו־18 ארד – הוא סיכום המדליות הרשמי הסופי של ספורטאי ישראל באולימפיאדת הנכים שהסתיימה אתמול בסיאול, בטכס אשר ריגש את 4,000 המשתתפים ואת 70 אלף הצופים.

גם ביום התחרויות האחרון דאג האתלט העיוור דוד יעקובוביץ' שישראל תהיה בתמונה, כאשר הגיע שני במירוץ המרתון המלא. יעקובוביץ', עם בן לוויה, עבר מרחק של 42,195 ק"מ בזמן של 3:00.48 שעות. המנצח היה קארלוס טאלבוס בן ה־31, עיוור למחצה המסוגל להבחין בצורות ובצללים, ליד והמנהלה מייצג את ארה"ב אך חי במארוקאיו.

בתום המירוץ נמסר ליעקובוביץ' כאילו סיים במקום החמישי, אך מאוחר יותר – בהגיעו לכפר האולימפי – התברר שגם הוא בין מקבלי המדליות. השתתפותו של יעקובוביץ' במירוץ המניש התאפשרה בסיוע רק מלווה, המחובר אליו בתנועה גמישה המקיפה את מותניו.

בדירוג מדליות הזהב דורגה ישראל במקום ה־18 מבין 66 מדינות. על הישגים אלה קיבלה אתמול המשלחת מברק ברכה מנשיא המדינה, חיים הרצוג.

תואר כפול לאמריקאים

סיאול. ארה"ב נטלה את התואר הכפול בכדורסל, כשניצחה בגמר לגברים את מערב גרמניה 31–38 ובגמר הנשים את הולנד 74–63.

האמריקאים העלו אתמול את מאזנם הכולל ל־268 מדליות (92 זהב, 91 כסף, 85 ארד) והם מקדימים בדירוג הבלתי רשמי של מדליות הזהב את מערב גרמניה שצברה 77, בריטניה 62, קנדה 54, צרפת 45, שוודיה 42, דרום קוריאה 40, הולנד 30, דנמרק 25, אוסטרליה 23 ועוד.

איגוד המפרסמים בישראל
בשיתוף עם
האוניברסיטה הפתוחה
תפנית
תפנית – לימודי התנהגות והעשרה • לימודי תעודה
עורכים
יום עיון בנושא:
סקרים ומשאלי דעת קהל בפרסום, שיווק ופוליטיקה
יום ה', 27 באוקטובר 1988, מלון דן תל־אביב.

תכנית יום העיון
08.15–08.45 התכנסות והרשמה
08.45–09.00 דברי פתיחה: מר אליעזר גוון, יו"ר איגוד המפרסמים בישראל ומנכ"ל מפעל הפיס
פרופ' נחמיה לבציון, נשיא האוניברסיטה הפתוחה

חלק א' סקרי חשיפה —
מנחה מר יורם אפק, מנהל הפירסום והבר הסטה
09.00–09.40 הרגלי צריכת מדיה בישראל, מר דודי שדמון, מנכ"ל סלסקר
09.40–10.00 סקר על סקרי טלפון, פרופ' יעקב הורניק, האוניברסיטה הפתוחה
10.00–10.30 הפסקת קפה
10.30–11.15 דיון בממצאי סקר החשיפה
פרופ' עקיבא כהן, ראש המחלקה לקומוניקציה, האוניברסיטה העברית, ירושלים
ישראל אליניק, מנכ"ל שילוב
יאיר גלר, ממנהלי פירסום גלר נסיס
אמנון כהן, מנהל הפירסום עלית

חלק ב' סקרים ומחקרים חדשים —
מנחה פרופ' יעקב הורניק, האוניברסיטה הפתוחה
11.15–11.45 "לקראת מדגם קבע בישראל", ד"ר מינה צמח, מנהלת מכון למחקר, דחף
11.45–12.15 מדגם קבע: שיטות ועיתים, פרופ' יעקב הורניק, האוניברסיטה הפתוחה
12.15–12.45 פילוח שוק לפי סגנון חיים: מחקר ויישומים, פרופ' יחיאל זיו, יו"ר יעוץ והדרכה
12.45–14.30 ארוחת צהריים
אורח כבוד ומרצה, השר עזר וייצמן

חלק ג' סקרים פוליטיים —
מנחה פרופ' אליהוא כץ, מנהל מדעי של מכון גוטמן למחקר חברתי שימושי, האוניברסיטה העברית, ירושלים.
14.30–15.00 שימוש בסקרים פוליטיים בישראל: עבר והווה, מר חנוך סמית, מנהל "סמית מרכז למחקר"
15.00–15.30 הסיות בסקרים פוליטיים כמותיים, מר יעקב לוי, מנהל מכון "גאלופ" ישראל
15.30–16.00 הפסקת קפה
16.00–16.30 סקרים פוליטיים כבסיס למסע פרסום, מר אורי סלע, יועץ
16.30–17.15 דיון על סקרים ופוליטיקה
פרופ' אפרים יער, דיקאן הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת תל־אביב
מר ניסים זווילי, יו"ר מטה ההסברה, מערך
ח"כ רוני מילוא, יו"ר מטה ההסברה, ליכוד
17.15–18.00 הרצאת השר משה ארנס

* ייתכנו שינויים
ההשתתפות על בסיס הרשמה ותשלום מראש בלבד.
טל' לאישור הרשמה: 03-413630, 03-413629.

תקציב הפרסום שלך צריך להיות מנוצל O.K.
או.קי. [illegible] על התקציב שלך.

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

דריכה במקום

המסחר בבורסה החל אתמול בסימן אווירת המימוש שפקדה את הבורסה יום קודם. ההנחה כי עוצמת ההיצעים ביום המסחר אתמול תגבר, התבררה נכונה, כשבשלב המרץ הורמו היצעים גדולים ביותר לניירות ערך רבים. בלטו ההיצעים למניות הבשרת הישוב, ולמניות בעלי רמת סחירות גבוהה. חלק מההיצעים בהבשרת הישוב הורמו באמצעות חברת הברוקרים "הראון את לביא", וחלקם על ידי סוחרים אחרים. ההיצעים בהבשרה נקלטו באמצעות בנק דיסקונט וסוחרי בורסה אחרים, ועקב כך רשמה המניה אתמול את מחזור המסחר הגבוה ביותר. קופות הגמל של בנק הפועלים, ובמידה פחותה יותר קופות הגמל של בנק דיסקונט, איזנו את ההיצעים בשלב המרץ, ואף הופיעו בקניות לחלק ממניות המשתנים. זה יום המסחר השני שהבורסה דורכת במקום, ומדד המניות הכללי ללא בנקים כמעט ללא שינוי. סוחרי הבורסה מדגישים כי הדריכה במקום אינה מועילה לבורסה, וכי יש צורך באירוע חיצוני חריג כדי לעורר את השוק. כך או אחרת, בבורסה מעריכים כי לפחות בימים הקרובים, לא צפויה תפנית יוצאת דופן בשוק. מחזור המסחר במניות והמפשיות המשיך לעמוד על ממוצע הימים האחרונים, והסתכם ב־6.2 מיליון שקל.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	100.66	+0.15
כללי ללא בנקים	79.51	−1.19
מדד משתנים	79.94	−1.88
מדד אג"ח כללי	118.11	−0.02
אג"ח צמוד מדד	118.28	+0.00
אג"ח צמוד מט"ח	117.90	−0.09

נמשכים הביקושים לבנקאיות 91

מגמת הביקושים למניות הבנקים

הנהירה ב־1991 נמשכה אתמול, ואלה סופקו בעליות שערים מתונות. ביקושים אלה מוזרמים בעיקר על ידי גופים מוסדיים שהחליטו שלא לפזור את הבנקאות מתוך ההערכה כי ההשקעה בהם, בתנאים שהוצעו על ידי הממשלה, היא כדאית.

תשואה שנתית דולרית ב־%	פדיון אוק' 89	פדיון אוק' 91
בל"ל 0.1	1.00	6.21
הפועלים ש	1.65	6.25
אי.די.בי. רג	1.61	6.30
דיסקונט א	0.46	6.24
המזרחי ש	1.71	6.27

מוכרים בלבד בכור

היצע בינוני בהיקפו למניות כור, שהחל להסחר אתמול לאחר הפסקה בת שבועיים ימים, לא נקלט אף בירידת שער מירבית של 10%, ולמניה נרשמו מוכרים בלבד. גם אגרות החוב של כור סבלו ירידות שערים חדות.

פעילות ערה בתאת

במניות תאת נרשמת בימים האחרונים פעילות ערה יחסית. שלשום הורם ביקוש גדול למניה בת 5 שקל שסופק במהירות וללא שינוי שער. גם אתמול הורמו ביקושים לשני סוגי ניירות הערך של החברה. המניה בת 5 שקל עלתה ב־6.6% והמניה בת 1 שקל עלתה ב־5%. שלשום העבירו בעלי השליטה בתאת את ניירות הערך של החברה שהוחזקו באמצעות אשר השקעות, לבעלותם הישירה.

ביקושים חריגים לפרוטרום

זה ימים אחדים שלמניות פרוטרום, מוזרמים ביקושים חריגים, ואשר שפעילות זאת קשורה להתגרשות בענפי הפטרוכימיה. הביקוש למניה סופק בעליה של 4.1%, והוא בא בהמשך לעליות שהיו בתחילת השבוע.

תנודות באג"ח

בשוק אגרות החוב נרשמו אתמול תנודות שערים של עד 2% לשני הכיוונים. היקף הפעילות במלוות קצרי המועד עלה במקצת, והסתכם ב־16.9 מיליון שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1118	8	99.70	14.00
1128	15	99.40	15.70
1138	22	99.10	16.15
1148	29	98.81	16.25
1158	36	98.56	15.85
1218	43	98.25	16.15
1228	50	97.96	16.20
1238	57	97.70	16.10
1248	64	97.39	16.30
119	71	97.09	16.40
129	78	96.84	16.20
139	85	96.59	16.05
149	92	96.32	16.05
219	99	96.04	16.05
229	106	95.76	16.10
239	113	95.46	16.20
249	120	95.13	16.40
319	127	94.88	16.30
329	134	94.58	16.40
339	141	94.35	16.25
349	148	94.03	16.40
359	155	93.74	16.45
419	162	93.34	16.50
429	169	93.08	16.75
439	176	92.75	16.90
619	225	91.28	16.95
719	253	89.82	16.75

הודעות בורסה

● בנק לאומי מסר כי בכוונתו להחליט להחזיק ב־42% מההון המונפק של בנק איגוד לא פרה הבנק 14.66% מהון איגוד על פי תנאי הסדר הבנקאיות. בנוסף לכך, מחזיק בנק לאומי בתיק ההשקעות שלו 27.25% מבנק איגוד, כך שבסה"כ מחזיק בל"ל ב־42.3% מההון הנפרע של איגוד ו־85.5% מזכויות ההצבעה.

● בית המשפט המחוזי בחיפה הודיע על פירוק חברת רייטר מערכות תכנה שהיא חברה בת של אמיק השקעות. עו"ד רמי ריבאי מונה כמנהל מיוחד בחברה.

● שלמה מבריק מונה כדירקטור בחברת זיקית.

● אהרון פוגל וישראל בן הולו לכהן כדירקטורים בביטוחים לישראל והוד בעז מונה כדירקטור.

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
למכירה
בנוה־אמירים
פנטהאוז
מפואר ביותר
5 חדרים, נוף, גימור פנימי גמיש
03 5103030-5 בית מנדלור ת"א

קבלת מודעות
אשראי מיוחד
פרסום פז
735588/9

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנקודות	היומי באחוזים
אגד	5442.35	5403.54	−19.13	−0.35
אבוקה	366.19	364.43	−2.11	−0.58
אגוז	299.99	295.90	0.18	0.06
אגם	115.68	114.88	−0.10	−0.09
אדיר	1986.68	1972.22	−0.86	−0.04
אדים	149.52	148.47	−1.85	−1.23
אופיר	182.10	180.86	0.32	0.18
אור	451.80	448.13	1.74	0.39
אורין	125.29	124.32	−2.49	−1.96
אוריאל	325.66	323.26	0.02	0.01
אורן	901.49	894.94	−2.03	−0.23
אייל	6020.28	5902.53	−5.30	−0.09
איריס	5981.33	5896.00	−2.53	−0.04
איתן	873.14	866.29	0.08	0.01
אלון	710.72	705.04	0.11	0.02
אלונה	711.37	705.13	0.51	0.07
אלימא	106.48	103.94	−0.16	−0.15
אנ"ה	114.41	112.74	0.11	0.10
אמנות	96.41	94.06	−0.80	−0.84
אמפור	96.92	95.93	−0.97	−1.00
ארז	194.39	192.99	−2.23	−1.14
אשכול	134.61	131.64	−1.56	−1.17
אשל	194.09	192.67	−5.56	−2.80
אתגר	83.71	83.00	−0.99	−1.18
אתרוג	286.43	284.32	0.77	0.27
בדולח	144.06	143.14	−1.13	−0.78
ברוש	556.70	552.67	−2.80	−0.50
ברק	479.91	476.15	−2.34	−0.49
ברקת	353.02	351.29	1.18	0.34
גביש	1673.52	1661.96	−5.67	−0.34
גבע	126.21	124.36	−0.05	−0.04
גורן	502.36	498.05	0.04	0.01
גיא	116.56	114.84	−0.06	−0.05
גיל	3322.40	3298.42	−8.70	−0.26
גלית	724.74	719.44	0.59	0.08
דוכיפת	367.77	365.12	−1.96	−0.53
דוכיפת	535.22	530.47	−2.81	−0.53
דולב	277.04	274.80	0.59	0.22
דורון	160.94	158.02	−0.01	−0.01
דוכן	308.02	302.42	−0.03	−0.01
דליה	623.85	612.52	0.05	0.01
דרור	331.97	325.82	−0.55	−0.17
דקל	347.48	344.99	−3.79	−1.09
הדס	418.34	415.55	−1.42	−0.34
הילה	450.35	448.25	−0.54	−0.12
ורד	614.26	603.14	0.79	0.13
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	123.02	121.20	0.18	0.15
זיו	152.22	149.99	0.27	0.18
זינוק	104.48	102.26	−0.38	−0.37
זיק	81.79	79.84	−1.09	−1.35
זמיר	413.84	410.22	−4.09	−0.99
חוזית	187.97	186.29	−0.24	−0.13
חליפין	161.20	160.77	0.20	0.12
חלמיש	229.01	227.93	−0.18	−0.08
חן	167.89	167.47	−0.02	−0.01
טופז	128.99	127.80	0.13	0.10
טל	6838.36	6759.81	16.70	0.25
יובל	513.81	509.39	0.11	0.02
יהלום	165.63	164.53	−1.70	−1.02
יסודות	365.86	362.27	−0.64	−0.18
יערה	507.92	504.39	0.09	0.02
כוכב	285.44	282.94	−2.65	−0.93
כחל	134.51	133.31	0.44	0.33
כלנית	679.71	667.37	0.18	0.03
כספית	298.02	296.68	0.15	0.05
כרמל	131.80	129.76	−0.51	−0.39
כתר	1267.89	1249.39	−0.84	−0.07
להב	5091.65	5054.31	6.09	0.12
למשקיע	139.18	137.48	0.00	0.00
לפיד	297.45	291.65	−1.89	−0.64
לשם	2156.11	2138.88	2.31	0.11
לשם	438.34	436.28	−0.72	−0.16
מבחר	1546.71	1536.18	0.86	0.06
מבטח	4457.56	4427.13	8.11	0.18
מגד	294.44	292.37	−0.33	−0.11
מגדן	4085.33	4057.04	−3.32	−0.08
מור	1583.79	1573.16	−19.32	−1.21
מורן	904.98	897.92	−2.80	−0.31
מטח	26965.73	26563.50	46.27	0.17
מיטב	1162.60	1154.48	1.06	0.09
מנוף	4820.64	4788.04	−37.87	−0.78
מעיין	793.34	787.77	1.04	0.13
מקשה	439.01	436.97	−0.20	−0.05
מרגלית	92.78	92.13	−1.05	−1.13
מרווח	141.09	140.56	0.07	0.05
מרום	1522.07	1511.46	2.38	0.16
נגה	163.16	160.76	−0.08	−0.05
נחשון	270.69	269.57	−2.91	−1.07
נטף	453.27	446.40	−4.46	−0.99
נילי	128.44	126.55	−1.50	−1.17
סביון	662.61	650.18	−1.28	−0.20
סגולה	150.49	149.41	0.00	0.00
סלע	427.27	425.27	0.52	0.12
ספנית	606.54	601.20	0.28	0.05
ספר	384.05	380.77	−3.59	−0.93
סמיר	179.37	179.36	0.58	0.32
עידו	367.32	364.21	−2.78	−0.76
עידית	786.60	782.89	−6.66	−0.84
עירון	558.10	549.99	0.60	0.11
ענבר	119.97	118.95	0.31	0.26
עצת	2298.30	2281.34	−8.64	−0.38
ערוגות	571.15	566.07	−0.24	−0.04
ערמון	125.13	124.24	−2.47	−1.95
פיא	1671.77	1660.01	−12.45	−0.74
צבר	559.22	554.98	−0.16	−0.03
צוקית	503.20	498.74	−2.34	−0.47
צוק	140.37	140.37	−0.08	−0.06
צמיד	1273.71	1263.76	0.17	0.01
צמרה	548.50	540.63	−1.38	−0.25
צמרת	162.51	161.37	0.25	0.16
צריה	114.19	112.57	0.23	0.20
קלע	176.31	175.86	−1.49	−0.84
קשת	118.44	117.60	−0.22	−0.19
רותם	17349.27	17199.72	−120.35	−0.69
רימון	151.60	151.32	−0.57	−0.38
רקפת	962.67	952.28	−2.00	−0.21
רעות	463.72	459.13	0.28	0.06
שבים	516.68	512.30	1.04	0.20
שוהם	387.42	385.23	−0.10	−0.03
שחף	107.26	106.31	0.00	0.00
שירה	469.84	466.50	−1.14	−0.24
שמיר	462.84	459.61	−0.87	−0.19
שנהב	663.95	659.10	−6.67	−1.00
שקד	696.68	691.98	−6.11	−0.88
שקמה	197.97	196.57	−1.75	−0.88
תאנה	253.33	251.51	−1.54	−0.61
תדהר	535.17	533.83	−3.98	−0.74
תירוש	621.31	616.80	1.08	0.18
תמנע	112.99	112.09	−0.17	−0.15
תמר	290.54	288.56	0.14	0.05
תפוח	225.13	223.55	0.21	0.09
תרשיש	122.39	121.55	−0.11	−0.09
תשרי	593.14	588.18	−0.14	−0.02

שערי אגרות החוב

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	466	
4102	183.7	+0.2
4103	176.7	+0.2
4104	171.4	+0.2
4301	171.4	+0.2
4902	163	+0.1
4303	166.4	+0.1
4304	164.2	+0.1
4105	144.3	+0.5
4106	140.8	+0.2
4107	140.5	+0.2
4108	138.2	+0.2
4109	134.7	+0.2
4110	131.4	+0.2
4201	163.6	−−
4204	154.8	+0.1
4205	152.1	−−
4206	149.1	+0.6
4207	148.9	+0.6
4208	147.1	+0.6
4209	144.1	+0.6
4210	140.6	+0.6
4211	140.2	+0.5
4212	137.3	−0.7
4213	134.2	−0.7

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	49973	+19
3602	46092	+18
3603	42945	+17
3604	38749	+14
3605	35426	+12
3606	34059	+13
3607	31480	+211
3608	29828	+208
3609	28444	+205
3610	25448	−79
3611	24607	−80
3612	23917	−81
3613	22656	−591
3614	21777	−589
3615	20128	−561
3616	18517	+269
3617	17488	+261
3618	16931	+255
3619	15375	−111
3620	14541	−108
3621	13826	−105
3622	12500	+33
3623	11758	+32
3624	11074	+31
3625	10065	−74
3626	9475	−205
3627	8753	+3
3628	7991	+3
3629	7443	+37
3630	7187	+17
3631	6653	−168
3632	6259	+53
3633	5894	−17
3634	5298	+2
3635	4971	+2
3636	4806	+44
3637	4518	+42
3638	4168	+20
3639	3819	+19
3640	3229	−25
3641	2082	−22
3642	2528	+1
3643	2196	−−
3644	2805	+45
3645	1810	+41

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1499	−1
3702	1114	−−
3703	978.9	−9.9
3704	839.1	−8.6
3751	466.6	+1.2
3752	183.3	+1.9
3753	176.1	+1.8
3901	169.7	+1.3
3902	161.9	+1.3
3903	165.1	+1.3
3904	162.7	+1.3
3754	164.1	+0.1
3755	158.4	+0.1
3756	153	−−
3757	150.3	+0.1
3758	145.9	+0.1
3759	145.6	+0.1
3760	143.7	−−
3761	140.7	−−
3762	137.2	−−
3763	136.8	−−
3764	133.9	−0.4
3765	130.8	−0.4
3766	129.4	−0.4
3791	137.3	+0.1
3792	135	+0.1
3826	159.3	−0.7
3827	156.5	−0.7
3828	151.2	−0.7
3829	148.5	−0.7
3830	145.5	−0.4
3831	145.2	−0.3
3832	143.3	−0.4
3833	140.3	−0.4
3834	136.8	−0.4

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3535	147700	−−
3536	147700	−−
3537	148000	−−
3538	139200	−−
3539	140200	−−
3540	139800	−−
3541	134600	−−
3542	134825	−−
3543	128500	−−
3544	129187	−−
3545	125000	−−
3546	126100	−−
3547	125500	−−
3548	126999	−231
3549	119000	−−
3550	119646	−−
3551	119000	−−
3552	109900	−−
3553	109200	−−
3554	109600	+300
3555	109700	+300
3556	104500	−−
3557	105300	+300
3558	104800	−−
3559	100600	−869
3560	95400	−−
3561	95200	−−
3571	94900	−100
3572	95600	+500
3573	95150	−−
3574	87850	+200
3575	87600	−−
3576	87700	−−
3577	88800	+860
3578	81400	−−
3579	81000	+200
3580	75200	−−
3581	68800	−−
3582	66600	−−
3583	62000	−−
3584	59000	+300
3585	57000	+1200
3586	50750	−−
3587	50600	+246
3588	51200	−300
3589	46400	−−
3590	45700	+200
3591	46550	−−
3592	46060	−−
3593	47836	−−
3594	44510	−−
3595	44450	+70

5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2024	137500	−−
2025	138900	−−
2026	138500	−−
2027	135200	−3500
2028	137196	−−
2029	131839	−−
2030	128800	+500
2031	125000	+500
2032	135101	−−
2033	135610	+1300
2034	128735	−−
2035	114544	−−
2036	109284	+500
2037	105520	−3000
2038	105500	+300
2039	114424	−−
2040	109292	−−
2041	96900	−−
2051	95503	−−
2052	90508	−915
2053	86674	−−
2054	87790	−300
2055	89072	+2594
2056	98403	−−
2057	89293	+2601
2058	93307	+2718
2059	80334	+2340
2060	87447	+2547
2061	57469	−−
2062	54537	+1588
2063	56285	+1639

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יהר	89.7	−0.4

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	210.2	−0.5
7007	196.1	−0.2
7008	186.5	−0.3
7009	180.5	+0.2
7010	172.6	−1
7011	163.2	−1
7012	162.1	−1.1
7013	154.7	+0.1
7014	134.1	−0.6
7015	112.2	−0.4
7016	112	−0.5
7017	114.8	−0.6
7018	114.6	−0.6
7019	115.1	−0.6
7020	115	−0.5
7021	113.9	−0.6
7201	114.6	−0.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	16388	+164
6102	9355	+1
6103	8201	+1
6104	7764	+1
6105	7345	+1
6106	7190	+1
6107	6912	+1
6108	4938	−35
6109	4702	−34
6110	4625	−33
6111	3870	−65
6112	3844	−68
6113	2517	−45
6151	1019	−−
6152	975.4	+0.2
6153	842.1	+2
6154	826.2	+2
6155	577.1	+12.5
6156	442.8	−1.2
6157	328.7	−−
6158	311.2	+0.1
6159	279.1	+0.2
6160	251.3	+0.1
6161	242.9	−−
6162	221.3	−2
6163	204.2	−1.4
6164	196.1	−1.4
6165	184.2	−0.9
6166	174.1	−−
6167	178.2	−−
6168	167.5	−−
6169	157.2	−−
6170	153.4	−−
6171	107	−1.2
6172	107.9	−1.1
6801	114.7	+1.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אס	1603	+3
אלתא	1242	+2
אלטום	2550	−79
מרטכס	1408	−4
הדר 84	116	+0.5
הכ היש	252	+4
ריס הש	237.5	+6
כור	159.6	−4.9
כלל	538	−2
מקם ד	185.3	−−
מקם ם	260	−−
מקם י	295	−−
רד	137.7	−−
פל בנ	192.2	−−
תיקש	192	−−

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
כלת	167.7	+0.1
ריס הש	185.1	−−
כור	140.3	−4.5
כלל	217.1	−−
גד ריס	180	+2.5
כמט	170.5	+4.5
משמ	160.3	−−
משמ	150	−−
לאומי	155.5	−3.5

שערי המניות 24.10.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	30600		32			
אדירבי ב 100.0			—	הפסקת	מסחר	—
אדירבי בב א			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט שה ב			—	הפסקת	מסחר	—
הסוכנות 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הסוכנות א 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבב			—	הפסקת	מסחר	—
כללי לא בהסדר	14539		150	−1		−191
כללי שה 7			—	הפסקת	מסחר	—
כלל שה 11			—	הפסקת	מסחר	—
מימון ומסד 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מימון ומסד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדירבי רג 100.0	117100		468	+600	+0.5	+1064
אגוד 0.1	88350		60	+450	+0.5	+100
דיסקונט ב	149600		45	+1500	+1	+257
דיסקונט א	149700		252	+900	+0.6	+427
המזרחי ש	48220		423	+450	+0.9	+2606
המזרחי ם	48100		12	+300	+0.6	+400
הפועלים ש	79660		964	+900	+1.1	+2654
הפועלים ם	79100		87	+300	+0.4	+354
כללי א 1.0	281200		2	+300	+0.1	+98
בל"ל 0.1	50670		924	+550	+1.1	+3818

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדירבי רג 100.0	147900		146			+354
אדירבי ב 100.0	147203	לב				−4
אדירבי בב א	982500	לב				−1
אגוד 1 ש"ח	111500		23	+200	+0.2	+28
דיסקונט ב	188000	לב				+49
דיסקונט א	191000		31	+3000	+1.6	+231
מזרחי ש	60000		226	−200	−0.3	−277
מזרחי ם	61500	לב				
הפועלים ש	100450		145			+453
הפועלים ם	101000		10	+50		+10
כללי א	257000		8	+100		+7
בל"ל סגול	64250		538	+450	+0.7	+704

שערים ביךבנקאיים

אתמול, בצהריים, 24.10.1988 באירופה

מטבע	שער
$ ארצות הברית	1.7520/1.7530
מרקים גרמניים	1.7879/1.7889
גולדנים הולנדיים	2.0155/2.0165
פרנקים שוויצריים	1.5156/1.5166
פרנקים בלגיים	37.46/37.47
פרנקים צרפתיים	6.1080/6.1110
לירטות איטלקיות	1332.25/1333.25
ינים יפניים	126.70/126.80
$ ארצות הברית	1.5112/1.5117

שער הזהב $ 406.30

	$/ל"ש	פר"ש/$	מר"ג/$
1 ח'	1.7464/1.7475	1.5088/1.5105	1.7821/1.7835
3 ח'	1.7370/1.7383	1.4970/1.4983	1.7714/1.7726
6 ח'	1.7238/1.7253	1.4798/1.4813	1.7560/1.7574

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שף נאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

קרא השבוע ב"סקירה משפטית"

חתימה של מנהל - פנים רבות לה ★ יזמה פרטית בסין ★ בדיקת פוליגרף ★ על חופש העיסוק ועל מידע סודי ★ ריבית רעיונית ועסקה מלאכותית ★ חובת פרסום מכרז ★ חשבוניות מס כוזבות ★ חובת תום הלב של בנק כלפי לווים ★

שלוט בגל הניירת המציף את משרדך

הזמן מנוי לסקירה משפטית, תלת שבועון עם ארבע שנות הצלחה. שלח 345 ש"ח (כולל מע"מ) לשנה או 205 ש"ח לחצי שנה, לפקודת סקירות מקצועיות בע"מ, ת.ד. 888 כפר שמריהו 46910, או טלפן 052-574846, והזמן לך מנוי.

האזרחים – מיסים – חוזים – דיני עבודה – מסחר בינלאומי – בנקאות – נזיקין

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה

הודעה

עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, הוגשה בקשה ע"י בר הון מאיר לאשר ביעוד סיטוי ייעוד המהווה שימוש חורג בתעשיה למסחר (מגות ירקות ופירות) בשטח המוגדר כחלקה 26 בגוש 11684 מעריך חיפה. אשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה של עיריית חיפה רח' ביאליק 3 בימי ב' ד' בין השעות 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

אהרון ינוביץ
מהנדס העיר

صكنا من الاصل

כלכלה ועסקים

הבנקים יציגו תוצאות גרועות ברבעון השלישי של 1988 – עקב משבר כור

הבנקים לא הפרישו עד כה – ולו אגורה אחת – בגין החוב הגבוה של כור

מאת נחמיה שטרסלר

הבנקים יציגו תוצאות גרועות לגבי הרבעון השלישי של השנה בשל משבר "כור" – כך עולה מבדיקת "הארץ".

עד כה לא הפרישו הבנקים לחובות מסופקים בגין כור ולו אגורה אחת – וזאת אף־על־פי שידוע על ההפסד העצום של כור – 250 מיליון דולר – כאשר סיכמו את התוצאות לגבי חצי השנה הראשונה של 1988.

בחצי השנה הראשונה הציגו הבנקים רווחים גבוהים, סך של 160 מיליון דולר, אך גורם בכיר בבנק ישראל הגדיר רווחים אלה "אחיזת עיניים".

מנכ"ל בנק הפועלים, עמירם סיון, אמר לא מכבר, לפני פריצת משבר כור, שבנק הפועלים אינו מפריש לחובות מסופקים בגין החוב של כור, משום שלכור יש הון עצמי חיובי. כיום המצב נראה שונה בתכלית.

עוזי־דיין הפעיל כיום בנושא התביעה נגד כור הגיב: "איני מאמין", כאשר התברר לו שכל הבנקים לא ביצעו עד כה הפרשה כלשהי על חשבון חובות כור.

עקב תביעת הפירוק והוויכוחים לגבי מצב הקונצרן, ייאלצו הבנקים לבצע הפרשה גדולה לחובות מסופקים בגין כור, ברבעון השלישי של 1988, שתוצאותיו עומדים להתפרסם בסוף החודש הזה ובתחילת נובמבר.

לבנק הפועלים יש כיום החשיפות הגבוהות ביותר – אך גם החוב הגבוה ביותר, קרוב ל־600 מיליון דולר. לפי הסכם שנחתם עם שאר הבנקים, יחולקו הביטחונות מחדש (פארי־פאסו), כך שבנק הפועלים ייאלץ להציג תוצאות גרועות במיוחד לגבי הרבעון השלישי של השנה.

סך כל החובות של כור לחמשת הבנקים הישראלים הגדולים עומד על כ־900 מיליון דולר (הפועלים – 600, לאומי – 150, דיסקונט – 50, מזרחי – 40, השאר – 10). לפי הערכות שונות, שווי הביטחונות של הבנקים עומד על כ־600 מיליון דולר, כלומר: הבנקים ייאלצו להפריש סכומים גדולים ביותר לחובות מסופקים.

סיכון מול תשואה

"מדינת ישראל הצליחה למחזר את מניות הבנקים בעלות נמוכה יותר מהמיחזור הנעשה במדינות המערב", אמר עדי אמוראי בשבוע שעבר ביום עיון בנושא "המדיניות הציבורית בישראל" שנערך על־ידי הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל־אביב.

אין זו הפעם הראשונה שאמוראי אומר זאת, ואין זו הפעם הראשונה שהעיתונים מדפיסים זאת. אך הפעם נאמרו הדברים בנוכחות פרופסורים לכלכלה – ולכן ראוי לבדקם.

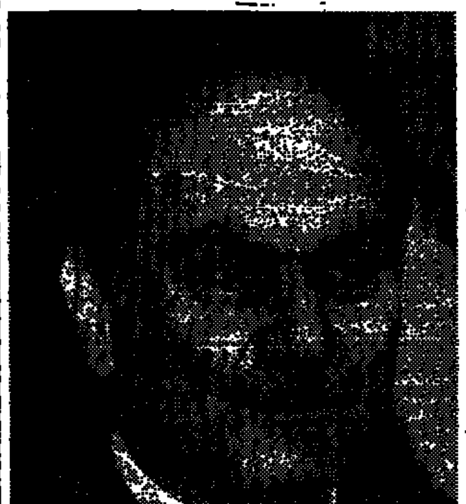

אמוראי. למה לתמחר

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

אמוראי משווה בעצם את מחיר גיוס ההון בארה"ב, העומד על כ־10% לטווח של 10 שנים, לעלות הגיוס בישראל: ריבית צמודה למדד פלוס כ־5%. וזה החשבון: האינפלציה בארה"ב היא 4% לשנה, כך שאם הקהל האמריקאי מקבל 10%, הוא זוכה למעשה בכ־6% ריבית ריאלית לעומת הישראלי המקבל רק 5% ריאלי – כלומר זו הצלחה אדירה. ויותר מכך, אם כל זה נכון, אזי אמוראי ביצע את הבלתי־אפשרי: ישראל עם החוב הלאומי לגולגולת הגדול ביותר בעולם, ממחזרת את החוב הפנימי שלה במחיר נמוך מהמיחזור שמבצע הממשל האמריקאי – ושם הרי המצב הכלכלי שפיר פי כמה.

מהפכה כזאת במחשבה הכלכלית אינה מותירה לנו ברירה אלא לכתוב מחדש את כל תורת המימון העוסקת בשאלות של תשואה מול סיכון.

לכן ברור שאמוראי טועה. כנראה, מרצונו העז להוכיח עד כמה הצליח במדיניות המיחזור. ואכן הוא הצליח למחזר את המניות הבנקאיות במחיר סביר, אך מכאן ועד "עלות נמוכה יותר מהמקובל במערב" המרחק רב.

סגן שר האוצר משווה שני מכשירי גיוס הון בעלי רמת סיכון שונה לחלוטין. הסיכון במכשיר האמריקאי נובע מכך שהחוסך מקבל תשואה נומינאלית קבועה, אך האינפלציה הצפויה בארצות־הברית אינה ידועה. מה יקרה אם היא תעלה בעוד חמש שנים ל־12% למשל? אזי החוסך האמריקאי יקבל ריבית ריאלית שלילית. לעומתו הישראלי בטוח לחלוטין. אם האינפלציה תעלה אפילו ל־100%, הוא יקבל עדיין את אותם 5% מעל לאינפלציה. וזה כל ההבדל שבעולם. זו גם הסיבה שהישראלי מוכן לרכוש איגרות חוב ממשלתיות. הוא מרגיש שאין סיכון בכך.

נראה את אמוראי משווק איגרות חוב ל־10 שנים ברמת ריבית נומינאלית קבועה, כפי שזה נעשה בארה"ב – אפילו יציע רמת ריבית של 20% לשנה. מי ירכוש אז את האיגרות? אף אחד. שינסה, ואז נראה היכן זול יותר לגלגל את החוב הפנימי, כאן או שם.

אידאולוגיה וכיסאולוגיה

ב"מוספשבת" האחרון של "הארץ" ו"הבימה" נשאל אוריאל לין על המצב הכלכלי. כמי שאמון על נושא זה, דיבר לין בגבוהה־גבוהה בזכות הכלכלה החופשית, שלל מכל וכל את התערבות הממשלה במשק, וביקר חריפות את מפלגת העבודה בנושא זה.

מיכאל הנדלזלץ, המראיין, לא הסתפק בתשובה ושאל: האם אתה בעד עזרה ממשלתית לכור? ואז שמע כל הקהל את המשפט שלהלן: "אני בעד סיוע מוגבל בתנאי שכור תגיש תוכנית הבראה".

אם כך, מה קרה לכלכלה החופשית, מה מבדיל בין הליכוד למערך? הרי גם הם רוצים רק סיוע, אמנם קצת יותר מ"סיוע מוגבל". גם הם מוכנים לספק תוכנית הבראה.

אין זאת אלא שערב בחירות מבלבלים פוליטיקאים בין אידאולוגיה וכיסאולוגיה.

לין. אין הבדל

הפנסיות יעודכנו ב־8.69%

מאת יהודה שרוני

כל גימלאי קרנות הפנסיה ההסתדרותיות יקבלו בתחילת החודש הבא תוספת לפנסיות של 8.69%. התוספת היא בשיעור עליית המדד, מחודש מתן התוספת הקודמת, אפריל 1988, ועד היום. תקנות קרנות הפנסיה ההסתדרותיות קובעות כי הפנסיות יעודכנו כל אימת שלשכירים במשק תשולם תוספת יוקר.

שיעור העדכון שיקבלו גימלאי קרנות הפנסיה יהיה כמעט כפול משיעור תוספת היוקר שיקבלו בתחילת החודש השכירים במשק, ושתעמוד על 4.5%. עדכון הפנסיות על־פי עליית המדד הוא ייחודי רק לקרנות ההסתדרותיות, ולא לגימלאי שירות המדינה. ההסתדרות פנתה בשבוע שעבר למשרד האוצר בהצעה שגם הפנסיות של גימלאי שירות המדינה יעודכנו על־פי עליית המדד.

מתוספת הפנסיה הנוכחית ייהנו גם גימלאי קרן הפנסיה "נתיב", שהפנסיות שלהם עודכנו בעבר על־פי הסכמי השכר במשק, אך בלחץ הגימלאים שונה ההסכם ועתה מעודכנות הפנסיות על־פי המדד.

בוטל מס קניה על מדבקות

מאת מיכל רוזה

שלטונות המס קיבלו באחרונה את טענת יצרני המדבקות המודפסות ופירסמו צו הקובע כי לא יוטל מס על מדבקות המודפסות על נייר עם שכבת־דבק.

ביטול המס נעשה בעקבות תזכיר שהכין עו"ד פרופ' יצחק הדרי, שבו טען כי מס הקנייה לפי הסיווג שקבעו שלטונות המס, לא חל על יצרני המדבקות המודפסות.

לטענת הדרי, אין מקום לפרש את סיווג פריטי המס באופן היוצר אבסורד בהטלתו דווקא על מוצרים המהווים תשומות תעשייתיות; מה גם שהטלת המס מצומצמת אך ורק למדבקות המודפסות על נייר שהוא דביק מעצמו. עובדה זו, אמר הדרי, תביא לשימוש בחומרי גלם סינתטיים יקרים יותר, תוך בזבוז מטבע זר.

יש לציין, עם זאת, כי אף שהתקבלה טענת הדרי, עדיין נטושה מחלוקת בין הצדדים לגבי חבות המס בתקופת הביניים של שנה וחצי עד לביטולו. הדרי אומר כי אם המס לא יבוטל גם לגבי תקופה זו, עלול הנושא להגיע לערכאות משפטיות.

אנשים ועסקים

יצחק יגר: האם חטא בתמיכה במימד?

יצחק יגר, יו"ר מועצת המנהלים של בנק המזרחי ומנכ"ל חברת הבנייה משהב, ידוע כתומך בתנועה החדשה מימד, המתחרה על קולות המפד"ל. עם הקמת מימד אף התבקש יגר לסייע לה במערכת הבחירות, אך כאשר נודע על כך בבית הקסטל בתל־אביב, שם ממוקמת הנהלת המפד"ל, רמזו לו להדיל מכך, בטענה שפעילות זו אינה מתיישבת עם עמידתו בראש שתי החברות הכלכליות הגדולות ביותר שבשליטת המערכות הכלכליים של המפד"ל.

אבנר שאקי, מנהיג המפד"ל, ניסה באחרונה לבדוק את מערכת היחסים בין הנהלת בנק המזרחי לבין ועד העובדים, בעקבות בקשות עובדים של הבנק שפנו אליו. בבנק המזרחי היתה הסתייגות מכך, בטענה שעירוב המפלגה עם הבנק מזיק, וזה הניסוק שיכבע ככל הנראה את יגר לחזור על פעילות במימד.

יגר מכחיש שהביע תמיכה במימד. "אינני איש פוליטי. פרט לעובדת יגר שעסקה בשיקום המפד"ל, שאליה נבחרתי משום שאינני מזוהה עם אף אחד, לא עסקתי בפעילות פוליטית. לכן גם לא התבקשתי להדיל מפעילות כלשהי".

אריה לביא

שמעון פה שמעון שם

הפרופ' שמעון שטרית, הדירקטוריון של בנק לאומי, הוא גם מועמד מפלגת העבודה לכנסת. עיון בלוח ההופעות השבועי שלו מלמד עד כמה הוא עסוק: ביום א' הקרוב הוא יסייר באבו־גוש ובערבו של אותו יום ידבר בבית־שמש. למחרת, יום ב', יבקר עם המועמדים החדשים לכנסת בחולון, ובערב יופיע בפני יוצאי צפון־אפריקה בפתח־תקווה. את יום שלישי יקדיש לסיור במסגרת, ולמחרת כבר יסייר בראשל"צ, באשקלון, בקריית־מלאכי, ובערב יחזור לאשקלון. ביום ה' בבוקר ייפגש עם פעילי המערך ויסייר בשוקי בית־שאן. אחר־הצהריים יסייר בשכונות טבריה, ובערב במושבה יבניאל.

אבי בנאור

ל.ה.ב. נגד מס הכנסה

ארגוני העצמאים התעמתו עם נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ. נתונים שפורסמו עליהם בעיתונות ברבר היקפי גביית מס ההכנסה מעצמאים ומשכירים הרגיזו את הנציב.

בדיקה שערך רבינוביץ העלתה שהנתונים הועברו לארגוני העצמאים על־ידי יהים גבאי, שהיה סמנכ"ל מינהל הכנסות המדינה.

רבינוביץ השתעשע לגלות את דבר הנוהג, ודרש להדיל מכך, בהטילו "אמברגו" על העברת נתוני הגבייה לעצמאיים. בל.ה.ב. טוענים שזכותו של הציבור לקבל מידע זה והם פנו למנכ"ל האוצר ויקטור מדינה, בתקווה שיסיר את רוע הגזירה.

אבי בנאור

אהרון הראל: לא נחרים את רזוליו

אהרון הראל, יו"ר הנהלת "יד לוינסון", הודיע כי הנהלת "יד לוינסון" לא החליטה להחרים בהתכנסויותיה את דני רזוליו מכיר חברת העובדים. זו תגובתו של הראל לאחר פרסום הודעה רשמית של "יד לוינסון", שלפיה "יד לוינסון" תחרים את רזוליו. מתברר שההודעה הראשונה הועברה לעיתונות בלי ידיעתו של הראל.

הראל מוסיף שהדיונים ב"יד לוינסון" שעוסקים בכל ארם המתעניינים יוקדשו ללימוד אקטואלי של נושאי משק, כלכלה וחברה, שהעסיקו את יעקב לוינסון בחייו.

עזר ויצמן חוזר

עזר ויצמן חוזר לפעילות, ולבמה. הוא ייבחר: הבמה להשתתפותו באחרונה ביום העיון על סקרים ומשאלי דעת־קהל, פרסום, שיווק ופוליטיקה, שייערך ביום חמישי הקרוב במלון דן בתל־אביב.

הבורסה ורשות החברות משתפות פעולה

בחודשים האחרונים היו מספר מקרים של "הדיפות" בכל הנוגע לפער לוחן של חברות ממשלתיות בבורסה. על מנת לצמצם חילוקי דעות אלה, החליטו מנכ"ל הבורסה יוסף מיצני ויו"ר רשות החברות הממשלתיות אגב רשואה להקים פורום משותף של שני הגורמים. הפורום המשותף ידון בבעיות ייחודיות לחברות ממשלתיות, וידריך חברות אלה בבואן לגייס הון בבורסה. רשות החברות הממשלתיות והבורסה יקיימו ב־23 לנובמבר יום עיון מיוחד למנהלי כל החברות הממשלתיות, בכל הנוגע לבעיות חברות אלה בשוק ההון.

יהודה שרוני

הגידול בפער מונע פירסום דו"ח הביטוח הלאומי

דו"ח של המחלקה לתכנון כלכלי במוסד לביטוח לאומי, על התפלגות ההכנסות בין העשירונים השונים במשק יפורסם רק לאחר הבחירות.

מהביטוח הלאומי נמסר כי הדו"ח טרם הושלם; ואולם, גורמים בביטוח הלאומי הודו כי למעשה הוחלט להשהות את פירסומו עד לאחר הבחירות.

ממצאים מסוימים בדו"ח מתאימים למגמותיו של שר העבודה והרווחה משה קצב בנושא שיפור ההכנסה של מעוטי ההכנסה. לעומת זאת, מצביעים הנתונים על גידול בפער שבין שכרם של העשירונים הנמוכים לזה של העשירונים הגבוהים.

צבי זרחיה

הניג לא יהיה מנכ"ל סר"ב

אפרים הניג, מנכ"ל חברת מגרב, הודיע לראשי חברת העובדים כי לא יאות לכהן כמנכ"ל סולל בונה. הניג מסר את הודעתו לאחר שהגיע למסקנה כי לא יוכל לכהן כמנכ"ל על־פי תנאיו.

הפרדסנים נהנו מעדנה

למשה בק, בנימין מכבס ומתתיהו מאור מעמותת מגדלי פרי־ההדר היתה השבוע עדנה. בית המשפט הגבוה לצדק הוציא לבקשתם צו על־תנאי המורה לשר החקלאות אריה נחמקין ולמועצה לשיווק פרי־הדר לנמק בתוך 15 יום מדוע לא יפנו מהתערבות בכל הקשור בשיווק פרי לתעשייה.

בבג"צ דרשו המשיבים לנמק מדוע לא ייפנו מיצוא הדרים לחו"ל מבלי שיבטיחו למגדלים מחיר שלא יהיה נמוך מתמורות המובטחות להם בתעשייה. מחירי הרכז הגבוהים שופכים דלק על המחלוקת בין המועצה לפרדסנים, המגדלים עושים לאחרונה מאמץ להוכיח שגם הם יודעים לדבר ביוקר.

אבי בנאור

ששה מפעלים זכו אתמול בפרסי בנק הפועלים לקידום היצוא

מאת מיכל רוזה

ששה מפעלים קיבלו אתמול בטקס חגיגי פרסים לקידום היצוא מטעם בנק הפועלים. בחירת המפעלים נעשתה על־ידי ועדה ציבורית בראשות איתן ברגלס, יו"ר מועצת המנהלים של הבנק, שחבריה היו יורם בליזובסקי מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, ארנון סיבנר מנכ"ל התאחדות התעשיינים, יוסף גינוסר מנכ"ל מכון היצוא וד"ר מנואל טרכטנברג מאוניברסיטת ת"א.

המפעלים שזכו בפרסים הם:

מגוף מערכות: חברה בבעלות תשלובת תבורי, המתמחה בנושאי תוכנה. החברה השקיעה משאבים רבים בפיתוח ובשיווק של מוצרים ורכשה יותר מ־100 לקוחות גדולים. היא נחשבת לאחת המובילות בעולם בתחום מערכות העברת תשלומים אלקטרוניים. ראויה לציון מיוחד חדירתה לשוק השווייצי, שבו היא מחזיקה נתח של כ־40%, וחדירת הדרשה יחסית לשוק היפאני.

סימן: המפעל השוכן בקיבוץ בבב המערבי מתמחה בייצור יריעות פוליפרופילן מתוחות, המשמשות לסוגים שונים של אריזה. תוצרתו מצטיינת באיכותה ובחוזקה.

המוצר העיקרי של סימן הוא יריעות מתכוונות, המשמשות לאריזת מוצרי מזון, קוסמטיקה, משחקי ילדים ודברי דפוס.

מבעול: המפעל, בבעלות קיבוץ לוחמי הגטאות, מייצר מיגוון רחב של מוצרי מזון קפואים מחלבון צמחי ומבוסס על טכנולוגיה ייחודית שפותחה בארץ. המפעל הוקם בשנת 1985 וכבר ב־1987 הסתכם מחזור המכירות שלו ב־12 מיליון דולר.

ששון ביתם: המפעל מתמחה בייצור בגדים אופנתיים ספורטיביים ברמה גבוהה המיוצרים בסדרות גדולות. בשנת 1985 החל ביצוא קטן לארה"ב ולאירופה וכיום נמנים עם לקוחות החברה רשתות כמו "מייסיס" ו"בלומינגדייל'ס" בארה"ב, "הרטי", "קאופהוף" ו"סי.אנד.אי." באירופה.

צעצועי דיאמנט: החברה מייצרת ומשווקת מערכות יצירתיות לילדים לעבודה עצמית: ציור וצביעה, בנייה בעץ, בנייר ובפלסטיק, פיסול בגבס ופלסטלינה ועוד.

החברה נוסדה בשנת 1964 על־ידי מרדכי דיאמנט ז"ל ועסקה תחילה במוצרים לקידום מכירות. כמה שנים אח"כ, עם הצטרפות הבנים לעסק, החלה בפיתוחה קו מוצרים מקורי של משחקי יצירה לילדים, תחום שהיה אז בעל היצע דל ביותר בשוק.

עגם־מפעלי מתכות: מפעל עגם, שהחל כמפעל משפחתי קטן לשירותי מסגרות, נהפך בשנים האחרונות לאחד המובילים בתחום ארגזים ונגררים (סמיטריילרים ופולטריילרים) ומתקנים אוטומטיים.

שערי מטבע חוץ

24.10.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.57	1.64	1.6010	1.6210	1.57	1.65	1.6010	1.6210	1.57	1.64	1.6010	1.6211	1.6110	-
1 לישט"ש	2.75	2.87	2.8074	2.8424	2.75	2.88	2.8019	2.8369	2.76	2.89	2.8065	2.8418	2.8217	-0.0112
1 מארק גרמני	0.88	0.92	0.8949	0.9061	0.88	0.92	0.8950	0.9062	0.88	0.92	0.8954	0.9067	0.8996	-0.0001
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2617	0.2650	0.25	0.27	0.2615	0.2647	0.25	0.27	0.2621	0.2654	0.2632	-0.0001
1 גולדן הולנדי	0.78	0.81	0.7934	0.8033	0.78	0.82	0.7936	0.8035	0.78	0.82	0.7943	0.8043	0.7976	-0.0003
1 פרנק שווייצרי	1.04	1.08	1.0557	1.0689	1.04	1.09	1.0545	1.0676	1.03	1.09	1.0563	1.0696	1.0613	-0.0028
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2581	0.2613	0.25	0.27	0.2582	0.2615	0.25	0.27	0.2581	0.2613	0.2596	-0.0002
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2400	0.2430	0.24	0.25	0.2399	0.2429	0.23	0.25	0.2399	0.2429	0.2415	-0.0009
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2317	0.2346	0.23	0.24	0.2316	0.2345	0.22	0.24	0.2318	0.2347	0.2331	-0.0002
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3773	0.3820	0.37	0.39	0.3772	0.3819	0.37	0.39	0.3771	0.3818	0.3797	-0.0001
1 דולר קנדי	1.31	1.37	1.3386	1.3554	1.31	1.38	1.3366	1.3532	1.31	1.38	1.3369	1.3537	1.3448	0.0023
1 דולר אוסטרלי	1.25	1.38	1.3104	1.3268	1.26	1.36	1.3105	1.3269	1.27	1.36	1.3117	1.3282	1.3192	-0.0006
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6545	0.6627	0.39	0.54	0.6545	0.6626	0.41	0.58	0.6552	0.6634	0.6586	-0.0018
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4265	0.4318	–	–	0.4267	0.4320	0.41	0.43	0.4273	0.4327	0.4293	0.0002
10 שילינג אוסטריים	1.25	1.30	1.2709	1.2868	1.25	1.31	1.2737	1.2896	1.25	1.32	1.2736	1.2896	1.2796	-0.0002
1000 לירטות איטלקיות	1.17	1.24	1.2001	1.2151	1.18	1.25	1.2005	1.2155	1.18	1.27	1.2017	1.2168	1.2072	-0.0011
100 ינים יפאניים	1.24	1.29	1.2631	1.2789	1.24	1.30	1.2630	1.2788	1.24	1.30	1.2636	1.2795	1.2700	-0.0038

עו"ד רוזה
מציגן בחברות (R)
שרותי המפעיל –
חברת מידע ירושלים
פלאפון (ברשם ההברות)
050–23155
פקסימיליה 02–811552
(ON-LINE)

קבלת מודעות
"לוח העיר"
ומשפחתיות
885-885
לבעלי כרטיס
אשראי

מכונת צילום טושיבה
TOSHIBA
* הגדלות והקטנות זום וזדפלקס
* צילום עד גודל דף A3 (30x42 ס"מ)
* צילום בארבעה צבעים
* מחירים ותנאי תשלום נוחים
* אפשרות ל-TRADE IN
* אחריות ושרות
* השכרת ומכירת מכונות צילום
לפרטים נא לפנות ל –
א.קנול יבוא מיכון משרדי
טלפון: 03-561747, 650368

יש חיסון!
יש רק חיסון אחד, בטוח ואמין במאה אחוז.
רק הטיפול השוטף של "סניפון" – חיסוי וניקוי מכשירי תקשורת – יבטיח כי שפופרות הטלפון במשרדכם, יפסיקו להיות חממה למאות אלפי חיידקים, וירוסים ובקטריות של מחלות רבות – החל מהצטננות פשוטה ועד המחלות המסוכנות ביותר!!!
חייגו עוד היום ל"סניפון" והזמינו חיסון. זו תהיה שיחת הטלפון האחרונה בה הנכם חשופים לסכנת הידבקות!
הפתרון - "סניפון"!
חיטוי וניקוי מכשירי תקשורת
טלפונים: 03-813391, 813392

בית אל-מא
3250 מ"ר לתעשיות עתירות ידע
להשכרה ומעבדות רפואיות
בניין תעשייתי חדש באזור התעשייה של נס ציונה בשכנות לפארק תעשיות מדע של מכון ויצמן ובקירבת המכון הביולוגי
סטנדרט בניה גבוה, מקומות חניה צמודים
לפרטים נוספים ולהשכרת שטחים נא לפנות למר מקס מאייר
בטלפונים: 03-233851; 08-400045

אל על מטענים לכל השערים

לאל על מטענים טיסת מטען יומית לאירופה ולארצות הברית.
EL AL אל על

המיחשוב בחברה הישראלית הווה ועתיד
מרכז הקונגרסים יריד המזרח תל־אביב
תערוכת אילא
1988
במסגרת הכנס השנתי ה־23 של האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה
פותחת שעריה לביקור הקהל
יום רביעי 26 באוקטובר משעה 17.00 עד 22.00
יום חמישי 27 באוקטובר משעה 09.00 עד 17.00
רכישת כרטיסים בכניסה לתערוכה 5 ש"ח (כולל מע"מ)
רכישה מוקדמת לקבוצות (מעל 10) בהנחה של 50% במשרדי המארגנים
מרים מלץ ארגון תערוכות בע"מ
ח' באייר 30 תל־אביב, קומת ביניים טלפון: 03-265598, 03-210188

293812 זה המספר הכי O.K.
או.קי. מתחרה על התקציב שלך

כלכלה עולמית

מטבעות / אבי גנאור

הליש"ט והדולר נפלו

ירידות תלולות נרשמו בסוף השבוע שעבר בשערי הליש"ט והדולר בשוקי המטבע העיקריים, במה שהגדירו הסוחרים "מסחר עצבני".

הלירה שטרלינג נחלשה בגלל הצעים גדולים מהרגיל בשוקי המטבע, עקב האכזבה שעורה בלונדון מהתבטאויותיו של נגיד הבנק המרכזי ביום ה'. למרות הציפיות, לא הודיע על נקיטת צעדים שיובילו לחיזוק על כוונתו לתמוך במטבע הבריטי. בבריטניה צופו שבמסגרת המאמץ להילחם באינפלציה ייאלץ הבנק המרכזי להודיע על העלאת שערי הריבית, וזה היה גורם להתחזקות המטבע.

הבנקים המרכזיים של המדינות המתועשות במערב אירופה לא התערבו, בדרך כלל, במסחר. הצעים הכבדים של הדולר האמריקאי הולישו אותו אפילו לעומת הלירה שטרלינג. ואילו המארק הגרמני התחזק, לשיא לעומת הפרנק הצרפתי.

היחלשות הדולר נבעה, לדעת פרשנים, מהתחזקות סיכוייו של ג'ורג' בוש להיבחר לנשיא ארה"ב ולטפל בבעיית הגירעון בתקציב הפדרלי. למצב המטבע האמריקאי גם תרמו הנתונים שפורסמו באוגוסט על הגירעון בגירעון המסחרי של ארה"ב.

היפאנים ניצלו בשבוע שעבר את ירידת ערכו של הדולר, והבנק המרכזי של יפאן פעל להוריד את שערי הריבית ולהגדיל את היקף האשראי.

התחזקות או החלשות ביחס לדולר

	שער ב-14.10.88	שער ב-21.10.88	שינוי באחוזים
ליש"ט (מבוטא ב-$)	1.7570	1.7630	+0.34
דולר קנדי	1.2065	1.2020	-0.37
פלורין הולנדי	2.0430	2.0105	-1.59
פרנק בלגי	38.05	37.45	-1.57
מארק גרמני	1.8130	1.7810	-1.76
פזטה ספרדית	120.10	117.88	-1.91
לירטה איטלקית	1351	1328	-1.70
פרנק צרפתי	6.19	6.09	-1.61
ין יפני	127.15	126.40	-0.58
פרנק שווייצי	1.5305	1.5080	-1.47

ריבית / אבי גנאור

בתגובה על היחלשות הדולר – הפחיתה יפאן את שערי הריבית

היפאנים ניצלו בשבוע שעבר את ירידת ערכו של הדולר לעומת רוב המטבעות האירופיים והין היפאני, כדי להרחיב את היקף האשראי ולהפחית את שערי הריבית.

הבנק המרכזי של יפאן הודיע בשבוע שעבר על כוונתו להפחית את שערי הריבית. ואכן, השערת מחיר ההלוואות הבין־בנקאיות לשלושה חודשים מ-4.5%, ל-4.1875%. הריבית הבין־בנקאית לחודשיים התייצבה בשיעור דומה ל-4.25%.

פרשנים בארה"ב צופים עוד ירידה בשערי הריבית ביפאן, בוכות המשך צמיחתה של הכלכלה שם.

היחלשות הלירה שטרלינג מנעה את הורדת הריבית הבסיסית בבריטניה. הלוחצים לעליית שערי הריבית ייקרו במקצת את מחיר ההעברות הבין־בנקאיות לשלושה חודשים ולשנה.

מחירי איגרות החוב בארה"ב עלו מעט, לאחר שראשי הפדרל ריזרב רמזו בשבוע שעבר שאין בכוונתם לפעול בשלב זה לצמצום האשראי. מחיר שטרי האוצר לטווח ארוך עלה ב-5/8 נקודות, או 6.25 דולר לכל 1,000 דולר. מחירי שטרי האוצר האמריקאיים זכו לתמיכה נוספת לאחר שהתברר שהקונגרס נמנע, לפי שעה, מהקיקת חוק חדש שנועד לאפשר לאוצר האמריקאי להנפיק שטרי אוצר חדשים ל-30 שנה.

שער הריבית שכן נמחרו הדולרים בהעברות בין־בנקאיות בארה"ב היה ביום שישי 8.3/8%.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	10.00
סרטיפיקט ביל (שטרי האוצר)	
לחודש	6.52%
לשלושה חודשים	7.68%
לשישה חודשים	7.97%
לשנה	8.15%

שערי ריבית בריטניה

ליבור (דולר) –	
3 חודשים (הלוואות)	8.56%
(הפקדות)	8.69%
6 חודשים (הלוואות)	8.56%
(הפקדות)	8.69%

יום השנה עבר בשלום

השבוע מלאה שנה למפולת המניות הגדולה בוול־סטריט, אך בשוק לא ניכרה עצבנות מיוחדת.

ביום ב', 19 באוקטובר, עצמו נרשמו ירידות מחירים אך במשך השבוע זינקו המניות שוב והשוק נסגר ביום ו' ברמתו הגבוהה ביותר מזה שנה.

היתרון המסתמן לסגן הנשיא בוש מחזה גורם חיובי, הואיל וואל־סטריט עדיין מעדיפה רפובליקאים. הנתונים הכלכליים בכללותם מצביעים תמונה חיובית לשוק המניות – קצב הגידול הכלכלי הואט וכמוהו הלחץ האינפלציוני.

ביום ו' פורסם על עליה של 0.3% במדד המחירים לצרכן בספטמבר. מכאן שהריבית אינה צפויה לעלות והדבר נותן מרווח נשימה לשוק המניות.

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'

(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	2,183.50	+50.22
מדד התובלה	937.50	+22.39
מדד שירותים	186.70	+3.2
מחזור שבועי בע.נ.	852,000,000	
מניות ישראליות בארה"ב		
ביי-הדרה	14⅝	-⅛
אליאנס	–	–
אלק. לישראל	–	–
אלרון	3⅛	–
אלסינט	1¼	+⅛
עץ לבוד	3¾	-¼
אינטליגנט סיס.	–	–
אינטרפארם	2⅞	–
ת. לייזר	3⅜	-⅛
אופטרוטק	4⅜	+⅜
סייטקס	5¾	-⅛
תארוביט	5¼	–
עושפ טכ.	1¾	-½
ראורא	1¼	–
מ.ת.ב	¾	-½
אירית	1¼	-½
כרמל	4⅝	–
אלביט	5¼	–
פיברוניקס	3¼	-¼
טבע־פארם	6¾	-⅛
מניות הדאו ג'ונס		
אלייד סיגנל	34⅝	+¾
אלומיניום אמ.	55¼	–

אמ. אקספרס	29	+½
אמ. טי־טי	27¼	+¾
בתלהם סטיל	20⅝	-½
בואינג	67	+2
שברון	47	+¾
קוקה קולה	44⅛	+1⅞
דו פונט	84⅞	+3⅝
א. קודאק	49⅛	+1⅛
אקסון	46¼	+⅝
ג'נרל אלקטריק	44⅞	+1⅜
ג'נרל מוטורס	77	+2⅜
גודייר	50⅝	-2⅝
אי.בי.אם.	124⅝	4⅞
אינ' פייפר	47⅞	2¼
מקדונלדס	77⅞	+3⅝
מרק	58	-½
מינסוטה מ.	63⅛	+2½
נוויסטר	5⅝	+⅜
פיליפ מוריס	97⅝	2⅝
פרימריקה	28⅞	+⅜
פרוקטור ג.	84½	+3⅝
סירס	42⅝	+2¼
טקסקו	45¼	+1
יו.אס.סטיל	28⅝	+1
יוניון קרבייד	27⅞	+2¼
יונייטד טכ.	42¼	+2⅜
וסטינגהאוס	55	+2⅛
וולוורת	57⅛	+2¼

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז בריק

וולסטריט / אבנר מרגלית

אך גורמים מרכזיים אלה משחקים תפקיד שולי כרגע; הכוח העיקרי הדוחף לשוק המניות כעת מתרכז בפעילות הקשורות בהשתלטות ומיזוגי חברות. הפעילות בשטח זה קדחתנית והסכומים בהן מדובר הן מהגדולות ביותר. ענק המזון פיליפ מוריס (יצרני מרלבורו, בין היתר) מבקש לקנות את חברת המזון קראפט בלא פחות מ-11.5 ביליון דולר.

בחברת טבק אחרת, נביסקו, מבקשת קבוצת משקיעים ובראשה הנהלת החברה עצמה להשתלט על החברה תמורת הסכם חסר־תקדים של 17 מיליון דולר. שלוש המניות הללו ריכזו מחירי מסחר אדירים, ופעילות זו היא המושכת את השוק למעלה. בכל העסקות הנ"ל המחיר המוצע לציבור תמורת מניותיו גבוה בהרבה ממחיר הבורסה, לעיתים בעשרות אחוזים. הציפיות למשקיעים ברור – מחירי הבורסה נמוכים ואינם משקפים את ערכן האמיתי של החברות.

תנודות המדד שנרשמו השבוע:

יום ב'	+ 7.29	2,140.47
יום ג'	+19.38	2,159.85
יום ד'	-22.58	2,137.27
יום ה'	+43.82	2,181.19
יום ו'	+ 2.30	2,183.50

סחורות / אבי גנאור

עלו מחירי המתכות היקרות; גם הנחושת ממשיכה להתייקר

עלייה של ממש נרשמה בשבוע שעבר במחיר המתכות היקרות הנסחרות בלונדון. כלכלנים בבריטניה אומרים שהמסחר במתכות הגיע ליתור זהבי חדש, ויש הסבורים כי יימשך כמה שנים.

מוקד העניין היה בשבוע שעבר בנפה. מדינה זו מפיקה, בדרך כלל, 5% מהנחושת בעולם המערבי, וכ-10% מהאבץ. מחירי המתכות הללו עלו בתחילת השבוע שעבר עליה תלולה לאחר שנודע על שביתות שהכריזו 70% מפועלי המכרות בפרו.

גידול של ממש נרשם גם במחיר האלומיניום. יש הסבורים שבשבועות הקרובים ימשיך לעלות. אחרים טוענים שמחיר האלומיניום כבר הגיע לשיא, ומעתה צפויות ירידות בלבד.

במחירי הנפט נרשמו בסוף השבוע עליות קלות – אולי תיקון טכני לירידות התלולות בתחילת השבוע שעבר. הירידות – בבוצני דולר הוד בית – נבעו מהידיעות על הגדלת תפוקת הנפט של מדינות אופ"ק.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1988 גבוה	1988 נמוך
אלומיניום (דולר לטונה)	2574	+349	4205	1915
נחושת (ליש"ט לטונה)	1799	+116.5	1682.5	1129.5
בדיל (ליש"ט לטונה,חופשי)	4235	+35	4540	3625
עופרת (ליש"ט לטונה)	377.5	+2.75	402.5	328
אבץ (דולר לטונה)	1627.5	+75	1627.5	850
נפט (דובאי)	11.55	+0.53	15.63	9.2
נפט (ים צפוני)	13.34	+0.04	17.53	11.325
זהב (דולר לאונקיה)	410	+1.00	485.50	394.75
פלטיניום (דולר לאונקיה)	535.50	+10.75	608.50	449.25
כסף (בליש"ט לאונקיה)	360.25	+0.65	457.75	338.75
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	800	+45	1182	722
סוכר גולמי (דולר לטונה)	268.4	+8.4	388	213.6
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1128	+2.00	1317	976
גומי (פני לק"ג)	60.25	+4.25	86	58.5
גרעיני סויה (סנט לבושל)	775	-29	1034	607
כותנה (סנט לליברה)	57.90	-0.55	75.30	56.15

לקראת סיבוב אורוגואי

מאת קארל הארטמן

סופר אסושיאייטד פרס

זו פעם ראשונה ידונו 100 מדינות בחודש הבא במונטריאול – בסובסידיות לחקלאות

וושינגטון

הממשל של הנשיא רייגן מבקש לקצץ, ב-1989 וב-1990, במיליארדי הדולרים שהוא מוציא מדי שנה בשנה על סיבסוד מכירת מוצרי חקלאות למדינות אחרות.

הממשל מתרכז במטעתו לבטל את כל הסובסידיות מסוג זה עד שנת 2000. ממשלות אחרות כינו את היעד הזה לא מציאותי. לרבות מהן יש שיעור גדול יותר של חקלאים בעלי זכות הצבעה מאשר בארה"ב, והבחינו חוששים לאבדן תמיכה אם יוותרו הבטחות מרחיקות לכת מדי.

הוצאת הסובסידיות מהמסגרות הבין־לאומיות של מוצרי חקלאות תקטין, על פי אומדנים, ב-42 מיליארד דולר את הגירעון המסחרי של ארה"ב – המסתכם כעת ביותר מ-140 מיליארד דולר לשנה. המכון האמריקאי לייחומ, שהוא קבוצת מחקר פרטית, קבע כי צעד זה גם יגדיל את תפוקת התעשיה בארה"ב ב-12 מיליארד דולר.

מערב גרמניה, צרפת, איטליה ובריטניה יגדילו את תפוקתן בדרך דומה, וייצרו 3 מיליון משרות חדשות. המכון בדק ומצא כי אילו לא שולמו סובסידיות לחקלאים ב-1985 וב-1986, היה התקציב האמריקאי חוסך 58 מיליארד דולר במישרין, וחוסך גם ב-20 מיליארד דולר בגלל ירידת שערי הריבית וגידול בגביית המסים.

מדינות העולם השלישי יוכלו להגדיל את הכנסותיהן ב-26 מיליארד דולר, אומר המכון. "העברה של דולר אחד למדינות המתפתחות עקב הליברליזציה בחקלאות שווה ל-2 דולר סיוע חוץ ישיר, ואולי אף טובה יותר".

מומחים אחרים מלומדים שהגבלים ביפאן הוציאו עד מיליארדים על אורז ומזון אחר מתוצרת מקומית משום שממשלתם דואגת שהמחירים יישארו גבוהים כדי לסבל יבוא זול.

אף על פי כן, המשיכו הסובסידיות לחקלאים לגדול בדרך כלל, מכוח כוחם הפוליטי.

בשבוע שעבר אמר קלייטון יוטר, נציג ארה"ב לענייני סחר, למגדלי עופות בארצו כי יש מדינות הלוחצות על הממשל האמריקאי כי יקצץ בשנה הבאה, ובשנה שלאחריה, בסובסידיות.

"אני סבור שמבחינה עקרונית זו גישה הגיונית", אמר. "זה האינטרס של כולנו להתחיל את תהליך הרפורמה. "אבל נסכים לעשות זאת רק אם נקבל התחייבויות משביעות רצון לרפורמה לטווח ארוך. לא נסכים לשום צעדי רפורמה קצרי טווח במונטריאול".

יוטר הוא חבר בקבינט והנציג הראשי למו"מ על הסחר הבין־לאומי. הוא לא אמר מה נחשב בעיניו להתחייבויות משביעות רצון, וגם לא הזכיר את היעד האמריקאי הקודם: לחסל את כל הסובסידיות ב-12 השנים הבאות.

צופים כי ייצג את ארה"ב כאשר יתכנסו נציגי המדינות העיקריות בסחר בעולם, ב-8 בדצמבר במונטריאול. הם יסקרו את המו"מ על הסחר, הקרוי סיבוב אורוגואי כיוון שהחל בוועידה באורוגוואי ב-1986.

מאז מלחמת העולם הב' כבר היו 7 סיבובים כאלה. סיבוב אורוגואי יהיה הראשון שיעסוק בפירוט בסחר במוצרי חקלאות. כמעט 100 מדינות ינסו לבוא לידי הסכמה למה מתכוונים במושג סובסידיות לחקלאות ואיך למדוד את הסלים למיניהם, כך שיתאפשר להשוות ביניהם ולצמצם אותם בדרך הוגנת לכל.

בבריסל, שבה 12 ממשלות הקהיליה האירופית מארגנות את הסובסידיות שלהן, פקידים מסויימים סבורים שהל שינוי בעמדת ארה"ב.

דוברו של יוטר, בארי הולמס, אומר כי כי חל שינוי בהדגשים. "כעת זה כביש דו־מסלולי", כך הסביר. "האירופים, המעוניינים בקיצוצי סובסידיה קצרי־טווח, יעבדו נסיעת ניסוי בכביש זה בפגישה עם נציגי ארה"ב בחודש הבא.

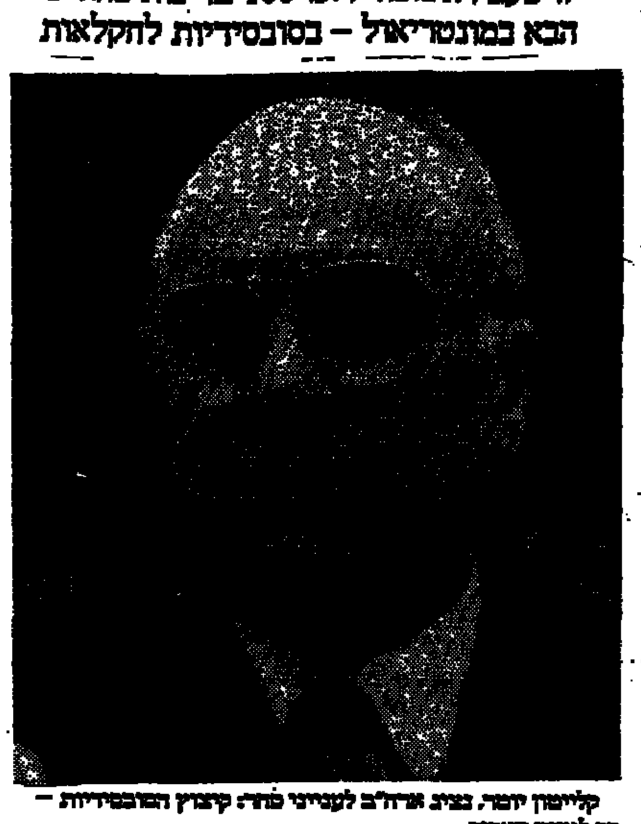

קלייטון יוטר, נציג ארה"ב לענייני סחר: קיצוץ הסובסידיות – רק לטווח הארוך

מאבק שליטה ב"בויג"

שרות Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

מקסוול מתעניין בחברת בניה ענקית בצרפת שיש לה שליטה על ערוץ הטלוויזיה הראשי

בסוף אוגוסט החלו השמועות על פראנסיס בויג להתהלך בצרפת: בויג, בן 65, המייסד והיו"ר של קבוצת "בויג", חברת הבניה הגדולה בעולם ובעלת המניות העיקרית בערוץ הטלוויזיה הראשון של צרפת טהאפ"ו 1 – חולה.

כאשר נסע להנחת גשר חדש, היה נראה שבויג ירד במשקלו. בשיחות, שהיתה קשה עליו מאז הוצאה מנופריאה ממוסדת ב-1976, נשמעה מעט עוד יותר, והליגיה קלה התמירה את הרושם הכללי. כל זה היה כמובן סיבה הגיונית לדאגה, הקהיליה הפיננסית של צרפת נהפכה להחוש במהרה לשנאה. קבוצת בויג, כך נאמר, בשלה להשתלטות. שם יקרו [illegible]

לא היה מחסור בחשודים. כמה משקיפים מלמלו כי חברת המים הכללית של צרפת אולי תרצה לצרף אליה את עסקי הבניה של בויג. אחרים הפנו אצבע מאשימה אל שארז'ר, חברת התרופות והטכסטיל הצרפתית. על פי השמועה, חברה זו מעוניינת בסהאפ"ו 1, המושכת כמצבית מצופי הטלוויזיה בצרפת, ומקבלת את חלק הארי של רווחי הפרסומת בטלוויזיה. כמה משקיפים אפילו העלו את הסברה שממשלת מיטראן מעודדת בשתיקה את מהלך השרים, שכן ידוע כי איננה מאושרת מאחיזתו החזקה של בויג בערוץ הטלוויזיה.

ואולם בשבוע שעבר התמקדה תשומת הלב בעיקר באיל העיתונות הבריטי רוברט מקסוול. לאחר עליית מחירי המניות של בויג, הודיע מקסוול – בעל המניות [illegible]

[illegible]

סים עיקים. היום הצרפתי בעל מניות בערוץ, קנה גם הוא עוד מניות, בטענה שהוא רוצה לעזור בהגנה על החברה. כרבות על מקסוול ועל עצמו, אמר סאפר לעיתונות הצרפתית: "לעולם לא נבוא למתקפה נגד פראנסיס בויג".

מנהלי בויג לא שוכנעו, ומיהרו להודיע כי אין הם מעריכים את העיתונות". עם הבנקים התומכים של החברה, "קרדיט ליאונה" ו"בנק אינדוסואז", החל בויג לקנות את מניותיו בחברות ולא פתחה גם של מספרים לזוטים.

בשבוע שעבר התברר כי השתדלותו של בויג כלפי מאקסוול אכן היו מבוססים. בישיבת הנהלה סוערת של טהאפ"ו 1 שנמשכה 4 שעות, פרצו התעוררים שבאמורי הקלעים אל פני השטח. מאקסוול הגיע באיחור של 20 דקות, עם פמליה ובה בנו איאן ו-2 חברי הנהלה אחרים, עורך וטמונן לעיתונות. כמעט בכל סעיף על סדר היום התנגד לקו של החברה. כאשר הודיע בויג על תכניותיו להתפטר מתפקיד יו"ר טהאפ"ו 1, ומינה את פטריק לה ליי, סגנו הנאמן, במקומו, התנגד מאקסוול. הבריטי, [illegible] [illegible] אחרי חילופי דברים חריפים, היתה ידו של בויג על העליונה. כאשר נערכה ההצבעה, אמר מקור אחד שנכח בפגישה, הצביעו רק מאקסוול ובנו נגד לה ליי.

בישיבת הנהלה, יומיים לאחר מכן, פעל פראנסיס בויג כדי להסדיר את שאלת הירושה בחברת הבניה הי משפחתית. הוא מינה את בנו מרטין, בן 36, לסגנו וליורשו המיועד. אבל בויג האב גם הרגיש כי אין לו שום כוונה לעזוב את החברה בזמן הקרוב. הוא ייחס את אובדן המשקל לדיאטה חדשה – ולהפסקת שתיית יין – והגיע בטלוויזיה להוכיח שבריאותו טובה. "אני הנשיא והיו"ר של קבוצת בויג", אמר לעיתון לה פיגארו, "ואני מתכוון להישאר כאן".

אבל אם השוק בויג כעת איננו פרטיבזיאלי אחד, לא בהכרח חלפו קשיי החברה. המנהלים עדיין אינם יכולים לומר בביטחון שאדם אחר אינו מתכוון להשתלט על החברה. ואף כי הצאות בבורסה העלתה את שווי השוק של בויג ליותר ממיליארד דולר, מומחים אומרים כי ערך החברה אם תישבר – יהיה הרבה יותר. אף לא יהיה קל להשתלט עליה. יותר מ-45% מהמניות הנותנות זכות הצבעה – בידי בני משפחה, עובדי החברה או בנקים הנאמנים לה. כדי להצליח, יצטרך הפושט לתקוע טריז בברית זו. [illegible] [illegible] לעשות זאת. קשה להעלות על הדעת שהמו"ל הבריטי התקפי היה מסתכן בקרע גלוי עם בויג – אילו לא תיכנן להשיג נתח שמן מטהאפ"ו 1, לאחר שבאחזתו הגדיל את חלקו בה מ-12% ל-15%. אם אכן כך הדבר, ההיקוקים־דינמ של השבוע שעבר היו רק הקדמה. העימות האמיתי בין מאקסוול ובויג עוד מצפה לנו.

האם אתה מכיר את נוסחת ההצלחה?

בתורת המדעים מנסים מזה דורות למצוא את נוסחת ההצלחה האופטימלית. מאות ספרים העשירו את מחבריהם בנושא זה בלבד, ועוד היד נטויה. הנה לפניך נוסחה לדוגמא:

הצלחה = (מזל)[illegible]

כמנכ"ל וכמנהל שיווק אתה מודע ללא ספק לחשיבות מרכיבי הנוסחה. אולם האם אתה יכול להציג את המספרים הנכונים במקומות המתאימים? נוסחאות מעניינות לפתרונות בתחומי השיווק והפרסום שהצליחו להזיז את המשק תוכל לראות במו עיניך אם תזמין את עצמך להקרנה פרטית אצלנו על ידי תיאום מראש עם ירון או דורית.

צוות מי-טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 03-281188/9

שרי אופק הסכימו להקפיא לפי שעה את תפוקת הנפט

שרי הנפט של מדינות אופ"ק סיימו בסוף השבוע שעבר 3 ימי שיחות במדריד, ונראה שהסכימו להקפיא את כמות הנפט שארצותיהם מפיקות בשיעור שלה כעת, עד שיחתם הסכם חדש על התפוקה.

מדינות אופ"ק מפיקות כעת 21 מיליון חביות נפט ליום, (בכל חבית – 160 ליטר), אף שעל פי הסכם שחתמו בשעתן 12 מ-13 המדינות החברות, מותר להן להפיק יותר 15.60 מיליון חביות, לכל היותר. עודף הייצור נובע מחריגה ממכסות התפוקה שהקצה הארגון לכמה מהמדינות החברות. בגלל העודף הזה – ירד המחיר לכ-12 דולר החבית.

אחת האפשרויות ששרי אופ"ק בודקים היא להגדיל את תקרת התפוקה ל-17.5 מיליון חביות ליום. ועדת המחירים של הארגון אמורה להתכנס בווינה ב-17 בנובמבר, וועידת שרי הנפט – ב-21 בנובמבר.

נחתם הסכם סחר בין השוק המשותף לבין צ'כוסלובקיה

נציגות השוק המשותף בבריסל חתמה על הסכם לעידוד קשרי הסחר לכלל השוק עם צ'כוסלובקיה.

ההסכם בא להקל על צ'כוסלובקיה למכור מוצרי תעשיה למדינות השוק. על פי ההסכם, תימנע הנציבות מלהטיל מכסות על יבוא מצ'כוסלובקיה, ואילו צ'כוסלובקיה תתחייב לרכוש יותר סחורות ממדינות השוק, ותיתן להן תנאים מועדפים.

המו"מ על ההסכם נמשך 3 שנים, והוא יחול בתוך 4 שנים על רוב המוצרים, חוץ ממוצרי חקלאות, פלדה ופחם.

זה ההסכם השני שנחתם השנה בין השוק למדינה מהגוש המזרחי. בתחילת השנה חתמה הנציבות על הסכם דומה עם הונגריה. בימים אלה יש מו"מ עם בולגריה, פולין ומזרח גרמניה. בחודש הבא יהיו שיחות גישוש על הסכם סחר גם עם מוסקווה.

הסחר העולמי גדל ב-88' ב-5%; קצב הצמיחה: 3.5%

הסחר בעולם גדל השנה ב-5%, לעומת 4% בשנה שעברה. כך מתברר מנתונים של גאט"ט, הארגון למכסים והסדרי סחר. שיעור הצמיחה הכלכלית בעולם ב-88' היה 3.5%.

בהלה לדולרים בביירות; הלירה הלבנונית צונחת

הלירה הלבנונית המשיכה גם בשבוע שעבר להישחק מול הדולר האמריקאי, ב-8%, עקב החמרת המשבר הכלכלי בלבנון.

לאחר שהפרלמנט בביירות נכשל בנסיונו לבחור יו"ר, ופעילות הפרלמנט שותקה, נוצרה בעיר בהלה לדולרים.

יפאן מסייעת למצרים לבנות תחנת כוח באסיוט

הבנק של יפאן ליצוא ויבוא חתם על הסכם להלוות 116 מיליון דולר לחברת החשמל של מצרים לבנות תחנת כוח.

התחנה תוקם באסיוט, 300 קילומטר מדרום לקהיר, ותייצר 300 מגוואט. הקמתה תושלם ב-1991.

מכסיקו תפרע ב-89' חובות ביותר מ-6 מיליארד דולר

מכסיקו תיאלץ בשנה הבאה לפרוע חובות ביותר מ-6 מיליארד דולר, אך קברניטי המשק במדינה זו סבורים ש-4.5 מיליארד מסכום זה – שנתקבלו כהלוואות מקבוצות בנקאיות – יהיה אפשר להמיר כהלוואות חדשות.

משרד האוצר האמריקאי והפדרל רזרב התחייבו לסייע למכסיקו לפרוע את מקצת החובות, ולהקשיב עוד הלוואות בכ-3.5 מיליארד דולר [illegible] מכסיקו מסתכמים ב-10 מיליארד דולר בלבד, אך מכסיקו שוללת להולסין אפשרות לעיסקה חדשה עם הבנק העולמי.

"רנו" ו"דונג מוטור" ייצרו מנועי רכב בקוריאה

יצרנית המכוניות "רנו", שבשליטת ממשלת צרפת, נושאת ונותנת עם הקבוצה הדרום־קוריאנית "דונג מוטור" על ייצור משותף של מנועי מכוניות בדרום קוריאה. על פי התכניות, תסתכם ההשקעה המשותפת ב-1.9 מיליארד לירות שטרלינג, ותכליתה: לייצר 300,000 מנועים לשנה.

אם תצא השקעה זו אל הפועל, תיהפך "דונג מוטור" ליצרנית המכוניות ה-4 בגודלה בדרום קוריאה.

השווייצים מאחדים את הבורסות לקראת 1992

הרשויות בשווייץ מתכננות לאחד את הסחר ב-7 הבורסות הפועלות במדינה זו, באמצעות מיחשוב הפעלת ציוד תקשורת בשוכלל.

השווייצים נוקטים אמצעים אלה במסגרת ההכנות להסרת הגבולות הכלכליים בין ארצות השוק המשותף ב-1992, מתוך כוונה לשמור על מעמדה של שווייץ כמרכז פיננסי בין־לאומי.

את איחוד הבורסות יוזמת מערכת הבנקאות השווייצית, השולטת ב-3 בורסות עיקריות: ציריך, ז'נווה ובאזל.

רוב תעשייני ארה"ב: לא יהיה מיתון ב-1989

התעשיינים האמריקאים צופים בשנה הבאה האטה בקצב הגידול של כלכלת ארה"ב, ובלימת הגידול המהיר של היצוא התעשייתי האמריקאי השנה.

לדעתם, אמנם תהיה 1989 "שנה טובה", אבל לא יותר ה"בומ" שהיה השנה, שכן לפי הערכותיהם לא יגדל יצוא הסחורות. הם מסתמכים על המגמות הייצוא שקיבלו.

כ-40% מחברי ההתאחדות התעשיינים בארה"ב צופים שבשנה הבאה יהיה מיתון במשק. הרוב סבור שהמיתון יידחה עד בשנה, לפחות.

קונצרן איטלקי משקיע בפיתוח חוות באוקראינה

הקונצרן הכלכלי האיטלקי "פרוזי", פיננסיה אס.פי.אי" חתם על הסכם עם ברית המועצות על פרויקט משותף של הקמת חוות חקלאיות באוקראינה.

הקונצרן האיטלקי יספק לסובייטים ידע וטכנולוגיות אגרו־תעשייתיות לפיתוח חקלאות בכ-4.8 מיליון דונם. לדברי יו"ר הקונצרן האיטלקי, ראול גרדיני, יסתכם שווי התוצרת של החוות הללו ב-1.5 מיליארד דולר לשנה. הבעלות על הפרויקט תתחלק שווה בשווה בין הקונצרן האיטלקי לממשלה הסובייטית, והקמתו תימשך כ-5 שנים.

קראפט נאבקת בניסיונה של פיליפ מוריס להשתלט עליה

מנהלי חברת המזון "קראפט", שמרכזה באילינוי, נאבקים למנוע השתלטות של קונצרן "פיליפ מוריס" על חברתם. הם דחו את הצעת פיליפ מוריס לקנות את מניות השליטה ב-11 מיליארד דולר, והודיעו על תביעת לגייס 13.59 מיליארד דולר מבעלי המניות.

מנהלי קראפט אומרים כי הצעת פיליפ מוריס לשלם 90 דולר בעד כל מניה ממעיטה בערכה של קראפט. התביעות שהם יזמים תעלה את ערך המניה ל-110 דולר. ביום שישי היה שער מניית קראפט בבורסת ניו־יורק 92 דולר.

פיליפ מוריס, המייצרת, בין השאר, את הסיגריות "מרלבורו" ו"בנסון אנד הדג'ס",

השתלטה לפני 5 שנים על ג'נרל פודס, המייצרת, בין השאר, את "מקסוול האוס", ב-5.7 מיליארד דולר. אם תרכוש את קראפט תצרף אל מוצריה שמות כמו "וולוישה", רטבי "אלף האיים", "ברואירס", ו"לאייט אנ' לאוולי".

مكنز من الاجل

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

סקר חברות של בנק ישראל:

ההאטה בפעילות במשק החריפה בשלושת החודשים יולי־ספטמבר

מאת איתן אבריאל

בשלושת החודשים האחרונים החריפה ההאטה בפעילות במשק, שהחלה להסתמן במחצית הראשונה של השנה. מרבית החברות צופות המשך ההאטה גם בחודשים הקרובים – כך עולה מסקר חברות, שערכה מחלקת המחקר בבנק ישראל.

הסקר בדק את מצבן של 193 חב־רות בענפי התעשיה, המסחר, הבניה, התחבורה והמלונאות.

מהסקר עולה, כי במרבית החברות התעשייתיות חלה ירידה בפעילות, שהתבטאה בירידת התפוקה, המכי־רות ותיצול כושר הייצור – לעומת בלימתה של מגמת הירידה בפעילות, שהסתמנה ברבע השני של השנה.

האטה בפעילות בולטת במיוחד בשוק המקומי, שבה היא נמשכת מראשית השנה. גם במכירות ליצוא חלה ירידה מסויימת, בעיקר בענפי המזון, הכימיקלים והיהלומים, בעוד שבשאר הענפים דיווחו חברות על יציבות במכירות.

על־פי ממצאי הסקר, הציפיות לע־תיד פסימיות. מרבית החברות צופות המשך האטת הפעילות גם בחודשים הקרובים, כהסתמך על הירידה בהזמ־נות בשוק המקומי וביצוא. כן צפוי צמצום נוסף במספר העובדים. ההערכות הפסימיות ביותר הן בענפי הטקסטיל, המתכת והאלקטרוניקה, ואילו האופטימיות ביותר נרשמו בענף הכימיקלים.

הענף היחיד, שבו נרשמה התאוש־שות בפעילות, הוא המסחר, שבו נבלמה מגמת הירידה במכירות וחל שיפור מתון בהערכות החברות, לגבי מצב העסקים השוטף.

בחברת העובדים חוששים שכור לא תוכל לשלם את משכורות אוקטובר

הוועדה המנהלת של חברת העובדים דנה במצבה של כור • מוצע שיכין חקל תימכר לאוצר ולהסתדרות תהיה זכות לרכישה חוזרת • הערכת שוויה של יכין חק"ל מוגדרת כשערוריה

מאת מיכל רוה ויהודה שרוני סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

בקונצרן כור הובעו אתמול חששות כבדים, כי הקונצרן לא יוכל לשלם את משכורות חודש אוקטובר. משכורות זו כוללת את תוספת היוקר לעובדים, שההוצאה בגינה נאמדת ב־30 מיליון דולר. דברים אלו נדונו אתמול בוועדה המנהלת של חברת העובדים.

בחלק מהחברות והמפעלים, המצב כה קשה, שהם דורשים מהמטלקה המרכזית של כור, לשלם את המשכורות.

מצב הנזילות הקשה בקונצרן בא לידי ביטוי בעובדה, שספקי החברות אינם מוכנים לעבוד עימם, אלא תמורת מזומנים. נודע גם, כי אניה נושאת מטען פלדה, המיועדת לקונ־צרן, תקועה בנמל רוטרדם ואין אפש־רות לשחררה בגלל העדר מזומנים.

האווירה בדיוני הוועדה המנהלת של חברת העובדים היתה קשה ביו־תר. המשתתפים, ביניהם מנכ"ל ההס־תדרות ישראל קיסר, יו"ר בנק הפוע־לים איתן ברגלס, מנכ"ל הבנק עמירם סיון, יו"ר כור ארנון גפני, ומ־נכ"ל כור בני גאון, ציירו תמונת מצב עגומה ביותר.

במהלך הדיונים אמר קיסר: "רצוי לא לתאר את המצב בצבעים קודרים מדי, כי הכל דולף לעיתונות". ברגלס הביע ספקות לגבי האפשרות לביצוע מהיר של עסקת יכין חק"ל, נוכח בעיות משפטיות רבות המתעוררות

קיסר. הכל דולף

ברגלס. בעיות משפטיות

ביישומה, לרבות בעיות מיסוי. הוועדה המנהלת החליטה, שביצוע העסקה יותנה באישורה המוקדם.

מקור בכיר במשרד האוצר מסר ל"הארץ", כי המשרד ידרוש מחברת העובדים למכור רכוש לממשלה, כת־מורה לסיוע, ולא יסכים לשיעבוד נכ־סים בלבד.

מרינים שהתקיימו אתמול בכב־קים עולה, כי עסקת העברת מניות יכין חק"ל לידי הבנקים ולידי הממש־לה, תיעשה על־ידי מכירת מניות ולא על־ידי שיעבודן. לחברת העובדים תהיה זכות, מתוך 3 חודשים, לרכוש מחדש את חלקה בחברה (50% מהמניות), באותו מחיר בתוספת ריבית של ליבור ועוד 1%.

גורמים עסקיים הגדירו אתמול כשערוריה את הערכת יכין חק"ל ב־35.4 מיליון דולר, לצורך העסקה, על־ידי משרד רואי־החשבון "קסלמן וקסלמן", רואי־החשבון של יכין.

רואי־החשבון סיכמו את הערכת השווי בכך, שהיא אינה כוללת הפר־שות לתשלום פיצויי פיטורים אפש־ריים לעובדי החברה, אפשרות העומדת על הפרק, והיא אינה מביאה בחשבון את ההידרדרות במצבה של יכין חק"ל, בשנה האחרונה.

חברת העובדים הציעה לסוכנות, לפני חודשים מספר, לרכוש את חלקה ביכין חק"ל תמורת 7.5 מיליון דולר. קבוצת משקיעי חוץ, וכן הב־רות מהדרין ופרי אור, ביקשו לרכוש את החברה בסכום דומה.

השר הרומני לסחר חוץ:

רומניה תפעל למכירת סחורות סובייטיות לישראל באמצעותה

(עש"ת). ישראל מעוניינת להד־ק את הקשרים ולהרחיב את שי־תוף הפעולה התעשייתי והכלכלי עם רומניה. זאת על בסיס של הדדיות – כך אמר שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, בפגישה שהתקיימה בירושלים אתמול עם השר לסחר חוץ של רומניה, איואן אונגור.

במהלך השיחה הבהיר השר שרון, כי בקשרי המסחר בין שתי המדינות טמון פוטנציאל רב בכל הקשור לשיתוף הפעולה בייצוא ושיווק מוצרים לארצות שלישיות ולמדינות סוציאליסטיות. השר שרון הוסיף, כי במהלך ביקורו ביולי ברומניה, התרשם מאד מהתעשיה והחקלאות ברומניה.

השר הרומני אמר לשר שרון, כי יפעל לקידום עיסקות לאספקת חומרי גלם, נפט, פחם ויהלומים מברה"מ, דרך רומניה, בתמורה לסחורות ישראליות שיועברו לברה"מ.

"כבלים וחוטי חשמל" הפכה צינור לגיוס כספים עבור חברת "תדיראן"

מאת יהודה שרוני

חברת כבלים וחוטי חשמל, הנסח־רת בבורסה, הפכה בשנה האחרונה צינור לגיוס הון עבור החברה־האם תדיראן.

תדיראן מתקשה לבצע הנפקות, עקב מצבה העסקי הקשה. החברה סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 24 מיליון דולר וכל תהליך גיוס ההון, גם אם יצא אל הפועל, יארך זמן רב.

על־פי תשקיף ההנפקה של כבלים, שפורסם השבוע, מבקשת החברה לגיים מהציבור 7 מיליון שקל. בתשקיף נאמר, כי "החברה תשקיע את כספי תמורת ההנפקה באמצעים נזילים, לרבות הפקדה בתדיראן בע"מ. ההפקדה בתדיראן בע"מ תהיה ללא בטוחות ובטובות, שלא ישמשו מהתנאים אותם תוכל החברה לקבל באותו זמן בבנקים המסחריים".

אין זו הפעם הראשונה, שכבלים מגייסת הון עבור תדיראן. בספטמבר 1987 גייסה החברה 5.4 מיליון שקל והיא התחייבה להשקיע תמורת גיוס זה בהון חוזר. אולם, תמורת ההנפקה הופקדה בתדיראן לתקופה של שנה, כשהסכום היה צמוד למדד בריבית של 6.5%, או צמוד לדולר בריבית של 8.5%, לפי הגבוה מבין השנים. ההפקדה שהיתה ללא בטוחות, הוג־עה לפירעון בספטמבר 1988 וחודשה לשנה נוספת.

חוגים בשוק ההון העריכו, כי כב־לים יכולה להשיג תשואה גבוהה יותר עבור כספיה, בשוק הכסף הבנקאי.

גורמים המקורבים להנפקה מסרו, כי הפקדת הכסף בחברת תדיראן תיעשה אך ורק אם תאושר פה אחד על־ידי נציגי הציבור בדירקטוריון. אותם גורמים מסרו, כי הכסף המופקד בתדיראן נושא תשואה שכבלים לא יכולה להשיג במערכת הבנקאית.

חברת "הנדסה ובינוי" של דוד שטרן מפגרת בהשלמת בניינים

מאת אריה לביא

חברת הבניה "הנדסה ובינוי", שבבעלות נשיא הכבוד של מרכז הקבלנים, דוד שטרן, מפגרת בהשלמת פרוייקטים. החברה מציע־לה זה תקופה ארוכה באשראי מנוהל מוועדה מיוחד, מטעם בנק הפועלים, כמעט ולינגר, הנפקה על פעילותה הפיננסית – בגלל חובות החברה לבנק הפועלים.

אחד הפרוייקטים בהם מפגרת החברה הוא בניין למגורים ובו 30 דירות, בקריית שרת, אותו בונה החברה על שטח עליפי הזמנת הברת שיכון ובינוי. הבניין אמור היה להימסר בסוף החודש הזה, אך לטענת הדיירים, יעבור עוד זמן רב בטרם יהלכו הדיירים מבקשים להפגין בתום רביעי בכל מבקשי הקבלנים של שיכון ובינוי, כבואה על דעיכתה.

הבניין של שטרן מפגרת גם בפרוייקטים אחרים, לרבות שוך יקר עבור בית התעשיינות מבקר צים אניברסיטת תל־אביב, וכן בפרוייקט בניה אחר במרכז הארץ.

ל"הארץ" נודע גם על מקרים, שבהם הבטחתה של המנהל יכול שטרן, הוזז לאחר שביכלו על־ידי הנהלת החברה.

בשיחה עם "הארץ", אישר שטרן כי יש עיכובים בהשלמת מספר פרוייקטים, אך הם נובעים מבעיות בפועלים בגלל האנתפאדה, לדבריו, זו תופעה רווחת בכל חברות הבניה. בהתייחסו לפרוייקט בקריית שרת ציין שטרן, שהבנייה תושלם תוך 3 חודשים. לגבי השיקים שהוחזרו, טען שטרן, כי הם טולוו בגלל שהר־תבה, שבמקבל השיק חייב כספים להברתו. לגבי מקרה נוסף, טען שטה אינו ידוע לו. בהתייחסו לפרויקט בית התעשיינות, ציין כי ב־אוניבר קיבל ארכה מבית התעשיינות להשלמת הפרוייקט.

שטרן מכחיש כי חדל מהצעת הבנ־לים של חברת אגד התיישבות היהודית, החברה־האם של בנק לאומי.

"טרקטורים ומיכון": סולכור מנסה להבריח רכוש שלא כדין

(עו). חברת "טרקטורים ומיכון" פנתה אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה למתן פסק־דין הצהרתי, על־פיו ההתקשרות בינה לבין חברת סולכור – מפורקת, עד אותו מועד היא מבקשת להוציא צו־מניעה זמני, שיאסור על סולכור, שהיא הבעלים של בית, להבטיח בבעלית בעיים להבריח הרכוש המשותף ובבניית מאגר אלפי מקליט, בשל הסכרי היכ שבינהן לפסקת השתתפות.

בארכות הבקשה, על־ידי עו"ד של דגנה, כתוב כי בין החברות אותם הקבוצה קותפית לינוא, שיווק ושירות לציוד והלאי, עם סולכור. ב־23 באוגוסט הודיעה סולכור למבקשת על פירוק השותפות.

לטענת המבקשת, נוקטת סולכור בצעד חד־צדדי, תוך פגיעה קשה בזכויות המבקשת, להבריח רכוש של השותפות.

בין היתר, נאמר בבקשה, פרצה סולכור, ב־20 בספטמבר, למשרדי השותפות, והוציאה משם כמויות גדולות של חלפים לטרקטורים המיו־עדים לשותפות, בלא שנערך רישום לגבי הוצאתם ובלא שהועברה לשות־פות התמורה בגינם.

תגובת סולכור לא נתקבלה עדיין.

שר התיירות הבריטי מגיע לביקור בארץ

מאת זוהר בלומנקרנץ

סיתורפיפלה לייזור תיירות יע־בור בפרטים שיפור הכסף ישראלי ומכך שיפוח... שר התיירות של ישראל ובריטניה. במשרד התיירות נמסר, כי שר התיי־רות של בריטניה, לון לי, יגיע ארצה לביקור רשמי ביום חמישי הקרוב.

יהיה זה ביקור ממלכתי לביקורו של שר התיירות, אברהם שריר, בבריט־ניה לפני שנה.

חברה מתחרה: תוכנית הביטוח של מגדל אינה כדאית

מאת אריה לביא

התוכנית החדשה של תוכנית־הבי־טוח "מגדל", לביטוח רכב, אינה כדאית – כך מסביר בבדיקה שנער־כה באחת מחברות־הביטוח המתחרות במגדל. התוכנית לביטוח מוצע למבוטח, שלא היה מעורב בתאונות במשך 3 שנים, תמורת תשלום פרמיה גבוהה יותר.

הבדיקה העלתה, כי ההשתתפות העצמית לבנייתה נגד תכולה־הביטוח במשך 3 שנים, הוא 30%, והלקוח הצחיק בתשלום הפרמיה הגבוהה, עולה על הכדי ליהנות מהמענק.

לא ניתן היה להשיג אתמול את תגובת חברת מגדל.

אל־על צופה שנה קשה לתיירות הנכנסת

מאת זוהר בלומנקרנץ

סופר "הארץ" לענייני תעופה

בכ"ל חברת "אל־על", רפי הרלב, סבור כי 1989 תהיה שנה קשה לתי־ירות הנכנסת לישראל. הערכה זו תימסר היום בכנס של נציגי חברת "אל־על" בחו"ל, אשר ייפתח היום בתל־אביב.

בכנס יודוו נציגי חברת התעופה בחו"ל על ההתפתחויות בארצות בהן הם מוצבים. הם יעדכנו לגבי היעדים לשנה הבאה. כן יתקיימו דיונים לגבי דרכים להתמודדות עם המצב הקשה, הצפוי בתנועת התיירות לישראל בשנה הקרובה.

שוחד ב־9 בערב

בתחילת החודש לא התביישנו והצענו שוחד בצהרי יום עכשיו החלטנו להציע שוחד נוסף – והפעם בערב.

תמורת 49 שקלים לזוג, תוענק ארוחת ערב צרפתית, שלמה ומושלמת, שהיתה נמכרת במחיר כפול, אלולא החלטנו להיות כל־כך נחמדים. אמת או חובה?

זהו גם הרגע ההסטורי בו יש להזכיר שמסעדתנו החביבה מציעה תפריט צרפתי עשיר ומגוון לארוחות ערב וצהריים, ובנוסף היא המקום היחיד (ככל הידוע לנו) בו ניתן לקבל נישנוש של ממש – גם אחרי חצות. כל אלה בטרקלין מרווח מאד ויפה מאד, בקומתו השנייה של בית עוד יותר יפה במדרחוב נחלת בנימין 5, ראו הוזמנתם.

שבליה – מסעדה צרפתית נחלת בנימין 5 – מדרחוב טל. 03-662852 מיום שני עד יום שבת ועד בכלל מ־12.00. בצהריים עד אחרי חצות

תוציא לך את האפור מהראש.

פחות אפור, הרבה פחות אפור, או בלי אפור – לפי בחירתך.

על שיער אפור יש ויכוח, חלק אומרים שהוא מקרין חשיבות, יוקרתיות וגבריות וחלק אומרים שהוא מזקין, מרמז על דאגות, בעיות וכו' וכו'.

"גרישן" עוזר לך לשלוט בגוון שיערך כרצונך מבלי לצבוע אותו.

מדוע כדאי להשתמש ב"גרישן"?

- "גרישן" מחזיר לשערך את צבעו הטבעי תוך 2–3 שבועות.
- אתה שולט לגמרי בגוון שערך.
- השימוש ב"גרישן" קל ופשוט ואינו מלכלך.

תוציא לך את האפור מהראש, קח "גרישן". להשיג בכל בתי המרקחת, ברשתות ובחנויות המובחרות.

לפני ואחרי

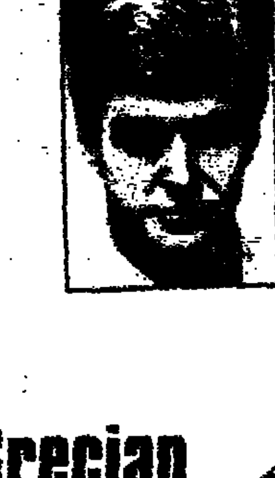

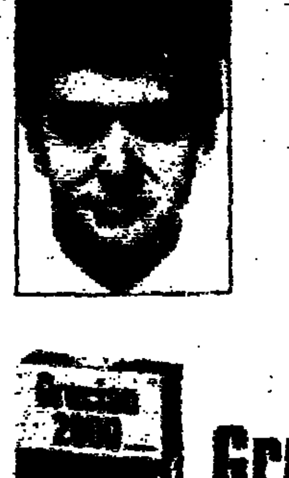

Grecian 2000

mediline יופי של בריאות

ירשנסקי פרליץ לוב

ALFATEC BIDONE SPECIAL

שואבי אבק

יעילים ואמינים לחנויות ולמשרדים בגדלים שונים לבתי מלון, ולמשרדים ולשימוש ביתי.

פעולת מנוע שקטה

ALFATEC BIDONE SPECIAL

280 ש"ח + מע"מ

המכוון הגדול של ציוד עזר מוצרים לניקוי מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ החברה המובילה

לניקוי, חיטוי, ציוד לתחזוקה ונקיון

"השפירה" תל אביב, אזור התעשיה והנגב 4134 מס 12 (כניסה מתוך חנות הקפה גאברי) טל. 374113, 370121, 378473

מי מנהל לך את הצרחת?

הנהלת חשבונות היא בד"כ צרה צרורה. שאי אפשר להתחמק ממנה. אי אפשר? אפשר!

אתה יכול לצאת את כל הבילת "הצרחת" שלך ולהעביר אותה לטיפולנו המסור. זה כמובן יעלה לך כסף אבל לא הרבה. למעשה, זה יעלה לך הרבה פחות ממה שאתה חושב.

מעוניין לשמוע פרטים? חייג 03-626587 ובקש את שאול עילם. זה יכול להיות הצעד הראשון שלך לקראת השחרור הנכסף. להשתמש.

מרכז גורדייף אוסמנסקי

052־352840

"מנהל מכירות" ב־188 ש"ח לשנה

"מנהל מכירות" מעודכן שיודע כל מה שצריך על 7000 חברות בארץ. שיודע למי כדאי למכור מה. שיודע מיהו הלקוח הפוטנציאלי השווה מאמץ מכירה ומיהי הפונקציה הקובעת. שווה הרבה וחוסך הרבה. יש לך הזדמנות לרכוש אותו עכשיו במחיר מיוחד: 188 ש"ח (לא כולל מ.ע.מ.).

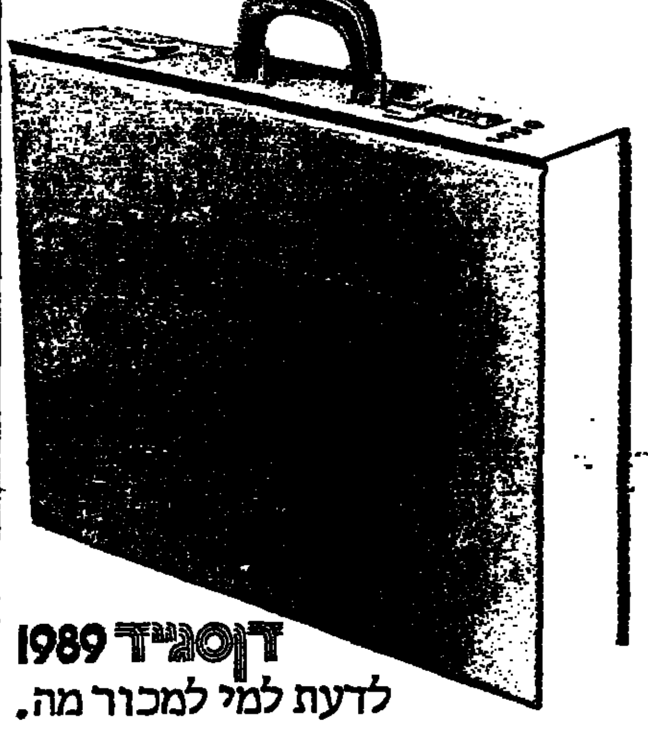

זהו מדריך העסקים החדש המעודכן "דןסגיד 89".

כלי המכירה והשווק שלך.

הפעם – יש בו פירוט על יותר חברות (7000), יש בו עדכון פרטים (נתונים עסקיים, שמות מנהלים, כתובות וטלפונים). בקיצור, מידע שימושי ממדרגה ראשונה – על שולחנך.

מלא את התלוש המצורף, צרף 188 ש"ח + מ.ע.מ., או טלפן: 03-5103355 ו"דןסגיד 89" יגיע אליך – חם מהדפוס.

דןסגיד 1989

לדעת למי למכור מה.

DB דן אנד ברדסטריט אינטרנשיונל

לכבוד

דן אנד ברדסטריט

ת.ד 50200 ת"א 61500

אנא, שלחו אלי ______ עותקים ממדריך העסקים המעודכן החדש "דןסגיד 89".

מצ"ב ______ ש"ח עבור ______ עותקים (216.2 ש"ח לכל עותק כולל מ.ע.מ.).

שם ______ תפקיד ______

שם החברה ______ כתובת ______

טלפון ______

חתימה ______

DB

לשכת רואי־חשבון בישראל | בנק ישראל

ערב עיון בנושא:

מבנה חדש לדיווח השנתי של הבנקים לציבור

בערב העיון, ידונו השינויים המשמעותיים הצפויים משנת 1988, במתכונות הדיווח של הבנקים לציבור.

משתתפים (לפי סדר א.ב.):

פרופ' יאיר אורגלר, מר צדיק בינו, פרופ' איתן ברגלס, פרופ' אמיר ברנע, ד"ר אמנון גולדשמידט, רו"ח רפאל האפט, רו"ח צבי טלמון, ד"ר יצחק סוארי, רו"ח אדיר ענבר, רו"ח יצחק רוטמן, מר מרדכי שפיגל, רו"ח יוסי שחק.

ערב־העיון יתקיים ביום ראשון, י"ט בחשון תשמ"ט 30.10.88, בשעה 15.00, במלון "דן הירקון 99, ת"א.

דמי השתתפות – 70 ש"ח ליחיד. ההרשמה בלשכת רואי־חשבון בישראל, רח' מונטיפיורי 1 תל־אביב, טל. 03־661114.

הודעה

בנק אגוד לישראל בע"מ מזמין את המעוניינים להציע הצעות לרכישת הנכס הבא:

אולם בקומת קרקע ברח' המלך ג'ורג' 14 ירושלים שטח כללי 121 מ"ר+יציע, ליעוד מסחרי.

לכל ההצעות יש להוסיף מע"מ כחוק.

אין הבנק מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

הבנק שומר לעצמו את הזכות לנהל מו"מ עם כל המציעים או חלקם בכל שלב שהוא ואין הוא מתחייב לנהל מו"מ עם בעל ההצעה הגבוהה ביותר או עם מי מהמציעים.

תאור הנכס האמור הינו חלקי בלבד.

את ההצעות יש להגיש עד ליום 15.11.88 לבנק אגוד לישראל בע"מ/מדור נכסים ובנוי רח' אחוזת בית 6-8 ת"א, בצרוף ערבות בנקאית בשווי 5% מההצעה, אשר תוחזר למציע באם הצעתו לא תתקבל.

בדבר פרטים נוספים יש לפנות לנ"ל, טלפונים: 631233, 03-631284

בנק אגוד מקבוצת בנק לאומי

כשהליכוד אומר "משק חופשי" – למה הוא מתכוון?

ל"משק חופשי" המתנער מאחריות לערי הפיתוח המתרוקנות מתושבים בגליל ובנגב?

ניזהר ונזכור!

"הכלכלה הנכונה" של הורוביץ, כהן־אורגד וארידור – זה לא היה לפני שנות דור...

הארץ

יום ג', י"ד חשון התשמ"ט
25 באוקטובר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלות 2, טל' 6-224245-02, ת"ד 273 י-ם 91002; פקס' 02-224249
חיפה: רחוב בנדאי 20, טל' 8-661166-04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   סגן העורך: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

שביתה שיש למנעה

סכנת שביתה מרחפת על מערכת בתי החולים הממשלתיים. עדיין לא נשכח טעמם המר של השיבושים שהפעילו רופאי המדינה בחודשי הגיונות, במרפאות ובמחלקות בחודשי הקיץ, ושוב עלולה להישלל מהחולים הזכות הטבעית לקבל טיפול רפואי במקום ובזמן המגיעים להם. עילת השביתה הפעם: סירובו של משרד האוצר להיענות לתביעת רופאי המדינה להפעיל לגביהם הסכם דומה לזה שנחתם לפני זמן מה בין הנהלת קופת חולים לבין רופאיה.

פרטי ההסכם הזה, המשא ומתן שהתקיים עד כה והמחלוקת שנוצרה כתוצאה מכך, מובנים ליודעי ח"ן בלבד, אבל השורה התחתונה קלה להבנה: בעקבות ההסכם שנעשה בקופת-חולים, (המהווה, ככל הנראה, שילוב מתוחכם ומורחב בין הסכם קודם, הידוע כ"הסכם ססיות", ובין הסכם משמרת שניה), גדל הפער בין שכר רופאי קופת החולים לשכר רופאי המדינה לעשרות אחוזים. דרישת רופאי המדינה לפעול לסתימה או להקטנה של הפער לא נענתה על ידי האוצר להבית רצונם.

עמדתו של האוצר נקבעה, ללא ספק, לפי שיקולים נכונים וראויים כשלעצמם של שמירת מסגרת התקציב והימנעות מיצירת תקדימים שקשה יהיה לעמוד בהם. אבל מצד שני, אין להתעלם מן העובדה, שמשרד האוצר לא הטיל הפעם – בניגוד לפעם הקודמת – וטו על ההסכם שנחתם בקופת החולים. וכך נוצר מצב, שבו עתידים רופאי קופת החולים לקבל שכר גבוה בהרבה משכר עמיתיהם בשירות המדינה, בניגוד לכלל הבסיסי של שכר שווה בעד עבודה שווה במגזר הציבורי.

משרד האוצר מעדיף, כנראה, לדחות החלטות עד לדיון שייערך בעתיד על הסכמי השכר, או עד ליישום המלצות ועדת החקירה העוסקת במבנה מערכת הבריאות. אבל לא כל דבר אפשר לדחות, ויש גבול לסחבת. אם האוצר סבור, שניתן לפתור את הבעייה רק במסגרת המשא ומתן על הסכמי השכר, יואיל נא להיכנס לדיון דחוף בנושא זה. עם זאת, קשה לצפות להסכמת רופאי המדינה, שבעיית הפער בין שכרם לבין שכר עמיתיהם בקופת החולים תידון רק לאחר שיוגשו המלצות ועדת החקירה, כלומר בעוד חצי שנה ויותר.

כך או כך, האוצר חייב לפעול. אין לתבוע מן הציבור לשאת שוב בסבל הנובע משביתה, בלי ששוכנע כי שיקולים ציבוריים צודקים מחייבים לעמוד בה.

פסק־זמן ביוגוסלביה

התקוממות המנהיג הקומוניסטי של סרביה, סלובודן מילושביץ', אל מנגנון השלטון ביוגוסלביה, נבלמה בישיבת הוועד המרכזי של המפלגה בסוף השבוע – אך לא ברור לכמה זמן. בישיבה לא התקבלו כל החלטות לטיפול בבעיות שמהן ניזונו סיסמאותיו הפופוליסטיות של מילושביץ'. עשרה מבין 24 חברי הפוליטביורו עמדו לבחירה מחדש; תשעה נבחרו ברוב גדול – ואחד, הראשון בתור, אשר דובריץ', איש אמונו של מילושביץ' והלוחם העיקרי למען הסיפוח למעשה לסרביה של המחוז האוטונומי קוסובו (שרוב אוכלוסייתו אלבנית), נכשל בהצבעה. היה זה אות אזהרה כפול למילושביץ': האחד, שהלאומנות הסרבית, שבה הוא נואם, מעוררת פחדים ותגובות שליליות מקרב שאר הלאומים המרכיבים את הפדרציה היוגוסלבית; השני, ששאר הרפובליקות (והלאומים), המהוות יחדיו רוב של שני-שלישים מאוכלוסיית הפדרציה, לא יסבלו ניסיונות של השתלטות סרבית. גם ביטול ההפגנה הסרבית הגדולה, שנועדה לסוף השבוע, פירושו שהלאומנים הסרבים נאלצו להיעצר, לפחות זמנית.

החלטות אלה הן אולי חיוניות כדי למנוע הידרדרות שאין ממנה חזרה. אך לא היה בהן כדי לטפל במשבר הכלכלי הקשה, הגורם תסיסה, ביחוד במדינות העניות יותר, מעמיק את הפערים בין הקבוצות האתניות ומציב את תהליך הליברליזציה הן כסמל והן כמוקד ממשי של מחלוקת רעיונית ולאומנית. יוגוסלביה הגיעה אל סף התהום של פירוק לאומי. תקוות הצמרת בוועד המרכזי – וכנראה גם סרבים מתונים כאמניו של טיטו – היא שמבט אל התהום יניע את הסרבים והלאומנים לסגת מהעמדות הקיצוניות.

חיים אחרים מאחורי הכידונים

מאת יואל מרקוס

ההפחתה בביטויי המחאה האלימים בשטחים כתוצאה מהיד הקשה וציפיות התושבים להתפתחות מדינית, היא זמנית – הלבה תתפרץ מחדש ותעמיד את הממשלה שתיבחר בישראל בפני אתגרים קשים מבעבר

הם שם, בשטחים, כבר אינם חושפים את חייהם בתנועה. מתברר של חיילי צה"ל הזעקים "תחד בית", כי החיילים עכשיו באמת יורים. כדורי פלסטיק אמנם, אך אלה פוצעים, משאירים צלקות וגם הורגים. זורקי האבנים כבר אינם עומדים מול החיילים והמצלמות בטווח בטוח, כפי שעשו בעבר, אלא נמלטים ברגע ההופעה. לאחרונה גם אין רואים כמעט צמיגים בוערים, ואם יש מחסומים, הם סמליים ומאולתרים בחיפזון. היד הקשה של הצבא (הריסת בתים וכמות הפגיעות) והישגי החשיפה של השב"כ, הפחיתו במידה ניכרת את ביטויי המחאה האלימים וההתמשכות. בחלק מהשטחים חזר כוח ההרתעה של הצבא – במחיר כבד מאוד, גם להם וגם לנו.

אך מי שחושב שאלה סימנים המעידים כי החיים בשטחים עומדים לשוב למסלולם, וכי עוד "מבצע" מתמשך זה תחסל את ההתקוממות סופית, שוגה באשליות. מדובר בפסק זמן ולא בסוף פסוק, פסק זמן שנגזר לא רק בגלל מדיניות היד הקשה, אלא כתוצאה מהציפייה בשטחים לתרגום ההתקוממות להישגים מדיניים. מצפים לבחירות אצלנו ובארה"ב ולכינוס המועצה הפלשתינית (כנראה ב-12 בנובמבר), בה צפויה ההכרזה על העצמאות הפלשתינית. תחת פני השטח רותחת הלבה, ואחרי שבבחירות, בוואשינגטון ובאלג'יר יתבהר המצב – צופים גורמים בקיאים להתפרצות גדולה בשטחים, העלולה ללבוש צורות חדשות, למשל הפגנות המוניות לא אלימות, ובלבד שפעילות זו תדרבן את כל הצדדים למצוא בהקדם פתרון פוליטי לשאיפות תושבי השטחים.

* * *

להתקוממות היו כמה שלבים. תחילתה ספונטאנית, בלי מנהיגות ובלי תכנון. אבל שלב התמסדותה היה מהיר מאוד. כאשר בה שלושה גורמים מתחרים: אש"ף, ארגונים איסלאמיים קיצוניים (בעיקר בעזה), שהחשוב בהם ידוע בשם "חמס" (תרגום אל-מוקאוומה אל-איסלאמיה) והמנהיגות המקומית. ההתמסדות התבטאה במערכותם של פעילים איכותיים יותר, בכינון ועדות פעולה מקומיות וארציות שהוציאו את ה"מהפכה" – ממונן שרותי בריאות וחינוך ועד ארגון החרם על מוצרים ישראליים ותיאום שעות המסחר. בשלב השלישי היתה התעלמות אלימה, מזריקת אבנים להפעלת בקבוקי תבערה. בשלב זה נפסקה למעשה הנורמליזציה ביחסים בין שתי האוכלוסיות, כשישראלים מדירים רגליהם מהשטחים, והקו הירוק נמתח שוב על המפה. בשלב הרביעי, שחל בין החודש השמיני לחודש העשירי להתקוממות, החלה הציפייה לפתרון פוליטי, כשתושבי השטחים מבינים שאין תקומה להתקוממות שלא תתורגם להישגים מדיניים.

* * *

בבקע זה של ציפיות, יכלה ישראל למלא תפקיד חשוב. שכן, במידה מסויימת עשתה ההתקוממות לתושבי השטחים מה שעשתה מלחמת יום הכיפורים למצרים – החזירה להם את הגאווה. הקנתה להם תחושה שהם משוחררים מההשפלה; הם חשו שאפשר להתיש את צה"ל, לעייף ולהדאיג את הציבור הישראלי ולהביך את המנהיגות הפוליטית שלנו; העניקה להם תחושה מוצדקת שהם מיקוד את תשומת הלב והסימפטיה הבינלאומית לעניינם. בנסיבות אלה יכלה ישראל להתחיל לא רק בהידברות עם משלחת ירדנית-פלשתינית, אלא גם לנסות מסלול של הידברות עם מנהיגים מקומיים בעלי פתיחות רבה וחשיבה מערבית. ישראל יכלה לעשות צעדים רצויים ולקיים, המעידים על רצון טוב. אילו אותה הצעה לבחירות חופשיות למועצות המקומיות הוצעה למשל לפני חודשים, היה בה כדי למלא חלק מהציפיות בשטחים.

בגלל שיתוקה של ממשלת האחדות, נטל אש"ף על עצמו את המשימה לתרגם את ההתקוממות להישגים מדיניים. בכך הזיק את ציפיות התושבים, וספק אם הוא יכול לספקם, בגלל סכסוכים פנימיים עם הארגונים הקיצוניים ועם הארגונים האיסלאמיים שרוצים מדינת הלכה (אסלאמית) והתנגדויותיו של ברית-המועצות וסוריה. אש"ף התמהמה, בתקווה לשמור על האהדה בשטחים, על גחלת ההתקוממות, ובתקווה שההחלטה שתתקבל באלג'יר תזכה באהדה בינלאומית, ובעיקר שתביא לשינוי מדיניות בארה"ב. כל זאת כשהציפיות בשטחים, בשל ההמתנה לבאות, מרקיעות שחקים.

* * *

ההכרזה על עצמאות פלשתינית תתסיס את השטחים ותגדיל עוד יותר את רמת הציפיות. מעל לכל היא תציב אתגר לשלטון החדש בישראל. היא תחייב אותו לתשובה ולהחלטות נבונות. גורמים מקצועיים סבורים, כי הממשלה הבאה לא תוכל לחסל את ההתקוממות בכידונים, ואם תשובתה תהיה "נהרוס אתכם" – יפרוץ גל חדש של מהומות בשטחים. התגובה, אם לא נרצה להרוס ולהיהרס נפשית ומוסרית יחד איתם, תהיה חייבת לענות על חלק מציפיותיהם של תושבי השטחים.

זו הסיבה שהפעם חשוב כל-כך מי יהיה בשלטון בישראל אחרי אחד בנובמבר, ואם תיבחר ממשלה שתהיה מסוגלת לפעול מתוך הבנה שיש חיים אחרים מאחורי הכידונים.

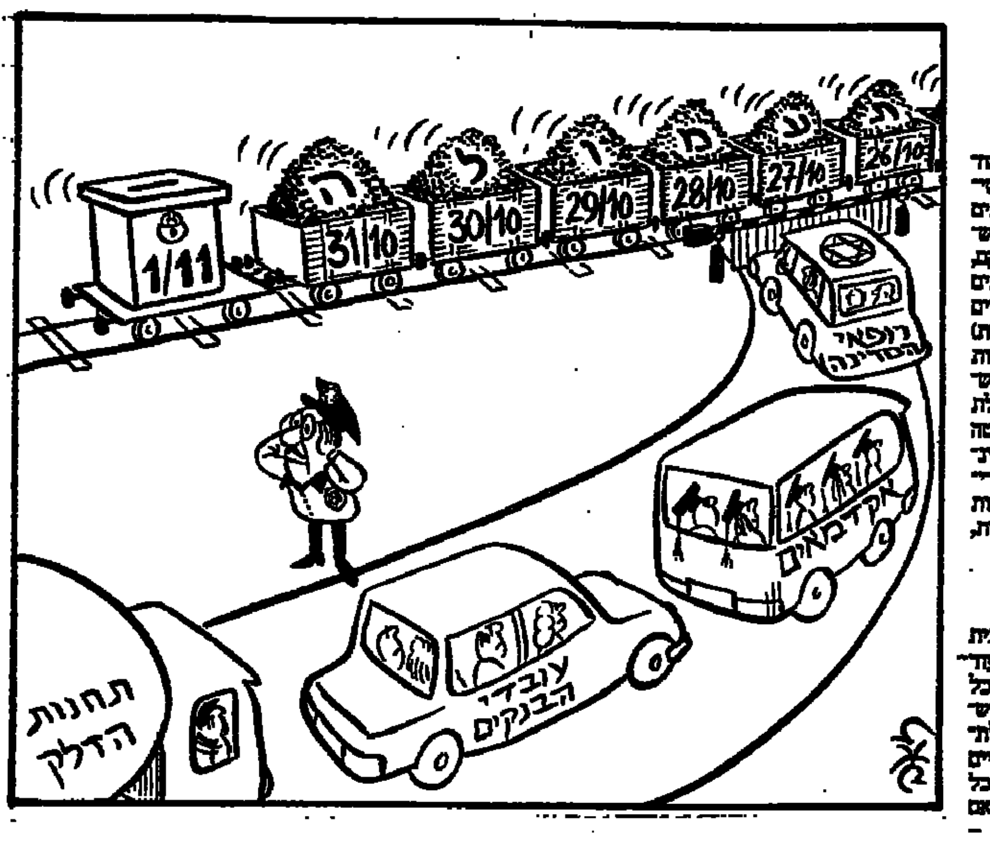

ממשלת שמיר הבאה

מאת דן מרגלית

בוותרו על ממשלת אחדות ייאלץ שמיר לקבל כשרים את רפול, גאולה כהן, יובל נאמן, פרץ ואולי גם גנדי

שמיר: תחביר מסוכן

מרוב עיסוק בפעלולים ובשעשועים אולפניים עברה כמעט ללא תגובה הודעת ראש הממשלה יצחק שמיר בעימות הטלוויזיוני, כי הליכוד הסתלק מתמיכתו המסורתית בהקמת ממשלת אחדות לאומית. כבכפיש מעיד הנהגה מתדמית של פוליטיקאי הגון ואמין, שלעולם אינו משלם את מחיר סטיותיו מעקרונות אלה, ניסה שמיר בלשון מעניינת את נטישת מה שהיה לפני ארבע שנים הבייבי שלה: הממשלה הנוכחית "היתה מצליחה הרבה יותר אילו היו שותפינו במערך נאמנים ולויאליים [למה כפל המלה] ושומרים על ההסכמים שנחתמו בזמן הקמתה של הממשלה. הם לא היו נאמנים, הם הפרו את ההסכם".

שמיר לא הזכיר, כמובן, שהגיע לעימות הטלוויזיוני כראש הממשלה רק מפני שהמערך כיבד את הסכם הרוטציה. במקום זאת הדגיש, כי "הפעם איני יכול לבוא ולומר 'בוא שוב פעם נחזור על הניסיון'". לא, במקום זאת הוא יקרא להרכיב ממשלה רק בראשות הליכוד, שתכלול את מי שיהיו נאמנים וישתפו פעולה יחד לטובת המדינה".

כך עבר האמונות החגיגית, המקבלות איישום באופל תהתהוכות, מן המישור של כיבוד ההסכם הקואליציוני אל המתלהזגרין, המטילה ספק בדבקותו של הדייב בטובת מדינת ישראל. בא ולמד, שאם אין שמיר מוסיף את המערך לממשלה הבאה, אין סיבה זו ראויה להתחבר אל גורמים המשתפים פעולה עם אויבות לישראל.

זו לשון מרוממת וזדונית חדשנית, אבל בהתבטאות מהברות אריאל שרון, באותו לילה, ביהוד: "נראה לי מהר שאין חילוקי דעות בין גם לבין יאסר עראפאת, שידית מבואלות ברום יהודי הרב בידי הנר מאז תקופת הנאצים". כגון כשל שרון מכמיה מיידי אבנים בעצרות המונה הדייב וכבר הביא אחד כמו יונה אברושמי לקום ולהטיל רימון חי לעבר אמיל גרינצוייג – אך דווקא התחביר השקול לכאורה של שמיר, המקנה להאשמות הבוטות אדרה ומבסס כהתנהגות, מסוכן יותר מבחינה מדינית.

הרף נימתו הבוטות אין שמיר חד-משמעי בהתנגדותו להקים ממשלה לאומית. הוא חרד מפני האפשרות שיכפה עליו למסור לשרון את משרת ההתמודדות עם האינתיפאדה. לא זו בלבד שנח לו לראות את יצחק רבין מופקד על צה"ל בשומרון, אלא שקיים חשש של ממש בליכוד שמא תחת שרון לא יוכלו יחידות אלה להפקר בינעילות. זהו צה"ל שאחרי הטראומה של לבנון. עם שרון בראשו, עלולה המערכה לקרוס תחת תמסנות הראשהוקמון והבריחה מאחריות.

הוא גם חושש מהתפתחות המדינה, עד לבחירות, בעוד עשרה ימים, אפשר להציג את פרס כמתמודד מיעאתי ואת יוסי שריד כעראפאת. אך שמיר והמודיו מבינים היטב, כי יש רמז להמורה ממשית בעמדה ערבית, שבמסגרתה ראאה מוסיף צעד מעבר ביוזמת המערך הכוללת את "תכנית האלופים", וערפאת נפגש עם חוסיין 48 שעות לאחר שהמלך חוסיין ... לראה זה ואש"ף קורא לבוחר הישראלי לה עדיף כל מפלגת שלום בלי להתמקד דווקא בחד"ש הקומוניסטים וב"מתקדמת".

עיסקת חבילה

מהלכים אלה מעידים על תחילתה של תמורה, שאפילו מבקש הליכוד להתעלם ממנה – ואשינגטון של ג'ורג' בוש תיתפס לה. שמיר יודע כי עדיף לו להתמקח עם אמריקה כזאת לא כאשר גאולה כהן נושפת בעורפו מתוך הקואליציה אלא כשנמצאת שם אורה נמיר.

אך אצל שמיר הכריעו שיקולים אחרים. הוא מתעב את פרס. הם אינם מסוגלים כמעט לעמוד זה ליד זה. ומתרבים הח"כים הצעירים שהוא מבקש למנות לשרים בממשלתו. נוכחותם ליד שולחן הממשלה תנטרל את השפעת הוותיקים דוד לוי ושרון, ותפיג חלק מהלחצים הפנימיים שהם מפעילים עליו.

משמעותה של ממשלה בלי המערך אינה רק שרון במערכת הביטחון אלא גם מעמד בכורה ליובל נאמן, שסיבך את מדיניות החוץ בפטריות של התנחלויות-נפל. שמיר הצהיר אמונים לממשלה שעלולה למצוא את יצחק פרץ בראש מערכת החינוך והתרבות, והמתנגים בשורותיה ייאבקו בסך הכל להעביר תיק מרכזי זה אל אבנר שאקי. במזל, יגיעו דוד לוי או משה ארנס למשרד החוץ. ועדיין צריך לשבץ בה את גאולה כהן ורפאל איתן ורחבעם זאבי.

נכון, הליכוד יטען כי גם ממשלה בראשות המערך תעניק מעמד בכורה למיעוטים: שולמית אלוני ויוסי שריד ויאיר צבן ואמנון רובינשטיין יכבבו בה בתפקידים בולטים. אבל רצ ומפ"ם והמרכז-שינוי הן מפלגות ציוניות מתונות, ופרס התחייב להיעצר לפני חד"ש הקומוניסטים והמתקדמת. כנגד זאת, שמיר סירב להוציא את מצדדי הטראנספר ממעגל המועמדים להצטרף לממשלתו הצרה, ובליכוד יש המתגעגעים אפילו למאיר כהנא. אלוני ושריד – למרות תעמולת הליכוד – הם אנשים אחראיים, ורובינשטיין בכלל בכנסת. זאת וגם היה שר מוצלח, ואילו לעילות של זאבי-גנדי מלווה צל מאיים.

בהופעתו בעימות יצר שמיר מצב פוליטי חדש. מי שהניח – כמסורת הרגיל – שהצבעה בעד הליכוד במצב של תיקו בין הגושים מאפשרת לממשלה בראשותו גם את האחריות הביטחונית, המדינית והמשקית של המערך, למד ממנו שלשום בערב כי הוא אינו רוצה להיות סתם ראש הממשלה. הוא מוכר את עצמו לבוחר בעיסקת-חבילה אולטימטיבית, כשהליכוד קשור בטבור לגנדי ולפרץ מש"ס. זה המידע המרכזי, זו התוכנית החשובה שעלתה מהעימות המדובר ביותר במדינה.

גם זו שיגרה

מאת דן סגיר

דומה שהנזק הכלכלי שבאינתיפאדה מטריד את צה"ל יותר מפגיעה בנורמות מוסריות

בחודשים האחרונים, לאחר תקופה ארוכה של פעילות בשיטה של ניסוי וטעייה, דומה כי צה"ל גיבש לעצמו שורה של פתרונות מקיימים להתמודדות עם המצב בשטחים. שיטות הפעולה של שני הפיקודים, מרכז ודרום, עם הבדלים לא משמעותיים המתחייבים מהתנאים והבעיות השונות, התייצבו כחלק מהתורה של סטטוס-קוו מתוח בשטחים. המאפיין העיקרי של האינתיפאדה עתה, מעבר לשביתות חלקיות וכלליות, הוא פעילות אלימה ספורדית של קבוצות קטנות. אל אלה מצטרפות פעולות שוטפות היזומות על-ידי הנהגת ההתקוממות, ברמה המקומית, האזורית, לשמירת הגחלת של המאבק בשלטון הישראלי.

משכה של האינתיפאדה, הקובעת שגם עתה אי-אפשר להעריך מתי תסתיים, חייבה את צה"ל להקצות כוחות בהיקף שאותו אפשר לקיים תקופה ארוכה, "אם צריך", כהגדרת גורם צבאי בכיר. היקף כוחות זה, אפשר המשך האימונים והחזרות הסדירות, שיקום כוחות ברוטציה לצורך הפעילות בשטחים, במקביל לגיוס אנשי מילואים לשירות בשטחים, בהיקפים קטנים הרבה יותר ממה שחשש בתחילה. כתוצאה מכך, ובהתאם למה שמסר הרמטכ"ל לא מכבר, יקטן מספר ימי המילואים בשנה, צעד בעל משמעות תקציבית גדולה לצה"ל ולמשק. לא פחות חשובה המגמה להחזיר במידת האפשר לתוכנית האימונים הרגילה של יחידות המילואים השונות, בשנת העבודה הקרובה.

העלות התקציבית לצה"ל ומשרד הביטחון של דיכוי ההתקוממות בשטחים, כפי שנמסרה למשרד האוצר לגבי השנה הראשונה (דצמבר 87' עד מארס 89') היתה 416 מיליון ש"ח. צה"ל הסכים לספוג מהוצאות בתקציבו-הוא 154 מיליון ש"ח, ודרש תוספת תקציבית של 262 מיליון ש"ח. לאחר חודשים של דיונים עם האוצר הושגה פשרה, וצה"ל יקבל על חשבון תקופה זו סכום של 180 מיליון ש"ח. 100 מיליון ש"ח יועברו השנה ו-80 בתקציב השנה הבאה.

בהצעת התקציב לשנה הבאה יבקש הצבא הקצאה חדשה למימון הפעילות בשטחים, בסך דומה לשנה הראשונה – כרבע מיליארד שקל. אנשי האוצר לא יסכימו לסכומים אלה, בטענה שההוצאה הקבועה הראשונה היא על בניית המתקנים לחיילים ולעצורים התחייבה, ועכשיו רק ההוצאה מוקצית לפעילות שוטפת.

טיפול נקודתי

צורת פעילות שאפשרה צמצום הכוחות, היא בעיקרה הימנעות מהתגוששויות במוקדים רבים עם נערי האבנים. צה"ל מחזיק שורה של ריכוזי כוחות בנקודות ידועות עם אנשים הרגישים. אלו מקבלים הנחיה שלא לנהל מרדפים והתגוששויות בכל מקרה של התקלות. לצורך השמירה על ההרתעה, ומתוך רצון להחזיק את התושבים במתח מסוים, בוחרים המפקדים הבכירים מדי פעם מקומות ואירועים המקבלים "טיפול נקודתי".

צמצום החיכוך לנקודות מסוימות מאפשר ריכוז כוחות בהן, או במקומות שבולטו בפעילותם האלימה. בפיקוד-מרכז מכונות פעולות אלו כ"יוזמות". הכוחות מגיעים, מאבטחים זה את זה, מבצעים מעצרים, מאלצים את התושבים לפנות מחסומים, למחוק כתובות נגד ישראל, להוריד דגלי אש"ף וכיו"ב. ריכוז הכוחות מנע אפשרות התנבכות של חיילים בודדים במארב נערים, מצב שבחודשים הראשונים גרר לעתים קרובות שימוש באש חיה. כיום מקפידים סיורי צה"ל על כיסוי צמודים ברכבים, משום שהעשן המתפרגים לקבוצות רבות של נערים בשאר השכונות להצית צמיגים, ומכאן קצרה הדרך ליידוי אבנים ופעולות אחרות.

הטיפול בימי השביתה הכללית או ב"ימי אוסר" (6–3 בחודש בממוצע), דומה במידה רבה לטיפול בשאר הימים, אלא שצה"ל מגביר בהם את הפעילות היזומה במקומות מועדים לפורענות ואף מטיל עליהם עוצר. במקביל מונחים הסיורים שלא להגיע לעימותים שלא לצורך בכל תקרית. כוחות עתודה מרוכזים לטיפול במוקדים בעייתיים. בימים מועדים לפורענות במיוחד, כגון הבחירות בישראל, ה-2 בנובמבר או ה-29 בו, עולה הכוננות, והכוחות בשטחים מתגברים בחיל-סיור.

הארץ תשקוט?

גורם בכיר בצה"ל מעריך שמכאן ישנן שתי אפשרויות בסיסיות להתפתחות המצב בשטחים. האחת היא שהמהומות יימשכו פרק זמן זה או אחר. הוא אינו צופה הסלמה במצב, זאת משתי סיבות. האחת, לתושבים ולהנהגת ההתקוממות אין פוטנציאל נוסף להסלמה ויכולתם מוגבלת. לדבריו, הרצון להחריף את העימות קיים, ואילו היתה היכולת היינו כבר עדים לכך. הסיבה השנייה היא פעולות צה"ל בשטח: "אני מאמין שכבר הגענו להביא לכך שברמת ההתמודדות הנוכחית, לא ניתן למצב להתפרץ. אלא אם כן יהיו התפתחויות מדיניות/פוליטיות שאנו נהיה שותפים להן, ושיאפשרו להם שחרור הקיטור".

כיוון שני אפשרי שנצפה על-ידי אותו קצין בכיר הוא שהארץ תשקוט. זאת, לא משום שתיעלם המוטיבציה ויישבר הרצון. ההתקוממות עשויה להיפסק מפאת מפח-נפש מכך שלא יראו כל הישג מדיני ופוליטי למאבקם. האוכלוסיה עומדת בלחץ כבד מצד צה"ל, אל זה מתווספים לחצים כלכליים כבדים. מאות ההרוגים והפצועים, אלפי העצורים, הבתים ההרוסים והגירושים הם מחיר ששילמה האוכלוסיה בתקווה לקצור פירות מדיניים. מפח-נפש יכול להביא לשקט, עד להתפרצות הבאה.

הביקורת הפנימית בצה"ל ובמערכת הביטחון על דרכי הטיפול בהתקוממות גרמה לשינויים מעטים. לדוגמה, ביטול הוראת רבין להכות מפגינים לצורך הרתעה/הענשה. ככלל, האמצעים השונים מופעלים ללא תשומת-לב יתרה לביקורת ציבורית מבית ומחו"ל. בשיחות פרטיות מסיחים קצינים בכירים טענות במישור המוסרי וההסברתי. "דיכוי של אוכלוסיה מתקוממת על רקע לאומי, בסוף המאה ה-20, נעשית בכל העולם באמצעים דומים לפחות. ההבדל הוא בעצמת השימוש באש חיה, ובמידת חופש הפעולה שנותן השלטון לצבא המדכא את ההתקוממות.

העובדה שהמצב הנוכחי בשטחים יימשך זמן רב, מעלה את סוגיית הנזק המוסרי שנגרם לצה"ל ולחיילים. אך השאלה שמטרידה רבים מחוץ לצבא, לא מעסיקה את מפקדיו. בצה"ל מוטרדים יותר מכך, שהמקרים החריגים המתפרסמים יוצרים רושם בציבור ובצה"ל שאלה הפכו לנורמה בצבא. צה"ל נמצא בשטחים, ועד שלא ישתנה מצב זה, נשלם כולנו את המחיר.

מבט אחר / הדה בושס

חגיגה בגטו הנשי

אם הנשים היוצרות בישראל אכן מנותקות מהמציאות, כפי שמנסים לטעון – מגיע להן מה שהן מקבלות. לנשים כבר יש חדרים משלהן

לובלסקי. אמביציות פרטיות

רתוק. כנס על נשים ויצירה

אפשר היה לחשוב שבעיית הנשים בישראל נפתרה, שאין עוד קיפוח ואפלייה בתחום זה, ושנשים אינן בעצם – כפי שמגדירה זאת שולמית אלוני בתשדיר רצ, אולי בהגזמה של תעמולת בחירות – אזרחים מסוג ב'. הנה, נודע כי היועצת לענייני נשים שליד משרד ראש הממשלה, שמה אתיה, יוזמת כנסים שאמורים לדון בבעיותיה של האשה היוצרת. למען האמת, הגברת פנתה גם אלי לקחת חלק בהתכנסויות אלו, ואני סרבתי, משום שאני מאמינה שזו התעסקות שולית ומטעה שנועדה לרכוש כותרות בעיתונות: אבל בעיקר מפני שהיא ממחישה בעליל את הנטייה הרווחת להתגודד בכנסות נשים – הפעם בתחום היצירה, בו כל הסתגרות מביאה לצרות אופקים ולמתוק.

במקום לעסוק בימים אלה בנושאים בוערים, כמו תפקידה של האשה בחיים הפוליטיים, יחסן המפלה של שתי המפלגות הגדולות לייצוג הולם של נשים, ולישותן הפטרונית-דוחה שהתשובה הנשית לה היא שריון, הבעיה אף היא במסאליות גטואית – מוצאת גברת אתיה לנכון להתפנות לעניינים שבוטות. כאילו היו הנשים בישראל מנותקות מכל מציאות של ממש. אם אמנם כך, מגיע לנשים מה שהן מקבלות. השאלה פתוחה, בלשונו של ברנרד שו היא, כמה ישלמו להן.

אני תוהה מה הן הבעיות המיוחדות לנשים-יוצרות. עצם העובדה שמשוררת בשם ציפי שחרור לא זכתה בפרס היצירה, עדיין אינה מעידה על קיפוחה ועל קיפוחן של נשים אחרות. מי יודע, אולי גברת שחרור אינה ראויה לפרס. והרי היו נשים בין הזוכים בשנים קודמות. יכול להיות שהדרישה שתצא מן הכנס תהיה שריון מקומות לנשים בכל פרס ובכל ועדה. תרופה בדוקה כדי להעניק אישור לנחיתותן של נשים.

אם היא אשה היא לא משורר

העובדה, שכמה שנות נשים יוצרות, כלומר משוררות, סופרות ואמניות, מנשים במקצועות חופשיים אחרים – רופאות, משפטניות, מרצות, ראשות השכון, מנהלות וכיוצא באלה? הרי מצבן של נשים יוצרות טוב פי כמה משל האחר. אם נשים במקצועות החופשיים נאלצות בדרך כלל להקדיש לעבודתן שעות רבות מחוץ לבית, לנשים יוצרות יש כיום ברבית המקרים חדר משלהן – אחד התנאים שהציבה וירג'יניה וולף ליצירה נשית. יש להן גם שעות פנאי רבות כדי ליצור בשקט, בלי לפגוע באורח חייהן התקין. אם הן חשות עדיין קיפוח, מה מונע בהן לפעול ולהיאבק כשוות – במסגרת האיגודים אליהם הן משתייכות, כמו אגודת הסופרים, אגודת העיתונאים וכיוצא באלה? ואם מדובר בבעיות רוחניות-נשיות, הרי הדברים סבוכים פי כמה, ולא גברת אתיה תפתור אותן.

גברת נוספת שתפסה "טרמפ" על נושא נשים ויצירה היא המרצה והמבקרת לילי רתוק. גברת רתוק זכתה כמעט בימים אלה בפרס בבה אידלסון, הגברת מאשה לובלסקי היתה זו שהעניקה לה פרס זה – והגטו הנשי חגג. רתוק מספרת לנשות נעמ"ת כי הקיפוח החברתי בא לידי ביטוי ביצירה הספרותית, ומגייסת לעזרה ציטטות משירי משוררות. גברת לובלסקי, המציגה עצמה כלוחמת נועזת לזכויות הנשים, מקרבת מציירה את את האמביציות הפרטיות שלה, ועיניה נשואות לאו דווקא לשירה, אלא לממשלה. וסביב – עיתונאיות בעלות הבעה נשית מפרותות, עיניים בורקות בתחושה של קיפות, המדווחות על הטקס, תוך פירוט מה לבשה גברת רתוק, מה אמרה לה גברת לובלסקי, ואם נשקה לה.

גם אם יש מקום לומר דברים רכים על שירי משוררות, אי אפשר לקבוע שמשוררות בישראל מקופחות. מעודי גם לא שמעתי את משפט המפתח – "אם היא משורר היא לא אשה ואם היא אשה היא לא משורר" (מי בעצם אמר זאת, אם בכלל?). אם כפי שהיא טוענת, "נשים אינן מתוכנתות להיות אמיצות במבנן רוחני", כתנאי ליצירה – הרי לאמיתו של דבר, נשים הן דווקא אמיצות מבחינה רוחנית, ומבוגרות באותן רגשי פיכחה מגברים.

אני מודה כי זמן רב לא שמעתי דברי הבל כבדים כמו אלה שהשמיעה רתוק. הרי רשימת המשוררות החשובות זהה כמעט לרשימת המשוררים. רשימת הסופרות גם היא ארוכה ומכובדת, שלא לדבר על האמניות-הציירות והפסלות. מעודי גם לא שמעתי שסרבו להוציא לאור ספר של אשה-סופרת או של משוררת. אם באה רתוק ומוחה נגד קיפוחן של נשים בתחום הביקורת, הרי אלה דברים מופרכים מעיקרם. די להתבונן במדורי הספרות בעיתונים ובספריהן של מבקרות וחוקרות ספרות.

פמיניזם גורם לבדלנות

רתוק טוענת כי "בעיות של אשה כותבת הן עמוקות ואינן מסתכמות רק בשאלה של זמן פנוי לכתיבה: לצד הפנאי צריך שתהיה גם עצמאות נפשית, וצריך שיהיה הביטחון שהזהות הנשית שלך לא תיפגע מהמימוש היצירתי". אלא שהזהות הנשית אינה פגועה ואינה נפגעת מן המימוש היצירתי, אלא אם כן יוצרות חייבות לעמוד בתחרות עם התדמית הנשית של רתוק, כפי שהיא מופיעה בגילומיה – להראות כמו כוכבנית הוליוודית. אפילו אם המטרה האמיתית היא שנשים יגיעו לעצמאות נפשית, הן לא יזכו בעצמאות כזו בכנסות הנשים שמכבדות עבודן שמאה, לובלסקי ורתוק.

אני מוצאת לנכון לצטט מדברים של סינתיה אוזיק, הסופרת היהודיה-אמריקאית, בראיון שהעניקה בביקורה האחרון בישראל. אוזיק כותבת שהפמיניזם החדש, בניגוד לפמיניזם הקלסי, גורם לבדלנות ולריאקציה, ומחזיר אותנו לימים עברו בשינויים קלים. במקום אנושה ורוכבנויות, הוא מדבר על מין. את הקונפליקט המשפחתי הוליך בהתנגשות בין בית וקריירה. ואילו לשיתוף הנשי מבא תחליף במיתוס חדש יותר ועם נשי. וכשעיונות אלה הם ה"אני מאמין" הספרותי של הפמיניזם החדש, יותר נשים אומרות בערך כך: "טעיתי, ניסיתי לכתוב כגבר, ואז התחלתי לכתוב על עצמי כבת, כבאהבה, כרעיה, כאם, כאשה ביחס לנשים אחרות, התחלתי לכתוב מתוך הנשיות שלי".

אלא שעל סמך דברים וכמכים אלה אין מקבלים את פרס בבה אידלסון, ואין מתנשקים עם מאשה לובלסקי.

בשקם ובשופרסל
מכבדים "דיינרס"

דיינרס. המעמד מחייב.

صكذ من الاحمل

שיתוף־פעולה אמריקאי–ערבי אינו מסוכן לישראל

זה נוסח נאומו של שר ההגנה האמריקאי ב־21 באוקטובר בפני המועצה לעניינים אמריקאיים־ערביים, בוואשינגטון, מערב־וירג'יניה

כחבר־מועצה לשעבר, זה כבוד רב עבורי להיות איתכם שוב. אני מברך את ג'ורג' נאיפה ואת כל חברי המועצה לעניינים אמריקאיים־ערביים על העבודה היפה שכולכם עושים כדי להביא להבנה טובה יותר בין ארצות־הברית והעולם הערבי. הנושא שבו עוסק הכנס שלכם הוא "הרחבת היחסים הפוליטיים והכלכליים בין ארצות־הברית והעולם הערבי". באשר לתקציבי' בתוכנית, הייתי רוצה להרחיב את הנושא על־מנת שיכלול את הנושאים הביטחוניים המהווים בסיס חיוני ליחסים פוליטיים וכלכליים חזקים יותר. עובדה אומללה היא, אך בלתי־ניתנת לערעור, כי המזרח התיכון הוא אזור של אי־יציבות. בעשור האחרון עברו עליו אירועים מבצעיים ביותר. המערה הבלתי פוסקת בלבנון; המלחמה ההמשגית בין איראן ועיראק; הפלישה הסובייטית כנגד אפגניסטאן, כולל השפעותיה האיומות על העם האפגאני כמו גם על האוכלוסיות השכנות מעבר לגבול בפקיסטאן השכנה; פעולות טרור חוצות־גבולות, כולל פיצוצים, חטיפות ולקיחת בני־ערובה; התקפות על כלי־שיט מסחריים במפרץ הפרסי; ההתקוממות הפלשתינית האלימה בגדה המערבית ובעזה והאמצעים הנוקשים שנקטה ישראל לדיכויה; וכן הפצת הנשק הכימי והטילים הבאליסטיים, המוסיפים על האיומות הקיימות לגבה הפצת הנשק הגרעיני. אלה האירועים העיקריים שהפכו את היציבות במזרח־התיכון ליעד חמקמק.

אל לנו להניח לרשימה קודרת זו לטשטש את העובדה שקיימת כרגע סיבה הולכת וגדלה לתקווה ואופטימיות באזור. מגמות אסטרטגיות חבצות ועולות – במקרים מסוימים התפתחויות חיוביות בנות מספר חו־דשים בלבד – מצביעות על הדרך לעתיד יציב, בטוח ושליו יותר במזרח התיכון. קץ הלחימה בין איראן ועיראק ואת הפסקת האש בין איראן ועיראק ואת חידוש המעבר החופשי לכלי־שיט במפרץ הפרסי; את המשך יציאתם של כוחות סובייטיים מאפגניסטאן; את המשך השלום בין מצרים וישראל על פי הסכמי קמפ־דייוויד. בנוסף לכך יש סימנים כי הלהט המהפכני הרדיקאלי באזור – בעידודו של המשטר האיראני בהשראת האייתוללה חומייני – הגיע כבר לשיאו והוא דועך כעת. גם מנהיגים דתיים מגלים כי החיים אינם רק קנאות רוחנית. אנשים רוצים ממשלה יעילה ובעלת יכולת, גם בצעים יציבות ושגשוג כלכלי. לשם כך הם זקוקים לשלום.

בוואשינגטון גילו היעדר ריאליזם ובילבול אסטרטגי באשר ללמה ומדוע של יחסי ההגנה האמריקאיים־ערביים

קמפ־דייוויד – הצלחה

אנו רואים כיום כי סימפטומים מהפכניות ולהט דתי – המוסיפים להיות פופולריים בקרב קבוצות מסויימות – אינם תחליף למזון, מים, טיפול רפואי, ביטחון והזדמנות כלכלית. לאחר עשרות שנים של סערה חברתית ופוליטית, אני יכול לומר כי מתפתח קונסנסוס נרחב לטובת יציבות ופיתוח. אני אופטימי ומאמין כי דבר זה יוביל להבנה טובה יותר בין עמי המזרח־התיכון ועמי הרפובליקות התעשייתיות. למעשה, אני משוכנע כי בשנות ה־90 יהיה לממשלות מזרח־תיכוניות ומערביות הרבה במשותף, יותר מאשר־פעם בעבר.

במידה מסוימת ביוונה אופטימיות זו מתקוותי כי המגמה לקראת פתרון של שלום בכמה וכמה מהסכסוכים המסובכים בעולם תשפר את סיכויי השלום במזרח־התיכון. לא רק באיראן־עיראק ובאפגניסטאן אלא גם במערב־סהרה, באנגולה וקמבודיה, נושאות אומות שגב את עיניהן לגרפים בינלאומיים כדי שיסייעו להן לקדם את דיפלומטיית השלום.

כעת, כשדיפלומטיית השלום נראית מבטיחה בכמה מצבי קונפליקט, אין זמן טוב יותר לבדוק ולראות אם אפשרית התקדמות בתהליך השלום הערבי־ישראלי. הסכמי קמפ־דייוויד הם הצלחה עליה כל אמות־מידה. הסכם השלום בין ישראל ומצרים היטיב לשרת את שתי המדינות במשך קרוב לעשור. כאשר אנו צופים בדרך האחראית בה טופל נושא טאבה על ידי ישראל ומצרים, ברור שתהליך השלום – ככל שיהיה איטי – הוא הדרך היחידה לביטחון, לגיטימיות ויציבות לכל הצדדים. לרוע המזל, ההבטחה המלאה של קמפ־דייוויד – שלום בין ישראל ושאר שכנותיה – לא הוגשמה.

הפתרון – ריאליזם

לישראל, מדינות ערב, הפלשתינאים, ארה"ב וברה"מ – לכולם יש אחריות כאשר מגיעים הדברים לשלום. ארה"ב, מצידה, חושה את מחויבותה לקדם את תהליך השלום. ארבע פעמים בשמונת החודשים האחרונים נסע עמיתי לקבינט, ג'ורג' שולץ למזרח־התיכון.

כולנו חייבים להכיר בכך שהמשך התסיסה והאלימות אינם מועילים לאיש. פעולה אחראית מצד כל הצדדים נחוצה כדי לשבור סטטוס־קוו שהפך בבירור לבלתי־אפשרי – ולשנות אותו בדרך שתבטיח את ההכרה בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני בעוד היא מבטיחה את ביטחונה של ישראל. ההתקדמות הברורה. ההיסטוריה מראה כי למרות מקומים במזרח־התיכון יש פוטנציאל של הסלמה, כפי שעדין הנוכחי מלחמה ערבית־ישראלית חדשה תעלה מכבות חמורות תקרים בדמי האזור ואפשר אף מחוצה לו.

מטרת גישתנו היא שלום כולל. השגת יעד זה תדרוש שיחות ישירות בין ישראל ושכנותיה על בסיס החלטות האו"ם 242 ו־338. אפשר בהחלט שיידרש ועידה בינלאומית להקל על היכנסותם של הצדדים לשיחות ישירות. השתתפות פלשתינית הדרושה בכל שלב של תהליך השלום בגדה המערבית ובעזה, שכן התוצאה תשפיע על האינטרסים שלהם ותחול ישירות על עתידם כעת. ללא השתתפותם הפעילה אי אפשר לצפות מהסכם כלשהו להחזיק מעמד. המפתח לגישה האמריקאית לתהליך השלום הוא ריאליזם. ערבים וישראלים באותו חייבים לצפות מחוץ לאשליות ולדעות הקדומות לפני שניתן יהיה להשתלט על מעגל האלימות, כדי שכולם יוכל להתקיים. כל הצדדים חייבים להכריז על הפסקת אש בלוחמה הרטורית, להימנע משימוש באלימות ולפתוח בהתקדמות קשה, מעשית, פנים־אל־פנים [illegible].

באשר לנו – לנו בוואשינגטון אסור לשכוח אי־פעם את ראיית המציאות האסטרטגית הבסיסית שהיא הצורך הנרכזי של מדיניותנו.

הקורבן האמיתי – השלום

אותו עיקרון חל על היחסים האמריקאיים עם כמה מדינות ערביות אחרות. לנו ולשותפינו הערבים יש אינטרסים בסיסי משותף בשמירת היציבות ובמניעת סכסוך. אני משוכנע כי מדינות מתונות ערביות מרכזית מבינות לחיות בשלום עם ישראל אך הן עצמן נמצאות תחת איום מתמיד מצד כוחות רדיקאליים באזור. משום כך אני מאמין שמדינות ערביות מתונות חייבות להיות חזקות דיין להתגונן להסדרה ולעשות את הצעדים הנועדים כדי לשאת ולתת על שלום עם ישראל. חזק כוח אינו דבר־מה הנמדד במונחים צבאיים צרופים. אני מדבר על ממשלות ועמים ערביים בי־דיעה, שקיומן עם ארה"ב חזקה ויהיה על־מנת לתמוך בהן במהלך הסיכונים הבינלאומיים של תהליך השלום.

כמה אנשים בוואשינגטון ובמיוחד בגבעת הקפיטול גילו היעדר ריאליזם – ולמעשה בילבול אסטרטגי – באשר ללמה ומדוע של יחסי ההגנה האמריקאיים־ערביים. קבוצות אינטרסים שונות ורבים בקונגרס חתרו להכשיל כל יוזמה של הממשל לספק סיוע צבאי אחראי וסביר לשותפינו הערבים. כתוצאה מכך נכנסות בריטניה, צרפת, סין, ברה"מ ומדינות אחרות לעמדה רצויה ביותר של אמון השפעה שאנו ומתמיד היינו נהנית אמריקה ביחסיה עם ידידות כירדן וסעודיה. אני רואה חיילים ויועצים זרים במתקנים ירדניים וסעודיים, המספקים הכשרה וסיוע תחזוקה במקומות בהם שירתו עד לאחרונה חיילים אמריקאיים.

אני רואה מקומות עבודה בשווי של עשרות מיליארדי דולרים זורמים לחו"ל במקום להמשך בתעשיות משנה בתחום הביטחוני ולדרבן את הכלכלה האמריקאית. מדוע? כיוון שכמה בקונגרס חתרו לחסום את יוזמות הנשיא. אנו זקוקים לתחושת ריאליזם חדשה בוואשינגטון כלפי היעדים האסטרטגיים של מדיניותנו במזרח התיכון; הן הדיפלומטיים והן הצבאיים, שכן שני אלה כרוכים זה בזה.

יחסי ארה"ב–מדינות ערב כמו גם הקשר בין אמריקה וישראל הם מימד חשוב של האינטרס הלאומי שלנו ומפתח ליכולתנו לתווך בתהליך שלום.

הדעה ששיתוף פעולה ביטחוני בין ארה"ב ומדינות ערביות מתונות מהווה סכנה לישראל היא בלתי־מבוססת ולא נכונה. ישראל חייבת לראות בנשק לא אמריקאי בידי שכנותיה כסיכון גבוה יותר. אין שום בעמה בעובדה שארה"ב תיתקל בקשיים הולכים וגדלים בהשגת המטרה הכולל של יעדי מדיניות החוץ שלנו באזור, בעוד מדינות ערביות המצפות כעת למקורות יעוץ וסיוע צבאיים סובייטיים ולא אמריקאיים אחרים, מהמסתת פתח ידידותית לעמדות המדיניות האמריקאיות.

משום כך אני מאמין שאם יוציא בסופו של דבר הקונגרס את ארה"ב מהשתתפות הבאות בעולם הערבי הקורבן האמיתי יהיה תהליך השלום עצמו, תוצאה המנוגעת בה במידה כישראל והמדינות הערביות מתונות. בעוד אנו מתקרבים במאבקינו הדיפלומטיים, יצטרכו האמריקאים להבין בצד כמה אשליות משל עצמנו הנוגעות מבחינה פוליטית, ולהמשיך על בסיס הבנה אסטרטגית ברורה של האינטרס הלאומי שלנו. מתחמבים שינויים ברורה הנחשבת במזרח התיכון; שינויים היכולים להפיח חיים חדשים בכמה רעיונות ישנים לפתרון הבעיה הפלשתינית, ולכינון שלום בין אויבים מסורתיים. אני מקווה שכל הצדדים המעורבים ימצאו בקירבם את האומץ להתייצב מול המציאות ולנצל הזדמנות זו.

קבוצות אינטרסים שונות ורבים בקונגרס חתרו להכשיל כל יוזמה של הממשל לספק סיוע צבאי אחראי וסביר לשותפינו הערבים

קארלוצ'י: דרושה פעולה אחראית כדי לשבור סטטוס־קוו (צלום: איי־פי)

דרום אפריקה המאפירה (ד')

"לא מגידו, לא גן־עדן"

בעייתה של דרא"פ לא תיפתר במהפכה, אלא בתהליך ממושך

מאת אברהם טל

קייפטאון

פרופ' סמפי טרבלנש מהמחלקה לכלכלה של אוניברסיטת סטלנבוש היוקרתית שימש עד 1987 יועץ בכיר למפלגה הלאומית, חבר "ברודרבונד", המסדר הסודי־למחצה המאגד את עלית ה"פולק" האפריקנרי. ערב הבחירות ב־1987 מרדו הוא ועשרות מעמיתיו במפלגה. טענתם: המפלגה אינה מתכוונת לעקור את האפרטהייד מן השורש; עיקר מעייניה בהגנה על זכויות הלבנים – המנוטית האפריקנרים, ליתר דיוק. מאז הפכה סטלנבוש מעוז האפריקנריות והאינטלקטואליה, מוקד אופוזיציה למשטר.

טרבלנש (55), גבר נמרץ בעל רעמת שיער לבנה, מפעיל בעת השיחה בעוז את פלגינבוט העליון וחרבו במבטא אפריקנרי כבד. לטרבלנש הסבר משלו לרפורמה של בותה בעשור שלטונו: בשנות השישים והשבעים צמח המשק בקצב של 5–6 אחוזים בשנה, רמת החיים של כולם עלתה; האפרטהייד צמח על רקע מצוקה כלכלית של האפריקנרים (להבדיל מדוברי האנגלית) בשנות הארבעים והחמישים והרפייתו בגורה מתחושת הרווחה בשנות השישים והשבעים.

מאז אמצע שנות ה־70 פחת קצב הצמיחה, השכר הריאלי ירד בעשרות אחוזים, רמת החיים של שכבות רחבות נפגעה, תחושת הביטחון עורערה. התגובה היתה אפריקנרית סימפטית: התקשחות – הפסקת תהליך הרפורמה.

הסנקציות מחמירות את הבעיה: ההשקעות הזרות למשק פוחתות עקב חיסול עיסקיהן של מאות חברות זרות ואירופיות הן מחו"ל, גידול התל"ג פחת ל־2%–1%, הגירעון במאזן התשלומים מעמיק, האינפלציה אינה פוחתת מ־12%. החמרת המצב הכלכלי מגבירה את הקשיחות. האפריקנרים מגיבים על הסנקציות כפי שהגיבו בתקופת ההתיישבות על התקפות הילידים או הבריטים: מצטופפים מאחורי עגלות־מסע כבמבצר ומשיבים אש.

הממשלה, אומר טרבלנש, מרגיזה את העם בשיטותיה, כאילו המצב הכלכלי הקשה נובע מקשר עולמי נגדה, מזימה קומוניסטית וכו', ואילו לה עצמה אין כל אחריות למתרחש. לא נכון: המצב הכלכלי מחמיר בגלל המשק האפרטהייד, שגוררים הסנקציות מצד חלקי עולם גדולים, ובגלל סדר עדיפויות לקוי: יותר מדי משאבים לביטחון (אנגולה למשל) ולבירוקרטיה (ניהול מדינות חסות מיותרות), במקום לפיתוח ורווחה.

טרבלנש מיואש להלוטין מהמפלגה הלאומית, שמיצתה לדעתו את פוטנציאל הרפורמה שלה. הוא מייחל לפירוק המפלגה ומקווה כי מרכיביה המתקדמים יתאחדו עם יסודות ליברליים אחרים, וכך יווצר כוח חדש שיניע מחדש את גלגל הרפורמה לקראת ביטול מוחלט של האפרטהייד. זו תקוותו, אך לא במהרה: [illegible] הוא האיש הפסימי ביותר שפגשתי בדרא"פ.

המהפכה עדיין רחוקה

במרחק מאות קילומטרים מסטלנבוש, בחדר צנוע במשרדי חברת אנגלו־אמריקן בסיטי של יוהנסבורג, יושב ההפרט גודסל, אינטלקטואל צעיר ומבריק, המסגל לשכנע את אחרים בלא פחות להם כי ארצו תצא לדרך המלך כדמוקרטיה ליברלית רב־גזעית, ובלבד שיינתן לה שהות מתאימה.

גודסל משמש יועץ לאוסף־עבודה באנגלו־אמריקן וזכה לפרסום עולמי בהתפרסם "אימכבבר ספר" שערך בשיתוף עם הפרופסור לסוציולוגיה פטר ברגר מאוניברסיטת בוסטון: "דרום־אפריקה בעתיד: חזון, אסטרטגיה, מציאות". בספר קובצו מוקדים שהוזמנו מעשרות חוקרים על היבטים שונים של הבעיה הדרום־אפריקאית, ביוזמת הרי אופנהיימר, העומד בראש הקונצרן (יוצר בסוכרייים על תרומתו של קונצרן־הענק לשיכון מעודם בין־גזעיים בדרא"פ. במהלך מסע בן שלושה שבועות, כל איטות שהעין נחה על מעשה חיובי של היוזמה הפרטית בתחום זה, שלא על מנת לקבל פרס, בסבירות גבוהה יהיה של אנגלו־אמריקן ברקע.

גודסל סבור כי בכל המגע לדרא"פ, "שעון המהפכה" (קונספט קלוקס של המערב פגום. זה עשור ויותר סבור המערב כי דרא"פ עומדת שתי דקות בפני מהפכה, ומהפכה אין. איש ההגנה האמריקאי מאליבן (בעל תבנית רוחה לשחורי דרא"פ הקדיש על שמו) קבע 18 חודש לפתרון בעיית הגזעים, חוק הסנקציות האמריקאי מדבר על 6–8 חודשים. מ"שעון המהפכה" לקצי גובעים מהלכים מוטעים, לדוגמה: יש טעם להחריף בתי־ספר כאשר המהפכה בשעה; שמות להחריפם כאשר המהפכה רחוקה מחוק שנים.

המשטר הקיים מבוסס היטב ולא ניתן לסלקו במהפכה. ידרשו 15–20 שנה בטרם תתחולל מהפכה, שלא תהיה מהפכה אלא סיום תהליך. רבים אינם מבינים שהמצב בדרא"פ יציב – גם אם רע ביסודו. ההיסטוריה הכיוזה שמצבים "רעים" מתמידים לעתים יותר מאשר מצבים "טובים". בטווח ארוך משטר רע אינו יציב, אך הטווח הארוך יכול להיות ארוך מאוד.

גודסל משבח את המפלגה הלאומית שהגשימה רפורמות חשובות בלי לאבד את השלטון, אך מבקר אותה על שלא עבר לה העוז להשליט את הרפורמות לשיתוף השחורים בשלטון.

לדעתו יש לשחרר את מנדלה ללא תנאי ולהתיר לא"נסי לפעול באופן חוקי. אזי תפרע הילת הזוהר, ויתברר שאין הארגון מסוגל לפתור את הבעיות האמיתיות, שאינן נובעות מניגוד שחור־לבן, אלא מניגוד עשיר־עני. ישועת השחורים לא תבוא מהארכיבישוף דזמונד טוטו והכומר הדת אלן בוסק (מנהיג הדרדיאקו). "הם נביאים, ולא כוהנים, ולשחורים דרושים כוהנים". "אליטות של בעלי שלטון ומבקשי שלטון תימשך" אומר גודסל, "אך מהפכה איננה בשער".

התהליך הקובע הוא ההתחזקות הכלכלית המתמדת של השחורים, ההולכים ורוכשים שליטה בענפים כלכליים שלמים וכוח־קנייה שלהם גדל בקצב של אחוזותשר בשנה. תהליך משולב של עיור, תיעוש, והכשרה מקצועית: התלות הגוברת בין שחורים ולבנים, תהפוך את השחורים לגורם פעיל, לא עוד סביל כבעבר. "לא קרב מגידו ולא גן־עדן מיד, אלא תהליך איטי ולעתים מכאיב לקראת חברה לא־גזעית, דמוקרטית, ומשגשגת" – זו תחזיתו של גודסל. השאלה הגדולה היא אם "שעון הפעולה הזוכית" לא יפגר מדי אחרי "שעון ההסברות המבוקה" בעיירות הענק של השחורים כסוואטו וקטלהנג סביב יוהנסבורג, קרוסרודס וקלהיטשה סביב קייפטאון, בהן מתעצם מדי יום מספר חסרי דיור נאות, תעסוקה, חינוך, הבריגע זה לא נראה מבין תבוא ישועתם.

בימים ההם בזמן הזה

חוברות "מערכות" של השנים 46'–45' נדרשות לשיטות ונהלים של דיכוי מהומות: הודו, אירלנד. ארץ־ישראל בצד של המדוכאים

מאת יורם המזרחי

השוטרים לאחר מרגע בירושלים, בימי המנדט. "התבונתו של האורח הן המשמעות וההתגברות"

לוטננט־קולונל ה"מ בראאוס, מצבא הוד־מלכותו, זכה בדצמבר 1945 לכבוד רב כאשר עורך "מערכות", שהופיע כ"ירחון לשאלות מדיניות, כלכליות והבאויות", כלל בחוברת מספר ל' את מאמרו "הבנות מהומות עירוניות בעיר־חומה".

במאמר המקצועי והמאלף נתן קלונל שצה שחיפשתי התייחסות של המסמר היהודי־מנדטורי לשאלת פיצוצי בתים. בראאוס לא הכיר עניישה נקודתית וסכיבתית, אך בכל זאת הצלחתי להביא מספר קטעים מהמאמר וגם מתוך המבוא, שלפי מיטב ידיעתי נכתב בידי ישראל גלילי ז"ל, אז השפע ממנה. "התלקחויות עירוניות במוחה עלולות להיהפך באופן קל הרבה יותר לנקודת מוצא לעוצמים גרועים יותר, ולפיכך כה חיוני וכה אחראי תפקיד מגיעתן בעוד מועד", כותב עורך "מערכות", הצורה להסכיר עוד, כי לצורת עיסוקו של הקצין הבריטי בעיר־חומה דווקא, הרי "שמכותנו מסוימת כמעט כל עיר שיש להשליט בה סדר דומה לעיר־חומה, ומשהוקם מקום המשטרות, סביבה, היית כל עיר לאחר מאוכלס מקיף".

בראאוס מספר בפתח דבריו כי את ניסיונו הרב בדיכוי מהומות רכש באיראבקיר שבטורקיה, שם שירת ב־1919; בירושלים "בירת ארץ־ישראל", שבה עשה ב־1920 ובין השנים 1929–30 בלאהור בירת מחוז פאנג'אב שבהודו (היום פאקיסטאן).

למקרא הדברים הוותר אחד מסוג זה, מסתבר שגם בתחום ארגון התקרמות ותסיונות הצבא לאתרה ולדכאה, לא התחדש הרבה. בראאוס מתאר למשל את שיטת "הברורות הרחבות והרדוקות" שהתגלתה מאד השלטון הבריטי [illegible] שהורך מתרגם ומסביר כי "הרקל – כינוי הרדי לשביתת ההמוצא והמחאה בשוק העיר – נעילת חנויות וכו'", ומציין "שמתוך אמונה קלושה ביהתר עלולה היותה כל אחת משלושת הדרים הידועות לי, לסגור את הנוחר תיהי. דברי הקצין הקולוניאלי, שתאר את ארועי שנות העשרים והשלושים, נקראים לפעמים כמו שיח ישראליים של קציני צה"ל בשטחים.

בפרק העוסק בהכנת יחידות לטיפול במהומות, הוא כותב בין השאר: "איש אינו מוכב את שירות הביטחון הפנימי. בימים עמוסי עבודה אלה, כאשר הבעיה העומדת בפני כל יחידה היא כיצד לקצץ בתוכניות האימון הקיבוצי שלה ושל הפרט, מסית יצר הרע לשבת בקיבוץ עיר ולצפות להסרי שמים. אמנם אפשר להניח כי בכל מקום ישנה תוכנית מקומית לפעולות במצבי חירום, ויתכן שבהתאם לה נערכים לפעמים תרגילים סקטיים ללא גייסות; אך אין באלה כל עיקר. בכל פעם בה נקראתי לעזרת השלטון האזרחי, נוכחתי לדעת שרבים מהקצינים והמפקדים אינם מכירים את התוצאות והבעיות העיקריים, ואין דרכי העיר נהירות להם".

בתארו את לקח ירושלים של שנת 1920, כותב בראאוס על מהומות שפרצו ביום הראשון של חג הפסחא, לא הרחק משער יפו, כשעקבות הסתה של מנהיגים מקומיים "ההמון פרץ לעיר דרך הרחוב הראשי, כשהוא הוכה והוקר כל יהודי שהזדמן בדרכו". תיאור זה של ארועי ירושלים כולל את פירוט האמצעים שנוקטו לדיכוי המהומה. העורך, בנו "רוח התקוממות" של הישוב היהודי אז, הוהם בפתוגם של ההתקוממות הגרשותי אלן – "שתי תבונותיו של האורח הן המשמעות וההתגברות. המשמעות הדרשה בשביל לשמור על הסדר, ההתגברות בשביל לשמור על החירות".

בחוברת מחודש מארס 1946 ממשיך עורך "מערכות" לעסוק בשאלות מרי והתקוממות עממית, והוא מקדיש מקום נרחב לתולדות ההתקוממות האירית הדרשה נגד הבריטים. במאמר נרחב של ק' צחורלי, שהוכלל ככל הנראה בשל אפשרות סיום המנדט הבריטי בארץ־ישראל, נכתב כי יסוד תפיסתה של המחתרת האירית "שין־פיין" היא "הזרכת השלטון הבריטי על־ידי הקמת מנגנון ניהול אירי מקביל, ועל־ידי השפעה על בני אירלנד, שישתלו בכל האפשר לפגוע בעצמיותם לא אל־הרשויות הבריטיות, אלא לארגון".

בהמשך הכריה סוקרת צחורלי את השתלשלות ההתקוממות של 1920, באופן המוכיר במידה רבה את התרחשויות בשטחים ואת תגובת הצבא. היא מביאה ציטטה מפיו של מפקד בכיר בצבא הבריטי, הגנרל גואג, שאמר על רקע התעודדות דעת־הקהל נגד מעשי הצבא והוויכוח הציבורי בבריטניה, כי "החוק והסדר בטלו, ובמקומם באה אנרכיה גסה ועקובה מדם, שבצייהו המורינים של הכתר מפזרים בה כל חוק בפראות לשמה, נקמנית ועקושנים. אנגליה עברה על ציווי ההתנגדות שלה וגם של כל עם בעולם (...) כאשר לא היה בזמן מהזמנים בהיסטוריה שלה".

בסוף הרשימה על האירים מביא העורך את רעתו בנוסף מדבריו של הרצל, בשורות הפתיחה ל"מדינת היהודים" – "האמן אמונן כי יקום דור יהודים חדש תפלא מן הארץ, המכבים אשר יקומו לתחייה. אני חוזר על דברי הראשון, היהודים אם ירצו, גם ישיגו את מדינתם. הגיעה השעה כי נהיה חופשיים על אדמתנו ושאנשים גמות בארץ מולדתנו".

העיון בחוברות המצהיבות של "מערכות" מעניין לא רק בגלל העוד הסוסקלני של־הדברים המתרבים אלא בשל זווית הראייה השונה כליכך, של הממסד היהודי בארץ־ישראל שעל סף העצמאות, הניתנת בהם. הדברים ברורים חד־משמעיים כשהם באים לגנות את "המרכאים" ומציינים במעט בכל מאמר, במישרין או בעקיפין, את סכנות השחיתה והסיאוב הגשקפות לצבא העוסק בשיסור ובדיכוי מהומות. בין אם מדובר באירלנד, בהודו או בארץ־ישראל, הדעה היא ש"עמים זכאים לחירות". נראה שבשורות האידיאלוגים של ההגנה, הגוף העיקרי של המחתרת העברית בארץ־ישראל, לא שיערו כי את שכתב בראאוס בשנות העשרים עשוי לכתוב סגן אלוף משלנו, על סף שנות התשעים.

ל ו ח ה ע י ר

O.R.Status
איש והשמה לבכירים
מקבוצת O.R.S
תוכניתן — 2-3 שנות נסיון ב־ REAL TIME רצוי נסיון בצב"ד. אפשרית השכלה באלקטרוניקה.
מנתח מערכות — מהנדס תעו"נ בעל נסיון של שנתיים–שלש במערכות־מידע.
תוכניתן — השכלה אקדמית או מקבילה. 2-3 שנות נסיון על IBM-MAINFRAME ב־ IDMS.
המשרות המוצעות הן לאזור חיפה.
נא לשלוח קורות־חיים מפורטים ומודפסים ב־2 העתקים ל: O.R. STATU
ככר נמיר 134
ת"א 63573
או. אר. סטטוס / ככר אתרים 134 / תל־אביב 63573
טל: 285261, 03־202460 / טלקס: 361379
פקסמיליה: 03־202598
המחלקה הראשונה לקריירה בכירה

להברה מסחרית גדולה דרושה פקידה לסניף ירושלים
הכישורים הנדרשים:
★ ידע ונסיון בעבודה מול מחשב
★ יכולת שיחה באנגלית
★ נסיון בהדפסה בעברית
נא לכתוב לת.ד. 502 תל־אביב
או להתקשר לטלפון 03־5121761

עורך־דין
דרוש/ה עורך־דין
בעל נסיון מוכח בנזיקין, במשפט מסחרי והופעות בבית־משפט
שעות עבודה: 08.00־17.00 (בלי יום ו')
נא לפנות לטל: 03־5621855, 03־5616667, 03־5618068, 03־5617005

באו להנות באינטל
אינטל אלקטרוניקה היא החברה המובילה בישראל בייצור רכיבי VLSI למחשבים ולמערכות ספרתיות
טכנאי תהליך
בוגר תואר ראשון בכימיה/פיזיקה או הנדסאי כימיה
● נסיון של 1־3 שנים במעבדות או בתעשיה - יתרון
טכנאים/הנדסאים
בוגרי רקע באחד מהתחומים הבאים: מכונות, אלקטרוניקה, אלקטרומכניקה, מכשור ובקרה
● נסיון מקצועי של 2־3 שנים - יתרון
לכל המשרות
ידיעת השפה האנגלית, נכונות לעבודה במשמרות ומגורים בירושלים
המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים מפורטים. גלוין ציונים ובציון שם המשרה מס' המשרה ומס' טלפון אל:
אינטל אלקטרוניקה
ת.ד. 3173, ירושלים 91031
פסגת הטכנולוגיה

דחפון 03-611001

אריה תעשיות אפטרוניות בע"מ
דרוש
בוגר בי"ס מקצועי (4 שנים) במגמת מיכשור ובקרה
לעבודה מעניינת ובעלת אתגרים
נסיון — רצוי
נא לפנות בכתב לת.ד 13147 ירושלים 91131

אלקטרה
באלקטרה מחכה לך עבודה מלאת עניין ואתגרים. כחברה גדולה, מהמובילות בישראל במוצרי צריכה ובמערכות אלקטרו־מכניות.
העניין שלך — הוא האתגר שלנו.
דרושים/ות
מרכיבי מעליות ועוזרים למרכיבי מעליות
לעבודה באזור המרכז או אזור הצפון
התפקיד: הרכבת מעליות.
דרישות התפקיד: ★ רקע טכני במסגרות וחשמל ★ עדיפות לבעלי נסיון קודם.
המועמדים המתאימים יפנו טלפונית (03־9630250/1) או בכתב בציון קורות־חיים ל"אלקטרה" מח' העסוקה ומנגנון, רח' ספיר 1, ראשון־לציון 75704.
הנוחות שלך - האתגר שלנו

הכשרה למשרה חדשה
בחברה פיננסית בבעלות קונצרן בנקאי
חברתנו מעוניינת לצרף לצוות המכירות שלה כשכירים בתנאי שכר הכוללים משכורת יסוד, אחוזים ונסיעות לחו"ל מועמדים שיוכשרו למשרה הכוללת יעוץ ומכירה בנושאי חסכון וביטוח.
ההכשרה תתחיל בדצמבר בקורס בשעות אחה"צ בת"א. לאחר תקופת ההכשרה יועסקו המתאימים כשכירים בת"א, חיפה והקריות, ירושלים, רמלה ועפולה.
הכישורים הדרושים:
● נסיון מוכח במכירות או בעבודה עם אנשים (רצוי בבנק) או גמר שרות ארוך בצבע קבע ● גיל 26 עד 45 ● כושר שיכנוע וכושר הבעה מצוין בע"פ ● נכונות לעבוד שעות רבות ● העבודה מתאימה לגברים ונשים.
נא לפנות בצירוף קורות חיים ופרוט נסיון, השכלה, כישורים ומספר טלפון לת.ד. 29182 ת"א, מיקוד 61291 עבור "מחלקת רכישה"
- סודיות מובטחת -

מפעל כימי באזור עכו דרוש מנהל/ת עבודה
כישורים נדרשים:
הנדסאי/ת טכנאי/ת כימיה, מכונות או ייצור.
בעל/ת נסיון בהפעלת מערכות וניהול עובדים.
ידיעת השפה האנגלית, אחרי שרות צבאי, כושר פיסי ונקיון, עד גיל 40.
המועמדים המתאימים יפנו בכתב בפרוט קורות חיים ונסיון בעבודה ומס' טל להתקשרות לת.ד. 3171 ת"א עבור מס' 11
המשרה מיועדת לנשים וגברים כאחד

אם אתם מחפשים יותר מעבודה
בואו אלינו!
אנו מכשיר אתכם לעבודה בשטח הפרסום
● לבעלי כושר ביטוי ● מרץ ● יוזמה ו... מוטיבציה גבוהה
לבעלי נסיון בשטח הפרסום והשוק אפשרות לעבודה עצמאית בפרוייקטים שונים
לקביעת ראיון להתקשר 03־5620291/2/6 בין השעות 09:00 — 15:00

לחברה מקצועית ודינמית בתחום הפרסום
דרושים:
נציגי/ות מכירות
★ עבודה קבועה
★ משרה מלאה, 5 ימי עבודה
★ תחילת עבודה: מיידית
★ נסיון לא הכרחי. הכשרה תינתן ע"י החברה
★ השכלה: 12 שנות לימוד או אקדמאית
★ רכב – יתרון
למתאימים:
★ משכורת בסיסית מובטחת
★ עמלות
★ בונוסים לפי הישגים
טלפונים החל מיום ו'
03־7511784 03־7514817 03־730392

למוסד בנקאי
דרושים
פקידי קהל לעבודה מפוצלת
תעודת בגרות
מלאה חובה
בדבר פרטים
נא לפנות אל
רחל 052־553124

לכפר הנוער דוד רזיאל, הרצליה
דרושה
אחות
חצי משרה
טל: 052־551774

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לבחינות. האגף לחינוך על יסודי
דרושים לשני ימי עבודה בחודש דצמבר
אנשים מעל גיל 25 להשגחה בבחינות באזור תל־אביב המעוניינים יפנו בטלפון 03־7515141 או 03־7517737.

למרכזים הקהילתיים ברמת השרון
דרוש/ה
רכז/ת נוער
דרישות התפקיד:
★ בניית תוכניות הדרכתיות וישומן בשמונה מרכזים קהילתיים ברמה"ש.
★ תכנון פרוייקטים ישומיים לנוער.
★ הדרכת צוות המדריכים. מעקב אחר ביצוע ופיקוח.
כשורים:
בעל/ת השכלה בהוראה ונסיון של לפחות 3 שנים בהדרכת נוער או ניהול בית נוער, או נסיון בתחום החוראה.
בעל/ת כושר תכנון וארגון. מעולה הבנה והדרכת לנוער. שכר בהתאם לכשורים. נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות.
היקף המשרה: מלאה.
המעוניינים יפנו לאילנה כהן למילוי שאלונים עד 28.10.88 במתנ"ס ע"ש לוי, רח' ארלוזורוב 20 רמה"ש
טל. 491384 או 492567

עבודה עכשיו
דרושים/ות עובדים/ות מנוסים/ות למקצועות הבאים:
לסניף הרצליה, טל' 052-576060
בית אלבה, רח' בן־גוריון 33, א'–ה' 08.00—16.00
מכשירן/ית אופטי/ת נסיון צבאי כמכשירן/ית טנקים או מטוסים. עבודה במפעל עתיר־ידע בהרצליה. תנאים מעולים.
מנהל/ת משמרת בוגר/ת בייס מקצועי, עבודה במשמרות בהרצליה.
לטש/ת נירוסטה מנוסה לעבודה באזור סנטיה.
מתכנאי/ת טכני/ת בעל/ת נסיון במלגזה, לעבודה במפעל עתיר־ידע, באזור קרית־שלום.
מנפאואר MANPOWER
יותר טוב מנפאואר

מכון דור
עבור לקוחו רשת ארצית
אדם רציני לניהול חנות ספורט קטנה ומעצועים
על בסיס עצמאי (השקעה כ־25,000 ש"ח)
מיקום החנויות: 1. הרצליה 2. נתניה (שני אנשים)
החנויות קיימות עם קהל לקוחות קבוע. המועמד המתאים יהיה בעל ידע במוצרי ספורט, ידע מסחרי, יכולת ארגון וניהול

هكذا من الأصل

לידתו ומותו של הערוץ השני

מאת תמר מרון

כש"ערוץ 2, שידורי ניסיון" החליט לעבות את מתכונת תוכניותיו מווידאו־קליפים ומשפט דמיאניוק, הוכרזה המלחמה. אם הנקת חופש השידורים על־ידי רשות השידור לא הספיקה – עברו לסד תקציבי

תולדותיו של הערוץ השני בטלוויזיה הישראלית משקפות, במידה רבה, מלחמת תרבויות. הרקע מוכר והדברים ידועים: במשך יותר מעשרים שנה התקיים בארץ ערוץ טלוויזיה יחיד, בעל תקציב שנתי המתקרב למאה מיליון שקל, המשדר רק שש שעות ביום, מהן רק ארבע בעברית ויותר ממחציתן תוכניות קניות. נשאת פחות משעתיים ביום לתוכניות מקוריות, לחדשות ולאקטואליה. בהפקת שעתיים אלה מועסקים יותר מחמש מאות איש. רבות מהתוכניות אליטות. היות ואישרו גם תשדירי חסות ושידות, מוקרנות פרסומות ולגריות, המעודדות הימורי ספורט. עד כאן טלוויזיה ממלכתית המשודרת כמו הגרועות בטלוויזיות המפותחות.

אולם הקמת ערוץ נוסף נעצרה מסיבות פוליטיות. הצעת החוק הראשונה היתה של ח"כ פנחס גולדשטיין, בממשלה צרה. אגו"י מנעה את קבלתו. שלש ועדות שונות מונו לעסוק בנושא, בראשות קוברסקי, פרן, בר־סלע. אמנון רובינשטיין הוסמך לעסוק בהקמת הערוץ השני כשר התקשורת, כתנאי להצטרפותו לקואליציה. תרגיל פרלמנטרי שהובילו פנחס גולדשטיין ומיכה רייסר איפשר הצעת חוק ממשלתית לפני כשנתיים, בספטמבר '86.

עתה נותר "לתפוס תדר". ספר קטרים התדרים באוויר צר מאוד, ובואר הסכמים תופס כל אחד כפי יכולתו. משרד התקשורת, בעזרת משרד מישון, החל לשדר ברציפות את הכותרת: "הערוץ השני, שידורי ניסיון". למנהל הערוץ מונה ארנן סוקסלי, כלכלן, ולידו פעל צוות של חמישה אנשים, עד שיאושר החוק. ההגבלות על הערוץ היו חמורות מלכתחילה: פיקוח ציבורי, אמת גבוה של הפקות מקוריות, פרסומות שלא ישטפו את המשדרים.

עתה החלה צמיחתו האטית, תחילה, כרקע לכתובות, החלו לשדר תמונות נוף ומוסיקה. כעבור חודשיים ביקשו וקיבלו מחברות תקליטים סרטוני־וידיאו (קליפים) להקרנה. צעירים רבים החלו לצפות בערוץ, אך איש לא חש מאוים. כעבור חודשים, בפברואר '87, החלו לשדר את משפט דמיאניוק.

פגישה אצל חריש

אחרי שלושה חודשים החליט עו"ד אברהם פורז, שהקים את הערוץ השני עם רובינשטיין, לעבות במתכונת את השידורים. "במהדק הידנו את המצב והודענו שביום העצמאות, 4 במאי, נקיים יום שידורים מלא עם ראיונות בארלפי". זו היתה הכרזת־מלחמה גלויה התגובה היתה כמעט מיידית. "זמן קצר אחרי זה צילצלו אלי עיתונאים ומסרו שרשות השידור מתכוננת לפנות למשטרה, כי אנחנו תחנת שידור לא חוקית". התוצאה: באחד במאי, שלושה ימים לפני יום העצמאות, נפגשו אנשי הערוץ השני ואנשי הרשות אצל היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. הוא פסק שעד שיותקן חוק הערוץ השני, "ייעשו השידורים בעצה משותפת עם הרשות". הערוץ השני פעל על־פיו בזהירות. הרשות, מצדה, קבעה לפתע שליטה בערוץ המתחרה.

הצבור פופולאריות. למה התכוון חריש באותן שתי מלים, העשויות לחרוץ כיום את גורלו של הערוץ? ההסבר זהה חד מאוד: "המונח 'עצה משותפת' צריך להתפרש כפי שמפרשים כל סמכות והתבצעת במינהל הציבורי, דהיינו בסבירות, מתוך שיקולים ענייניים. המגמה היתה ליצור מסגרת חוקית שבתוכה יפעל הערוץ השני, על־מנת להבטיח שהשידורים יהיו בפיקוח ציבורי".

רובינשטיין: "כתשובה שלחתי תוכניה בת 60 עמודים. אך ברור שהטלוויזיה היתה להוטה לשדר את הערוץ השני, דווקא משום שהוא בא לקעקע את המונופול של ערוץ יחיד של טלוויזיה־מסטפ, בסגנון בר לשוויק, הנשלטת על־ידי עסקנים מפלגתיים". רובינשטיין ניסה להגן על הערוץ שלו, אולם חודש לאחר מכן התפטר מהממשלה, ומעתה היתה המלחמה גלויה וברוטאלית: רשות השידור סירבה כל ניסיון של הערוץ הניסיוני. גם תוכניות תמימות שפנו לקהל חדש לגמרי, תוכניות לקיבוצים שהוסתייגו בסרטי־וידיאו של הת־[illegible] חודשים שסיפקה הסוכנות ותוכנית לפרח הריש" מחיילים. רשות השידור הטילה עליהן וטו. היא איימה להסיר את תמיכתו הכבד לבטל את חוקיות השידורים.

מחר שהיים יבין, מנהלו של הערוץ המתחרה, נקבע כאיש שרשאי לפסול שידורים. יבין: "ענייני האוזר לא היו מאורגנים וכך הם יכלו לאט לאט לעבור להתנהלות באוויר. מצב של תאם. וזה בנפשנו. הערוץ השני לא ישאיר לערוץ הראשון מרחב מחיה".

מתוחכם ומתורבת

בעונת החגים שבתה הטלוויזיה. לערוץ השני ניתנה הגודה לשדר כל יום חמש שעות. השידורים העבירו אף בערוץ הראשון. מעתה ניתן היה לצפות כל יום בסרט. וכך הוסר ההסכם הלארמובן שנחתם לפני שנים עם בעלי בתי קולנוע לשדר סרטים רק פעמיים בשבוע, לבד מסרטים שהוקרנו אחר־הצהריים.

הוקרנו סדרות אנגליות מעולות, ביניהן למרבית האירוניה הסדרה על תולדות הטלוויזיה, שבה נראה סוביה סטר לכמה בשת, כשהוא חוגש סרטים סוג ב' בשביל הטלוויזיה הישראלית. "האנשים התרגלו לראות טלוויזיה גם בשעות המתות שבין 6:00 אחה"צ ל־9:00 בערב. איש לא התגעגע לשובם של עובדי הטלוויזיה הממלכתית.

עם תום השביתה היתה המלחמה גלויה, אף חוק הערוץ השני התמהמה בועדה, ועל כן התקיימה עדיין הגלות. האיל הטלוויזיה הולכה להשאיל סרטים ("המלאי נגמר"), והל הערוץ השני לרכוש אותם בחו"ל. "להפתעתנו גילינו שסרטי־איכות אינם יקרים יותר מאשר סרטים גרועים".

אבל באפריל, עם תחילת שנת התקציב החדשה, לא הודש התקציב לערוץ השני. איש לא שיער שהחוק, האמור לספק לערוץ לגיטימציה ושירותי־פרסומת, יתמהמה כל־כך. בהיעדר תקציב הם גילו תושייה: פניות לשערוריות צפות הארה"ב הציבו תוכניות מצוינות שניתנו ללא תשלום – מחזות של מולייר, תוכניות "אפוסטרופ" ועוד. הוקרנו תוכניות בנושאי דיסלקציה, פגיעה מינית בילדים, שתיינות־נוער.

נוצר מצב מוזר. בעוד הטלוויזיה הממלכתית המפוטמת מכספי הציבור משדרת בעיקר סידרות "שוטרים וגנבים" והרבה משדרי־ספורט, נעשית דווקא הטלוויזיה המסחרית לערוץ האיכות, המעלה את הערוץ לטלוויזיה ציבורית. יותר ויותר אנשים מגלים את הערוץ השני, סקרי הצפייה עולים בהתמדה ולעומת ירידתה בכלליות. הביקורות אוהדות יותר – וכל זאת עם תשעה עובדים וכמעט ללא תקציב.

עתה כבר הבריאה הטלוויזיה מלוח מה גלויה בבן החוזה. יום אחד בלבד לאחר שסוכם בוועדת החינוך של הכנסת, בחודש יולי האחרון, כי שני הערוצים "יפעלו תוך שיתוף פעולה", הוזמנו עיתונאים לישיבת הוועד המנהל. הכותרות, אם היו סמויות, נחשפו בעיתוני יום המחרת: "רשות השידור הוליטה להפעיל את הערוץ השני, והוא ייהפך במשך הזמן לערוץ־משנה של רשות השידור"; "נבדקה האופציה להסיר חסות משידורי ערוץ־2, ואם יהיו בלתי חוקיים, המשטרה תפעל להפסקתם"; "הרשות מתכוננת לשדר בערוץ השני תוכניות באנגלית".

הפתרון של הראל

האיש המחלק את עוד־הרוב בטרם ניצור הוא יושב ראש הרשות אהרן הראל, שבהיותו חבר־כנסת לחם בקנאות להקמת הערוץ השני. הראל: "יש פתרון לבעיות הכספיות של הערוץ השני: רשות השידור תפעיל אותו. הרי זה אבסורד שלנו יש רק ארבע שעות שידור והם יוכלו לשדר 24 שעות". הפתרון שהוא מציע: "נוכל לשדר בערוץ השני לחגים הדתיים שידורים חוזרים מערב שבת ותוכניות בזמן שיהיו שידורי־ספורט בערוץ הראשון. זו תהיה תשובתנו לביקורת וכך גם תיפתר בעייתם של 800 העובדים, איך לנצל אותם. זה טוב למדינה".

יצחק לבני, היום יועץ של הערוץ השני: "כששימשתי בתפקיד מנכ"ל רשות השידור, הופעתי בפני ועדת קוברסקי ומאוד המלצתי על הפעלת הערוץ השני, ולא רציתי בשום פנים שיהיה כפוף לנו. מתופל הוא הדבר הגרוע ביותר מבחינה יצירתית. כשאין תחרות לא ממששים את היכולת. רק תחרות תקים אותם בצורה דרסטית. בכל העולם יש התפוצצות תקשורתית – ערוצים, לוויינים, כבלים – ורק אנחנו נשארנו עם ערוץ אחד".

ברשות סבורים אחרת. המנכ"ל אורי פורת: "רעיון הערוץ המסחרי אינו מוצלח, בלשון המעטה. אינני בטוח שזה מה שעם ישראל זקוק לו – ערוץ מסחרי נוסח אמריקה. זו קללה: כל רגע מפסיקים את השידורים עם איזה קשקש, כמו שטיפת־מוח שיקפו גלולות משלשלות, ובפרט שלנו יש רק עבר־נבנו של ערוץ. אינני בטוח שאנשים בארץ רוצים בכלל עוד ערוץ".

מלחמת התשה נמשכת. שנה חלפה מאז השביתה ובסוכות הציג הערוץ השני תוכניתה־הג, ללא הפצאות כלל, שהורכבה מסרטי אמנות, סידרה על קהילות יהודיות אקזוטיות בהשאלת בית־התפוצות, "הגולם" – סרט אימפרסיוניסטי משנות העשרים, ו"תג המחזה המקורי" שהביא קטעים מהצגות.

אבל אורך הנשימה שלהם הולך ומתקצר. מפאת חוסר תקציב יוקרנו בימי שני רק סרטוני־וידיאו. רוב התוכניות משודרות ללא תרגום. [illegible] הערוץ השני ייעלם כלעומת שבא, לאחר שנה של לבלוב.

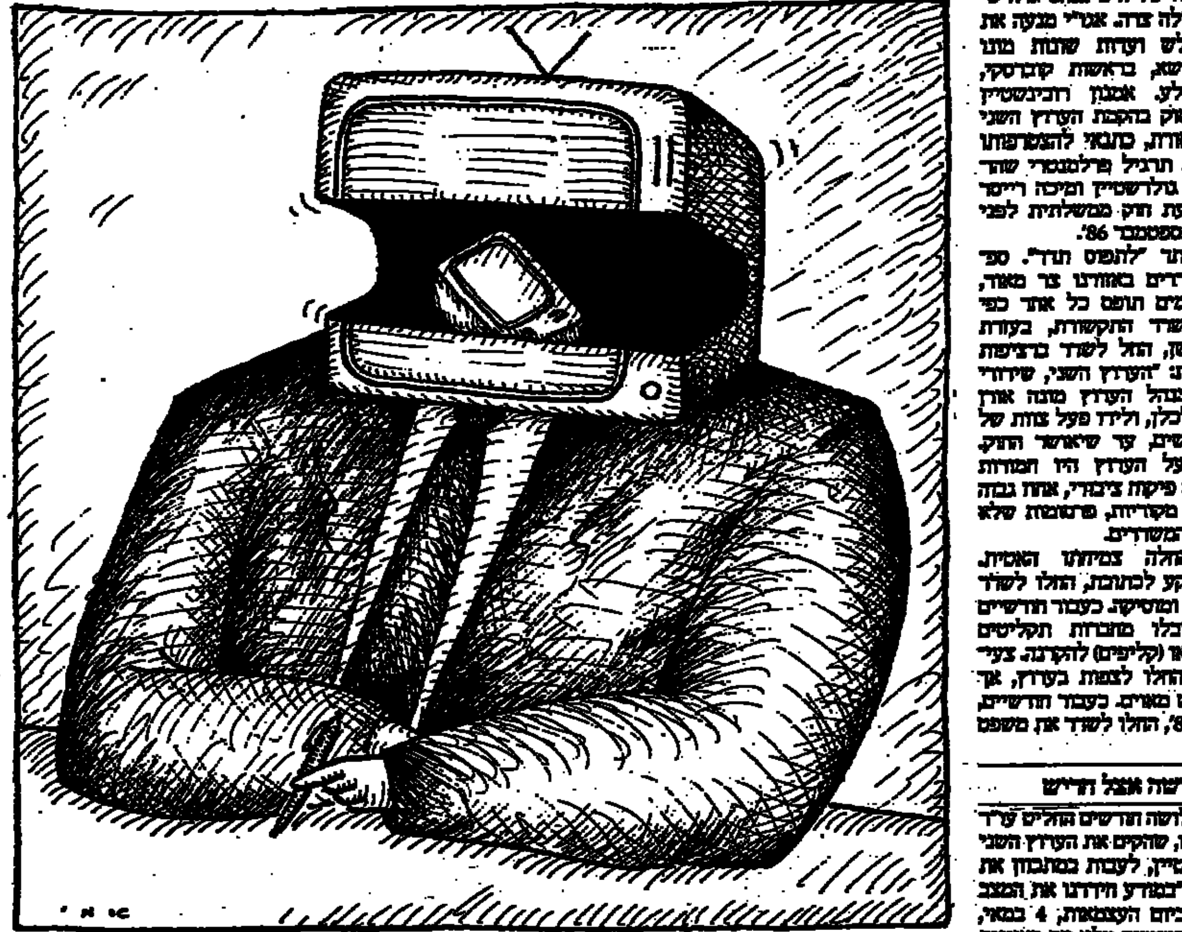

איור: [illegible]

סטודנטים מצריים. בתוכניות הכלכליות במדינות ערב מעניקים מקום ראשון במעלה לקידום מהיר של האוניברסיטאות — תצלום: איפי

יותר סטודנטים פלשתינאים מישראלים

מאת נילי מנדלר

נתונים הכלולים במסמך שהוכן במרכז דיין באוניברסיטת ת"א: בחלק מארצות ערב גדל מספר הסטודנטים בשנים האחרונות פי שלושה

שיעור הסטודנטים הפלשתינאים בקרב הציבור הפלשתינאי גבוה משיעור הסטודנטים הישראלי בקרב הציבור הישראלי, ולמעשה גבוה מהשיעור המקביל בכל מדינה במזרח התיכון. מתוך כל אלף פלשתינאים, 18.8 הם סטודנטים. בעוד שבישראל, מתוך כל אלף תושבים, רק 14 הם סטודנטים. נתונים אלה כלולים במסמך מרתק על "אוניברסיטאות במזרח התיכון – מגמות ותהליכים", שהוכן לפני כשנתיים על־ידי צוות המרכז למידע במרכז דיין באוניברסיטת תל־אביב.

מהמסמך עולה, כי ב־1982 למדו 84 אלף סטודנטים פלשתינאים בכל ארצות ערב (מספר הסטודנטים בישראל הוא כיום כ־67 אלף). לפי הערכה, כרבע מיליון פלשתינאים בקירוב הם בעלי כישורים מתאימים ללימודים גבוהים, ועל כן, בשנת 2000, עשוי מספר הסטודנטים הפלשתינאים להגיע ל־200–170 אלף. הקמתה של אוניברסיטה פלשתינאית פתוחה, שתענה על חלק מהצרכים הגדלים, נמצאת בעשור האחרון בתכנון באש"ף, בשיתוף אונסק"ו.

את המסמך הזה, שאינו מותיר לראשי ההשכלה הגבוהה בישראל סיבה לשאננות, מסר לי רקטור אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' יהודה בן־שאול. בן־שאול, שהוא גם יו"ר ועד ראשי האוניברסיטאות, ביקש בדרך זו לאשש דברים שהשמיע במהלך השבתת האוניברסיטאות – ולפיהם, בעקבות הקיצוצים בתקציב הממשלתי לאוניברסיטאות בשנים האחרונות, אנחנו מתקרבים במהירות לרמתן של אוניברסיטאות ערביות בינוניות. יתר על כן, הנוף שלנו מבוא הדרדרות נוספת, אם לא יהיה שיפור בתקציב – ואילו שלהן מצביע על עלייה מתמדת.

"בכנסים בינלאומיים מופיעים יותר ויותר חוקרים צעירים ומרצים ממדינות ערב", אומר פרופ' בן־שאול. "לא מזמן הגעתי מכנס ביולוגי גדול בסנט־פאול. היתה שם חבורה נכבדה של מדענים ערבים, בעיקר מארצות המפרץ הפרסי, ממצרים, מעיראק ואפילו מלבנון. זו תופעה חדשה. לפני שנים אחדות בקושי אפשר היה לראות מדען מצרי אחד או שניים בכנסים ביולוגיים. חושבים, למשל, שבאיראן יש רק מוסלמים פנאטים – ולא יודעים שיש שם גם מחקר מדעי, שלא לדבר על ארצות ערביות אחרות. המחקר הביו־רפואי הוא היום תחום מתקדם ביותר בארצות אלה".

המסמך תומך את הרגשתו של בן־שאול בנתונים. בשנים '67–'78 גדל מספר המדענים העוסקים במחקר ובפיתוח ב־12 מדינות ערביות מ־465 ל־3,000 (מדובר בירדן, סוריה, לבנון, מצרים, סודאן, לוב, תוניסיה, מרוקו, אלג'יריה, עיראק, כווית וערב הסעודית). ב־1978 הוערך מספר בעלי התואר השלישי באוניברסיטאות בארצות אלה ב־24 אלף (שעור גידול שנתי של 10%).

תחזית לשנת 2000

בעשור הקודם חל גידול עקבי במספר האוניברסיטאות והסטודנטים בלבנון, סוריה, עיראק, ירדן, סעודיה וכווית. בשש מדינות אלה היו בשנת הלימודים 72–'71 23 אוניברסיטאות ובהן למדו 120,662 סטודנטים; ואילו ב־1978 הגיע מספר האוניברסיטאות ל־29 ונוספו עוד עשרות מכונים ומכללות. בסך הכל הגיע מספר הסטודנטים שם ל־310 אלף, כלומר, גידול של פי שלושה במשך שבע שנים. לפי התחזית, יגיע בשנת 2000 מספר בוגרי האוניברסיטאות בעולם הערבי ל־12 מיליון, שהם 5% מכלל האוכלוסיה הערבית (ב־1975 היה השיעור המקביל רק חצי אחוז).

מצרים היא דוגמה לקידום ההשכלה הגבוהה במדינות ערב. בשנות ה־70 חל בה גידול חסר תקדים במספר הסטודנטים: מ־160 אלף (ב־'70–'69), ליותר מ־450 אלף (ב־'78–'77). ב־1985 הגיע מספר הסטודנטים במצרים ליותר מ־680 אלף. ברחבי מצרים יש 12 אוניברסיטאות (בישראל רק שבע), 16 מכללות ללימודי תעשיה ו־17 מכללות גבוהות ללימודי מסחר. מספר הבוגרים הרב מהווה בעיה, שכן שוק העבודה המקומי אינו מסוגל לקלוט את כולם והם מהגרים למדינות המפרץ הפרסי, לעיראק ולצפון־אפריקה.

גם בסוריה חל גידול בולט במספר הסטודנטים ב־15 השנה האחרונות. בראשית שנות ה־70 החל משטר הבעת' להקדיש תשומת־לב יתרה להשכלה הגבוהה. מאז ועד היום מרבים לדבר שם על "מהפכת החינוך הגבוה". הנתונים מאששים קיומה של מהפכה: בשנת הלימודים 71–'70 היה מספר הסטודנטים בסוריה 39,633, ואילו ב־'85–'84 הגיע מספרם ל־110 אלף. לבד מאלה, יש 28,476 סטודנטים סורים הלומדים באוניברסיטאות במזרח־אירופה ובברה"מ.

עוד דוגמה להתפתחות מרהיבה: בערב הסעודית היה מספר הסטודנטים ב־'73–'72 רק כ־10,000, ואילו עשר שנים אחר־כך הוא הגיע ל־93 אלף. ההקצאה של הסעודים לפיתוח האוניברסיטאות התשתית המדעית והטכנולוגית הגיעה בשנת התקציב '83/'84 ל־76 מיליון דולר. המשרד הממשלתי הסעודי להשכלה גבוהה דיווח בסוף 1985, כי 6% מתקציב הפיתוח של המדינה הוקדש לפיתוח שבע האוניברסיטאות ו־77 המכללות הגבוהות שלה. כ־10,000 סטודנטים סעודים לומדים באוניברסיטאות בארה"ב ובאירופה.

מומחים מחו"ל, ציוד חדיש

מסוף שנות ה־70 גבר שיתוף הפעולה בין שבע מדינות המפרץ הפרסי, ואחד מביטוייו העיקריים הוא בתחום ההשכלה הגבוהה. ב־1980 נוסדה ה"ארביאן גולף יוניברסיטי", הממומנת על־ידי שבע מדינות אלה, בתקציב שנתי של 200 מיליון דולר (המדינות הן: בחריין, עיראק, כווית, עומאן, קטאר, ערב הסעודית ואיחוד האמירויות הערביות).

פרופ' בן־שאול אומר שבכווית, למשל, השיטה לקידום ההשכלה הגבוהה היא כדלקמן: "קודם כל בונים בניינים למדעים. אחר־כך מביאים מומחים מחו"ל. לפי הגדרות שלהם ובהתאם לתוכנית־אב, מציידים את הבניינים בציוד החדיש ביותר, ואז ממלאים אותם במדענים מחו"ל ומכשירים דור של מדענים מקומיים.

"בעמודים האחרונים בעיתונות המדעית", מוסיף בן־שאול, "יש בדרך־כלל פרסומים של אוניברסיטאות המחפשות מרצים. אילו היה שלום עם מדינות ערב, הרבה מהמדענים הישראלים שנמצאים בחו"ל ומתדפקים על דלתותינו, היו מוצאים מקומות עבודה לרוב במדינות ערב. אנחנו באוניברסיטת תל־אביב דוחים מועמדים טובים כאחד".

בן־שאול הוא מרצה לביולוגיה של התא, במחלקה למיקרוביולוגיה. "בחוג שלי חיפשנו מרצה צעיר בתחום תורת החיסון. הגיעו למעלה מעשר בקשות של מדענים ישראלים הנמצאים בחו"ל. כולם טובים בתחומם. דחינו תשעה מהם".

ממסמך מרכז דיין מצטיירת תמונה מעוררת־קנאה. המשטרים הערביים מעניקים בתוכניות הפיתוח הכלכליות שלהם מקום ראשון במעלה לפיתוח מהיר של האוניברסיטאות והמכונים הגבוהים. למשל, במסגרת תוכנית־החומש הסורית השלישית (75–71) הגיע שיעור ההקצאה לפיתוח החינוך הגבוה ל־3% מתקציב הפיתוח הכולל בסוריה. במסגרת תוכנית־החומש הירדנית השלישית (85–80) הוקצו 100 מיליון דולר לבניית אוניברסיטה שלישית, שבה ילמדו 10,000 סטודנטים. בעיראק הוקצו ב־'80–'79, 837 מיליון דולר לפיתוח תשתית למערכת ההשכלה הגבוהה. בסעודיה הוקצו למעלה מ־13 מיליון דולר לפיתוח ולהרחבה של האוניברסיטאות, במסגרת תוכנית־החומש הסעודית הרביעית.

בימה חפשית

לרפא, לא להמית

מאת ד"ר פנחס שוינגר

המחבר הוא ראש המגמה לתעשיה וניהול, המכללה הטכנולוגית אורט, כרמיאל

המשבר הנוכחי בחברת כור מטיל צל כבד על עצם קיומה של חברת העובדים. יש מי שמציע לחסלה, אם מתוך נקודת־מבט רעיונית פוליטית (תשדירי הבחירות של הליכוד) ואם מתוך התמכרות על התוצאות. הדעות האמורות שלה והשלכותיהן על תנועת העבודה (יואל מרקוס, "הארץ", 14.10). מעניינת במיוחד האלטרנטיבה השלישית: המשך קיומה של חברת העובדים כמכשיר להמשך השגת יעדיה של ההסתדרות כאיגוד מקצועי, תוך עריכת שינויים מבניים בה.

בקרב כלכלנים מקובל להניח שלארגון כלכלי יש זכות קיום כלכלית, שיווקית, אם הוא עונה על צרכים מסוימים של ציבור לקוחותיו. זה מה שקרוי בפי מומחי השיווק "הגישה הכלכלית". מכאן שהדיון בשאלת המשך קיומה של חברת העובדים יכול, על־פי השיקול הכלכלי בלבד, להתמקד בשתי שאלות־יסוד: אילו מטרות כלכליות יכולות להיות לחברת העובדים במדינת ישראל בשלהי המאה העשרים; האם יש לחתור למטרות אלה באמצעות ארגון בבעלות ציבורית או שיש לערוך לו פריווטיזציה.

ייתכן שנוכל מוקש בכך שחברת העובדים בעצם קמה ב־1923 על "העיקרון שמלידה (קופת חולים) ועד קבורה (קרן פנסיה) מספקת ההסתדרות את כל צרכי הפרט". גם אם היתה זו מטרתה וגם אם לא, היא סיפקה בתקופה שלפני קום המדינה צרכים כלכליים וחברתיים לציבור רחב של צרכנים.

כותב ח"כ דב בן־מאיר בספרו "ההסתדרות": "אצלנו ראתה התנועה (תנועת העבודה, פ"ש) במשק הפועלים את הבסיס העיקרי שעליו ייבנה המשק הלאומי כולו. כיוון שנעזרה בכלים הארגוניים והכספיים של התנועה הציונית, וכיוון שהמעשים שעשו חבריה הגשימו את מאווייה של הציונות – אפשר היה להבין שמכאן ואילך תנועל הצמיחה הכלכלית של היישוב היהודי (בארץ־ישראל לפני קום המדינה, פ"ש) דרך ההסתדרות הכללית". לפי גרסת בן־מאיר היוותה חברת העובדים לפני קום המדינה מכשיר כלכלי עיקרי לצמיחת היישוב היהודי בארץ. גם זו מטרה שהיא לפתות גישה כלכלית.

עם הקמת המדינה היה צפוי שישתנו פני הדברים. במציאות השינוי היה קטן. בזמן שלטונה של מפא"י הוולה חברת העובדים להתנהגות ביזמות הפרטית ועם זאת המשיכה לעסוק, חלקית, בהגשמת יעדים לאומיים. דווקא בשנים הלוק מפעילותה שהיה בתחרות עם "ישראל הקפיטליסטית" פיתחה לעצמה חברת העובדים תוכן כלכלי חדש, שהשתלב היטב עם יעדיה הכלכליים של ההסתדרות כאיגוד מקצועי. ויצר לה נישה כלכלית חדשה.

ב־1977 היה חלקה של חברת העובדים 21% מכלל התעשיה הכלכלית בישראל. עם כוח כלכלי ותעשייתי כזה הנתון לשרותה, יכלה ההסתדרות לקבוע למעשה את תנאי העבודה והעבודה בארץ. תנאי עבודה אלה אשר נהגו עם הזמן לנכסי צאן ברזל של הארגון העובד בישראל, והנחנו כלהוצה של ההסתדרות בכל מגזרי המשק, הוסכם הקיבוצי, תודי אכול במפעלים, פיצויי פיטורים, הבראה שנתית, ביגוד לעובדים, הסעת עובדים למקום העבודה, תנאי תברואה הוגנים במקום העבודה, חופשת מחלה בתשלום, חופשת לידה לאישה עובדת, ועוד רשימה ארוכה של תנאי עבודה, התמסדו בשוק העבודה.

כן שימשה חברת העובדים מעבדה ענקית (עם הצלחות וכישלונות בני־מיים, כמו בכל מעבדה) לניסויים הברסיים והציוד־כלכליים של רעיונות חדשים בתחום הגרסת האבטש, הגרסת היוצר ושיטות שכר והנעת עובדים שונות. רעיונות כמו שכר עידוד אישי וקבוצתי, שכר עידוד כוללני, שיתוף עובדים בהנהלות, שיתוף עובדים ברווחים, כולם נוסו תחילה בחברת העובדים. ועל־פי ניסיון זה קבעה ההסתדרות את מדיניותה כלפי הנושאים הללו.

ההסתדרות לא היתה האיגוד המקצועי הראשון שהכה את הרעיון של בעלות על מפעלים כלכליים כאמצעי להשגת תנאי עבודה משופרים בכלל המשק. עוסקים בזה האיגודים המקצועיים בבריטניה ובארצות סקנדינביה.

תנאי הכרחי לקיומה של חברת העובדים כמנוף כלכלי להשגת יעדי האיגוד המקצועי הוא שתהיה מנוהלת היטב, שתהיה רווחית. הרווחיות היא המבחן של כל עסק, והיא בראש ובראשונה פועל־יוצא של הניהול ולא של הבעלות. אין סיבה שלא ישררו בחברת העובדים, בקואופרטיב, או בעסק של קיבוץ, אותם קריטריונים של ניהול תקין ומודרני כפי שמקובל בכל עסק קפיטליסטי. באשה כבר נוכחו לדעת הרוסים, היוגוסלבים ואפילו הסינים.

ההסתדרות אינה צריכה להיפטר מהטל של חברת העובדים. היא זקוקה לחברת העובדים לצורך קידום יעדיה כאיגוד מקצועי. היא צריכה להיפטר מהטל של ניהול בלתי מקצועי הקיים במפעלי חברת העובדים והמנוהל על־ידי שיקולים בלתי עסקיים או בלתי שיווקיים.

הכלל הראשון בניהול עסק כלכלי הוא שכר ועונש של העוסקים בניהול. כל השאר הוא פרשנות הדיאביות על הנושא. כל עוד כל האחראים למפולת העסקית של חברת העובדים לא יופלטו מבמה ויוחלפו במנהלים מקצועיים, שיתוגמלו בהתאם להשגיהם וייענשו כלכלית בהתאם למחדליהם, תמשיך חברת העובדים מתפסדים או מסכנת הפסדים. מגוחך להיווכח שבעסק שהפסיד רבע מיליארד דולר (!) לא היתה פרסומה ניהולית כללית.

"הצעה להתאבד, לא איום"

האם האמירה "מוטב שתתאבד" למישהו פירושה איום, והאם המשטרה צריכה לחקור איום כזה. היועץ המשפטי לממשלה יצטרך לפסוק בסוגיה זו, בעקבות פנייה של האגודה לזכויות האזרח אליו. האגודה פנתה בשבוע שעבר אל היועץ וביקשה ממנו שיורה למשטרת מחוז תל־אביב לפתוח לאלתר בחקירה בעקבות תלונתו של פעיל השמאל, איש הרשימה המתקדמת לשלום אהוד שפיגל, שהתלונן במשטרה על איומים מצד פעילי תנועת "כך" לפני כחודשיים. זאת לאחר שהמשטרה הודיעה לו כי אינה רואה מקום לחקור בתלונה.

במכתב ליועץ המשפטי לממשלה שלחה עו"ד שירה רובין, יו"ר סניף תל־אביב של האגודה לזכויות האזרח, היא מפרטת את תלונתו והשתלשלות העניינים בפרשה.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

על־פי תלונתו של שפיגל, ביום 24.8.88, בהיותו ברחוב הגר"א ליד התחנה המרכזית בתל־אביב, נטפלו אליו מספר פעילי "כך". הם הצירו אותו, איימו עליו והשמיעו קללות.

בין השאר אמר לו אחד מהם, תוך שהוא מצביע באצבעו לכיוון הארמה: "אחד כמוך, מוטב שיתאבד". שפיגל התלונן במשטרת מרחב הירקון בתל־אביב. לאחר שנגבתה ממנו עדות אמרה לו החוקרת, כי המשטרה לא תחקור בנושא משום שהמלים "מוטב שתתאבד" הן הצעה ולא איום.

האגודה לזכויות האזרח פנתה במכתב למפקד מחוז תל־אביב וביקשה לפתוח בחקירה לאלתר. תשובת המשטרה היתה כי אין מקום לפתוח בחקירה.

במכתבה ליועץ כותבת עו"ד רובין: "אין לנו מלים שיביעו את חומרת המעשה (המיוחס לפעילי 'כך') ועוד יותר את תגובת המשטרה. נראה בעינינו אבסורד לפרש התבטאות כה חמורה להצעה. בדברים שהושמעו למר שפיגל אנו רואים משום איום ברור ורציני על שלומו ואף על חייו (...) יש לייחס לדברים שנאמרו למר שפיגל על ידי מטורפים משנה חשיבות בימים אלה, סמוך לבחירות. מן הראוי לטפל במקרה חמור זה באורח הולם פן תפורש שתיקת המשטרה על־ידי בריוני 'כך' כאמון שלוּל לבי־רתם להם לעשות בכל העולה על רוחם".

אחי נאדרי הכוח

ביום ראשון השבוע הרשיע בית־המשפט המחוזי בתל־אביב את הרצל אביטן ושמעיה אבגיל, שניים מבכירי העבריינים האסירים בבירוה, ברצח של חברם האסיר חיים שושן באגף "רקפת", שהיה בשעתו אגף המאסר השמור ביותר בבתי הסוהר. לטענת התביעה שחלק ממהלכי הרצח הונצחו במצלמת וידאו של השב"ס, שהקליטה את המתרחש באגף "רקפת", לא היה כמעט ספק שהשניים יורשעו. גם אין ספק, למי שמכיר מקרוב את המתרחש באגפי המאסר של בתי הסוהר הפליליים, ששני עבריינים הצמרת האלה, יחד עם עבריינים אסירים אחרים עתירי מעמד, חיים בבתי הסוהר בתנאים מועדפים ועושים בהם כבתוך שלהם.

נושא אסירי "האוסירון העליון", שכבה דקה שנמנים עמה כמה עשרות אסירים מיוחסים, כבר זכה לפירסום, בין השאר בתחקיר ב"הארץ" לפני שנה וחצי, ולדיונים בפורומים שונים, לרבות בכנסת. הרבה לא השתנה בעקבות כך. גורמים מוסמכים במשטרה ובשירות בתי הסוהר מודים כי אסירי "האוסירון העליון", ולאו דווקא אסירים מפורסמים, ממשיכים גם כיום לשלוט בבתי הסוהר. סוהרים מתודכבים אתם, קצינים ומנהלי בתי סוהר חוששים מהם, ולמעשה נתונים בידיהם. שירות בתי הסוהר עומד חדל אונים בפני התופעה.

עד היום היתה מציאות זו נחלתם של אלה העוסקים בנושא והחיים בבתי הסוהר. גם את הפרסומים שהיו בכלי התקשורת בעניין זה ראו בדרך־כלל בשב"ס כ"הגזמה עיתונאית". התעלמו מכך שאסירים חזקים נהנים מכל השירותים וההטבות האפשריים – מזון משובח ומשקאות חריפים המובאים אליהם פנימה, סמים, מכשירים חשמליים (והאסורים בהחזקה לפי הנוהלים), ביקורים ללא הגבלה ובתנאים מועדפים, שיחות טלפון בלתי מוגבלות בזמן, לעתים נשים שמאפשרים להן להתייחד איתן (בניגוד לנוהלים), קנייה חופשית בקנטינה, חופש תנועה באגפי המאסר, ועוד.

באו שופטי בית המשפט המחוזי בתל־אביב שהרשיעו את אביטן ואבגיל ברצח של שושן וקבעו בפסק־דינם, אולי בפעם הראשונה על־ידי גוף נבחר כזה האסירים המיוחסים אביטן ואבגיל זכו לתנאים מועדפים באגף "רקפת". הם כאילו התאחדו בבית מלון, נהנו משירותיהם של הסוהרים ומדי פעם אף היו נותנים טיפ למשרתיהם. הסוהרים לא התביישו לקבל מהאסירים לקס, שיכורה, ועוד. השופטים אומרים כי הורשעו, שליטתם היא האחד של הסוהרים אל האסירים היותה השפעה על תוכן עיסוקם של הראשונים, שעשו הכל על־מנת לא לפגוע באשמים מעבר לנדרש, כאילו היו "אחי גיבורי התהילה".

הדברים חייבים לשמש אות אזעקה לראשי נציבות שב"ס, המציאות המעוותת של אסירים השולטים למעשה בסוהרים נחשפה בשבועות האחרונים בעקבות גילויו של אביטן מבית המעצר "דוהם" בבאר־שבע. בחקירת אחרי הבריחה התברר כי אביטן ואחרים עשו בבתי הסוהר ככל העולה על רוחם. קצינים בתפקידים רגישים מעלו בתפקידם ואף סייעו בהחדרת האקדח לאביטן, ובבריחה – לפי החשד, בתמורה לטובות הנאה בכסף ובבילויים.

בנציבות שב"ס אומרים, כי נושא ביטול ההטבות והגברת הפיקוח על אסירי "האוסירון העליון" נמצא בראש סדר העדיפויות. עם זאת מדגישים, כי יש קושי רב לפקח על כל סוהר וקצין הנמצא לבדו בין אסירים באגף מאסר. יש גם איומים קשים על סוהרים וקצינים ואיכות כוח־האדם לא תמיד טובה. לבד מזה, מודים בנציבות כי לא קל לשלול מאסירים הטבות שזכו להן במשך שנים. זה עלול לגרום לתסיסה ולמהומות. מעדיפים לשנות את המצב בהדרגה, תוך מו"מ עם האסירים ובצורה המקובלת עליהם. כי זאת לדעת, האסירים החזקים מחזיקים בגרונם את מנהלי האגפים ובתי הסוהר.

לייזר בעקבות הפשע

המעבדות לזיהוי פלילי משמשות בכל משטרה כלי חשוב ליחידות החקירה במלחמתן בפשיעה ובבואן לפענח פשעים. המחלקה לזיהוי פלילי של משטרת ישראל נחשבת לאחת הטובות בעולם בתחומה – כך בכל אופן מעידים אנשיה, המביאים כסיוע הערכות של מומחים בעולם. על אף מגבלות התקציב מנסים אנשי המחלקה, הפועלים מהמעבדות המרכזיות בבניין המטה הארצי בירושלים ומסתייעים במעבדות ניידות, לרתום לשירותם כל מכשיר חדש היכול לסייע להם במשימותיהם. באחרונה רכשה המשטרה מכשיר לייזר נייד, המפיק קרן אור מיוחדת, כחולה־ירוקה. הקרן מאפשרת לגלות בזירת הפשע סימנים שונים שאינם ניתנים לגילוי ויזואלי בעין רגילה.

מדובר בטביעות־אצבע סמויות, כתמי דם, זרע, צבע, שערות וסיבים, אפילו זעירים ביותר. כאשר מאירה קרן הלייזר את הפריט או הסימן הסמוי, הוא זוהר ונחשף לעיני איש המעבדה לזיהוי פלילי, המרכיב על עיניו משקפיים מיוחדים. אנשי המעבדה לזיהוי פלילי אומרים כי למכשיר כבר היו הצלחות בגילוי סימנים סמויים בזירות עבירה בחודשים האחרונים.

אלא שבשלב זה הסיפוק מהפעלתו של המכשיר החדש מהול בתסכול מסוים. ברשות המשטרה כיום רק מכשיר לייזר נייד אחד, המוחזק בדרך־כלל בירושלים. רק במקרים מיוחדים הוא מועבר לאזורים אחרים. מחירו כ־20 אלף דולר – לא כל־כך יקר, אבל יקר מדי בשביל המשטרה. לכן לא אחת ממשיכים לאסוף ממצאים בשיטות הישנות המוגבלות.

אוניברסיטת תל־אביב

סדרת הרצאות זכרון ע"ש אוטו הרץ בחקר הסרטן

שתנתן על ידי
PROFESSOR N. AVRION MITCHISON
בנושא:
The Logical Structure of the Immune System

הרצאה ראשונה: ביום רביעי ה־26.10.88
The Evolution of the Regulatory Compartment and the Structure of the Lymph Node

הרצאה שניה: ביום חמישי ה־27.10.88
Splitting the Regulatory Compartment

הרצאה שלישית ביום ראשון ה־30.10.88
Applications

ההרצאות תתקיימנה באודיטוריום ע"ש רוז ומוריס לי (14), בנין בריטניה ע"ש כהן – פורטר, הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז, אוניברסיטת תל־אביב.

– הציבור מוזמן –

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה, רחוב ביאליק 3, חיפה

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי:
הרב אמתה, לויה הרצליה לאשר בדיעבד הגדלת קיוסק ברחוב נורדאו מס' 9 חלקה 10 בגוש 10872, הדר. הבקשה סוכה בהגדלת קיוסק בעבר למחסן.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08.00–12.00
יום ד' 08.00–12.00, 15.00–17.00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
[illegible]
מהנדס העיר

חדשות

• פלומין על ברונו: "הוא גרם לבל"ל נזק גדול ממה שגרמה לבנק פרשת החוזים האישיים"

• וירשובסקי על חריש: "זו היתה יכולה להיות שעתו היפה. במקום נחרצות בעניין שוויון בפני החוק — התקפל"

יום שלישי, ב"חדשות"

המועצה לייצור ושיווק צמחי נוי

לציבור מגדלי בצלים/פקעות ליצוא

התקשרות חוזים לעונת 1988/9 תערך במועצת הפרחים רח' קפלן 2 ת"א, קומה 10, באגף תיכנון וכלכלה בתאריכים מ־6.11.88 עד 10.11.88 בין השעות 8־14.

בברכה
גיל ביתן
מנהל אגף תיכנון וכלכלה

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10 חיפה 31000, טלפון: 04־646475

מכרז למכירת 2 אוטובוסים

מכרז מס' 2102

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת היצור
1	אוטובוס – פרטי "וולבו" דגם B58/60 ס"מ, 55 מקומות + נהג	1978
2	אוטובוס – פרטי "וולבו" דגם B58/60 ס"מ, נפח מנוע 9,600 סמ"ק, 53 מקומות + נהג.	1979

הערה: העברת הבעלות על האוטובוסים תה"ל והפעלתם מותנית באישור המפקח על התעבורה.
ספרי מכרז וטפסים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בחיפה, טלפון: 04־646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל / תל־אביב טלפון: 03־625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרזים במגרש המכירות החדש הנמצא ברמת החייל – סוף רח' הברזל בשטח תחנת הטרנספורמציה (מוקם) לא רחוק ממגרש החניה של קואופרטיב "דן" ליד מאפיית "אחדות", בימים ג', ד', בתאריכים: 8.11.88 09.11.88 משעה 9:00 עד שעה 12:00.

(ניתן להגיע בתחבורה צבורית באוטובוסים מס' 28 ("דן") או 75 ("אגד") מהתחנה המרכזית בתל־אביב)

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה בעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 17.11.88 עד השעה 13.30

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בי/88/572

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר נגרל מיקריב הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להיתר הקלה בגוש 245 חלקה 15 ברחוב הר הצופים בירושלים והיינו: הקלה בגובה של 1.40 מ' מעל המותר דהיינו 16.40 מ' במקום 15 מ' המותרים. את ההתנגדויות להצעת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים
ניתן לעיין בתוכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם כוחלה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

هكذا من الاجل

לוח העיר

תל־אביב גוש דן השרון

לא מכרת, לא שילמת
רק בלוח העיר

קבלת מודעות מ־08.00-20.00

03-383322

מחיר למילה 11.38 ש"ח כולל מע"מ

דירות למכירה

"הורה"
שלוה 45 הרצליה פיתוח
052-545294

● בהרצליה פיתוח 5 חדרים ומגרש
$250,000 — $300,000

● בהרצליה פיתוח, בנוסף — 2 חדרים $85,000 — $150,000

● בהרצליה פיתוח להשכרה וילה + בריכה ומגרש, מרוהטות $2,000

● בהרצליה דירות להשכרה 4 חדרים $400 — $500

● בהרצליה דירה 3 + גג מ־$100,000

דירות נופש

וילות ובתים

טוביה לשם
סלוניקי 7 ת"א
03-481387

● בקרית אונו — למכירה דירת 4 חדרים — מטופחת $100,000

● בתל־אביב ר' בארי, 4 קו', מעלית + חניה $200,000 מיידי.

● בתל־אביב — ברמת־אביב — דירת 3 1/2 חדרים פינוי גמיש

● בתל־אביב — בארלוזורוב 3 חדרים, ק"א, מעלית, חניה $120,000 מיידי

● בהרצליה הצעירה, קוטג' — למכירה — 4 חדרים, 2 שירותים, ק"א, חניה $129,000

טוביה לשם
סלוניקי 7 ת"א
03-481387

● בסביון — גני יהודה — למכירה/השכרה וילות פינוי גמיש

● ברמת־השרון — למכירה קוטג'ים — 5 חדרים פינוי גמיש

● באבן־יהודה — למכירה קוטג' — 6 חדרים, מגרש 370 מ"ר. $205,000

● בהרצליה הצעירה בבילו — למכירה קוטג' 5 חדרים, מיידי, $200,000

● בשיכון־דן — למכירה — וילה 8 חדרים + מרתף 60 מ"ר, מגרש 600 מ"ר. פנוי גמיש

"תוד־טל"
נכסים והשקעות

● ברמת־גן בגבעתיים ברוחות ק"א ענק 2 חדרים $99,000

● בחולון, ברמת־גן 3 חדרים + מיטבח גדולים + $77,000

● ברמת־גן בשיכון ותיקים 2 חדרים ממוזגת $75,000

● בבואלים 2 + חול פוטנציאל $82,000

עוז דירות
טל. 03-905625
מציע בפתח־תקוה

● דירת 4 חדרים קומה ד' + מעלית כניסה מיידית $115,000

● שני חדרים בחוש בהדר קומה ב' מסודרת כניסה מיידית

● 4 חדרים קומה ב' + מעלית ברחוב ז'בוטינסקי $85,000

● דירות להשכרה בכל חלקי פ"ת כניסה מיידית

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

בתים ומשקים

פנטהאוז
דירות גג

אזור השרון

תל־אביב

גוש־דן

צביהד
חברה לבנין בע"מ

● בונים דירות יוקרה בכפר־סבא, ברחוב דב הוז, בטרומפלדור דירות 5 חדרים עם מרפסות גג מרווחות ואדניות לצמחיה.

בבניין 7 דירות, 3 כיווני אויר מלאים לכל דירה סטנדרט בניה איכותי ויוקרתי.

משרד מכירות:
ויצמן 54 כפר־סבא
קומה א' בטבע
טל. 052-28797; 923856

טופז דירות
052-917918

● בכפר־סבא בפינת הרחובות הכרמל והרשליכ. קרוב למרכז העיר והיכל התרבות התחלה בניית פרויקט חדש ומיוחד בבנין קטן וכוכב, מרפסות פתוחות לכל דירה.
דירות 4 חדרים 5 חדרים
דירות קוטג' 5 + פינת מגורים מעלית — מפרט טכני עשיר ומיוחד, בסיים מעלית לקטנים

ישראהאוז

● פנטהאוז מיוחד, בנין ברמת אביב
● 4 + גג + חדר + מעלית, מרכזי שקט
● 4 חדרים + מעלית, מסודרת $100,000
● מגרש לדו־משפחתי, במיקום מעולה $190,000
● מבנה תעשיה 500 מ"ר ק"ק 1200 דולר למ"ר, ניתן לקנות בחלקים.

ירון ישעיהו בע"מ
חב' קבלנית לבנין
רח' מונטיפיורי 20
טל. 03-912068; 906132
מציע דירות בכפר גנים:

● חמישה חדרים קומה א' + מרפסת שמש

● דירת קוטג' 5 + א + חדרים + גינה 192 מ"ר

● דירות גג חמישה חדרים + מרפסת שמש 216 מ"ר

● דירות גג שישה חדרים 256 מ"ר כולל הגג

"סנטר"
סוכנות לנכסים ותיווך

● בלבנת סביון 3 חד' ק"ב מטופחת ושמורה $80,000

● בקריאנים 3 חד' ק"ב משופצת כללית מרווחת $85,000

● בבני קודחת לשכירה 4 חד' משופצת כללית + מיזוג $1,000

● בסביון מבחר וילות החל מ־$280,000 במיקום טוב ומרכזי

● בק' ביאליסטוקו קוטג' מפואר מיקום מצוין 7 חד' $230,000

כוכב יאיר

בניות השרון

ישוב קהילתי עם עשות התאריה ברמה אמריקאית
★ מערכת שרותים חברתית מתקדמת
★ מערכת חינוך מעולה מגיל ילדים, גני ובית ספר יסודי
★ מגוון פעולות לשעת הפנאי
★ מרכז ספורט מרחיב
★ חברת נסיעה מוסמכת

הצעה מיוחדת: מגרשים לבניה עצמית

מתארגנת קבוצה לבניה עצמית מרוכזת במחירים נוחים
מגרשים לבניה מיידית ולהשקעה

פרטים והסברים שירים: (24 שעות) 052-923470

בערב:
יאיר — 052-923267
שמעון — 03-202475
03-201698

חדרי ארונות חדשניים

הכוללים מדפים, מתלים, סלסלאות
במגוון אפשרויות מודולרי גדול

395* ש"ח

מבצע תשלומים

★ יעוץ ותכנון מקצועי חינם
★ הזמנה לפי דרישת הלקוח
★ אספקה מהירה
★ המבחר הגדול ביותר

*לדוגמא:
מדפים + 2 סלים
מוט 1.50 x 2.00
+ תליה 4 מוט
רק 395 ש"ח

קוב כל בע"מ

יצור ושיווק מערכות תצוגה

המפעל ואולם תצוגה:
דרך חיל השריון 92, ת"א. טל: 379685, 379688

לגג שטוח

מבצע דוד שמש

"הלוהט בע"מ"

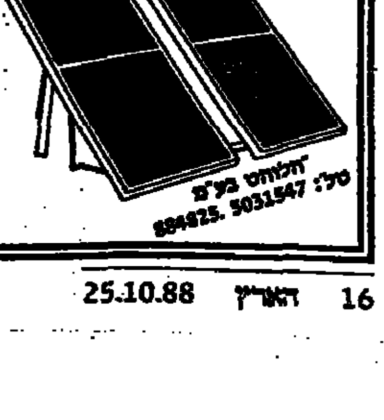

דוד 150 ליטר + 2 קולטים + רגל + חימום מהיר ההרכבה והתקנות בטחוני ללא תוספת. 780 ש"ח כולל מע"מ במזומן.
או ב־6 תשלומים שווים של 140 ש"ח, כל התשלום סה"כ 840 ש"ח כולל מע"מ
אחריות של 8 שנים לדוד ו־5 שנים לקולטים
המבצע נמשך!
אפשרות צמוד דוד באמייל בתוספת של 150 ש"ח
המפעל: חוצות המפרץ 12, חולון טל: 5031547, 884825

מפעל סס בעל תו תקן לדוד 1432 תקן לקולטים 1738

אוסקר
מסעדה פאב

מזון משובח
מוסיקה ישראלית
שנות השישים

- בשישי אחה"צ מ־17.00 קבלת שבת עם שלומי אסף
- בערב: יוסי קופה
- במוצאש: משה חוזאלי
- בראשון: ערב גאז
- בשני: אלי קניאל
- בשלישי: רוברטו
- ברביעי: שוקי
- בחמישי: רוברטו

בימי ראשון 25% הנחה על התפריט
ובכל יום מ־19.00־21.00
דיזנגוף 210 ת"א טלפון 03־220456

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

מכוניות

ג'יפים

דאף

דייהטסו

דלתה

איסוזו

אלפא רומאו

ב.מ.וו.

אמריקאיות

אופל

אוטוביאנקי

אאודי

אוסטין

לשושי ולששי סהר

שפע ברכות
להולדת הבת מור

מאנחל
חלות הארצי

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

חולון בת־ים

נתניה

דירות ברמ"פ

דירות בשכ"ח

ועדה משנה לתכנון ובניה — עיריית באר שבע

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965. ניתנה בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ובניה ב"ש בקשה למתן הקלה בבניין בהתכנית המפורטת.

מהות הבקשה: חריגה מקווי בניין המותרים לפי התכנית הגיל בחלקה 20 בגוש 38086 כתובת: מבצע דני 50 ב"ש.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתוכנית המפורטת עליה ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מעניין ההקלה רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

החותם: א. פיינבלום, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניין עיר באר־שבע.

טל. מוקד **לוח העיר** 885-885
לא מכרת לא שילמת

המשך ת"א גוש דן והשרון

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר" ת"א
מודעה באחריות / לא מכרה - לא שילמת
כללי פרסום:

לא חברה לא שילמת
לקבלת
מודעות
לוח העיר
625015
5365759
עד חצות וגם אשראי

במבצע חסר תקדים
להרכבה עצמית
זוג תלונות חשמליים.
נעילה מרכזית ל־4 דלתות

וולוו

פורד

סיטרואן

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סימקה קרייזלר

פולקסוואגן

נ.ס.או.

סאאב

סובארו

פיאט

פיז'ו

רנו

ווקסהול

מלבוס

מריוסף

לנציה

מיני מיינור

מרצדס

ביקוש עבודה

עסקים

משקיע!
להקמת משרד
ליווי חודשי
ואקסלוסיבי בת"א
03-242126

בעל עסק
תן לנו
לעזור לך
* גביית תקבולים
מהירה ומסודרת
* ייעוץ חינם.
03-5468289

עוזרות ומטפלות

קריירה
תמלילן/ית
מעולה
(א'-ב') עברית-אנגלית
לרמת-השרון
03-5449848, 053-338901

קריירה
מזכיר/ה
בכיר/ה
+ הקפקה עברית/אנגלית,
אנגלית ברמה גבוהה
03-5449848 ,08-465277
053-338901

קריירה
תמלילן/ית
מעולה
(א'-ב') עברית-אנגלית
לרמת-השרון
03-5449848, 053-338901

מקדמי מכירות

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

דפוס

הנהלת חשבונות

מחסנאים

נערים

נהגים

ספרים/יות

עובדי מטבח

פועלים/ות

פקידים/ות קלדניות

חרטים/מסגרים

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

מהנדסים / אדריכלים

עובדי מוסך

עובדי מתכת

שרטטים וגרפיקאים

רפואת שיניים

מורות וגננות

עובדי סעד

טכנאות צילום

מוכרים/ות קופאים/יות

אחיות

גזירה ותפירה

מוכרות

סוכנים/ות

לעבודה מיידית בחבר
לסניפנו בחיפה דרושים
במחלקה הטכנית — לפנות לעיל
• נגר/ית רהיטים מנוסים לעבודה במפרץ ובנגריה ארוחות ותנאים טובים.
• מתכנאי/ת מנוסה באלקטרוניקה לעבודה קבועה במגדל העמק, ארוחות והסעות.
• מכונאי/ת רכב שרות צבאי מלא לעבודה במפרץ.
• חרט/ת קונבנציונלי מנוסה לעבודה במפרץ.
• הנדסאי/ת מכונות מנוסה בטכנולוגיות ייצור במפעל תעופתי — מיידי — הסעות + ארוחות.
במחלקה המשרדית — לפנות לנינה
• מזכיר/ה כתבן/ית עברית/אנגלית לניהול משרד במשרה מלאה.
• כתבן/ית מעבד תמלילים מנוסה לעבודה בשעות גמישות.
• מהנדס סוג 3 מתכנת/ת עצמאי/ת נדרש ידע באנגלית, עלמודה במשרה מלאה באזור העמקים.
*למחיות המטלפנים הוספנו מס' טלפון: 661669-04
חבר
שרותי כח אדם

לעבודה מיידית בחבר
לסניפנו בראשל"צ דרושים
• חרט/ת קונבנציונלי רצוי נסיון בעבודות תעופתיות (הסעות מאזור רמלה עד אשדוד).
• מכונאי/ת הנדסאי/ת מכונות להקמת מתקן טכני באשדוד.
• מכונאי/ת הנדסאי/ת מכונות + נסיון במוטורים מורכבים.
• מהנדס/ת הנדסאי/ת כימיה מתחיל/ה לאשדוד.
• כרסם/ת CNC מיומן לרחובות ואשקלון.
• מנהל/ת מוסך מוסמך/ת מנוע בנזין ודיזל.
• לבורנט/ית תעשייתי/ת + נסיון לראשל"צ באשדוד.
• מסגר/ת ייצוד מנוסה לרמלה הסעות + ארוחות.
• צבעי/ת רהיטים מקצועי/ת לרמלה הסעות + ארוחות.
• מכ"ם חלקי חילוף + נסיון בתעשיה לאשדוד.
• חשמלאי/ת מוסמך/ת משמרות + שבתות לרמלה תנאים טובים.
• מכונאי אחזקה + נסיון בתעשיה לאשדוד, רחובות, תנאים טובים.
חבר
שרותי כח אדם

מסחריות

משאיות

אוטובוסים

מוניות

טרקטורים

קרוואנים

אופנועים

טנדרים

בתי־ספר לנהיגה

עתיקות

הצעות
עבודה

קריירה
מכונאית אחזקה
בוגרי/ות בי"ס מקצועי
לכפ"ס, פ"ת וראשל"צ
03-5449848 ,08-465277
053-338901

هكذا من الأصل

משקיע!
לשותף יהודי במינו
$250,000 להקמת
עסק מבטיח
052-446034

הלוואות

הלוואות לכל
הלוואות החל
מ- 8000 ש"ח
ללא הגבלת הסכום
עד 15 שנה
בריבית של 0.9% לחודש
אביב בע"מ
שטמפר 16 פ"ת
טל. 03-9303167

תקליטים

מבני תעשייה

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חניות

משרדים

מגרשים

בעל עסק
או משרד
"בזק בינל"
מציעה לך שירותי
• תיכון ועיצוב
ארכיטקטוני
• הקמת העסק ע"י
צוות מיומן ומנוסה
• דואגת למכונות ריהוט
העסק עד קבלת
מפתח ביד
יעוץ ראשוני
ללא התחייבות
רח' סוקולוב 41
רמת השרון
טל. 03-485174

מכירות ושירותים

בתי אבות

מציעים למכירה

ריפוי והרזיה

קוסמטיקאיות

ציוד והאומה

גינון

בריאות

ניקוי ופוליש

נופש וקייט

שיפוצים

מעליות

אחזקות דביקות

מוצרי חשמל

הלבשה והנעלה

מלונות ונופש

ציוד אלקטרוניקה

מקרר

כלי נגינה

מערכות סטריאו

רהיטים

מחשב

חיות בית

רוצים לקנות

מוני אויר

וידאו

פורום
Forum
איכות –
היא מילת המפתח
בפורום!
הצוות המובחר שלנו
הוכשר אך ורק כדי
להעניק לך שירות מעולה
ומזון משובח
נשמח אם תנסה אותנו מידי יום
בין השעות
12:00 – 24:30
לארוחות צהריים וערב
ברמה אחרת
פורום דיזנגוף 138 טל. 03-237794

ציפוי אמבטיות

הודעות לציבור

חימום והסקה

שיעור

אמנות/עתיקות

פאות

קופות ומשקלים

אסטרולוגיה

טלפונים ומכשירי קשר

מבצע לא מכרת לא שילמת
זקוק דחוף למודעה?
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד
מודפון

כ ו ת ה ה ע י ר

ירושלים

דירות למכירה

4 חדרים ויותר

באפרת

קוטג'ים 6—5, דירות גן מדורגות 4, לבעלי דירה משכנתאות מוגדלות, ללא הגבלת שטח הדירה "בניני אפרת" 665534, 666943

קבלנים מציעים

וילות ובתים

בקטמון הישנה

6.5 + פ"א, מרוהטת, חדשה, ק"א שלימה, מיידי. 821552

תלפיות הישנה

4 + גינה ענקית, מוקפת שקט. "דומן נכסים" 634077

רחביה, 3,

ק"א שקטה + מרפסות, 110,000. "דומן נכסים", 634077

3.5 — 3 חדרים

במבשרת ציון

מטופחת + גינה + נוף + יחידה נפרדת 343320

בגבעת הראדאר

וילה חדשה למגורים מחיר אטרקטיבי, מיידי. 345434

קוטג'ים

פנטהאוזים

יש עבודה בחברת החשמל

לאגף התפעול
דרוש/ה

■ מהנדס/ת חשמל

הכישורים הדרושים:
★ נסיון בעבודה בזרם חזק

מגורים בבאר־שבע

לתחנות הכח רוטנברג באשקלון
דרושים/ות

■ מכונאים/ות

הכישורים הדרושים:
★ בוגרי בי"ס מקצועי
★ בעלי נסיון

■ הנדסאי/ת או טכנאי/ת כימיה

להפעלת מתקנים כימיים בתחנת הכוח
העבודה במשמרות

■ מועמדים/ות לקורס מפעילים/ות

לעבודה במשמרות
הכישורים הדרושים:
★ בוגרי 12 שנות לימוד
★ מסיימי שרות בצה"ל
בריאות תקינה

מגורים באשקלון

המעוניינים/ות יפנו בכתב, בצרוף קורות חיים, אל: מח' כ"א תיפעול דרום, רח' החשמל 14 ת"א 66189.

חברת החשמל לישראל בע"מ

סופר-פארם

סופר-פארם קניון ר"ג
דרושים/ות:

מנהל/ת חשבונות

★ למשרה מלאה, בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות בהנדש.
★ עדיפות לנסיון בעבודה על מחשב.
★ יכולת עבודה עצמאית.

דיילות יופי

★ עדיפות לבעלות נסיון
★ עבודה במשמרות

סדרני/ות סחורה

★ עבודה במשמרות

קופאיות

★ עבודה במשמרות

סופר-פארם

לסופר-פארם רב־מכר
דרושים/ות
רוקחים/ות
★ אפשרות לחלקי משרה
לפנות בטל: 786368 לאבנ

ליבית בע"מ

דרושים

רופאים

לביצוע בדיקות רפואיות עבור חברות ביטוח תנאים טובים למתאימים

טל: 03-7528111 לקרולין

עוד שירותי כח־אדם בע"מ

לסניף חולון: רח' סוקולוב 87
טל: 03-5032531
דרושים/ות

אורגים בעלי נסיון.
סורגים למפעל ביבנה, בעלי נסיון בסריגה במכונות עגולות.
מכונאי עם נסיון במשאיות + רשיון נהג.
גרפיקאי/(מונטג'ר) לעבודה ביפו.
נערים בני 16 למוסך ביפו.
מרכיבות ומלחימות למפעל אלקטרוניקה.
הדרכיות/פקידות קבלה ומלצריות לבית מלון.
טכנאי אלקטרוניקה + טכנאי בעל נסיון בוידאו.
עובד הדפסות משי
מתדלקים לתחנות דלק
נהגים/מלגזנים
ראש צוות לאזור התעשיה
מישור אדומים למסגרות. אפשרי טכנאי מכונות
מסגרים/עוזרים, עזר לאיש אחזקה
חרטים, כרסמים, משחזים ומסגרים

דחפון

שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

המשך ת"א גוש דן והשרון

שידוכים

גרפולוגיה

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

מכונות כתיבה

בקיץ

בחורף

הבדיות

מלווים

קורסים וחוגים

מדיחי כלים

סירות וגלשנים

המסדרון

דיזנגוף 210 תל־אביב
מציג
פגויים/ות
מ־21.30
ערב ראש
עם קובי אריליך ולהקתו
מ־22.00

אנחנו נמיין ונכשיר עבורך אנשי מכירות מותאמים לנושא שלך

אם אתה מעסיק אנשי מכירות, אתה מכיר ודאי את הבעיה. התלהבות אדירה עם תחילת העבודה, ירידה במוטיבציה בעקבות כשלונות מכירה ראשונים והעלמות או פליטה לאחר חודשיים.

יש לנו הצעה בשבילך	מי עומד מאחורי השרות הזה?	מעניין למי פונים?
תהליך TURN KEY אשר בסופו תקבל מועמד(ים) עם כישורים מבטיחים במכירות יחד עם ידע והכשרה כללית משובחת (לאחר קורס בן 35 שעות), והתאמת הידע הזה לנושא שלך.	מכון דור וסגל-מכללה למכירות ולקמעונאות מתקדמת. מכון דור, אשר לו נסיון וידע רב באבחון פסיכולוגי ותעסוקתי, פותח סידרת בחינות (כולל משחקי סימולציה) המאפשרת בדיקת התאמה אופטימלית של המועמד לענף המבוקש על ידך. יסגלי, מתמחה בהדרכת אנשי מכירות בלבד ולה לקוחות מבין הגופים הגדולים במשק. בין המרצים בקורס ניתן למצוא את: נעמי מור M.A., דייר דן בונה, דייר יעל זיו, יצחק לחבא M.A., רות ארז M.A. ועוד.	צלצל עכשיו אל חנה במכון דור, ואנחנו עשוי לעלות על דרך חדשה ויעילה בניהול אנשי המכירות שלך.

מכון דור

מיון, אבחון, וייעוץ פסיכולוגי.
ת"א, רוזנבאום 4, טל: 203652/6, 03-293116.

סגל

המרכז למכירות ולקמעונאות מתקדמת בע"מ

עבודה עכשיו

דרושים/ות עובדים/ות מנוסים/ות למקצועות הבאים:

תל־אביב, טל' 03-298877
בן־יהודה 12, א'—ה' 14.00—08.00

- קלדן/ית מנוסה בהזרמת חומר של המחשב. 6-8 שעות לפחות. אפשרויות קידום מקצועי. פנה/י אלינו, כדאי לך!
- קלדן/ית מנוסה בהזרמת מונחים באנגלית ובמספרים, שליטה מלאה בעברית ובאנגלית, משרה מלאה, לתקופה ממושכת בחניה.

לסניף פתח־תקוה טל' 03-9344974-8
רח' ההגנה 12, קומה א', א'—ה' 16.00—08.00, ו' 12.00—08.00

- מבלטן/ית בעל/ת נסיון רב. לעבודה ממושכת, תנאים טובים למתאימים/ות.
- חשמלאי/ת
- מוסמך/ית בעל/ת ידע באלקטרוניקה, לעבודה ממושכת, תנאים טובים למתאימים/ות.
- מכונאי/ת אחזקה בוגר/ת 4 שנות לימוד בבי"ס מקצועי. עדיפות לבעלי/ות נסיון צבאי או אזרחי באחזקת מכונות. עבודה במשמרות, לתקופה ממושכת. תנאים טובים למתאימים/ות.

לסניף הרצליה, טל' 052-576060
בית אלגה, רח' בן־גוריון 33, א'—ה' 16.00—08.00

- רתך/ית לעבודה באזור הרצליה.
- כרסם/ת CNC בעל/ת נסיון בפנוק/טנאו 432.
- מרכיב מעולה לעבודה באזור פיתוח.
- 900/אקוסות לעבודה בקרית־עתידים. תנאים מעולים למתאימים/ות.
- משגיחים קוויים

מנפאואר MANPOWER
יותר טוב מנפאואר

לחברה תעשייתית גדולה

דרוש

גנן

★ בעל ידע ונסיון 5 שנים בעבודות גננות והעדרת שיום בית־ספר למבנות תשתלות.
★ מקום מגורים באזור החברה.
★ משרה חלקית
בימים א'—ה' משעה 07.00—14.00, בימי ו' וערב חג משעה 07.30—12.30
נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים, לת.ד. 2438, תל־אביב, 61024. עבור מח' כ"א משק והחזקה.

לרהיטי ברג — ברעננה

דרושים

1. פקידה למשרה מלאה
2. מפעלי מכונות (תעשייתיות)
3. מלגזן
4. עובדי ייצור

5 ימי עבודה, תנאים סוציאליים מלאים
להתקשר למוד כ"א 052-449696 בין 09:00—13:00

hippopotame

טל. 5466348
טל. 448729
ירמיהו 12 תל־אביב

מכון דור
מיון אבחון פסיכולוגי

עבור לקוחותנו
רשת עתונות גדולה
דרוש/ה

איש/ת מכירות

דרישות
...
המתאימים/ה ישתלב בצוות צעיר באוירה נעימה

לפנות מכון דור רוזנבאום 4 ת"א טל' 03-203652, 203656

מכון דור
מיון אבחון פסיכולוגי

הצע להרוויח 000,000 ש"ח
איננו מתאים לך
אבל אדם שרוצה להשתלב ברשת עתונים גדולה ומבוססת בעבודה מעניינת בשכר הוגן אבל הכתובת עבורך

לפנות מכון דור רוזנבאום 4 ת"א טל' 03-203652, 203656

مكذا من الاصل

המשך ירושלים

2.5 — 2 חדרים

1.5 — 1 חדרים

דירות בשכ"ח

ללא תשלום
לבעלי דירות להשכרה
השכר דירתך
"כבעך נכסים" 667330
633040

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

ברמות

5, + 4 במרורגים + מצר
גינה, מיידית "שרון"
240472 מלו"ן

ביקוש דירות

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

דלתא

וולוו

לנציה

מיני מיינור

מרצדס

סובארו

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

פולקסוואגן

פורד

סוסיתא

פיאט

● פיאט, 1978, 1600, 131, שנייה, מוזיל 363323 091634297א

● 127, 1987, 24,000 ק"מ ראשונה, במצב מצוין 861462 092981292א

● מיצובישי, 1600, 82, 131, אוטומט שנייה, משלה 614077 142625291א

משאיות

אופנועים

פוז

רנו

הצעות עבודה

לביה"ס אילנות

לחנוך מיוחד, פיזיותרפיסט/ית מרפא/ה בדיבור, ע"ס,
ל-6 חודשים. 782645
בע"ב 344113

דרושים:

1. חובשים בשכר 2. חדש
טכנאי/ת רפואי/ת; 3.
דרושה אחות ללקיחת דמים.
מד-הסרכז לשירותי רפואה
בע"מ 661216

למוסך פולג,

מוסכאי חולף חולף לרכב
ומכונאי בעלי נסיון ותוק
מקצועי, תנאים טובים.
783448, 783945

מנהל לחנות

הישים, נסיון הכרחי,
עבודה מפצלת. 242498

לחברה רצינית

דרוש מנהל מכירות מקצועי
+ רכב. 385314

לעבודה מיידית בחבר

לסניפנו בירושלים
למחלקה הטכנית

● אופי/מנהל אחזקה ברמה של רתך/ת מקצועי/ת + מסגר מיידי לשלושה חודשים, משכורת גבוהה.

● טכנאי/ת מכונות ו/או בעל/ת רקע במכניקה לעבודה בנושא תיכנון.

● בעל/ת רקע טכני לניהול מאמרות ידע בקריאת שרטוט ובכשירי מדידה הכרחי.

● טכנאי אלקטרו נסיון בתעשיה הכרחי. רצוי בשטח הקוסמטיקה. 5.08.00-16.00 ימים.

● טכנאי/ת אחזקה נסיון בעיבוד שבבי הכרחי.

● אחראי/ת על קו ייצור לייצוא. אופי התפקיד: ניהול צוות עובדים של 10-3 איש, הבנה בטיב של סחורה. אי"ה 07.00-16.30 קבוע.

● טבח/ית - דרוש/ת נסיון בהכנת תפריטים וקנית החומרים הדרושים לניהול חדר אוכל בעל 450 איש. למפעל. מיידי קבוע.

ירושלים: בן יהודה 34
חבר
שרותי כח אדם

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה

העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

לעמית

שותף תקשורת דרושה
דוברת, כותבת ומדפיסה
אנגלית על בוריה. טל' /5
245024

מחסנים

אולמות

חנויות

ביקוש עבודה

עוזרות ומטפלות

חבר

בן יהודה 34
מגדל העיר
טל: 02-234626
02-223355, 02-234265

משרדים

אביב

עסקים

צמר גפן

עזרנו למשפחה הגרעינית
עסק רשום 48 מודרים
מפתיים

מבני תעשיה

תלפיות

בשכ"ת, 130 מ"ר, קרקע, /5
(634983 בערב) 521221

מגרשים

מכירות ושירותים

ריפוי והדרכה

בי.אי.

לזר מהנה ברמה גבוהה
מקיפות, רוקחיות
249871

בי.אי.

דרושות נערות נאות והדרכה
249671 הכנסה גבוהה

בריאות

שיפוצים

הלבשה

מקררים

ספרים

כלי נגינה

מחשבים

חיות בית

שיעור

שידוכים

הברוזות

חוגים וקורסים

גרפולוגיה

שאול הלל יעקב אישי
הבנים והרצאות 712007

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת הארץ

גול עצמי לישראל

אני כותב תכופות מהרות לשנה של הרה בושם המצמצמת פחות קושות מהיכלות רבים בתוייתנו הערבותית הפוליטית ("הגול העצמי של השמאל" – "הארץ" 4.10). צר לי רק שרזון החכמים בנושא התהושתיה של בושם הובילו אותה למסקנה, שקיומם של 46 ארגונים (שמחות מציינם היא תעלומה כשלעצמו) הבולולים בשמאל הישראלי, הוא "דבר המלמד כי הוא (השמאל) לוקה בפלגנות, יריבות ועוינות, שביסודם אינטרסנטיות אישית ואי היכולת הרצון להסכים לא רק על דברים עקרוניים, אלא גם על טקטיקה ואנשים".

לא השתייכתי מעולם לשורות השמאל המאורגן ומצאתי עצמי מזוהה עמו רק מראשית ההתקוממות בשטחים, עת הצטרפתי לאחד מארגוני המחאה שאליהם, כנראה, מתכוונת המבקרת. הטקטיקה המוצהרת של תנועת "עד כאן" באוניברסיטת תל־אביב היתה שיש לקוות ולעודד שיקומו ארגונים דומים בסקטורים ובמוסדות רבים של החברה הישראלית. הכוונה היתה שאפשר יהיה לערב ציבור גדול הרבה יותר של משתתפים אקטיביים דווקא בדרך זו מאשר מדפוס במבנה מרוכזת שאינה מפתחת קשר אישי תכוף ומחייב. האמנו שרק התעוררות רחבה מסוג זה תהווה תשתית לפעולה מרוכזת בשלב מאוחר יותר.

גם ההיסטוריה מלמדת שתנועות המחאה הגדולות (לרבות שלום־עכשיו בשעתה היפה) לא קמו אלא על גבן הכרונן של תנועות מחאה קטנות יותר. וכי מצפה מישהו שיקום גואל מושיע מתוך ענן ויגרוף המונים בסערת הופעתו? גם מנהיגים כאריזמטיים צולחים זקוקים לעבודת הכנה שתכשיר הגלתם.

יותר על כן, הראיה היא שתנועות המחאה הקטנות מסוגלות לקיים שיתוף פעולה מתוך הכנה ויוצרים הרגים, שאינם מצויים תכופות בגופים הגדולים והמאורגנים כגון המפלגות. מהיכרותי עם רבים מפעילי קבוצות אלה, מאפיינת אותם דווקא הנכונות להשקעת זמן, מאמץ ואמצעים ללא אגו והרקורים, שאליו מתייחסת המבקרת, דווקא מתוך "פרגון" לעמיתים. התקשורת בוחרת את אישיה מתוך דינמיקה שאינה קשורה תבר־קות לפעילותם בשדה המחאה. ושיוכם של לא מעטים מהם לפעילות השמאל הוא אסוציאטיבי בלבד.

מרביתם של הארגונים הנמנים עם השמאל הישראלי – על־פי הגדרה של כתב העת "פוליטיקה" – יהיו מוכנים לוותר על פעילותם ולהיעלם ברגע שתפרוץ תנועה המונית. מרבית חבריהם אינם עוסקים בפעילות זו כדי לבלות זמן פנוי או לשם תוספת יוקרה. להיפך, במוסדות לא מעטים פעילותם מעודדת רתיעה ומקנה תווית לא נוחה לבעליה.

כמו בתחומים רבים אחרים, תיאוריה ופרקטיקה אינם תמיד משלימים זו את זו. הבוז לשמאל מתוך ניתוח עיוני או אנטיפתיה רפויות אינו תורם לצמיחה של חברה טובה יותר משמאל, מימין, מהמרכז או מהצד, אך יש בו כדי לאטום ולחזק את ידיהם של אותם רבים הספונים בביתם, הצופים בהידרדרותה המתמשכת של החברה הישראלית המנקים עצמם מכל אחריות. האין זה גול עצמי חמור יותר?

פרופ' משה שוקד
תל־אביב

מסר ביטחוני חשוב

יש להצטער על שלא הובא מלוא המסר שהיה כלול בהודעה שפרסמה "המועצה לביטחון בינלאומי" (13.10) שקבעה כי גבול הירדן הוא גבול הביטחון של ישראל.

אותם 104 גנרלים, אדמירלים וקצינים בכירים נוספים התייחסו למשמעותו של כל השטח שבין מדינת ישראל לבין הירדן כחלק מביטחון ישראל, ולא הסתפקו אך ורק בחשיבותו של נהר הירדן.

החותמים קבעו חד־משמעית שנסיגה מהירדן תביא להקמתה של מדינת אש"ף בחסות הסובייטים, שאם ישראל תוותר על יו"ש – 80% מאוכלוסייתה של ישראל יהיו תחת איום הפגזות של מרגמות ואף ידי מרגמות, ושעל ישראל להחזיק בשטח יו"ש להגנת התראה. המסכה גם התייחסה למסקנות של ראשי המטות המשותפים של צבא ארה"ב מ־1968 שקבעו שללא השליטה על גב ההר, ישראל איננה בטוחה.

בריה אברמן
ירושלים

זו לא דעתנו

בתגובה לכתבה ב"הארץ" מיום ה־21.10.88 תחת הכותרת "שאלה של אמינות", אנו מבקשים להדגיש שהדברים שיוחסו לנו – לרבות הדברים לגבי אמינותה המקצועית של חברת דיסקו־ישראל – אינם משקפים את דעתם של החתומים מטה.

חיים אבא, דניאל בריינל, קלמן בייר, דן זכאי, אפרים יער, אריה בילר

מיתוס לאומני מטעה

איני מכיר את דעותיו של אנטון שמאס והתומכים בו, ולכן לא אתייחס אליהן; אך מה שמוצג במאמרו של יאיר שלג (מוסף "הארץ" 7.10) מעיד על אי־הבנה יסודית של עיקרון ההפרדה בין דת ולאום וראיית ישראל כמדינתה של האומה הישראלית, כפי שהוא מבוטא על־ידי הלל קוק ויוסף אגסי, אותם מכנס שלג יחד עם שמאס ותומכיו תחת הכותרת "פלבריסים".

טענתו של שמאס, לפי שלג, היא כי אזרחותו הישראלית מעניקה לו חברות באומה הישראלית: לטענה הצער אין הדבר כך. האזרחות הישראלית הנוכחית של שמאס היא שקר: הוא אינו שווה בזכויותיו ולא בחובותיו. מקורה של האזרחות הנו באותו צעד גמור שבו נכפתה אזרחות ישראלית על תושבי־ישראל הערבים בעיצומה של מלחמת השחרור וללא כל כוונה לממשה, ולכן אין בה כדי להעיד על היותו בן האומה הישראלית.

טעות נוספת של שלג היא הדעה כי ההפרדה בין דת ולאום וראייתה של ישראל כמדינת האומה הישראלית נועדה לפתור את משבר הזהות של ערביי ישראל – שכן לא במשבר הזהות של ערביי ישראל מדובר, אלא במשבר הזהות של היהודים, שהמיתוס הציוני הרואה בישראל את מדינת העם היהודי גזל מהם את התחום הלאומית ואת הכרותיהם כבנים וכבנות של האומה הישראלית, והשעבד אותם לרעיון מדיני־משיחי של קיבוץ גלויות.

לבסוף, נראה כי שלג מקל ראש בכוונה שממשלת ישראל בשל אי־הכרה בקיומה של האומה הישראלית. מדינת לאום נורמאלית שייכת לאומה קונקרטית והכבוד אזרחית במציאות. הטענה כי ישראל היא מדינת העם היהודי היא שקר, שכן העם היהודי אינו מהווה כיום ישות מדינית, ולכן אינו אומה.

משה בריצג
באר־שבע

צעד נבון בהחלט

אני מסכים עם ניל' מנדליר שיש להשאיר את החינוך בידי יצחק נבון ("הארץ" 10.10), אולם לא דווקא מהסיבות המשניות שהוא מונה, אלא מהסיבה המכרעת שהיא תרומתו של נבון להחזרת השפיות למערכת, הפסקת הכרסום הדתי הבדלני, החזרת החינוך הממלכתי למקומו המרכזי.

השר הקודם, זבולון המר, עודד את הבדלנות והנהיג בכל קנה דתית או מפאוררדתית שפתחה לעצמה דרך הרים. "צעצ' ר'תלי" הן רק שתי דוגמאות לכך. בימיו של השר הקודם שררה תחושה קשה שהחינוך הממלכתי הופך להיות בן חורג של המערכת, במקום שיהיה לבכירה. משאבי החינוך הממלכתי הודלדלו למינימום, בעוד שלזרמים הבדלניים נמצאו תקציבים בלתי־מוגבלים כמעט. התחושה היתה של הרס המערכת הכללית, לרבות המערכת הממלכתית־דתית.

אשר לטיפוח התלמידים המצטיינים – זכותם לעידוד אינה נופלת מזו של התלמידים החלשים או הבינוניים, ואולי הדרך הטובה לעידוד תלמידים היא הצבת הדוגמה של בתי־ספר טובים ותלמידים טובים.

א. כרמי
ירושלים

לא לחצו

בתגובה לדברים שפרסם נחמיה שטרסלר ב"יומן כלכלי" ("הארץ" 18.10), ברצוני להבהיר כי בניגוד לפרסום לא הפעלנו על שר המשטרה ועל המשטרה כל לחצים בעניין חקירת החשודים בנושא רו"ח בייסקי.

משטרת ישראל קבלה הנחיות כבר קודם לכך מהיועץ המשפטי לממשלה ופעלה על פיהן.

יתרה מזאת המשטרה פעלה ופועלת בהתאם לחוק והנוהל שעבר הנה אינה מונחית מלחצים כלשהם.

נחום שקד (תנ"צ)
דובר משרד המשטרה

מי צריך את גנדי

היות ואני בעד טרנספר – אצביע מעתה מפני שמה ששמעתי מתבוסו בתחום המדיני יביא לטרנספר של כשמונים אלף איש מבתיהם.

אבל באותה הגלוה אני יכול להצביע בעבור הליכוד, כי הוא כבר ביצע טרנספר של אלפים מימית ומסיני, הרס את בתיהם ועקר אותם משורשיהם.

אז מי צריך את גנדי?

ד"ר א. מתן
ירושלים

כך פועלת ש"ס

כאשר אין כבר מה לומר, עוברים למכנה המשותף הנמוך ביותר והוא הרגש. כך בנה הרב כהנא את תנועתו וכך גם עושה הרב פרץ מש"ס.

בטלוויזיה הוא מתסיס את עדות המזרח ונותן להבין ששורש כל רע הוא הדילותי האשכנזי שהוא מקור האפליה וההתפקרות הדתית.

הרב פרץ מנסה להגיע לשלטון תוך כדי פיצול העם. הוא מסוכן למדינת ישראל לא פחות מאשר הרב כהנא. על־מנת להציל את מדינתנו מכל אותם כוחות הרסניים יש צורך דחוף להעלות את אחוז החסימה בבחירה משמעותית. אם לא כן יגיע הסוף למדינה מתוכנו ולא מאויבנו.

יעקב פרוהמבר
רמת־ישי

תיאטרוני ישראל

הערב יום ג' 25.10
תיאטרון הבימה:
הנפש הטובה מסצ'ואן – 20.30
המלביש – הבימרתף 20.30
מירלה אפרת – כפר סבא ב־20.30
התיאטרון הקאמרי:
בית ברנרדה אלבה: 20.30

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר

[illegible]

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתים־עשרה

הודעה על חופש הבחירות חשאיותן וטוהרן

בהתאם לסעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט 1959, הנני מבהיר בזה לציבור הבוחרים, את זכותם לבחור באווירה חופשית ולפי מצפונם, בעד אחת מרשימות המועמדים שאושרו לבחירות לכנסת השתים־עשרה.

ההצבעה בבחירות היא חשאית, וועדת הבחירות המרכזית נקטה בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח זאת.

האמצעים שננקטו הם, בין היתר:

מעטפה בה מכניס הבוחר את פתק ההצבעה שלו, אטומה לחלוטין, והבוחר גם רשאי להדביקה אם רצונו בכך;

בכל מקום קלפי נמצא פרגוד המסתיר את המצביע מעין כל. הבוחר עצמו, ורק הוא, רשאי לשים את פתק ההצבעה לתוך מעטפת ההצבעה. רק הבוחר רשאי לשים את מעטפת ההצבעה כשבתוכה פתק ההצבעה, אל תוך תיבת הקלפי, בה מתערבבת המעטפה עם יתר המעטפות של הבוחרים המצביעים באותו אזור. רק מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להסתייע בהצבעה באדם אחר שהביא איתו.

החוק קובע עונשים חמורים על מעשי שחיתות בקשר לבחירות, על הפרעה בבחירות ועל הצבעה שלא כחוק. בכלל זה: לכל הנותן או המציע שוחד לבוחר בקשר להצבעתו; המקבל או המסכים לקבל שוחד למטרות הצבעה; המבטיח לבוחר עבודה או המונע ממנו עבודה או המאיים בפיטורין כדי שיצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת; המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות; המפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע; המשתמש לצורך זיהוי בפני ועדת קלפי בתעודת זהות שאינה שלו; וכן המצביע יותר מפעם אחת.

בטוחני כי הוראות החוק והאמצעים שנקטה ועדת הבחירות המרכזית לקיומן, יש בהם כדי לאפשר לכל אזרח הצבעה לפי הכרתו ומצפונו בלבד.

הנני קורא איפוא לכל בעל זכות בחירה לממש את זכותו ולהצביע כאזרח חופשי.

השופט אליעזר גולדברג
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת הי"12

קולנוע / רחל גורדין

אליפנות השוטר ב"מרדף חצות". בידור שווה לכל נפש

בין המאפיה לאף־בי־איי

"מרדף חצות", קולנוע שחף, ת"א

"מרדף חצות" הוא קומדיה וסרט פעולה בבימויו והפקתו של מרטין ברסט ("שיר שנות ה־80", "השוטר מבוורלי הילס") ובכיכובם של רוברט דה נירו וצ'רלס גרודין. דיאלוג משעשע, קצב מהיר, משחק טוב ובימוי המקפיד על פרטים, מעבירים ערב בנעימות.

ג'ק וולש (רוברט דה נירו) הוא שוטר לשעבר, שלא הסכים לשתף פעולה עם המאפיה ולכן פוטר ממשרתו, איבד את משפחתו ונאלץ לגלות מעיר מגוריו. הוא מתפרנס מציד עבריינים שלא כיבדו את שחרורם בערבות, ובורחו להיעלם בהשאירם מאחוריהם שטרי־חוב בעלי ערך גבוה. בפתיחת הסרט נשלח וולש בעקבותיו של "הדוכס" (צ'רלס גרודין), שמעל בכספי המאפיה ותרם את פירות המעילה לצדקה. הבעיה היא ש"הדוכס" נרדף לא רק על־ידי וולש, המייצג את מי ששילם בעבורו את הערבות, אלא גם על־ידי אנשי האף־בי־איי, וכן שליחי המאפיה המבקשים לחסלו כדי שלא יעיד נגדם. וולש עוצר את "הדוכס", אך בעקבות התהפכויות שונות הוא נאלץ לעשות עמו דרך ארוכה בכבישי ארה"ב, ובה הוא נשבה בקסמו. היחסים הנבנים ביניהם במסעם המשותף, כשהם מתחמקים מן המאפיה והאף־בי־איי ומסכסכים אותם אלה באלה – מהווים את עיקר הסרט.

העיקרון הקומי פשוט, הוא מבוסס על התנגשות של מערכות שונות, היוצרות בסופו של דבר איזון מחדש. כל פגישה בין שתי קבוצות אינטרסים (אף־בי־איי–מאפיה, מאפיה–צייד עבריינים נוסף הנמצא על עקבות "הדוכס", או צייד העבריינים–אף־בי־איי) גורמת התנגשות חדשה, המאפשרת לצמד גיבורינו להמשיך בדרכם באופן מפריע. מעשיה של כל חבורה מבטלים את אלה של חבורה אחרת, כמו באורח פלא, חוזר האיזון לקדמותו.

מה שיפה בסרט הוא עיצוב הדמויות. ג'ק וולש של רוברט דה נירו – רציני, קשוח, מריר המתבודד לעצמו בעיסוקיו האישיים, מול "הדוכס" של צ'רלס גרודין – שובב, חקרן, אירוני, מתערב בחייו שובבה. שניים אלה מתפקדים מצוין כצמד קומי. אך גם דמויות המשנה – קבוץ האף־בי־איי, מעסיקו של וולש, עוזרו של זה, אנשי המאפיה, ואחרים – תורמות כל אחת את חלקה.

מרטין ברסט הוכיח עוד ב"השוטר מבוורלי הילס" את מגעו הקליל ואת חוש העיתוי המעולה שלו. ב"שיר שנות ה־80" בלט המבע האנושי, הרגישות לדמויות, היכולת לחשוף את כשרונם של השחקנים. ב"מרדף חצות" אפשר להבחין כיצד הוא מציב את המצלמה כך שהיא תשקף את אופיין של הדמויות ומצב היחסים ביניהן. כשוולש מתבק את בתו, שלא ראה אותה במשך שנים, מכניס הצילום למסגרת התמונה גם את "הדוכס", הניצב בדיוק מתוך מעורבות גמורה.

סרטים דוגמת "מרדף חצות" כבר ראינו לא פעם, אך מקצועיותו מביסה בידור מהנה.

הארץ ממליץ

מרדף חצות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א) סרטה המרגש של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה. דור הניצולים והבנים – משפחות פוליקר וגלעד המשיכות לחוות את הימים הנוראים ההם בנגינות המוסיקה. הסרט זכה בפרס הביקורת כסרט הישראלי הטוב ביותר בשנה שעברה.

החגיגה של באבטה (ת"א, חיפה, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמרק, על ידי באבטה (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר אצל סבא כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

פרנטיק (ת"א, חיפה, ירושלים) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

הקומיסרית (ת"א) – קומיסרית מהצבא האדום נכנסת להריון מתוך לגישאיון ונאלצת להתגורר עם תינוקה בבית משפחה יהודית בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדומים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגין אהדה ליהודים.

אהבנו כל כך (ת"א, חיפה) – באמצעות סיפורם של שלושה חברים והאשה שהם אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, ואת היחס בין מציאות לאשליה, בין חיים וקולנוע.

לדרום אפריקה בחנוכה

ב־$1,995 בלבד.

כולל: טיסות בינלאומיות וטיסות פנים. 12 ימי טיולים על בסיס חצי פנסיון.
ביקורים ב: יוהנסבורג, פרטוריה, סאן סיטי, קרוגר פארק, פורט אליזבט, גרדן רוט וקייפטאון.
• מלווה ישראלי.
• תאריך יציאה: 28/11/88.
• תאריך חזרה: 12/12/88.
(אפשרות להאריך השהות)
פרטים והרשמה: אופיר טורס בית אל־על, שלום עליכם 20 ת"א.
טלפון: 280025, 03-283531 או אצל סוכן הנסיעות שלך.

SAA

אופיר טורס

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת הי"12
פונה לציבור הבוחרים

בבקשה להגיע לקלפיות
ללא תיקים וחבילות,
במידת האפשר

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתים־עשרה

שבוע לבחירות.

מנכ"ל וועדת הבחירות המרכזית – תמר אדרי
והמפקח הארצי על הבחירות – אהוד שילת
עונים לשאלות מאזינים
בנושאים הנוגעים לזכות לבחירות ולתהליך ההצבעה, ביום שלישי 25.10.88 בין השעות 18.00-16.00 ברשת ב' של קול ישראל
מנחים – צבי לידר
– ירון אנוש
עורכים – ירון אנוש
– משה נוסבאום
קווי הטלפון לשאלות מאזינים
החל משעה 14.00
02-383403, 02-383232

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבתים רופאים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר במחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 5793333
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'–ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300
"שירן" – שירות רפואי ביתי
24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבון ב"ד
"שקמ" – שירות רפואי לקט (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222
"שלו"ח – שירות רפואי לקט (ת"א)
בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 14–24, בשבת 08–24 טל' 04־388541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
ויינגייט מבנר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ – 22–16
קופ"ח לבית –
שרות מינויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575
1500 איזורית 7549111
שירן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־228858
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למבוגרי לחץ
מטעם "סעפלים"
א'–ה' 11.00–13.00
ב'–ד' 16.00–18.00
טל: 220031
רח' כאמר 13 תל־אביב
"יד ביד" – ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילי" 236027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00, 222732
ירושלים 243358
חיפה והגליל – 229488 מ־20.00–11.00
הגליל המערבי 04־922222
קו אל"י – העמותה להגנת הילד
העזרה במצבי אליפות כלפי ילדים 261070 א'–ה' 20.00–16.00
ארגון לשירות אנוס – חברה סיעודית
לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
03־5461727/8
שהל"ה – שירות סיוע טלפוני מעריך לחולי לב (פרטי)
330848
ויצו – 24 שעות קו אחים לנשים מוכות
טל: 03־5461133, 03־550506
הדרכה למלחמה בסמים – הסברה ומידע להורים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון 290101, 203121, קו פתוח בכל יום ב' 23.00–19.30 ת.ד. 33602 ת"א
ירושלים תל־אביב – 611081, 246363
8259952
יהודה ירושלים 226535
יהודה חיפה 645334
האגודה לעזרת המערה סניף ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רוקח – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגיה)
ירושלים: בקור חולים – (פנימית, נשים)
שערי צדק – (כירורגיה)
הדסה ע"כ – (אורתופדיה, ילדים, עיניים, א.א.ג.)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב – הקריה אבן גבירול 19 204650
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 232583
ירושלים – אליהו ישעיהו 10 383753
חיפה – בהדרי מרדכי 15 664039
חולון – כן מרכז לנדאו 16 5523954
בת־ים – מגדל הבימה רייך 20 588360
נתניה – פורת כ"ת 76 340967
פתח תקוה – מרכז השרון אהרון קציר 7, 911078
הקריות – כלל הקבוצות 53 קרית אתא 441280
חדרה – יפה הבשים 66 322122
רמת גן ובני ברק – הרמה כנגלסון 151 722271

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושאי חברה, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' – 19.00–16.00.
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' וד' 19.00–16.00 הרב הסמדרים 14 טל' 381528

מרכזי מידע – אגד

02-304384 03-432777 04-549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית
08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 כלי מדידה (ה')
08.40 פרפר נחמד. מראות (ב)
09.10 חשבון פשוט ד'
10.30 אנגלית ו'
11.00 אנגלית "א־ב"ב"
11.15 חשבון ה'
11.30 תולדות הישוב ארץ מולדת
12.00 חשבון פשוט
12.25 אנגלית ח'
13.00 ספרות על־יסודי
13.30 פרקי המבע. הבריכה
14.00 עיר־כאן
14.05 במסבה, בנר הג'ונגל
15.40 שעת כושר
15.55 פרפר נחמד
16.25 ערי הזהב המסתוריות
17.00 ערב חדש

כללית
17.30 זמן לחדשות
18.00 דגרסי. סדרת דראמה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) כתיב חדש להודו
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 אחד יותר מדי
20.30 כלבוטק
20.50 סרט הדרכה של ועדת הבחירות המרכזית המסביר את הליכי הבחירות
21.00 מבט לחדשות
21.35 שידורי תעמולת ערב הבחירות לכנסת הי"12
22.15 מרגל מושלם
23.10 מבט אישי
23.45 מבזק של מבט הלילה

ערוץ 2
18.30 מה בשורה הערב
18.35 גמדי עץ האלון
18.46 מלחמות האלים
19.00 מסים נמוך
19.26 "רגע לפני..."
19.30 הברנשים
19.56 "רגע לפני..."
20.00 "60"70"80 להיטי הזב"
20.55 מה בשורה מחר
21.10 דיוקן באמנות
21.37 "רגע לפני..." ולייה מינלי
21.40 האי. דראמת מתח

ירדן ערוץ 6
16.30 מחזות צרפתיים
18.00 חדשות בצרפתית
18.15 לקט שירים
18.30 חדשות בעברית
19.00 חדשות בערבית
19.30 מי הבוס
20.00 "קאנאווז 01"
20.10 המהמר
21.20 האגמר

לבנון ערוץ 12
12.30 חיים אחרים
13.00 מועדון 700
13.30 התעמלות
14.00 האור הלוליני
14.30 הבית המשפחתי
15.00 שובבי הסלים
15.30 הג'ינג'ית והקשובה עם גלן פורד (סרט)
17.00 נסיעה בחלל
18.00 חדשות בערבית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 צוות לעניין. (סדרה)
20.00 מקג'ייור
21.00 מרשות היער השחור
22.00 מועדון 700
22.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה
06.01 שעון מוסיקאלי
07.07 באמונה בינוחה
09.00 בין הבנים
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 אמנים באולפן
15.00 אנתולוגיה בגליל
16.00 קונצרט קאמרי
17.30 תנו לאוזן לדבר
18.30 קונצרט קולי
20.25 פריזמה
20.27 פינת השיר
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית י־ם רשה"ש

רשת א'
16.05 מועדון שעון הזהב
17.05 צבעי הקשת
18.06 מנחת ערב
19.00 שידורים לעולים
22.05 שלנו יחד וכל אחד לחוד

רשת ב'
18.06 אצבע על הדופק
19.00 היום הזה
19.30 שידורי תעמולת בחירות

רשת ג'
18.06 מקום בצמרת
21.05 אדום עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 15 קטנות
00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון
20.05 פרקי חובות בקשתך
21.00 מהדורת החדשות
21.30 פרקי חובות בקשתך
22.05 כאן ועד
23.05 ששמות

צה"ל 1
05.00 צלילי בוקר
19.05 רכובים על מסוקים
20.05 ניחוחי הצייר
21.00 מהדורת החדשות
21.30 אנציקלופדיה משודרת
22.05 על הדבש ועל הביטאון
23.05 עשרים וארבע
23.55 מי מפחד מהמוסיקה

צה"ל 2
19.05 יומיום מוסיקה
20.05 צו 8
22.05 המסקה עשר
23.05 קול הבאו הזה

שידור קבוע

רשת א'
06.16 השבר עיצוני. שירים במבגון חסידי
06.30 ☐ סיכום המשנה היומית ☐ 06.35 דף בבלי יומי ☐ 06.50 פרקי היום בתנ"ך ☐ 07.30 ישן בקינוק. שירים ישנים ☐ 08.05 הגנה ☐ 09.05 סלודיה. שידור מידע ☐ 10.05 פגישה בקר ☐ 11.05 יהודיוק. שירים עבריים ☐ 12.05 מעגל יהודיסוני ☐ 14.06 בראש בעיר. מאגנוף לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים. 15.30 האנציקלופדיה המשודרת

רשת ב'
06.06 השכם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'
06.05 בחגרה לאושר. חוקים הטובים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים ☐ 09.05 "מה נבר השע"ג" ☐ 10.05 הבוגר שובים עם הפתרה אימבר ☐ 11.05 מלאכי הוקה "על הק" ☐ 12.05 "אחבה היומית" עם יוסי סיאס ☐ 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי ☐ 14.06 "לי ולך" שיר וברכה עם חיסל
08.05 ☐ סע לשלום ☐ 09.05 ביקור בית (ג' "בראש צעיר") ☐ 10.05 כל צבעי הרשת ☐ 12.05 אלף־פאלף ב"בית" ☐ 13.05 כמצי היום. חדשות המנגנים ☐ 14.06 בהיבחוק. הדי המונד ☐ 15.05 שירים ושעורים ☐ 16.05 תזמורת הארץ ☐ 17.05 רגעי קסם ☐ 17.55 קריאת ספר. קוראים מבליטים

גלי־צה"ל
06.05 אנציקלופדיה משודרת ☐ 06.30 פרקים עץ. חדשות ☐ 07.07 שבע אפס שבע. עם צביקה שטיאב ☐ 08.00 בוקר טוב ישראל. אקסטאליה ☐ 09.05 אילה בוקר. עם אלי ישראל ☐ 10.05 "עשר", שירים עבריים ☐ 10.55 "מי מפחד מהמוסיקה" עם דה"ר זאב כפל ☐ 11.05 נבון לעכשיו. עם רפי רשף ☐ 13.05 "זו הם מי" ☐ 14.05 "פגישה יומית" ☐ 15.05 "שירים להג" עם ארז טל ☐ "אל תקנה ללב" מלה יומית שעבינה מולות לב ☐ 16.05 ארבע אחר הצהרים. שירים עבריים ☐ 16.45 באותו מילולי פינתו של אבשלום קור
עמית ☐ 15.05 "חדש חדיש ומחודש"
16.05 מתש 89 עם יגאל רביד

קולנוע

תל־אביב

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
אלנבי – המעקלים 7.15, 9.30
אסתר – ניקו 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – לול 11.15
בן יהודה – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – החגיגה של באבטה 5.00, 7.30, 9.45
גת – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – שקן בלוז 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
הקולנוע – בית צוזוי אמריקה – הפרטיזנים
מילגאו 4.15, 7.00, 9.30
דיזנגוף – התוך מבוקש 7.30, 9.30, סקס 12.00
הוד – פלוגריגוסט 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 – מת לחיות 2.30, 5.00, 7.05, 9.50
חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.50, 9.50
חן 3 – לסביור באהבה 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – בעל בהשאלה 11"2"5 7.30, 9.50
חן 5 – ללא מעצורים 11"2"5 7.30, 9.50
לימור – צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 10-8-5-2
לב 2 – בגלל המלחמה ההיא 10-8-5-2
לב 3 – מלאכים בשמי ברלין 2–5, אהבנו כל כך 7.20, 9.40
לב 4 – הנסיכה הקסומה 10-8-5-2
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים – מגלמה בלי בושה 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 1 – מעריצה צמודה 5.00, 7.15, 9.40
סינמה 2 – צבעים 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 3 – שם המשחק 5.00, 7.15, 9.30
פאר – צל המוות 5.00, 7.30, 9.30
פריז – לוידי אוב 12–2–4, 7.15, 9.30, מטגני פיגמון הגביע הקדוש 11.30 בלילה
צפון המשותף – מאקר האיש ההולם 4.30–7.00, 9.30
שחף – מרדף חצות 4.30, 7.00, 9.30
תכלת – עיניים שחורות 7.30, 9.40
תבלת – הקומיסרית 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מגלה את אמריקה 5.00, 7.10, 9.30

נתניה

אסתר – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
מעיין – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.15, 9.30
שרון – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.15
הוד – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.15, 9.30

פתח תקוה

היכל 1 – מרדף חצות 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40

ירושלים

אדיסון – מת לחיות 4.30, 6.45, 9.00
אורגיל – בוקר טוב ויאטנאם 4.30–7, 9.15
אוריון – הקלות... (not clear)
אוסקיזה 1 – החגיגה של באבטה 5.00, 7.15, 9.30
אוסקיזה 2 – פקין בלוז 5.00, 7.15, 9.30
אורגון – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – לעולם אל תאמר לא 4.00
צוות בגן עדן 6.15, חופשה בכפר 7.45, עשבי פרא 9.40
כביר – מרדף חצות 4.30, 6.45, 9.00
כינומטק – קומדיה חזרה 7.00, 9.30
סינמטק 1 – כבב הדמים 7.00, שם הורד 9.30
סינמטק 2 – כי לארגו 7.00, קווידן 9.00
עדן – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר – מעריצה צמודה 7.00, 9.15
רון – ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 7.00, 9.30, מאקר האיש ההולם 7.00, 9.30

באר־שבע

חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30
היכל התרבות – חופשה בכפר 7.15, 9.30

הרצליה

דוד – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
דן אביבית – הקסם האבוד 6.15, 9.30
היכל – מולישם עדשים 7.15, 9.30
דניאל – אהבנו כל כך 7.00, 9.30
תפארת – בלא מעצורים 7.15, 9.15

רמת גן גבעתיים

ארמון – ניקו 5.00, 7.30, 9.00
אורדע – מרדף חצות 7.00, 9.30
הוד – החבר של החברה שלי 5.00, 7.15, 9.30
לילי – כמעיין המתגבר 7.30, 9.30
שבטון – מאגן 7.00, 9.30
רב־חן 1 – בוקר טוב ויאטנאם 5.00, 7.20, 9.50
רב־חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.20, 9.50
רב־חן 3 – בעל בהשאלה 5.00, 7.30, 9.50
רב־חן 4 – הנסיכה הקסומה 5.00, 7.30, 9.50

כפר סבא

חן – מגלה את אמריקה 7.00, 9.15
עמל – מסגם לוהט 7.00, משודרים חדשות 9.15

חדרה

חדרה – מגלה את אמריקה 5.00, 7.00, 9.15
חוף – מגלמה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15

בית שאן

אולם ממורים – מגלמה בלי בושה 7.15, 9.15

ראשל"צ

רון 1 – מרדף חצות 4.30, 7.00, 9.30
רון 2 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מגלמה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות – פרחים בעליית הגג 7.00, 9.15
מתנ"ס – מגלה את אמריקה 9.00

חיפה

אורה – מאקר – האיש ההולם 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – כפר קטן שלי 7.00, 9.15
רב אור 1 – פרנטיק 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 2 – שם המשחק 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 3 – השלם על פי בורס 4.15, 6.45, 9.15
רבינות 1 – בוקר טוב ויאטנאם 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 – לב סביור באהבה 4.30, 7.00, 9.15
חן – ניקו 4.30, 7.00, 9.15
סינימה – קפה פורה – לול 3.15, לוידי אוב 7.15, 9.30
פאר – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רון – מרדף חצות 4.30, 7.00, 9.15
שביט – חיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.00
קרן אור המוזרים – החגיגה של באבטה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 – מעריצה צמודה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 – מגלמה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות – מרדף חצות 4.15, 6.45, 9.15
בית העם – פרסידיו 7.00, 9.15
היכל – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.30
ביאן – החבר של החברה שלי 7.00, 9.15
מבחון – ניקו 7.00, 9.15
ספיר – ביג 7.00, 9.15
כוכבת – מגלמה בלי בושה 7.15, 9.15

אשקלון

אסתר – מולישם עדשים 4.30, 7.30, 9.30

נהריה

היכל התרבות – הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רון – תקוה והתהילה 7–9

רמת השרון

כוכב – ספרייי 7.15, ביטל לוס 9.35

חולון

מגדל – ניקו 7.30, 9.30
רינה – פרסידיו 5.00, 7.15, 9.30
מבמי – מרדף חצות 4.30, 7.00, 9.30
ארמון – החגיגה של באבטה 7.30, 9.30

רחובות

בית העם – אהבנו כל כך 7.15, 9.15
חדר – פרנטיק 7.15, 9.15
חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.15

צפת

בית אלון – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 9.15

טבריה

יד שמורית – שם המשחק 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים – הקיץ של אביה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות – ללא מעצורים 5.00, 7.15, 9.30